Τό σπίτι ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

94

Εδώ ό ποίημά μου «Νοσταλγία»

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 94 (22)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρχ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000

Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρχ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι.
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φρ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Μὲ ρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ!

Ὁ Κων. Θεοδώρου μὲ ἐρωτᾶ: Μιὰ ἀγελάδα πόσα χρόνια μπορεῖ νὰ ζήσῃ;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἡ κατοικίδιος ἀγελάδα μπορεῖ νὰ φθάση σὲ ἡλικία 24 χρόνων. Ποτὲ ὅμως δὲν φθάνει σὲ τόση ἡλικία γιατὶ ἁπλούστατα σφάζεται.

Ὁ Ἀλέξανδρος Γαγάτσης μὲ ἐρωτᾶ: «Ἀπὸ ποῦ πῆρε τὸ ὄνομά του τὸ Ἰόνιον πέλαγος;»

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἡ ὀνομασία αὐτὴ τοῦ Ἰονίου πελάγους εἶναι παλαιοτάτη. Καὶ γιὰ τὴν ἐτυμολογία της δὲν ὑπάρχει συμφωνία. Ὁ Θεόπομπος ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ὀνομασία προῆλθε ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα τῆς νήσου Ἴσσης Ἰόνιον· ὁ Ἀρχέμαχος ἀπὸ τοὺς Ἴάονας ποὺ χάθηκαν στὸ πέλαγος. Ὁ Ἐρνέστος Κούρτιους ἀποδίδει τὴν ὀνομασίαν εἰς τὰς ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς ἀκτῆς Ἰονίδας ἀποικίας καὶ ὁ Δημ. Σεμιτέλος εἰς τοὺς περιοίκους Ἴάονας τοὺς ὁποίους ταυτίζει μὲ τοὺς Χάονας καὶ τοὺς Ἄονας.

Ὁ Χρῆστος Βλάσης μὲ ἐρωτᾶ: «Τί σκοπὸ εἶχε ἡ Βαβυλωνιακὴ αἰχμαλωσία καὶ ποῖα τὰ ἀποτελέσματά της;»

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἡ Βαβυλωνιακὴ αἰχμαλωσία ἦταν ἡ ὑποδούλωση τῆς παπικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν Γαλλίαν. Τὰ ἀποτελέσματά της ἦταν νὰ χάση ἐπὶ μίαν περίπου ἑκατονταετίαν ὁ Πάπας τὴν κοσμικήν του ἐξουσίαν.

Ὁ Κων. Ἀγγελόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: «Εἶναι πραγματικὰ γεγονότα τὰ μυθιστορήματα τοῦ Ἰουλίου Βέρν;»

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ὅ,τι ἔγραψε ὁ Ἰούλιος Βὲρν εἶναι μῦθος. Τίποτα δὲν εἶναι ἱστορικό, ἐκτὸς φυσικὰ ἀπὸ ὡρισμένες πληροφορίες καὶ τόπους ποὺ ἀναφέρονται σὲ ἱστορικὰ γεγονότα. Ἡ βάση ὅμως τοῦ μυθιστορήματός του εἶναι παραμύθι.

Ὁ Μ. Κρεμμυδᾶς μὲ ἐρωτᾶ: «Πότε ἡ Ἑλλὰς ἔγινε Βασίλειο καὶ ποῖος ἦτο ὁ πρῶτος Βασιλεύς;»

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἡ Ἑλλὰς διὰ τοῦ πρωτοκόλλου τοῦ Λονδίνου τῆς 3ης Φεβρουαρίου 1830 ἔγινε ἕνα εἶδος κυριάρχου ἡγεμονίας, ἐπροτάθη δὲ τότε εἰς τὸν Λεοπόλδον νὰ γίνη βασιλέας τοῦ νέου κράτους. Δέχθηκε, ἀλλὰ κατόπιν, ἐπειδὴ δὲν ἔγιναν δεκτὲς ὡρισμένες ἀξιώσεις του, ἀπέρριψε τὴν πρόταση. Τέλος μὲ τὸ πρωτόκολλο τῆς 7 Μαΐου 1832 ἡ Ἑλλὰς κηρύχθηκε ἀνεξάρτητο βασίλειο. Ὁ Ὄθων ποὺ εἶναι καὶ ὁ πρῶτος βασιλέας εἶχε ἐκλεγῆ ὡς ἡγεμόνας ἀπὸ τὶς 13)2)1832. Στὴν Ἑλλάδα ἦρθε στὶς 18)1)33.

Ὁ Ἰωάννης Βουκελᾶτος μὲ ἐρωτᾶ: «Τί θὰ πῆ ἡ λέξη Σῦβρος, ποὺ εἶναι καὶ ἡ ὀνομασία τοῦ χωριοῦ μου;»

Ἀ π ά ν τ η σ η : Συβροὶ εἶναι οἱ ἰσχνοὶ ταῦροι. Σῦβρος δὲ ὁ κάπρος. Συβαρίζω σημαίνει τρώω καλὰ καὶ τὴν περνάω καλά. Συβαρὶς ἦτο ἀρχαία ἑλληνικὴ πόλη στὴ Λευκανία τῆς Κάτω Ἰταλίας ποὺ γίνηκε διάσημη γιὰ τὴν καλοπέραση τῶν κατοίκων της. Δὲν ξέρω ἂν τὸ χωριό σου ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ ὅλα αὐτά!

Ὁ Χρῆστος Κουφάκης μὲ ἐρωτᾶ: «Διατί, ἀφοῦ ἡ θάλασσα εἶναι ἁλμυρή, τὰ ψάρια εἶναι ἀνάλατα;»

Ἀ π ά ν τ η σ η : Τὰ ψάρια ζοῦν στὴ θάλασσα ἀλλὰ τὸ θαλάσσιο νερὸ δὲν διαποτίζει καὶ τὸ σῶμα τους ὅπως γίνεται μὲ τὸ παστὸ ψάρι. Καὶ τὰ ἅλατα ποὺ ἀπορροφοῦν διὰ τῆς τροφῆς κυρίως τὰ ἀποβάλλουν. Ἔτσι τὸ σῶμα τῶν ψαριῶν περιέχει βέβαια ἅλατα, ἀλλὰ ὄχι τόσα ὥστε νὰ γίνεται τὸ κρέας τους ἁλμυρό.

Ὁ Ἀλέξανδρος Βρατσάλης μὲ ἐρωτᾶ: «Τί γνωρίζετε διὰ τὸν Τζέημς Φένιμορ Κοῦπερ;»

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ὁ Ἰάκωβος Φένιμορ Κοῦπερ (Cooper) εἶναι Ἀμερικάνος συγγραφέας ἔζησε ἀπὸ τὸ 1789 μέχρι τὸ 1851. Ἔγραψε πολλὰ μυθιστορήματα κυρίως περιπετειώδη. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ξεχωρίζουν: «ὁ Κατάσκοπος», «ὁ Τελευταῖος τῶν Μοϊκανῶν», «ὁ Ἀνιχνευτής», «ὁ Πλοηγὸς» κ.λ.π.

Ὁ Ἐπαμ. Ἰωάν. Καλογερόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: «Δυνάμεθα νὰ βλάψωμεν ἢ νὰ ὠφελήσωμεν τινὰ ἁπλῶς διὰ τῆς σκέψεώς μας; Τί ἐστιν ὁρατὸς καὶ ἀόρατος ἄνθρωπος ὡς ὁρατὴ καὶ ἀόρατος φύσις; Θὰ δυνηθῆ ποτὲ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐννοῆ τὴν διανοητικὴν κατάστασιν καὶ ἐπίδρασιν τῶν ἄλλων;»

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ὅλες αὐτὲς οἱ ἐρωτήσεις, ποὺ ὁ φίλος μου δὲν ἐννοεῖ ἀπολύτως, θίγουν θέματα ποὺ δὲν μπορῶ νὰ ἀναπτύξω γιατὶ δὲν ἔχουν τὴ θέση τους στὴ σελίδα αὐτή, οὔτε οἱ σχετικὲς θεωρίες εἶναι γιὰ τὴν ἡλικία του.

Ὁ Παν. Κανελλόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: «Ὅταν μᾶς δίδεται μία ἄσκησις ἡ ὁποία λέγει: εἰς τὸ ἐπίπεδον ἑνὸς τριγώνου Α Β Γ νὰ ὁρίσητε ἓν σημεῖον Δ κλπ. κλπ., ποῦ πρέπει νὰ εἶναι τὸ σημεῖον Δ. Μέσα εἰς τὸ τρίγωνον ἢ καὶ εἰς ἄλλο μέρος τοῦ ἐπιπέδου ποὺ εἶναι τὸ Α Β Γ;»

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἂν ἤθελε ἡ ἄσκηση νὰ πάρετε σημεῖον ἐκτὸς τοῦ τριγώνου θὰ σᾶς τὸ ἔλεγε: Λαμβάνομεν σημεῖον ἐκτὸς τοῦ τριγώνου κείμενον, καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου». Ἔτσι ὅμως ὅπως σᾶς τὸ λέει ἐννοεῖ ἀσφαλῶς ἐντὸς τοῦ τριγώνου.

Ὁ Βασίλειος Σιφνιώτης μὲ ἐρωτᾶ: «Ὑπῆρχον ὁ Ρομπὲν τῶν Δασῶν καὶ ὁ Μάρκο Πόλο;»

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ὁ πρῶτος ἀνήκει στὴν περιοχὴ τῶν θρύλων. Ἔτσι ὁ Ρομπὲν τῶν Δασῶν δὲν εἶναι ἱστορικὸ πρόσωπο. Φυσικὰ ὁ Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος καὶ ὁ ἀδελφός του ὁ Ἰωάννης ὁ Ἀκτήμων εἶναι ἱστορικὰ πρόσωπα. Γύρω ὅμως ἀπὸ τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ Ριχάρδου εἰς τὸν θρόνον του ἔχουν γραφῆ πολλοὶ θρύλοι ποὺ δὲν ἔχουν ἀπόλυτο σχέση μὲ τὴν ἱστορία. Ὅσο γιὰ τὸ Μάρκο Πόλο, αὐτὸς βέβαια, εἶναι καὶ παρά εἶναι ἱστορικὸ πρόσωπο. Ὁ Μᾶρκο Πόλο, τοῦ ὁποίου μερικοὶ συγγραφεῖς ὑποστηρίζουν τὴν ἑλληνικὴ καταγωγή, εἶναι ἰταλὸς ἐξερευνητὴς καὶ ὁ πρῶτος Εὐρωπαῖος ποὺ ἔφτασε στὴν Ἀνατολικὴ Ἀσία. Γεννήθηκε στὰ 1254 καὶ πέθανε στὰ 1323. Νέος ἀκολούθησε τὸν πατέρα του Νικόλαο Πόλο, ἔμπορο στὴ Βενετία, σὲ ταξίδι του στὴν Ἀνατολὴ καὶ ἐκεῖ γνώρισε τὸν αὐ- Ὁ Μάρκο Πόλο τοκράτορα Κουμπλάϊ Χάν. κέρδισε τὴν εὔνοια τοῦ Κινέζου αὐτοκράτορα, ποὺ τοῦ ἐμπιστεύθηκε πολλὲς ἀποστολὲς στὴ Μογγολία. Στὰ 1292 ξαναγύρισε διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Ὁρμούζ, τῆς Τραπεζοῦντος καὶ τῆς Κων)πόλεως στὴ Βενετία ὅπου τιμήθηκε μὲ μεγάλα ἀξιώματα. Στὰ 1298 συνελήφθη αἰχμάλωτος ἀπὸ τοὺς Γενουάτας. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς αἰχμαλωσίας του ὑπαγόρευσε εἰς τὸν λόγιο Ρουστιτσιᾶνο τὴν ἀφήγηση τῶν ταξιδιῶν του.

Ὁ Ἠλίας Ἰωάννου Παπακωνσταντίνου μὲ ἐρωτᾶ: Ὑπῆρξε ποτὲ τὸ Βασίλειον τῆς Βασιλίσσης τοῦ Σαβᾶ; Καὶ ἂν ναί, ποῦ ὑπῆρξε;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Οἱ Σαβὰ ἢ Σαβαῖοι ἦταν λαὸς καὶ χώρα τῆς λεγομένης Εὐδαίμονος Ἀραβίας. (Ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Νοτίου Ἀραβίας). Ὁ λαὸς αὐτὸς βρισκόταν στὴν ἀκμή του γύρω στὰ 2.500 — 2.000 χρόνια προτοῦ γεννηθῆ ὁ Χριστός. Πολλοὶ ὑποστηρίζουν πὼς ἡ ἀκμή της βρίσκεται γύρω στὸν 8ο π. Χ. αἰώνα. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ἀναφέρει πὼς ἡ Βασίλισσα τῶν Σαβὰ ἐπισκέφθηκε στὰ Ἱεροσόλυμα τὸν Σολομῶντα.

Ὁ Σ. Τσιγγλιφῆς μὲ ἐρωτᾶ: Τί ἦταν ὁ Κλῶντ Μονὲ Μαρσὲλ Προύστ, καὶ Ὄθων Βίσμαρκ;

Ἀ π ά ν τ η σ η : 1) Ὁ Κλῶντ Μονὲ εἶναι Γάλλος ζωγράφος καὶ ὁ σπουδαιότερος ἀντιπρόσωπος τῆς ἰμπρεσσιονιστικῆς σχολῆς (1840—1926). 2) Ὁ Μαρσὲλ Προὺστ εἶναι Γάλλος συγγραφέας (1871—1922) ἔγραψε μυθιστορήματα. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ καὶ τὸ «Εἰς ἀναζήτηση τοῦ χαμένου καιροῦ». 3) Ὁ Ὄθων Ἐδουάρδος Λεοπόλδος Πρίγκηψ Βίσμαρκ ἦταν πρωθυπουργὸς τῆς Πρωσσίας καὶ τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ποὺ ὑπῆρξε καὶ ὁ ἱδρυτής της. Ἔζησε 1815—1898. Θεωρεῖται σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους ἄνδρας τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸν ΙΘ΄ αἰῶνα.

Ὁ Ἀχιλλέας Ἀντ. Γρίβας μὲ ἐρωτᾶ: Βλάπτουν τὰ οἰνοπνευματώδη ποτά;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἡ ἁπλῆ χρήση τους δὲν βλάπτει. Ἡ κατάχρηση εἶναι καταστρεπτικὴ γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

ἀπὸ τὴν ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ἡ Νύχτα

Τὰ τρία ἀδέλφια, ὁ Κωστάκης, ἡ Τασία καὶ ὁ μεγαλείτερος, ὁ Γιῶργος ρίχτηκαν ἔπειτα ἀπὸ τὸ φαγητό τους στὴ μελέτη. Καὶ δὲν ἦταν λίγα τὰ μαθήματά τους ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Μὰ δὲν πρόκαμαν καλὰ-καλὰ νὰ τὰ ἀρχίσουν καὶ σκοτείνιασε.

—Ἡ νύχτα ἦρθε ἀπόψε βιαστικὴ μὲ τὰ μαῦρα της πέπλα εἶπε παίρνοντας σπουδαῖο ὕφος ὁ Κωστάκης. Ἐγὼ δὲν τελείωσα ἀκόμη οὔτε τὰ μισά μου μαθήματα. Ἔχω ἀκόμα καὶ γραμματικὴ καὶ ἀριθμητική.

Καὶ πραγματικὰ ἡ ὥρα ἦταν ἔξη καὶ εἶχε κιόλας νυχτώσει. Ἡ Τασία ποὺ ἦταν σπουδαία νοικοκυρὰ ἄναψε τὴ λάμπα καὶ ξανακάθησε γιὰ νὰ συνεχίση τὸ γράψιμό της.

Στὸ μεταξὺ ὁ παπποὺς καθισμένος στὴ συνηθισμένη του θέση παρακολουθοῦσε ἀμίλητος μὰ καὶ εὐχαριστημένος τὰ παιδιὰ ποὺ μελετοῦσαν. Μὰ μόλις ἄναψε τὸ φῶς ξαναπῆρε στὰ χέρια του ἕνα βιβλίο καὶ διάβαζε σιγά.

Δὲν πέρασε καὶ πολλὴ ὥρα καὶ τὰ παιδιά, τὸ ἕνα ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο τέλειωσαν τὴ μελέτη τους καὶ βρέθηκαν γύρω ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο τους παπποὺ ποὺ τοὺς φώναξε κοντά του.

Ἡ νύχτα εἶπε παιδιά μου μεγάλωσε πιά. Καὶ θὰ μεγαλώση ἀκόμα περισσότερο.

—Ἀλήθεια παππού, ρώτησε ὁ Κωστάκης. Ποιὰ μέρα τοῦ χρόνου ἔχουμε τὴ μεγαλείτερη νύχτα;

— Στὶς 21 Δεκεμβρίου, ἀπάντησε ὁ παπποὺς ἔχουμε τὴ μεγαλείτερη νύχτα ὅπως καὶ στὶς 21 Ἰουνίου ἔχουμε τὴ μικρότερη. Στὶς 21 τοῦ Δεκεμβρίου ἡ ἀνατολὴ τοῦ Ἥλιου γίνεται στὶς 7 καὶ 41′ καὶ ἡ δύση του στὶς 5 καὶ 7′. Ἔτσι ἡ νύχτα ἐκείνη τὴν ἡμέρα εἶναι 14 ὧρες καὶ 34′ καὶ ἡ μέρα 9 καὶ 26′. Στὶς 21 Ἰουνίου ὁ Ἥλιος βγαίνει στὶς 5 καὶ 5′ καὶ δύει στὶς 7 καὶ 48′. Ἔτσι ἡ μέρα ἔχει 14 ὧρες καὶ 43′ καὶ ἡ νύχτα μόνο 9 καὶ 17′.

Ἀπὸ τὶς 21 Δεκεμβρίου ἡ μέρα ἀρχίζει νὰ μεγαλώνη καὶ νὰ μικραίνη ἀνάλογα ἡ νύχτα ὥσπου στὶς 21 Μαρτίου ποὺ ἔχουμε ἰσημερία...

— Δηλαδή, εἶπε διακόπτοντας ὁ Γιῶργος ἡ μέρα ἔχει 12 ὧρες καὶ ἡ νύχτα ἄλλες 12.

— Μπράβο, εἶπε μὲ κάποια εἰρωνεία ὁ παπποὺς γιὰ τὴ μεγάλη... ἀνακάλυψη τοῦ ἐγγονοῦ του. Ἀπὸ τὶς 21 Μαρτίου ἡ ἡμέρα μεγαλώνει μεγαλώνει κα φθάνουμε, ὅπως εἴπαμε, στὶς 21 Ἰουνίου ποὺ φτάνει στὴν κορυφὴ τοῦ μεγαλώματός της. Ἀπὸ τὶς 22 Ἰουνίου ἡ μέρα παίρνει, σιγὰ σιγὰ φυσικά, τὸν κατήφορό της γιὰ νὰ φτάση στὶς 23 Σεπτεμβρίου στὴν φθινοπωρινὴ ἰσημερία...

— Τὴν ἄλλη τοῦ Μαρτίου τὴ λέμε ἐαρινὴ ἐξήγησε διακόπτοντας καὶ πάλι ὁ Γιῶργος.

— Ξέχασα νὰ σᾶς τὸ πῶ παρατήρησε ὁ παππούς. Ἔτσι ἀπὸ τὴ φθινοπωρινὴ ἰσημερία ἀρχίζει ἡ μέρα νὰ μικραίνη γιὰ νὰ φτάση στὸ μεγαλείτερό της μίκρεμα...

—...στὶς 21 Δεκεμβρίου συμπλήρωσε ὁ Κωστάκης.

—Ἀλήθεια παππού, ρώτησε ἡ Τασία. Σὲ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς ἔχουμε τὶς ἴδιες διαφορὲς τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νύχτας;

— Πολὺ καλὴ ἡ ἐρώτησή σου Τασία εἶπε ὁ παππούς. Ὄχι σοῦ ἀπαντῶ. Σὲ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς δὲν ἔχουμε τὶς ἴδιες διαφορὲς τῆς μέρας καὶ τῆς νύχτας. Στὸν ἰσημερινὸ τὴ νοητή, δηλαδὴ γραμμὴ ποὺ χωριζει τὴ γῆ στὰ δυὸ ἡμισφαιρια, τὸ βόρειο καὶ τὸ νότιο, ὅλες τὶς ἡμέρες τοῦ χρονου ἡ μέρα εἶναι ἴση μὲ τὴ νύχτα. Ἔχουν δηλαδη ἀπὸ 12 ὧρες ἡ καθεμιά. Ὅσο προχωροῦμε πρὸς βορρᾶν ἢ προς νότον τόσο καὶ οἱ διαφορὲς γινονται πιὸ μεγάλες. Μικροτερες ὅσο βρισκόμαστε κοντὰ στὸν ἰσημερινὸ καὶ μεγαλειτερες ὅσο ἀπομακρυνομαστε ἀπ' αὐτόν. Καὶ συμβαινει σὲ περιοχες ποὺ βρισκονται κοντὰ στοὺς πολικοὺς κυκλους ἡ ἡμέρα ἢ ἡ νυχτα νὰ φτάνη τις 24 ὁλόκληρες ὧρες. Ποτὲ ὅμως στις περιοχὲς αὐτὲς ἡ μέρα ἢ ἡ νύχτα δεν εἶναι μεγαλειτερη ἀπὸ τὶς 24 ὧρες. Στὶς περιοχὲς ὅμως τῶν πολικῶν κυκλων τὰ πράγματα διαφέρουν. Στὸν 90ὸ παράλληλο π.χ. τοῦ βορειου ἡμισφαιρίου ἡ πολικὴ ἡμέρα φτάνει στὰ 189 εἰκοσιτετράωρα. Δηλαδὴ ἐπὶ 189 ἡμερονύκτια δικά μας ὁ ἥλιος δὲν δύει καθολου. Ἀντίστοιχα ἡ νύχτα φτάνει τὶς 176 ἡμέρες.

Στὸν 90ὸ παράλληλο τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου ἡ πολικὴ μέρα κρατάει 182 μερόνυχτα καὶ ἡ πολικὴ νύχτα 183. Στὸν 70ὸ βόρειο παράλληλο ἡ πολικὴ μέρα φτάνει τὰ 70 εἰκοσιτετράωρα καὶ ἡ πολικὴ νύχτα τὰ 55. Καὶ στὸν αντίστοιχο νότιο ἡ ἡμέρα 65 εἰκοσιτετράωρα καὶ ἡ νύχτα 59.

— Μὰ μὲ τὴ φόρα ποὺ πήραμε εἶπε παραπονιάρικα ἡ Τασία δὲν θὰ μᾶς πῆτε τίποτα καὶ γιὰ τὴ μυθολογία. Μὲ τὶς πολικὲς νύχτες καὶ τοὺς ἰσημερινοὺς δὲν βρήκαμε τὴν εὐκαιρία νὰ ποῦμε καὶ τίποτα γιὰ τοὺς τόσο προσφιλεῖς μας μύθους.

— Γελάστηκες μικρή μου εἶπε γελῶντας ὁ παππούς. Δὲν σᾶς ὑποσχέθηκα τὴν ἄλλη φορὰ πῶς θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὴ Νύχτα...

— Μὰ ἦταν κι' αὐτὴ θεά; ρώτησε ὁ Κωστάκης...

— Καὶ ἡ νύχτα ἀνήκει εἶπε ὁ παπποὺς σ' αὐτοὺς ποὺ λέμε συμβολικοὺς θεούς. Οἱ ἀρχαῖοι τὴν ἐφαντάζοντο γυναῖκα ποὺ φοροῦσε κατάμαυρη φορεσιὰ μὲ τὸ κεφάλι της σκεπασμένο μὲ μαῦρο πέπλο. Καθόταν σὲ ἅμαξα ποὺ τὴν ἔσερναν δύο ἢ καὶ τέσσερα ἄλογα. Τῆς τὰ εἶχε χαρίσει ὁ Δίας γιὰ νὰ τὴν ἀνταμείψη ποὺ τοῦ εἶχε προσφέρει μὲ τὰ σκοτάδια της τόσες ὑπηρεσίες καὶ τὸν εἶχε προφυλάξει ἀπὸ τὰ ἄγρυπνα μάτια τῆς Ἥρας ὅταν ἔκανε τοὺς φιλικούς του περιπάτους μὲ τὴν Ἀλκμήνη. Γύρω ἀπὸ τὴν ἅμαξα τῆς Νύχτας ἀκολουθοῦσαν συνοδοὶ τὰ ἄστρα. Ὅπως σᾶς εἶπα ἔτσι τὴν φαντάζονταν οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἔτσι τὴν ζωγράφιζαν. Πολλὲς φορὲς ὅμως τὴν ἔφτιαναν μὲ φτερὰ καὶ κάποτε νὰ κρατῆ στὰ χέρια της τὸν Ὕπνο καὶ τὸ Θάνατο. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλες παραστάσεις τῆς νύχτας. Τὴν ἔχουν ζωγραφισμένη μὲ φορεσιὰ πάνω στὴν ὁποίαν φαίνονταν κεντημένα ἄστρα. Στὰ χέρια της κρατοῦσε λαμπάδα.

Σύμφωνα μὲ ἕνα μύθο ὅταν ἡ νύχτα ἦτανε ἀκόμα νέα ὁ Φάνης, ὁ Ἥλιος δηλαδή, πῆγε καὶ τὴν ζήτησε σὲ γάμο. Ἤθελε βέβαια ἡ νύχτα νὰ παντρευτῆ ἀλλὰ πῶς νὰ πάρη ἕναν ἄντρα ποὺ δὲν εἶχε ποτέ της δῆ;

— Δὲν τὸν εἶδα ποτέ μου, εἶπε στὸ Δία. Πῶς νὰ πάρω ἕναν ἄντρα ποὺ δὲν γνωρίζω;

Καὶ προτίμησε νὰ πάρη τὸν Ἔρεβο ποὺ τὸν γνώριζε πολὺ καλά.

— Καὶ τί ἦταν ὁ Ἔρεβος, ρώτησε τώρα ἡ Τασία.

—Ὁ Ἔρεβος ἀνήκει στοὺς καταχθονίους θεούς. δηλαδὴ στοὺς θεοὺς ποὺ ζοῦν στὰ ἔγκατα τῆς γῆς. Εἶναι θεὸς τοῦ σκοταδιοῦ καὶ τοῦ Ἄδη.

Μόλις ὁ Φάνης ἔμαθε πῶς ἡ νύχτα δὲ

Ἀπὸ θρησκευτικῆς σκοπιᾶς

Τὸ πνεῦμα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου

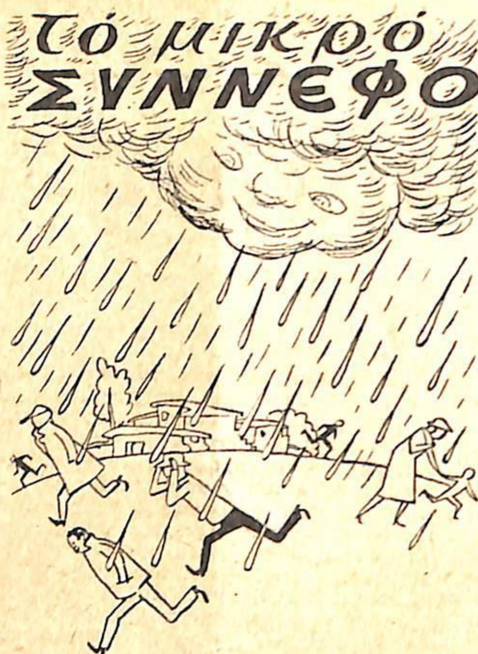
Θὰ σταθοῦμε κι' ἐμεῖς μπροστὰ στὸ μεγάλο γεγονός, ποὺ μᾶς θυμίζει αὐτὴ ἡ ἔνδοξη μέρα. Ἂς προσπαθήσουμε νὰ πάρουμε ἀπὸ αὐτὸ ὅση μποροῦμε πιὸ πολλὴ δύναμη. Ἔτσι θὰ γίνουμε ἀντάξιοι κληρονόμοι ἐκείνων, ποὺ μὲ τὸ αἷμα τους χάραξαν πάνω στὶς σελίδες τῆς ἱστορίας τὰ φωτεινὰ αὐτὰ παραδείγματα.

Ἐκείνη τὴν ἀλησμόνητη μέρα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶπε τὸ θρυλικὸ καὶ ξακουσμένο του «ΟΧΙ». Αὐτὸ ὅμως τὸ «ΟΧΙ» δὲν ἀποτελοῦσε ἁπλῶς μιὰ τυχαία ἄρνηση στὸν ξένο εἰσβολέα, ποὺ ἐρχόταν νὰ καταπατήση τὰ ἱερὰ χώματα τῆς πατρίδας μας καὶ ν' ἁρπάξη τὴν ἐθνική μας ἐλευθερία. Τὸ «ΟΧΙ» ἐκεῖνο εἶχε ἕνα βαθύτερο νόημα: ἐσήμαινε τὴν προθυμία ὅλων μας νὰ θυσιασθοῦμε γιὰ νὰ ὑπερασπίσουμε τὴν ἀνεξαρτησία μας καὶ τὴν πατρίδα μας. Ἦταν τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας. Ὅλοι μας εἴχαμε παραδεχθῆ, πὼς γιὰ νὰ ὑπερασπίσουμε τὰ σπίτια μας, τὶς ἐλευθερίες μας, τὴν πίστη μας, ἄξιζε νὰ θυσιάσουμε καὶ αὐτὴ τὴ ζωή μας. Καὶ γι' αὐτὸ ὅλοι, ἀκόμα καὶ οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά, ἔτρεξαν πρόθυμα νὰ προσφέρουν ὅ,τι μποροῦσαν γιὰ τὸν ἀγῶνα. Ὄχι μόνο χρήματα καὶ ἄλλα ὑλικὰ ἀγαθά, ἀλλὰ καὶ κόπους, καὶ προσπάθειες, καὶ ἱδρῶτα, καὶ αἷμα καὶ πολλὲς φορὲς καὶ αὐτὴ τὴ ζωή τους.

Τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς θυσίας ἦταν ἡ ἔμπρακτη ἐφαρμογὴ ἐκείνων ποὺ εἴπαμε στὴν ἀρχὴ αὐτοῦ τοῦ χρόνου: Ὅτι, γιὰ νὰ κατορθώσουμε μεγάλα πράγματα στὴ ζωή μας, πρέπει νὰ προσφέρουμε μεγάλες θυσίες. Ὅσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ θυσία ποὺ θὰ κάνουμε, τόσο καὶ πιὸ μεγάλο θὰ εἶναι ἐκεῖνο ποὺ θὰ δημιουργήσουμε. Ἂν λοιπὸν θέλουμε νὰ κάνουμε κάτι ὡραῖο καὶ μεγάλο, πρέπει νὰ θυσιάσουμε ὅ,τι ἔχουμε πιὸ πολύτιμο, ὡς καὶ αὐτὴ τὴ ζωή μας.

Ἔτσι τώρα ποὺ βρίσκεσθε ἀκόμα στὸ σχολεῖο καὶ εἶσθε νέοι: Ἂν θέλετε νὰ μείνετε μέτριοι καὶ ἀσήμαντοι, τότε κοιτάξτε μόνο τὸν ἑαυτούλη σας καὶ τὶς μικροαπολαύσεις σας. Ἄν, ὅμως, θέλετε ἀπὸ τώρα, ἀπὸ τὰ μαθητικά σας θρανία ἀπ' τὴν πρώτη σας νεότητα, κάτι νὰ δημιουργήσετε, νὰ ἀφίσετε μιὰ γραμμὴ φωτεινὴ ἀπ' ὅπου θὰ ἔχετε περάσει, τότε νὰ εἶσθε ἕτοιμοι νὰ ἀκολουθήσετε τὸ παράδειγμα ἐκείνων, ποὺ ἐδημιούργησαν τὴν 28 Ὀκτωβρίου. Θὰ πρέπει, μὲ ἄλλα λόγια, νὰ βάλετε βαθειὰ μέσ' στὴν ψυχή σας τὸ πνεῦμα τῆς 28 Ὀκτωβρίου, δηλαδὴ τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας. Χωρὶς αὐτό, ἂς μὴ ξεγελιώμαστε δὲν μπορεῖ νὰ γίνη τίποτε ποὺ ν' ἀξίζη τὸν κόπο ν' ἀναφέρη κανείς. Ἐνῶ, ἅμα αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπάρχει, τότε, καὶ ὅλα τὰ ἄλλα νὰ λείπουν, θὰ ἐξοικονομηθοῦν, θ' ἀναπληρωθοῦν. Γι' αὐτό, ὁ καλύτερος ἑορτασμὸς τῆς μεγάλης ἐκείνης μέρας θὰ εἶναι νὰ προσπαθήσουμε, ὁ καθένας στὸν τομέα του νὰ προσφέρη κάποια θυσία καὶ νὰ προσπαθήση νὰ δημιουργήση κάτι ἀληθινὰ μεγάλο, κάτι ποὺ νὰ εἶναι ἀνάλογο μὲ αὐτό, ποὺ αἰσθάνθηκε τότε ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαός. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ὅπως καὶ τότε, κοντὰ στὰ ἄλλα θὰ ἔχουμε ὁλόκληρη καὶ ὁλόψυχη τὴν εὐλογία καὶ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Ὁ πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Ὅταν γεννήθηκε τὸ Σύννεφο - παιδὶ τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς θάλασσας— ἦταν πολὺ μικρό. Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως, μεγάλωσε ὅπως μεγαλώνουν ὅλα τὰ παιδιά!

—Ἄ, τὸ παιδάκι μου μεγάλωσε, εἶπε τότε ὁ πατέρας του ὁ Ἥλιος. Δὲν πρέπει νὰ τὸ κρατήσω ἐδῶ περισσότερο. Τώρα εἶναι σὲ ἡλικία ποὺ μπορεῖ νὰ ταξιδέψη καὶ νὰ δῆ λίγο τὸν κόσμο. Καὶ τί ὄμορφο ποὺ εἶναι!

Ἡ μητέρα του λυπόταν ποὺ θὰ τὸ ἀποχωριζόταν. Ἀλλὰ δὲν μποροῦσε ν' ἀρνηθῆ ὅτι ὁ Ἥλιος εἶχε δίκηο. Ἔπειτα εἶχε μιλήση καὶ στὸν παλιό της φίλο τὸν Ἄνεμο. Κι' ἐκεῖνος τῆς ἔδωσε τὴν ὑπόσχεση ὅτι θὰ πρόσεχε καὶ θὰ προστάτευε τὸ γιό της.

—Ἐμπρός! εἶπε τότε ὁ Ἄνεμος στὸ Σύννεφο ἔλα μαζί μου. Θὰ σὲ πάω στὴ θεία σου, τὴν ἀδελφὴ τῆς μητέρας σου, τὴ Γῆ. Θὰ χαρῆ πολὺ ποὺ θὰ σὲ δῆ καὶ θὰ σοῦ δόση ἀμέσως δουλειά. Θὰ σὲ βάλη νὰ ποτίσης τὰ λιβάδια της, γιὰ νὰ φυτρώση τὸ χορτάρι, νὰ δροσίσης μὲ τὴ σκιά σου κουρασμένους ὁδοιπόρους καὶ νὰ ρίξης ἄφθονο καὶ δροσερὸ νερὸ στοὺς ἀνθρώπους! Μὴ ξεχάσης νὰ πάρης μαζί σου καὶ τὸν κεραυνό σου γιὰ νὰ δονίσης λίγο τὸν ἀδελφό μου τὸν Ἀέρα, ἂν ποτὲ χρειαστῆ.

— Ποτέ! ἀποκρίθηκε τὸ Σύννεφο μὲ πεῖσμα (γιατὶ ἀπὸ μικρὸ ἦταν πεισματάρικο). Ποιὸς εἶσαι σὺ ποὺ θὰ μὲ διευθύνης; Ἄφησέ με ἥσυχο, σὲ παρακαλῶ. Καὶ πὲς τῆς ἀνόητης τῆς μητέρας μου ὅτι δὲν ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ προστάτες!

Ὁ Ἄνεμος θύμωσε ποὺ ἄκουσε τὸ Σύννεφο νὰ μιλᾶ μὲ τόση αὐθάδεια γιὰ τὴ μητέρα του. Καὶ γιὰ νὰ τὸ μάθη νὰ φέρεται τὸ τράνταξε, τὸ σκούντησε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τόσο ποὺ τὸ Σύννεφο ἄρχισε νὰ κλαίη μὲ χοντρὰ δάκρυα βροχῆς, ποὺ ἔπεσαν ἐπάνω στὴ μητέρα του καὶ τὴν τάραξαν πολύ.

Κι' ὅταν ἔπαψε λίγο ἡ ὀργὴ τοῦ Ἀνέμου — γιατὶ θυμήθηκε ὅτι εἶχε ὑποσχεθῆ νὰ εἶναι ἐπιεικὴς — φώναξε τὴν κόρη του τὴν Αὔρα — ποὺ εἶναι χαριτωμένη καὶ γλυκειὰ κοπέλλα καὶ γι' αὐτὸ τὴν ἀγαπᾶ ὅλος ὁ κόσμος.

—Ἔλα μαζί μου, εἶπε ἡ Αὔρα στὸ Σύννεφο. Θὰ σοῦ δείξω ὄμορφα λιβάδια, ὡραίους ἀγρούς, καθαρὰ ρυάκια, καὶ μαγευτικὲς κοιλάδες, ποὺ δὲν τὰ εἶδες ἀκόμα στὴ ζωή σου!

Καὶ ἔφυγαν μαζί. Ἀλλὰ τὸ Σύννεφο κακομαθημένο καθὼς ἦταν, δὲν εἶχε στὸ νοῦ του τίποτε ἄλλο παρὰ μόνο νὰ διασκεδάζη καὶ νὰ μὴν ἐργάζεται. Κάθε φορὰ ποὺ ἡ Αὔρα τὸ περνοῦσε ἀπὸ καμμιὰ διψασμένη ἐξοχή, ἀντὶ νὰ τὴν ποτίση μὲ βροχή, σηκωνόταν ἀκόμη πιὸ ψηλὰ κι' ἔφευγε κοροϊδεύοντας τοὺς χωρικούς, ποὺ τὸ περίμεναν μὲ λαχτάρα.

Ἡ καλὴ Αὔρα θέλησε νὰ τὸ μαλώση λίγο. Ἀλλὰ τὸ ἀδιόρθωτο Σύννεφο γέλασε πονηρὰ καὶ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἄρχισε νὰ κάνη χειρότερα πράγματα.

Εἶδε ἐκεῖ - κάτω στὴ γῆ μιὰ ὁμάδα ἀπὸ μικρὰ παιδιά, ποὺ ἔπαιζαν χαρούμενα καὶ πλῆθος ἀπὸ ἀνθρώπους μὲ τὰ κυριακάτικά τους (γιατὶ ἦταν γιορτή).

— Στάσου τώρα νὰ σοῦ τοὺς κάνω πάπιες αὐτοὺς τοὺς ἀνόητους, εἶπε μόνο του.

Κι' ἀμέσως ἔβρεξε τόσο πολύ, ποὺ τοὺς σκόρπισε κακὴν κακῶς.

Ἔπειτα εἶδε στ' ἀμπέλια κάτι χωρισμένα τετράγωνα, ποὺ μαύριζαν.

— Τί εἶναι αὐτά; ρώτησε τὴν Αὔρα.

— Εἶναι ἁλώνια, εἶπε ἡ Αὔρα. Οἱ χωρικοὶ ἔχουν ἁπλωμένη τὴ σταφίδα τους γιὰ νὰ τὴν ξεράνη ὁ Πατέρας σου. Πρόσεξε καλὰ νὰ μὴ ρίξης ἐδῶ οὔτε σταγόνα, γιατὶ τοὺς κατάστρεψες τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀλλὰ σὰ νὰ τοῦ ἔλεγε ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο, τὸ Σύννεφο ἔρριξε ἀμέσως τουλούμια νερὸ ποὺ συνεπῆρε ὅλη τὴ σταφίδα ἀπὸ τ' ἁλώνια. Καὶ γελοῦσε ἐνῶ οἱ φτωχοὶ χωρικοὶ ἔκλαιγαν.

Τ' ἀνδραγαθήματα αὐτὰ ὡστόσο ὅλο καὶ ἐξαντλοῦσαν τὸ Σύννεφο. Τώρα ἦταν λεπτὸ καὶ ἀδύνατο... Καὶ ἀκριβῶς ἐμπρός του ὑψωνόταν ἕνα βουνὸ πολὺ ψηλό. Θέλησε νὰ περάση ἀπὸ πάνω του, ἀλλὰ δὲν εἶχε δυνάμεις γιὰ νὰ ὑψωθῆ ἀρκετά. Σκόνταψε στοὺς βράχους καὶ σχίστηκε σὲ δύο. Κι' ὅμως οὔτε τὸ πάθημα του αὐτὸ δὲν τὸ ἔκανε ν' ἀφήση τὴν κακία του.

Ἐνῶ περνοῦσε ἀπὸ μιὰ μεγάλη πόλη, συνάντησε μία θεία του ποὺ τὴν ἔλεγαν Ὁμίχλη. Αὐτὴ ἡ γυναίκα εἶχε κακὰ αἰσθήματα γι' αὐτὸ κι' ἡ μητέρα του, τοῦ εἶχε πῆ νὰ τὴν ἀποφεύγη.

— Κάνε πὼς δὲν τὴ γνωρίζεις, τοῦ εἶπε τότε ἡ Αὔρα. Ἂν πιάσης φιλίες μαζί της θὰ καταστραφῆς. Ὁ πατέρας μου ὁ Ἄνεμος τὴ διώχνει κάθε μέρα ἀλλὰ αὐτὴ ξανάρχεται τὴ νύχτα ποὺ δὲν τὴ βλέπει.

— Μπά! Ἐσὺ εἶσαι; εἶπε ἡ Ὁμίχλη. Ἔτσι περνοῦν κοντὰ ἀπὸ τὴ θειά τους καὶ κάνουν πὼς δὲν τὴ γνωρίζουν; Μπράβο σου! Ἐγὼ θὰ σὲ κρατήσω μαζί μου. Δουλειὰ καμμιὰ δὲν θὰ κάνωμε γιὰ νὰ φοβηθῆς. Θὰ ἐμποδίζωμε μόνο τοὺς φτωχοὺς νὰ ἐργάζωνται, καὶ θὰ διασκεδάζωμε ποὺ θὰ βλέπωμε τοὺς ἀνθρώπους νὰ πηγαινοέρχονται μὲ φῶτα καὶ τὰ πλοῖα νὰ σταματοῦν.

—Ὄχι! Ὄχι! μεῖνε μαζί μου! εἶπε ἡ Αὔρα προσπαθῶντας νὰ παρασύρη τὸ Σύννεφο μακρυὰ ἀπ' τὴν Ὁμίχλη. Ἀλλὰ ἐκεῖνο εὔκολα τῆς ξέφυγε καὶ πῆγε μὲ τὴ θεία του!

Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν ἕνα Ἀστεροσκοπεῖο. Τὴ νύχτα οἱ ἀστρονόμοι παρατηροῦσαν τ' ἀστέρια μὲ τὰ τηλεσκόπια τους. Ἀλλὰ πολὺ λίγη ὥρα πρόφθασαν νὰ ἐργασθοῦν, γιατὶ μόλις τοὺς κατάλαβαν θεία καὶ ἀνηψιός, ἔτρεξαν καὶ σκέπασαν ὅλα τὰ ἄστρα.

Ἀπὸ κεῖ πῆγαν νὰ περπατήσουν στὴν ἀκροθαλασσιά, ὅπου ἔγινε σκοτάδι πολὺ πυκνό. Καὶ ξεκαρδίζονταν ἀπὸ τὰ γέλια, ὅταν ἔβλεπαν τὰ πλοῖα νὰ πέφτουν ἀπάνω στοὺς βράχους καὶ τοὺς ἀνθρώπους νὰ πνίγωνται.

Ὡστόσο ἡ Αὔρα ἔτρεξε στὸν πατέρα της καὶ τοῦ τὰ εἶπε ὅλα. Τὸ πρωῒ ὁ Ἄνεμος φρόντισε νὰ συναντήση τὸ Σύννεφο καὶ τὸ ρώτησε:

— Τί ἔκανες;

— Τί νὰ κάνω; Τίποτα!

— Δὲν ἀγαπῶ τοὺς ὀκνηρούς καὶ θὰ σὲ τιμωρήσω ὅπως σοῦ ἀξίζει!

Καὶ λέγοντας αὐτά, ρίχτηκε κατ' ἀπάνω του τὸ συνεπῆρε μὲ ὀργὴ καὶ τὸ ἔφερε στὸν Βόρειο Πόλο, χώρα πένθιμη καὶ παγωμένη, ὅπου βασιλεύει τὸ Ψῦχος.

Σ' ἕνα νεῦμα τοῦ Ἀνέμου, τὸ Ψῦχος στάθηκε μπροστά του.

— Αὐτὸ τὸ σύννεφο, εἶπε ὁ Ἄνεμος, εἶναι καταδικασμένο νὰ μείνη ἐδῶ. Σοῦ τὸ παραδίνω νὰ τὸ φυλᾶς. Πρόσεξε νὰ μὴ σοῦ φύγη.

—Ἔννοια σου! εἶπε τὸ Ψῦχος καὶ μονομιᾶς πάγωσε τὸ δυστυχισμένο Σύννεφο. Τὸ ἔκανε χιόνι καὶ τὸ ἄφησε ἀκίνητο σὲ μιὰ ἀπέραντη παγωμένη πεδιάδα.

Π. Δ. Κ.

(Διασκευὴ ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

θέλησε νὰ τὸν πάρη γίνηκε ἔξω φρενῶν. Θύμωσε καὶ ἀποφάσισε νὰ τὴν ἐκδικηθῆ. Ἀπὸ τότε ἡ Νύχτα κάθεται στὴν Πύλη τοῦ Ἅδη καὶ μόλις ἀντιληφθῆ κάπου τὸν Ἥλιο τὸν κυνηγᾶ. Μὰ αὐτὸς τρέχει πιὸ γρήγορα. Καὶ ἔτσι ποτὲ δὲν τὸν φθάνει. Μόλις ἐξαφανισθῆ ὁ Ἥλιος νά σου ἀπὸ πίσω καὶ ἡ νύχτα. Μὰ καὶ ὁ Ἥλιος δὲν τὴν ἀφήνει ἥσυχη. Τὸ πρωῒ τὴν κυνηγάει αὐτὸς καὶ μόλις αὐτὸς ἐμφανιστῆ ἡ Νύχτα ἐξαφανίζεται.

Ἡ Νύχτα εἶχε πολλὰ παιδιά. Τὸ ἕνα χειρότερο ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τὸ γῆρας, ὁ θάνατος, ὁ φθόνος, ἡ Ἔριδα, ὁ Μῶμος, ἡ Δυστυχία, ἡ Νέμεσις, ἡ Ἀπάτη καὶ ἄλλα πολλὰ ἦταν δικά της γεννήματα.

—Ἦταν δηλαδή, διάκοψε ὁ Γιῶργος τῆς νύχτας τὰ καμώματα ποὺ βλέπει ἡ μέρα καὶ γελάει.

—...Ἢ καλλίτερα ποὺ βλέπουν οἱ ἄνθρωποι καὶ φοβοῦνται, συμπλήρωσε ὁ Παπούς.

—Μὰ γιατὶ Παπού, ρώτησε ἡ Τασία ἔδωσαν στὴν καϋμένη τὴ νύχτα τὴν ἀστερόεσσα τόσο κακὰ παιδιά;

—Καὶ αὐτὸ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς συμβολισμοὺς τῶν ἀρχαίων. Ἡ νύχτα συμβολίζει τὴν ἀμάθεια. Καὶ ἡ ἀμάθεια εἶναι νύχτα καὶ σκοτάδι στὸν πνευματικὸ κόσμο καὶ τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κοινωνιῶν. Καὶ ἡ ἀμάθεια φέρνει πολλὰ κακὰ εἰς τὸν ἄνθρωπο καὶ τὶς κοινωνίες.

Ἀλλὰ καὶ ἡ νύχτα ποὺ κρύβει τοὺς κακοὺς δημιουργεῖ πολλὰ κακὰ στοὺς ἀνθρώπους. Ἔτσι τὴν νύχτα τὴν ἔκαμαν μητέρα τόσων κακῶν παιδιῶν.

Στὸ βωμὸ τῆς νύχτας θυσίαζαν κόκκορα κα τοῦτο γιατὶ ὁ κόκκορας προμηνάει τὸ φτάσιμο τοῦ Ἥλιου ποὺ στὸ τέλος θὰ φέρη τὸν ἀφανισμὸ τῆς νύχτας καὶ γιατὶ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ζωντανὰ τῆς ἡμέρας ποὺ διαταράσσουν τὴν ἡσυχία τῆς νύχτας...

Ὁ παποὺς εἶχε τελειώσει. Καὶ εὐτυχῶς γιατὶ τὴν στιγμὴ ἐκείνη τοὺς καλοῦσε ἡ μητέρα τῶν παιδιῶν γιὰ τὸ δεῖπνο.

Α.Κ.Μ.

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Τὸ γατάκι μας

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Μιὰ ποὺ ξέρετε ὅλη μου τὴν οἰκογένεια, τὰ ἐγγονάκια μου ἕνα ἕνα, μὲ τὰ προτερήματα καὶ τὶς τόσες ἀδυναμίες τους, εἶναι νομίζω καιρὸς νὰ γνωρίσετε κι' ἕνα ἄλλο μέλος τοῦ σπιτιοῦ μας, τὸ μικρὸ μας γατάκι.

Ἂν δῆτε τὶς πόζες ποὺ παίρνει, πότε πάνω στὶς πολυθρόνες, πότε στὰ ράφια τῆς βιβλιοθήκης, πότε στὰ περβάζια τῶν παραθυριῶν, εἶμαι βέβαιη πὼς θὰ σᾶς γοητεύσῃ. Σὰν ἀντικρύσετε μάλιστα τὸ παχουλὸ συμπαθητικὸ μουτράκι του, τὴν ὡραία του μαλακὴ γούνα καὶ τὸ εὐλύγιστο μικροσκοπικό του κορμάκι, ἀσφαλῶς θ' ἀπορήσετε μὲ τὸ ὄνομά του: Γιατί, τὸ γατάκι μας, τὸ λέμε «Σαραβαλάκι». Σᾶς φαίνεται παράξενο; Κι' ὅμως ἀληθινὸ σαραβαλάκι ἦταν τὸ καϋμενούλι ὅταν χτύπησε τὴν πόρτα μας. Μὰ ἀκοῦστε τὴ συγκινητική του ἱστορία.

Ἕνα βραδάκι, καλοκαιρινό, — πρὶν ἀπὸ δυὸ μῆνες — ποὺ καθόμαστε στὴ δροσούλα, ἀκούσαμε ἕνα παραπονιάρικο νιαούρισμα. Μιὰ ξέψυχη φωνούλα ζητοῦσε ἔλεος. Πήγαμε κατὰ κεῖ καὶ τότε ἕνα ζώάκι κατατρομαγμένο πετάχτηκε μέσα ἀπὸ τὰ πόδια μας. Μόλις προφτάσαμε νὰ δοῦμε πὼς ἦταν ἕνα κοκαλιάρικο γατάκι. Ἔφυγε μακριά, μὰ γιὰ λίγο μονάχα. Ἡ πεῖνα ἦταν πιὸ δυνατὴ ἀπ' τὸ φόβο. Νά το πάλι ποὺ νιαουρίζει κλαψιάρικα: «Πάρτε με, τὸ δύστυχο, πάρτε με, θὰ ψοφήσω ἀπὸ τὴν πεῖνα. Τρεῖς μέρες γυρίζω νηστικό. Κάποιοι ἄσπλαχνοι μὲ πέταξαν στοὺς δρόμους, ἔτσι μικρούλι κι' ἀνήμπορο. Δέστε πὼς μὲ κατάντησαν τὰ κακὰ παιδιά, ποὺ μὲ κυνηγοῦσαν μὲ πέτρες». Τοῦ ρίξαμε λίγο τυράκι καὶ μερικὰ ψίχουλα ψωμί. Δὲν εἶχε δύναμη νὰ τὰ φάῃ. Τοῦ βάλαμε ἕνα κουπάκι μὲ γάλα, ἐκεῖ στὸ δρόμο, καὶ φύγαμε νὰ μὴν τὸ τρομάξουμε. Νὰ τὸ βλέπατε μὲ πόση λαιμαργία ρουφοῦσε τὸ γάλα. Ἔτσι, ξεθάρρεψε, λίγο, λίγο, κι' ἦρθε κοντά μας. Τὸ πήραμε στὰ χέρια καὶ τὸ χαϊδέψαμε νὰ μερέψῃ. Καὶ τότε εἴδαμε πόσο ἦταν ἀλήθεια... σαραβαλάκι. Πετσὶ καὶ κόκκαλο ἀπὸ τὴν ἀδυναμία καὶ πληγωμένο ἀπὸ πετριές. Κι' ἡ οὐρίτσα του ἦταν κομμένη, ποιὸς ξέρει ἀπὸ ποιὰ κακομεταχείρηση.

Δὲ μποροῦσε νὰ πιστέψῃ στὴν καλὴ του τύχη πὼς ἄνοιξε μιὰ πορτίτσα νὰ τὸ δεχτῇ.

Τώρα, ἔχει παχύνει, πηδάει σὰν ἀκροβάτης, σειέται, λυγιέται καὶ γεμίζει χαρὰ καὶ ζωὴ τὸ σπίτι. Εἶναι μιὰ ὀμορφιά. Μόνο ἡ κομμένη οὐρίτσα του μᾶς θυμίζει τὴ θλιβερή του ἱστορία. Καί, καθὼς τὴ σηκώνει περήφανα, κι' ἂς εἶναι μισή, ἡ οὐρίτσα αὐτὴ μοιάζει νὰ κατηγορῇ τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ σκληρὰ κακομαθημένα παιδιά. Ἐλπίζω, παιδιά μου, πὼς συμφωνεῖτε μ' αὐτὴ τὴν παραπονιάρικη οὐρὰ ποὺ ψάλλει τὸν ἐξάψαλμο στὴ σκληρότητα καὶ ζητᾷ τὴ συμπόνια γιὰ κάθε ζωντανὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ.

Μὲ ἀγάπη
Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Ἡ καλὴ συναναστροφή

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ καθὼς ἕνα μικρὸ καὶ πολὺ ἔξυπνο παιδί, ὁ Τάκης, περπατοῦσε στὰ χωράφια καὶ στοὺς κήπους, εἶδε — φθινόπωρο ἦταν — πολλὰ κιτρινισμένα φύλλα, νὰ στρώνωνται κάτω στὴ γῆ.

Μὰ ἕνα ἀπὸ τὰ φύλλα αὐτὰ τοῦ ἔκαμε περισσότερη ἐντύπωση. Λὲς καὶ ξεχώριζε ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα. Ἔσκυψε καὶ τὸ σήκωσε.

— Σ' εὐχαριστῶ πολύ, καλέ μου μικρὲ φίλε ποὺ μὲ πῆρες στὰ χέρια σου, ἄκουσε ξαφνιασμένος ὁ Τάκης νὰ τοῦ μιλῇ τὸ ὄμορφο ἐκεῖνο φυλλαράκι. Καὶ καθὼς τὸ φυλλαράκι μιλοῦσε σκορποῦσε καὶ μιὰ εὐχάριστη μυρουδιὰ ποὺ θύμιζε τριαντάφυλλο.

— Μὰ τί εἶσαι σὺ ρώτησε τότε τὸ παιδὶ ποὺ δὲν εἶχε ἀκόμα συνέλθει ἀπὸ τὸ πρῶτο του ξάφνιασμα. Μήπως εἶσαι κανένα ξωτικὸ ρόδο καὶ μυρίζεις τόσο ὡραῖα καὶ ἔχεις τόσο εὐγενικοὺς τρόπους;

— Ὄχι εἶπε τότε τὸ φυλλαράκι. Δὲν εἶμαι τριαντάφυλλο. Εἶμαι κι' ἐγὼ ἕνα ταπεινὸ φυλλαράκι ποὺ ἔζησα ἕνα πολὺ εὐχάριστο καλοκαίρι σ' αὐτὸ τὸν διπλανὸ κῆπο τοῦ κυρίου Λουλούδη. Ἤμουν καὶ ἐγὼ καλὰ κολλημένο σ' ἕνα κλαρὶ στὸ δεντράκι τοῦ κήπου. Κάθε πρωΐ μᾶς περιποιόταν ὁ κὺρ Πέτρος ὁ κηπουρὸς τοῦ ἀφεντικοῦ μας. Μᾶς ἔρριχνε τὸ νερὸ σὰν βροχὴ ἐπάνω μας. Κι' ἔτσι κάθε πρωΐ κάναμε τὸ ντοὺς μας καὶ εἴμαστε ὅλη τὴν ἡμέρα δροσερὰ καὶ πεντακάθαρα.

Μὰ ἐγὼ ξεχωριστά, μὲ κάτι ἄλλα ἀδέλφια μου τοῦ μικροῦ μας δέντρου, στάθηκα πολὺ τυχερὸ γιατὶ εἶχα καλὴ συντροφιά. Δίπλα μας ἦταν μιὰ πολὺ ὄμορφη κι' εὐγενικὴ τριανταφυλλιὰ ποὺ τὰ φύλλα της καὶ τὰ λουλούδια της εἶχαν καλοὺς τρόπους. Φαντάσου, μικρέ μου καλὲ φίλε...

— Τί καλὸ καὶ γλυκόλογο φυλλαράκι, σκέφτηκε τὸ ἀγόρι ποὺ τὸ κρατοῦσε χωρὶς νὰ τὸ διακόψῃ.

— Πὼς ποτέ, συνέχισε τὸ φύλλο, δὲν τσίμπησε τὸν κηπουρό του γιατὶ ἤξερε πολὺ καλὰ πὼς λίγο πολὺ τὴν ὀμορφιά του σ' αὐτὸν τὴν χρωστοῦσε. Καθὼς λοιπὸν μεγάλωνε τὸ δικό μας τὸ κλαρὶ καὶ μεγάλωνε καὶ τὸ κλαρὶ τῆς τριανταφυλλιᾶς, σμίξαμε... Ἐγὼ τί νὰ σοῦ πῶ; Δὲν εἶχα καὶ πολὺ καλοὺς τρόπους. Καὶ νὰ τὴν πρώτη κι' ὅλας μέρα ἄρχισα νὰ κάνω τὸν καμπόσο στὸ μπουμπουκάκι ποὺ ἦταν σιμά μου. Καὶ μάλιστα καθὼς πίστεψα πὼς μ' ἐνοχλοῦσε σὰν μ' ἄγγιζε τοῦ ἀσχημομιλοῦσα. Δὲν θύμωσε. Μὲ πῆρε μὲ τὸ καλὸ καὶ μοῦ μίλησε μὲ τόσο καλὸ τρόπο ποὺ μ' ἔκαμε νὰ ντραπῶ γιὰ τὴν κακή μου διαγωγή. Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα γινήκαμε μὲ τὸ τριαντάφυλλο φίλοι. Ξυπνούσαμε κάθε πρωΐ καὶ κάναμε τὴν προσευχή μας στὸ Θεό, γιατί, ξέρεις, ἐμεῖς τὰ φυτὰ πιστεύουμε στὸ Θεὸ κι' ἂς μᾶς λένε κουτόνορτα. Ἔπειτα πιάναμε τὴν κουβέντα. Καὶ τὶ δὲν λέγαμε. Κι' ἐγὼ προσπαθοῦσα νὰ εἶμαι πάντα εὐγενικό. Καὶ σὲ λίγο μοῦ φαίνεται πὼς πραγματικὰ ἔγινα ἕνα καλομαθημένο φυλλαράκι! Πείστηκα γι' αὐτὸ μιὰ μέρα ποὺ ἄκουσα κάτι παλιὰ φύλλα νὰ μιλοῦνε σιγὰ γιὰ μένα.

— Βλέπεις αὐτὸ τὸ φυλλαράκι ποὺ εἶναι κοντὰ μ' αὐτὸ τὸ τριαντάφυλλο; εἶπε τὸ πρῶτο. Εἶναι τὸ πιὸ εὐγενικὸ φύλλο ἀπὸ τὸ δέντρο μας.

— Ἀλήθεια εἶπε τὸ ἄλλο φύλλο. Εἶναι κι' εὐγενικὸ καὶ πρόσχαρο.

— Εἶναι τὸ καύχημα καὶ τὸ καμάρι τοῦ δέντρου μας!

— Καὶ ξέρεις γιατί; ρώτησε τὸ ἄλλο φύλλο.

— Πῶς δὲν τὸ ξέρω; Οἱ καλὲς συναναστροφές. Μὲ τὴν συντροφιὰ τοῦ εὐγενικοῦ τριαντάφυλλου τί φυλλαράκι ἔγινε;

— Καὶ πραγματικά, συνέχισε τὸ φυλλαράκι. Ἡ μυρωδιά μου δὲν εἶναι δική μου, τὴν χρωστάω, ὅπως σοῦ εἶπα στὸ τριαντάφυλλο. Καὶ τοὺς εὐγενικούς μου τρόπους σ' αὐτὸ τοὺς ὀφείλω.

Τὸ πῆρε μαζί του τὸ φύλλο ὁ Τάκης. Τὸ ἔβαλε μέσα σὲ ἕνα ὡραῖο βιβλίο καὶ τὸ φύλαξε. Μὰ ποτὲ δὲν ξέχασε τί μεγάλη εὐλογία εἶναι γιὰ ἕνα νέο ἡ καλὴ συναναστροφή.

Καὶ ἔζησε καὶ ἔγινε ὁ Τάκης ἕνας καλὸς καὶ τίμιος ἄνθρωπος.

Η ΑΝΕΜΗ

Η ΗΡΩΙΔΑ της Ελληνικής Επανάστασης

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

— Δὲν ἀποκρίνεσαι τίποτε τζουτζέ; τὸν ρώτησε ὁ Λόντος.

— Τί ν' ἀποκριθῶ στρατηγέ μου;

— Νά, γιὰ τὶς κατηγορίες ποὺ σοῦ διάβασα.

— Δὲν ξέρω τίποτε ἀπ' ὅλ' αὐτά.

— Μὰ σὺ ὁ ἴδιος ὁμολόγησες ὅτι ἤσουν δάσκαλος στὸ σπίτι τοῦ δημογέροντα.

— Καὶ μ' αὐτὸ τί, στρατηγέ μου; Οἱ κατηγορίες εἶναι ὅλες ψεύτικες!

— Μὰ γιατὶ νὰ σὲ φορτώση μὲ τόσα κρίματα ἂν δὲν ἔχεις φταίξει;

— Καὶ ποιὸς σοῦ λέει στρατηγέ μου πὼς τὸ γράμμα αὐτὸ τόγραφε πράγματι ἡ κόρη τοῦ δημογέροντα; Τώρα ἔχουν μαζευτῆ στὴν Ἑλλάδα κάθε καρυδιᾶς καρύδι. Ποιὸς μπορεῖ νὰ βεβαιώση πὼς γνωρίζει ποιὸς ἦταν στὴν πραγματικότητα αὐτὸς ποὺ παρουσιάστηκε ἐδῶ σ' ἐμᾶς σὰν Ἀνδρόνικος; Ξέρετε πρῶτα πρῶτα ἂν ἦταν πράγματι γυναίκα καὶ μάλιστα ἡ κόρη τοῦ δημογέροντα;

— Μὰ γιατὶ νὰ πλάση αὐτὸ τὸ παραμύθι;

— Ποῦ θὲς νὰ ξέρω ἐγὼ ὁ δόλιος στρατηγέ μου; Μπορεῖ νὰ ζήλεψε ποὺ ἄσχημος ἐγὼ καὶ κυνηγημένος πῆρα τέτοια ἐμπιστευτικὴ θέση ἀνάμεσά σας. Ὁ φθόνος εἶναι ἄτιμο πρᾶγμα καπετάνιε μου. Καὶ εἶμαι δυστυχῶς θῦμα του σήμερα.

Οἱ καπετανέοι ἄρχισαν νὰ συλλογίζονται κάπως τὰ λόγια τοῦ Βάρθακα. Ξαφνικὰ κάποιος φώναξε:

— Ἐγὼ θυμοῦμαι πὼς τὴν βραδυὰ ποὺ σὲ πιάσαμε ἦρθε ὁ Ἀνδρόνικος στὴν σκηνή σου κι' εἴχατε μεγάλη φιλονικεία οἱ δυό σας. Κοιμώμουν ἀπόξω καὶ τ' ἄκουσα. Σ' ἄκουσα μιὰ στιγμὴ νὰ λές: «Συλλογίσου τὴ θέση μου! Θὰ κράξω τοὺς ἀνθρώπους μου». Κι' ὁ Ἀνδρόνικος σοῦ ἀποκρίθηκε: «Αὐτὴ ἡ θέση σου ἔκτρωμα μ' ἐμποδίζει νὰ σοῦ δώσω κι' ἄλλο μάθημα».

— Τί λὲς γι' αὐτὰ τώρα; τὸν ρώτησε ὁ Λόντος.

Ἀλλὰ ὁ Βάρθακας δὲν ἦταν ἀπ' αὐτοὺς ποὺ τὰ χάνουν εὔκολα.

— Εἶναι ἀλήθεια, εἶπε, πὼς ὁ Ἀνδρόνικος ἦλθε στὴν σκηνή μου ἀλλὰ δὲν φιλονικήσαμε οὔτε πιαστήκαμε. Ἦρθε γιὰ νὰ τοῦ γράψω ἕνα γράμμα γιὰ τὸν μίστερ Μπόξτερ, στὴν Ἀγγλία ποὺ τὸν εἶχε γνωρίσει ἐδῶ καὶ καιρό, τότε ποὺ εἶχε ἔλθει στὴν Ἑλλάδα. Στὸ τέλος μιλούσαμε ζωηρὰ καὶ πειραζόμαστε ὅπως τὸ συνηθίζαμε μεταξύ μας...

Ὡστόσο ἡ ὑπόθεση δὲν φαινόταν καθαρὴ κι' ὁ Λόντος δὲν ἔτρωγε ἄχυρα.

— Μπορεῖ αὐτὰ ποὺ λὲς νὰ εἶναι ἀλήθεια, τοῦ εἶπε. Ἀλλὰ θὰ σὲ κρατήσω μέσα ὥς νὰ ξεκαθαρίσω αὐτὴν τὴν δουλειά. Λογαριάζω νὰ στείλω μπιστεμένους ἀνθρώπους στὸ κάστρο ποὺ πολιορκοῦμε γιὰ νάβρουν τοὺς Πηλιῶτες καὶ νὰ μάθουν ἀπ' αὐτοὺς πῶς πατήθηκε ὁ Πύργος. Κι' ἂν εἶναι ὅπως τὰ λέει ὁ Ἀνδρόνικος.

— Μαῦρο φίδι ποὺ σ' ἔφαγε! συμπλήρωσε ἕνα ἀπὸ τὰ παλληκάρια.

Μ' ἕνα νεῦμα τοῦ στρατηγοῦ, πῆραν τὸν Βάρθακα καὶ τὸν ἔκλεισαν στὴν φυλακὴ ὅπου τὸν ἔπιασε ἄγρια ἀπελπισία.

Εἶχε πεποίθηση στὸ ἐφευρετικὸ καὶ πολυμήχανο μυαλό του, ἀλλὰ ὅπως λέει κι' ἡ λαϊκὴ παροιμία «μιὰ τοῦ κλέφτη, δυὸ τοῦ κλέφτη, τρεῖς καὶ τὴν κακή του μέρα». Κι' ὁ Βάρθακας ἄρχισε στὰ σοβαρὰ νὰ φοβᾶται πὼς ἡ κακή του μέρα θὰ ἦταν ἡ αὔρισνή. Δὲν εἶχε πέσει ἔξω.

Τὴν ἄλλη μέρα πρωῒ πρωΐ, τὸν πῆγαν στὸν στρατηγὸ ποὺ εἶχε γύρω του ὅλους τοὺς καπετανέους.

Σὰν εἶδε τὸν Βάρθακα, τοῦ εἶπε:

— Ὅσα κατηγοροῦσε τὸ γράμμα

Ὁ Χουρσὶτ Πασᾶς.

ἦταν ἀληθινὰ ἂν πρέπει νὰ πιστέψω τὸν Καρᾶ Σεϊδηλῆ, τὸν ἀρχηγὸ τῶν Πηλιωτῶν ποὺ ὁδηγημένοι ἀπὸ σένα ἔκαναν τὸ κακό. Εἶσαι λοιπὸν τὸ φριχτότερο τέρας ποὺ γέννησε ὁ Σατανᾶς. Τὸ ἀπόγεμα στὶς τρεῖς, θὰ σὲ δικάση τὸ στρατοδικεῖο. Σὲ συμβουλεύω νὰ μὴ ζητήσης ἄλλον συνήγορο ἀπὸ τὴν ἀλήθεια.

— Τὴν ἀλήθεια; εἶπε μὲ πικρὸ χαμόγελο ὁ Βάρθακας. Οἱ Λατῖνοι λένε «Ἡ ἀλήθεια συχνὰ κοιμᾶται ὅμως ποτὲ δὲν πεθαίνει» ὡστόσο πολλοὶ χάνουν τὸ κεφάλι τους ὅσο κρατάει ὁ ὕπνος τῆς ἀλήθειας. Κι' ὅταν ξυπνήση εἶναι πολὺ ἀργὰ γιὰ νὰ ξαγοραστῆ τὸ κακὸ ποὺ ἔγινε.

— Ὅλο γράμματα καὶ σοφία εἶναι τοῦτος ὁ τζουτζές! ἔκανε ἕνας καπετάνιος.

— Λένε πὼς μιλάει γλῶσσες εἰκοσιπέντε Βιλαετιῶν! εἶπε ἕνας ἄλλος.

Σὰν ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Βάρθακας ἄρχισε νὰ συνέρχεται. Οἱ ἐλπίδες του ξαναγύρισαν καὶ εἶπε χαμογελαστὰ τοῦ Λόντου:

— Μοῦ δίνεις τὴν ἄδεια στρατηγέ μου νὰ σᾶς πῶ ἕναν μύθο;

— Καὶ δὲν τὸν λές; εἶπε μὲ περιέργεια ὁ Λόντος.

— Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, ἄρχισε ὁ Βάρθακας, κάτι κυνηγοὶ κυνηγοῦσαν ἕνα ἐλάφι. Τὸ εἶχαν τόσο ζορίσει μὲ τὰ σκυλιὰ καὶ τὰ τουφέκια τους ποὺ ἐκεῖνο γιὰ νὰ γλυτώση χώθηκε σὲ μιὰ σπηλιά. Μὰ γιὰ κακή του τύχη στὴν σπηλιὰ ἐκείνη ἔμεναν λιοντάρια ποὺ τοῦ ρίχτηκαν καὶ τὸ σπάραξαν. Ψυχοραγῶντας λοιπὸν τὸ δόλιο τὸ ἐλάφι εἶπε: Ἀλλοίμονό μου τοῦ δύστυχου τί μοὔμελλε νὰ πάθω! Νὰ γλυτώσω ἀπὸ τὸν ἥμερο θάνατο τῶν ἀνθρώπων γιὰ νὰ πάω ἀπὸ τὸν σκληρότερο τῶν λιονταριῶν.

— Τί θὲς νὰ πῆς μ' αὐτὸ ὀρὲ τζουτζέ;

— Ὅτι γλύτωσα ἀπὸ τοὺς Τούρκους κι' ἔπεσα στοὺς Ἕλληνες. Γιατὶ ἐνῶ οἱ Τοῦρκοι μ' ἔπιασαν ἀλλὰ δὲν μὲ σκότωσαν, ἐδῶ οἱ ραδιουργίες μερικῶν καὶ οἱ συκοφαντίες ἑνὸς παλιανθρώπου ποὺ δὲν μὲ χώνευε γιατὶ μ' ἔβλεπε γραμματιζούμενο καὶ προκομένο πάνε νὰ μ' ἀφανίσουν. Θέλετε, λέτε, νὰ κάνετε στρατοδικεῖο. Πάει καλά, δικαίωμά σας εἶναι, καὶ τί μπορῶ νὰ κάνω γιὰ νὰ σᾶς ἐμποδίσω; Ἐπιτρέψτε μου ὅμως ἀφεντάδες μου νὰ σᾶς ρωτήσω: Καὶ τί ξέρουν ἀπὸ νόμους παλληκάρια ποὺ μόνο τὸν πόλεμο γνωρίζουν; Ὀργισμένοι ἀπὸ ψεύτικες κατηγορίες, θὰ βγάλουν σίγουρα ἄδικη ἀπόφαση. Ἀκοῦστε. Μιὰ φορὰ ἕνας λαγὸς κατηγορήθηκε πὼς μπῆκε σ' ἕνα κοτέτσι κι' ἔφαγε πολλὲς κότες. Οἱ φίλοι του τὸν ὁρμήνεψαν νὰ παρουσιαστῆ στὸ δικαστήριο τῶν ἀητῶν γιὰ ν' ἀποδείξη τὴν ἀθωότητά του. Καὶ τί νομίζετε πὼς ἀποκρίθηκε ὁ λαγός;

— Στὰ μάτια τῶν φρόνιμων, εἶμαι ἀθῶος γιατὶ ξέρουν πὼς οἱ λαγοὶ δὲν τρῶνε κότες. Στὰ μάτια ὅμως τῶν ἀνόητων, κάλιο νὰ περάσω γι' ἀνόητος κι' ἐγὼ παρὰ νὰ μπῶ στὸ δικαστήριο τῶν ἀητῶν ποὺ ὅλοι ξέρουν πὼς τρέφονται μὲ λαγούς!

— Ὅσο μπόϊ σοῦ λείπει, τόσο μυαλὸ ἔχεις, ἔκανε γελῶντας ὁ Λόντος.

— Μ' ἀρέσει στρατηγέ μου αὐτὸς ὁ ἔπαινος γιατὶ ταιριάζει καὶ στὴν δική σου παλληκαριά.

Πράγματι ὁ Λόντος ἦταν μᾶλλον μικρόσωμος χωρὶς νὰ εἶναι νάνος σὰν τὸ Βάρθακα.

— Μ' ἀρέσεις Βάρθακα γιατὶ εἶσαι ξυπνός, τοῦ εἶπε. Ὅμως χρέος μου εἶναι νὰ σὲ δικάσω τίμια καὶ δίκαια. Ἂν εἶναι τρόπος ν' ἀποδείξης τὴν ἀθωότητά σου, πέστον!

— Κάλεσε τὸν Καρασεΐδαλὴ μὲ δυὸ τρεῖς Πηλιῶτες δίνοντας τὸν λόγο σου πὼς δὲν θὰ τοὺς πειράξης νὰ ἔρθουν ἐδῶ μπροστά μου νὰ τοὺς ρωτήσω ἐγὼ ὅπως πρέπει καὶ τότε θὰ δῆς τὴν ἀλήθεια νὰ φέξη. Ἐπειδὴ ὅμως φοβᾶμαι ὅτι ὁ Καρασεΐδαλὴς θὰ σκιαχτῆ νὰ παρουσιαστῆ, καλλίτερα νὰ στείλης ἐμένα μὲ τρία τέσσερα παλληκάρια σου στὸ Κάστρο γιὰ νὰ μιλήσω ἀτός μου στὸ Καρασεΐδαλὴ. Κι' ἂν ἐκεῖνος ἐπιμένη πὼς ἐγὼ τοὺς πῆγα στὸν Πύργο τοῦ Δημογέροντα, κρέμασέ με!

Ὁ Λόντος συλλογίστηκε γιὰ λίγο, κι' ὕστερα ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ πάη ὁ Βάρθακας στὸ Κάστρο μὲ τέσσερις καπετανέους.

Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Πηλιωτῶν καὶ οἱ Τοῦρκοι πρόκριτοι κάθονταν διπλοπόδι καπνίζοντας. Ὅλοι χαρήκανε γιατὶ πίστεψαν πὼς οἱ Ἕλληνες ἔρχονταν γιὰ νὰ προτείνουν εἰρήνη.

Τοὺς χαιρέτησαν λοιπὸν εὐγενικὰ καὶ τοὺς τράταραν καφὲ καὶ σερμπέτια.

Ὁ Βάρθακας τότε προχώρησε καὶ εἶπε:

—Ἐφέντη μου Καρασεΐδαλή, ἐγνώριζες τὴν κόρη τοῦ Ἀθανασιάδη;

— Ναὶ τὴν θυμᾶμαι τζουτζέ! Καὶ θυμᾶμαι πὼς ἐκείνη μ' ἔσπρωξε καὶ δὲν σὲ τέλειωσα μὲ τὸ σπαθί μου!

—Ἐγὼ ἐφέντη μου σᾶς πῆγα ἐκεῖ;

— Μὰ τὸν κουτὸ κάνεις τζουτζέ, γιὰ τὸν τρελλό; Δὲν θυμᾶμαι λὲς ποιὸς μᾶς πῆγε ἐκεῖ;

— Θαρρῶ πὼς ἡ ἀφεντιά σου δὲν θυμᾶται καλά!

Καὶ γυρίζοντας στοὺς Ἕλληνες ποὺ τὸν συνόδευαν, τοὺς εἶπε:

—Ἀφῆστε με νὰ τοῦ πῶ δυὸ λόγια στὸ αὐτὶ νὰ τοῦ θυμήσω κάτι ποὺ θὰ τοῦ φέρη στὸ μνημονικὸ ἐκεῖνα ποὺ λησμόνησε!

Ἀνυποψίαστοι οἱ Ἕλληνες τὸν ἄφησαν, κι' ἐκεῖνος ζυγώνοντας στὸ αὐτὶ τοῦ Καρασεΐδαλὴ τοῦ εἶπε:

— Μὴν εἶσαι μπουνταλᾶς ἐφέντημ! Δὲν καταλαβαίνεις πὼς ἐπίτηδες ἔφυγα ἀπὸ τὸ Κάστρο γιὰ νὰ κατασκοπέψω τὰ σχέδια καὶ τὶς ἑτοιμασίες τῶν γκιαούρηδων; Μάθε ἂν δὲν τὸ ξέρης πὼς τὸ Κάστρο σὲ καμμιὰ δυὸ μέρες θὰ πέση στὰ χέρια τους καὶ δὲν θὰ γλυτώση ἀπὸ σᾶς οὐδὲ ψυχή! Οἱ πολιορκητὲς ἔχουν σκαμμένο αὐλάκι ἀπὸ κάτω σας, κι' ἔβαλαν πολὺ μπαρούτι νὰ σᾶς τινάξουν στὸν ἀέρα. Ἐγὼ ξέρω ὅμως τὸ σχέδιο καὶ σᾶς σώζω ἂν θέλω. Ἂν δὲν μὲ πιστεύεις, στεῖλε καὶ ρώτησε καὶ τὸν κυρ - Φίλιππο Γκράν, τὸν Ἄγγλο πρόξενο ποὺ εἶναι φίλος σας. Τώρα, γιὰ νὰ μὴν ὑποψιαστοῦν οἱ γκιαούρηδες θὰ πῶ πὼς εἶμαι παιδὶ τοῦ Μωάμεθ, κι' ὅτι τοὺς γέλασα γιὰ νὰ μὲ φέρουν ἐδῶ μέσα. Μὴ χάνεις καιρό. Διῶξε τους καὶ θὰ στὰ πῶ ὅλα...

Ὁ Ἀλβανὸς ἔμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό. Ἀλλὰ μὴ χάνοντας τὴν ψυχραιμία του, ἅρπαξε τὸν Βάρθακα καὶ τὸν ἐφίλησε.

— Μπᾶ! Μπᾶ! Μπᾶ! εἶπε. Τί πῆγα νὰ πάθω! Κι' ἐγὼ ποὺ νόμιζα πὼς ὅλα τοῦτα εἶναι χωρατά! Καὶ βέβαια Βάρθακα ἐφέντημ εἶσαι φίλος κι' ἀδερφός, καὶ δὲν θ' ἄφηνα κανέναν νὰ πειράξη μήτε καὶ τρίχα τοῦ κεφαλιοῦ σου!

Οἱ Ἕλληνες καπετάνιοι κοίταζαν καὶ δὲν πίστευαν στὰ μάτια τους.

— Τί κοιτᾶτε ὀρὲ σὰν καὶ νὰ βλέπετε τὴν Λάμια νὰ χορεύη; τοὺς εἰρωνεύτηκε ὁ Ἀρβανίτης. Ποῦ νὰ τὸ ξέρω τί σκοποὺς εἴχατε γιὰ τὸ ἀδέρφι μου! Ἔξω ἀπὸ δῶ γκιαούρηδες μὴν σᾶς διώξω μὲ τὰ τσαρούχια μου!

Ὁ Βάρθακας παρακολουθοῦσε τὴν σκηνὴ κατευχαριστημένος.

— Κύριοι, εἶπε στοὺς καπετάνιους, σᾶς εὐχαριστῶ ποὺ μὲ βοηθήσατε νὰ γυρίσω στοὺς ὁμοθρήσκους μου. Γυρίστε νὰ πῆτε στοὺς γκιαούρηδες τί ἀξίζει ἕνα ἀρβανίτικο κεφάλι. Καὶ σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι εἶπε κι' ὁ ἄξιος ἀδερφός μου. Ἔξω ἀπὸ ἐδῶ! Καὶ γρήγορα!

Ἄφωνοι καὶ ντροπιασμένοι οἱ Ἕλληνες ἔφυγαν. Ὅσο γιὰ τὸν Βάρθακα ἔδειξε ἀμέσως στοὺς Ἀρβανίτες ποὺ εἶχαν σκάψει τὸν ὑπόγειο ὑπόνομο οἱ Ἕλληνες. Ἔτσι τὸ σχέδιο ἀπότυχε καὶ τὸ Κάστρο δὲν ἔπεσε.

Οἱ Ἀρβανίτες ὅμως ποὺ εἶχαν πειστῆ ὅτι ὁ Βάρθακας τοὺς εἶπε τὴν ἀλήθεια, τοῦ ἔκαναν τιμὲς μεγάλες.

Στὸ στρατόπεδο τῶν Ἑλλήνων ἐπικρατοῦσε θλίψη. Ὁ Λόντος πρὸ παντὸς ἦταν ἀπαρηγόρητος.

— Νὰ τὸν ἔχω στὰ χέρια μου τὸν ἄτιμο καὶ νὰ μὴ τὸν σκοτώσω! εἶπε. Ἔτσι τὴν παθαίνουν ὅσοι ἀντὶ νὰ κρίνουν ἀπὸ τὰ ἔργα ἀφήνονται νὰ πιαστοῦν ἀπὸ τὰ λόγια.

—Ἔγνοια σου καὶ κάποτε θὰ τὰ πληρώση μαζεμένα! εἶπε ἕνας γέρος καπετάνιος. Ξέρεις τί εἶπε ἕνας σοφός; «Πολλοὶ ἀγαποῦν τὴν προδοσία ἑνὸς ἐχθροῦ, γιατὶ φέρνει ὠφέλη στὸ στρατόπεδό τους. Μὰ τὸν προδότη ὅλοι τὸν συχαίνονται!» Πίσω ἔχει ἡ ἀχλάδα τὴν οὐρά...

— Οἱ πολιορκηταὶ ἔχουν σκαμμένο ἕνα αὐλάκι...

ΛΑΣΚΑΡΙΝΑ ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑ

Σὰν τὴν πυρκαγιὰ στὸ δάσος ὅταν φυσάει ὁ ἄνεμος ἄναψε ἡ Ἐπανάσταση στὴν Ἑλλάδα κι' ἁπλώθηκε καὶ φούντωσε... Ἀλλὰ ἡ Ἐπανάσταση δὲν εἶναι μοναχὰ φωτιὰ καὶ λαῦρα. Ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ μυαλά, ἀπὸ ἕνα κεφάλι, ἕναν ἀρχηγὸ γιὰ νὰ στερεωθῆ καὶ νὰ μὴ σβύση. Ἀρχηγὸ ποὺ νὰ εἶναι ἀπ' ὅλους σεβαστός, τέτοιον δὲν εἶχε ἀκόμη κανέναν ἡ Ἐπανάσταση. Ἀρχηγὸ μὲ νοῦ καὶ μὲ ψυχή. Καὶ νὰ ὅμως ποὺ ἦταν γραφτὸ νὰ τάβρη καὶ τὰ δυὸ — νοῦ καὶ ψυχὴ — ὄχι σ' ἕναν ἀλλὰ σὲ δυὸ ἀρχηγούς.

Τὸν Ἰούνιο τοῦ 1821 δυὸ ἄντρες, ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος κατέβηκαν στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ βοηθήσουν τὴν Ἐπανάσταση.

Ὁ πρῶτος, ἀδελφὸς τοῦ Ἀλέξανδρου Ὑψηλάντη, ἀπὸ τὴν Τεργέστη πέρασε στὴν Ὕδρα ἔχοντας πληρεξούσιο ἔγγραφο τοῦ ἀδελφοῦ του. Ὁ δεύτερος, ἄφησε τὸ Λιβόρνο, πῆγε στὴν Μασσαλία κι' ἐκεῖ ἀφοῦ φόρτωσε ἕνα καράβι ὅπλα, πολεμοφόδια καὶ τρόφιμα κατέπλευσε στὸ Μεσολόγγι.

Ὁ Μαυροκορδᾶτος κατάλαβε πρῶτος τὴν μεγάλη στρατηγικὴ σπουδαιότητα τοῦ Μεσολογγιοῦ, κι' ἔδωσε στοὺς Μεσολογγῖτες τὴν συμβουλὴ νὰ τὸ ὀχυρώσουν καὶ ν' ἀνοίξουν γύρω του μιὰ τάφρο.

Ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης συνάντησε σοβαρὲς ἀντιδράσεις μόλις πάτησε τὸ πόδι του στὴν ἀγωνιζόμενη Ἑλλάδα.

Οἱ Μωραΐτες καπετάνιοι δὲν ἐννοοῦσαν νὰ ὑποχωρήσουν καὶ νὰ τοῦ ἀναθέσουν τὴν ἀρχηγία, κι' ἔτσι ἔχασε ἀρκετὸ πολύτιμο καιρὸ μαλώνοντας μαζί τους, ὡς τὴν πολιορκία τῆς Τριπολιτσᾶς.

Πρὶν ἀπὸ τὴν πολιορκία, ἡ Τριπολιτσᾶ — ἡ Τρίπολις ὅπως εἶναι γραμμένη στὸν χάρτη,—ζήτημα ἂν εἶχε δεκαπέντε χιλιάδες κατοίκους. Ὅταν ὅμως ἄρχισε ἡ Ἐπανάσταση καὶ οἱ πλούσιοι Τοῦρκοι ἔνοιωθαν τὸ ἔδαφος νὰ βράζη καὶ νὰ σαλεύη κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους, τὰ χρειάστηκαν καὶ πῆγαν καὶ κλείστηκαν μὲ ὅλα τους τὰ πλούτη καὶ τὶς οἰκογένειες τους στὴν Τριπολιτσᾶ ὅπου ἀνόητα νόμιζαν πὼς θὰ ἦταν πιὸ ἀσφαλισμένοι.

Ἔτσι ὁ πληθυσμός της ἔφτασε στὶς τριάντα χιλιάδες, ἀριθμὸ τεράστιο γιὰ ἐκείνη τὴν ἐποχή, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες.

Ἕνα τεῖχος πλατὺ δυὸ μέτρα καὶ ψηλὸ πέντε, προστάτευε τὴν πόλη. Βορειοδυτικὰ ὑψώνονταν ἡ ὀχυρὴ Ἀκρόπολη. Τὰ σπίτια ὅμως τῆς πολιτείας ἦταν ξύλινα, ἄθλια καὶ οἱ δρόμοι της στενοὶ καὶ βρώμικοι. Τὸ μόνο σπίτι ποὺ ἄξιζε ἦταν τοῦ Βεζύρη. Ἐξ αἰτίας δὲ τῶν πολλῶν ἀνθρώπων ποὺ συγκεντρώθηκαν σ' αὐτὴν τὴν πόλη, ξέσπασαν διάφορες ἀρρώστειες ποὺ θέριζαν τοὺς κατοίκους.

Οἱ Ἕλληνες ποὺ εἶχαν περιζώσει τὴν Τρίπολη καὶ τὴν πολιορκοῦσαν δὲν ἦταν περισσότεροι ἀπὸ ἕξη χιλιάδες, καὶ εἶχαν γιὰ ἀρχηγοὺς τὸν Πέτρο Μαυρομιχάλη, τὸν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη τὸν Νικηταρᾶ καὶ τὸν Γιατράκο. Κοντὰ σ' αὐτοὺς τοὺς λεβέντες καπετάνιους, ξεχώριζε μοναδικὴ κι' ἐξαιρετική, ἡ Σπετσιώτισσα Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΘΑ ΑΠΑΓΟΡΕΥΘΗ ΤΟ «ΤΖΑΡΤΖΑΡΙΣΜΑ» ΤΩΝ ΓΚΟΛΚΗΠΕΡ

Ὑπάρχει ἕνας κανονισμὸς στὸ ποδόσφαιρο ποὺ ἐπιτρέπει στὸν ἐπιτιθέμενο νὰ μαρκάρη τὸν ἀντίπαλο τερματοφύλακα ὅταν αὐτὸς κατέχει τὴν μπάλλα καὶ βρίσκεται μέσα στὴν μικρὴ περιοχή, ἀρκεῖ τὸ μαρκάρισμα νὰ εἶναι κανονικό. Ὡστόσο, λόγω τῆς ἀσαφείας ποὺ ἐπικρατεῖ, ὅσον ἀφορᾶ τὸν ὅρον «κανονικό», οἱ διαιτηταὶ στὶς διάφορες χῶρες δὲν ἀκολουθοῦν ρετικὸ τρόπο.

Οἱ Ἄγγλοι ἀκολουθοῦν μὲ... θρησκευτικὴ εὐλάβεια τὸν κανονισμὸ καὶ ἀφήνουν τοὺς κυνηγοὺς νὰ παρενοχλοῦν τὸν ἀντίπαλο τερματοφύλακα, μέχρις ὅτου αὐτὸς διώξη τὴν μπάλλα. Ἀντιθέτως σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ κράτη τῆς Ἠπειρωτικῆς Εὐρώπης, οἱ διαιτηταὶ «ἀνακαλύπτουν» πάντα κάποιο σφάλμα γιὰ νὰ καταλογίσουν «φάουλ» εἰς βάρος τοῦ ἐπιτιθεμένου, ποὺ μαρκάρει τὸν τερματοφύλακα. Ἡ ἀντίθεση αὐτὴ δημιουργεῖ πολλὰ προβλήματα σὲ διεθνεῖς συναντήσεις, ὅπου οἱ διαγωνιζόμενοι ἔχουν συνηθίσει νὰ παίζουν κατὰ διαφορετικὸ τρόπον.

Οἱ Ἄγγλοι, λοιπόν, «εἰδικοί», ποὺ σὰν «πατέρες» τοῦ «φοὺτ—μπώλ» θέλουν νὰ ὑπάρχη ὁμοιομορφία στοὺς κανονισμοὺς σὲ ὅλο τὸν κόσμο, συζητοῦν σοβαρὰ νὰ ἀπαγορευθῆ τὸ «τζαρτζάρισμα» τῶν τερματοφυλάκων ὑπὸ οἱασδήποτε συνθήκας.

Τὸ γεγονὸς ὅμως εἶναι ὅτι καὶ ἄλλος λόγος ἀναγκάζει τοὺς Ἄγγλους νὰ ζητοῦν αὐτὴ τὴν μετατροπὴ τῶν κανονισμῶν. Τὸν τελευταῖο καιρὸ ἔχουν συμβῆ πολλὰ δυστυχήματα σὲ παῖκτες ἐξ αἰτίας τῶν συγκρούσεων ἐπιτιθεμένου καὶ τερματοφύλακα διὰ τὴν κατάκτηση τῆς μπάλλας.

Πιὸ χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ παράδειγμα τοῦ γνωστοῦ «σέντερ — φὸρ» τῆς ὁμάδος «Σέφιλυτ Γουέστνταϊυ» Ντέρεκ Ντούλεϋ, ποὺ συνεκρούσθη μὲ τὸν τερματοφύλακα τῆς «Πρέστον» καὶ ἔσπασε τὸ πόδι του, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὑποστῆ γάγγραινα καὶ νὰ χάση τὸ πόδι του! Ἐπίσης, κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ κυπέλλου μεταξὺ τῶν ὁμάδων «Μπλάκπουλ — Ἄρσεναλ» ὁ «σέντερ — φὸρ» τῆς πρώτης Μπράουν, ἔσπασε τὸ πόδι του διεκδικώντας τὴν μπάλλα ἀπὸ τὸν γκολκῆπερ τῆς δευτέρας.

Ἐξ ἄλλου, οἱ γκολκῆπερ Ἀπράϊτσαρυτ (Τσέλζυ) καὶ Πέρρυ (Μιντελσμπρὸ) ὑπέστησαν κάταγμα τοῦ βραχίονος καὶ ὁ τερματοφύλακας τῆς «Στόουκ—Σίτυ» Ρόμπερτσον κάταγμα τῆς κνήμης.

Πραγματική, λοιπόν, ἐπιδημία ποὺ ἔχει φέρει σὲ δύσκολη θέση τοὺς τεχνικοὺς τῶν διαφόρων συλλόγων.

Ἡ θέση τοῦ γκολκῆπερ ἔχει γίνει ἀκόμη πιὸ δύσκολη ἀπὸ τότε ποὺ καθιερώθηκε ὁ κανονισμὸς τοῦ «Ὀμπστράκσιον», ποὺ ἀπαγορεύει στοὺς μπὰκ — καὶ γενικὰ στοὺς ἀμυνομένους — νὰ ἐμποδίζουν μὲ τὸ σῶμα τοὺς ἐπιτιθεμένους, ὅταν ἡ μπάλλα βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ αὐτούς.

Δηλαδή, οἱ τερματοφύλακες δὲν εἶναι δυνατὸν πιὰ νὰ ὑποστηρίζωνται ἀπὸ τοὺς συμπαίκτες των κατὰ τὰς ἐπιθέσεις τῶν ἀντιπάλων.

Ἡ καθολικὴ ὅμως κατάργηση τοῦ κανονισμοῦ ποὺ ἐπιτρέπει τὸ μαρκάρισμα τῶν γκολκῆπερ δημιουργεῖ ἕναν ἄλλο κίνδυνο.

Οἱ τερματοφύλακες, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἐνοχλοῦνται πιὰ ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους των, θὰ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ βηματίζουν μέσα στὴν περιοχή των ὅση ὥρα θέλουν —γιὰ σκόπιμη καθυστέρηση— χωρὶς νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ σταματήση κανεὶς τὸ κωμικὸ αὐτὸ θέαμα.

Ἔτσι, ἡ πρόταση τῶν Ἄγγλων περιορίζεται στὸ ν' ἀπαγορευθῆ τὸ «τζὰρτζ» τῶν τερματοφυλάκων, ὅταν κατέχουν τὴν μπάλλα μόνον μέσα στὴν μικρὴ περιοχή. Ἐκεῖ δηλαδὴ ποὺ —λόγω τῆς βιαιότητος τῶν συγκρούσεων— τὰ ἀτυχήματα εἶναι συχνότερα. Ἀντιθέτως, στὸ ὑπόλοιπο μέρος τῆς ἐπανορθωτικῆς περιοχῆς ἡ παρενόχληση τῶν τερματοφυλάκων ποὺ «παίζουν» τὴν μπάλλα, θὰ εἶναι ἐλευθέρα.

Τὸ γεγονὸς ὅμως εἶναι ὅτι ἡ πρόταση αὐτὴ τῶν Ἄγγλων θὰ συναντήση ζωηρὴ ἀντίδραση στὴν Διεθνῆ Ποδοσφαιρικὴ Ὁμοσπονδία. (Φ.Ι.Φ.Α.) ἀπὸ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ἄλλων κρατῶν —κυρίως τῶν Νοτιοαμερικανῶν— ποὺ ὑποστηρίζουν ὅτι ἂν καταργηθῆ τὸ μαρκάρισμα τῶν τερματοφυλάκων τὸ ποδόσφαιρο θὰ χάση ἕνα μεγάλο μέρος τῆς θεαματικότητάς του.

Ἀσφαλῶς ἡ ἄποψη τῶν Νοτιοαμερικανῶν εἶναι ὀρθή, ἀλλὰ περισσότερο δίκαιο ἔχουν οἱ Ἄγγλοι ποὺ παραβλέπουν κάθε ἄλλο γεγονὸς γιὰ νὰ διασφαλίσουν τὴν σωματικὴ ἀκεραιότητα τῶν γκολκῆπερ.

Ὁ τερματοφύλακας πηδᾶ γιὰ νὰ μπλοκάρη τὴν μπάλλα, ἐνῶ συγχρόνως, τρέχει ὁ «σέντερ—φὸρ» γιὰ νὰ τὸν «τσαρτζάρη». Ποιὸς ξέρει. Μπορεῖ νὰ συμβῆ ἀτύχημα!

ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ ΠΥΓΜΑΧΟΙ

Πολλὰ παιδιὰ μᾶς ζήτησαν νὰ γράψουμε ποιοὶ εἶναι σήμερα οἱ καλύτεροι πυγμάχοι ὅλου τοῦ κόσμου. Ἱκανοποιώντας αὐτὴ τὴν ἐπιθυμία τους παραθέτουμε τὸν κατάλογο ποὺ δείχνει τοὺς δυναμικωτέρους σημερινοὺς ἄσσους τοῦ μπόξ.

ΒΑΡΕΩΝ : ΡΟΚΥ ΜΑΡΤΣΙΑΝΟ (πρωτοπυγμάχος). 1) Ρ. Λὰ Στάρζα. 2) Ἔτζαρτζ Τσάρλς. 3) Ντὰν Μπουτσερόνι. 4) Νίνο Βαλντέζ. 5) Τόμμυ Χάρισσον κ.λ.π.

ΗΜΙΒΑΡΕΩΝ : ΑΡΤΣΙ ΜΟΥΡ (πρωτοπυγμάχος). 1) Τζόε Μάξιμ, 2) Χάρολντ Τζόνσον. 3) Γιολάντο Πομπέϊ. 4) Ντάννυ Ναρντίκο. 5) Τζίμμυ Σλέηντ κ.λ.π.

ΜΕΣΩΝ : Ὁ τίτλος χηρεύει. 1) Ράντολ Τάρπιν. 2) Κάρλ Ὄλσον. 3) Πάντυ Γιούγκ, 4) Σάρλ Ὑμέζ. 5) Τζόε Γκιαρντέλλο κ.λ.π.

ΗΜΙΜΕΣΩΝ : ΚΙΝΤ ΓΚΑΒΙΛΛΑΝ (πρωτοπυγμάχος). 1) Τζόννυ Μπράττον. 2) Γκὶλ Τάρνερ. 3) Τζόννυ Σάξτιν. 4) Κάρμεν Μπαζίλιο. 5) Μπίλλυ Γκράχαμ κλπ.

ΕΛΑΦΡΩΝ : ΤΖΙΜΜΥ ΚΑΡΤΕΡ (πρωτοπυγμάχος) 1) Τζόννυ Γκονζάλβες. 2) Τζώρτζι Ἀραούλιο. 3) Πάντυ Ντεμάρκο. 4) Ἄρθουρ Κίγκ. 5) Οὐάλλας (Μπάντ) Σμίθ κλπ.

ΠΤΕΡΟΥ: ΣΑΝΤΥ ΣΑΝΤΛΕΡ (πρωτοπυγμάχος). 1) Βίλλυ Πέη. 2) Ρὲντ Νταίηβις. 3) Πέρσυ Μπάσσετ. 4) Μπέϊμπυ Ὀρτίζ. 5) Ντέϊβυ Γκαλάρντο κλπ.

ΠΕΤΕΙΝΟΥ : ΤΖΙΜΜΥ ΚΑΡΟΥΔΕΡΣ (πρωτοπυγμάχος). 1) Ρομπὲρ Κοέν. 2) Μπίλλυ Πῆκοκ. 3) Χένρυ (Πὰπ) Γκώλτ. 4) Πῆτερ Κῆναν. 5) Μωρὶς Σαντεϋρόν, κ.λ.π.

ΜΥΓΑΣ: ΓΙΟΣΙΟ ΣΙΡΑΪ (πρωτοπυγμάχος). 1) Τζὰκ Τοῦλι. 2) Τόννυ Κάμπο. 3) Τέρρυ Ἄλλεν. 4) Λουΐ Σκενά. 5) Λέο Ἐσπίνος.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΓΕΝΤΙΝΩΝ ΠΑΙΚΤΩΝ

Μιὰ θαυμασία πρωτοβουλία τοῦ στρατηγοῦ Περὸν προκάλεσε τὸν δικαιολογημένο ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν πλήρη ἱκανοποίηση ὅλων τῶν Ἀργεντινῶν φιλάθλων ποὺ ἀναγνώρισαν τὰ πραγματικὰ φίλαθλα αἰσθήματά του.

Συγκεκριμένως ὁ στρατηγὸς Περὸν διέταξε νὰ ἐφαρμοσθῆ νόμος διὰ τὴν ἀσφάλιση ὅλων τῶν φιλάθλων ποὺ θὰ παρευρίσκωνται στὰ διάφορα γήπεδα τῆς χώρας. Ἔτσι τώρα ὁποιοσδήποτε φίλαθλος ὑποστῆ τὸ παραμικρὸ σὲ ἀγωνιστικὸ χῶρο κατὰ τὴ διάρκεια ἀγώνων θὰ ἀποζημιώνεται ἀπὸ τὸν εἰδικὸ ὀργανισμὸ ποὺ θὰ ἀναλάβη τὴν ἀσφάλιση ὅλων τῶν φιλάθλων.

Οἱ πόροι τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἀσφαλιστικοῦ ὀργανισμοῦ θὰ συγκεντροῦνται ἀπὸ εἰδικὸ ποσοστό, ποὺ θὰ τεθῆ ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων ὅλων τῶν ἀγώνων.

Τὴν ἀπόφαση γιὰ τὴν ἵδρυση ἀσφαλιστικοῦ ὀργανισμοῦ ἔλαβεν ὁ στρατηγὸς Περὸν μετὰ τὸ τελευταῖο ἀτύχημα ποὺ συνέβη στὸ Στάδιο Μπόκα - Τζούνιορς κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀποχωρήσεως τῶν φιλάθλων σὲ μιὰ ἀπὸ τὰς ἐξόδους.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει γιὰ τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Ἀμύνης

—Μιλήσαμε, εἶπε ὁ παπποὺς γιὰ τὸ ὑπουργεῖο Ἐσωτερικῶν καὶ γιὰ τὸ ὑπουργεῖο Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας. Εἶναι βέβαια καὶ τὰ δυὸ πολὺ σπουδαῖα καὶ πολὺ σημαντικὰ ὑπουργεῖα. Ἀλλὰ τώρα ἔχει σειρὰ τὸ ὑπουργεῖο ἐκεῖνο ποὺ καθὼς δείχνει καὶ τ' ὄνομά του, ἐξασφαλίζει τὴν ἄμυνα τῆς χώρας μας. Τὴν ἐθνική μας ἄμυνα δηλαδή. Τὸ ὑπουργεῖο ποὺ ἀσχολεῖται μὲ τὸ στρατό μας στὴν ξηρά, στὴν θάλασσα καὶ στὸν ἀέρα...

—Μὰ νόμιζα πὼς τὸν στρατὸ τὸν διευθύνει ὁ Ἀρχιστράτηγος.

—Καὶ βέβαια τὸν διευθύνει ὁ Ἀρχιστράτηγος! Αὐτὸς μὲ τοὺς βοηθούς του, (τὸ ἐπιτελεῖο του, ὅπως λέγεται, ποὺ τὸ ἀποτελοῦν ἄξιοι καὶ μεγάλοι στὸν βαθμὸ ἀξιωματικοί), κάνει τὰ στρατιωτικὰ σχέδια, καὶ σὲ καιρὸ πολέμου διευθύνει τὶς μάχες, τὶς «ἐπιχειρήσεις» ὅπως λέμε, καὶ τοποθετεῖ ἐπὶ κεφαλῆς διαφόρων τμημάτων τοῦ στρατοῦ ἀξιωματικοὺς ἄξιους, στοὺς ὁποίους ἔχει ἐμπιστοσύνη. Ναί. Ὁ στρατὸς διευθύνεται ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς. Αὐτὴ εἶναι ἡ δουλειά τους... Γι' αὐτὸ ἔχουν ἐκπαιδευθῆ, κι' αὐτὸ τὸν ὅρκο ἔδωσαν στὴν πατρίδα. Νὰ εἶναι ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ μαχομένου ἔθνους σὲ καιρὸ πολέμου, καὶ νὰ ἐκπαιδεύουν τὸ ἔθνος στρατιωτικὰ σὲ καιρὸ εἰρήνης. Ὅμως τὸν στρατὸ σὰν σύνολο, κάποιος πρέπει νὰ τὸν γνοιάζεται καὶ νὰ τὸν φροντίζη σὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ζητήματα ποὺ δὲν εἶναι τεχνικά, στρατιωτικά. Κι' ἐκεῖνος ποὺ γνοιάζεται τὸ στρατό, εἶναι τὸ ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Ἀμύνης...

—Ἀρχίζω νὰ μπαίνω στὸ νόημα! εἶπε ὁ Θάνος.

—Βλέπεις; Δὲν εἶναι δύσκολο... Τὰ παλιὰ τὰ χρόνια, κάθε ἐλεύθερος ἄνθρωπος ὅταν γινόταν πόλεμος φοροῦσε τὸν θώρακα καὶ τὴν περικεφαλαία του, ἔπαιρνε τὴν ἀσπίδα του καὶ τὸ δόρυ, καὶ νάτον ἕτοιμος γιὰ πόλεμο! Ὁ πιὸ πλούσιος, εἶχε καὶ δορυφόρο νὰ τοῦ κρατάη τὸ δόρυ. Ἢ εἶχε ἄλογο. Ἢ εἶχε τὴν ὑποχρέωση ὅταν τὸν καλοῦσε ἡ πατρίδα, νὰ δώση ἕνα ἄλογο καὶ τόσους δούλους γιὰ τὸν πόλεμο. Ἦταν ὅλοι γυμνασμένοι ἀπὸ τὴν παλαίστρα, εἶχαν κάποια πειθαρχία. Κι' ὁ πόλεμος ἐκεῖνες τὶς ἐποχές, ἦταν πάλαιμα σῶμα μὲ σῶμα... Σήμερα, τὰ πράγματα ἔχουν ἀλλάξει... Τὰ ὅπλα εἶναι δύσκολα καὶ πολύπλοκα. Ὁ στρατιώτης πρέπει νὰ γυμναστῆ χρόνια γιὰ νὰ μάθη καλὰ τὸν χειρισμό τους... Ἡ στρατιωτικὴ τέχνη εἶναι ἐξαιρετικὰ δύσκολη, μιὰ ὁλόκληρη ἐπιστήμη, ποὺ οἱ ἀξιωματικοί μας γιὰ νὰ τὴν μάθουν, παρακολουθοῦν γιὰ πολλὰ χρόνια ἀνώτερες καὶ ἀνώτατες στρατιωτικὲς σχολές. Καὶ οἱ στρατοὶ σήμερα εἶναι μεγάλοι... Ἐμεῖς βλέπεις Θάνο μου στὴν Ἑλλάδα ἔχομε τόσο μεγάλα σύνορα, τόσους πολλοὺς γείτονες, ποὺ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ τὰ φρουροῦμε ἀδιάκοπα, καὶ νὰ εἴμαστε ἀδιάκοπα ἕτοιμοι νὰ ὑπερασπιστοῦμε τὸ ἱερὸ χῶμα τῆς πατρίδας ἐναντίον τοῦ καθενὸς ποὺ θὰ ἤθελε νὰ μᾶς ἀφαιρέση τὴν ἐλευθερία μας. Γι' αὐτὸ ὅμως παιδί μου δὲν φτάνει ἡ φιλοπατρία καὶ ὁ ἡρωϊσμὸς τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδας. Γι' αὐτὸ χρειάζεται ἕνας καλὰ γυμνασμένος στρατός, ἕνα ναυτικὸ μὲ ἄφθονα καράβια ποὺ νὰ διαθέτουν τὰ σύγχρονα ὅπλα, καὶ μιὰ συγχρονισμένη ἰσχυρὴ ἀεροπορία... Καὶ ὅλ' αὐτὰ νὰ ἔχουν γιὰ ἀρχηγοὺς καλὰ ἐκπαιδευμένους καὶ ἄξιους ἀξιωματικούς. Νὰ ἔχομε δηλαδὴ ἕνα στρατὸ ἕτοιμο νὰ ἀμυνθῆ ἂν χρειαστῆ.

—Καὶ γι' αὐτὸ φροντίζει τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Ἀμύνης ;

—Καὶ γι' αὐτὸ φροντίζει τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Ἀμύνης. Ἔχει τὴν ἔγνοια τῶν τριῶν Ἐπιτελείων, τῶν τριῶν ἀρχηγείων δηλαδή: Αὐτὰ τὰ τρία ἀρχηγεῖα, τὰ τρία καπετανάτα νὰ ποῦμε, εἶναι τὸ Γενικὸ Ἐπιτελεῖο τοῦ Στρατοῦ. Τὸ Γενικὸ Ἐπιτελεῖο τοῦ Ναυτικοῦ, καὶ τὸ Γενικὸ Ἐπιτελεῖο Ἀεροπορίας... Εἶναι εἰρήνη, καὶ θὰ νόμιζε κανεὶς πὼς ἐκεῖνοι ποὺ διευθύνουν τὸν Στρατό, δὲν ἔχουν καὶ πολλὰ πράγματα νὰ κάνουν... Κι' ὅμως. Πόσα πράγματα πρέπει νὰ γίνονται συνέχεια, γιὰ νὰ εἶναι ὁ στρατός μας ἑτοιμοπόλεμος!

Πρῶτα πρῶτα νὰ λειτουργοῦν οἱ στρατιωτικὲς σχολὲς ποὺ βγάζουν ἀξιωματικούς: τεχνικοὺς καὶ μαχίμους. Ἡ Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων γιὰ τὴν ξηρά, ἡ Σχολὴ τῶν Δοκίμων γιὰ τὴν θάλασσα, ἡ Σχολὴ τῶν Ἰκάρων (Ἀεροπορίας) γιὰ τὸν ἀέρα.

— Στὶς ἐθνικές μας γιορτές, τοὺς εἶδα νὰ παρελαύνουν παπού... Τοὺς εὐέλπιδες, τοὺς δόκιμους καὶ τοὺς ἰκάρους... Τι λεβεντιὰ ποὺ εἶχαν! Καὶ τί ὄμορφες στολές! Αὐτοὶ λοιπὸν εἶναι οἱ μέλλοντες ἀξιωματικοί μας... Αἴ;

—Ναὶ αὐτοί... Καὶ ὑπάρχουν φυσικὰ καὶ σχολὲς γιὰ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς ὅπως καὶ διάφορες μικρότερες σχολὲς γιὰ τοὺς τεχνῖτες τῶν διαφόρων ὅπλων, γιατὶ σήμερα χρειάζεται ὁ στρατὸς πολλοὺς τεχνῖτες. Καὶ ἡ στρατιωτικὴ ἰατρικὴ σχολή. Κι' ἀκόμη εἶναι καὶ οἱ ἀνώτατες σχολές, ἐκεῖ ποὺ φοιτοῦν ἀξιωματικοὶ ποὺ θὰ γίνουν οἱ ἐπὶ κεφαλῆς στὴν εἰδικότητά τους. Τέτοιες ἀνώτατες στρατιωτικὲς σχολὲς εἶναι ἡ Σχολὴ Ἐπιτελῶν, ἡ Σχολὴ τακτικῆς, ἡ Σχολὴ Ἀμύνης κλπ.

—Μά... Μόνο οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκπαιδεύονται παπού;

— Φυσικὰ ὄχι παιδί μου. Γυμνάζονται, «ὑπηρετοῦν» ὅπως λέμε ὅλοι οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδας ποὺ ἔκλεισαν τὰ εἰκοσιένα. Κάνουν τὸ στρατιωτικό τους καθὼς λέμε. Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα καὶ τὰ ἱερώτερα χρέη τοῦ Ἕλληνα... Πᾶνε στὰ διάφορα στρατολογικὰ γραφεῖα, κι' ἐκεῖ τοὺς κατατάσσουν. Στὸν στρατὸ τῆς ξηρᾶς, ὅπου μποροῦν νὰ πᾶνε στὸ πεζικό, στὸ ἱππικό, στὸ πυροβολικό, στὸ μηχανικό, κλπ. Ἢ στὸν στρατὸ τῆς θάλασσας, τὸ ναυτικό, ὅπου γίνονται μάχιμοι ἢ τεχνῖτες. Ἢ στὸν στρατὸ τοῦ ἀέρα, τὴν ἀεροπορία, ὅπου κι' ἐκεῖ γίνονται ἱπτάμενοι ἢ τεχνῖτες...

Ὅσον καιρὸ ὑπηρετοῦν οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδος, γυμνάζονται καὶ ἐκπαιδεύονται... Κι' ὅταν ἡ πατρίδα βρεθῆ σὲ κίνδυνο καὶ τοὺς καλέσει, θὰ ξέρουν νὰ κάνουν ὅτι πρέπει γιὰ νὰ τὴν ὑπηρετήσουν σωστά: στὸ κανόνι, στὸ πολεμικό, στὸ ἀεροπλάνο...

Μὰ πόσα ἄλλα χρέη ἔχει τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Ἀμύνης!.... Νὰ ἐκπαιδεύη καὶ τοὺς ἐφέδρους ἀξιωματικοὺς (ἔφεδρος εἶναι ὁ νέος ποὺ ὅσο κάνει τὴ θητεία του ἐκπαιδεύεται σὲ εἰδικὲς σχολὲς γιὰ νὰ γίνη ἀξιωματικός, δὲν εἶναι ὅμως στρατιωτικὸς στὸ ἐπάγγελμά του. Ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ γίνονται οἱ πιὸ μορφωμένοι νέοι) νὰ παρακολουθῆ ὅλες τὶς προόδους ποὺ γίνονται στὸ στρατιωτικό, νὰ συντηρῆ διάφορα στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα, νὰ μεριμνᾶ γιὰ τοὺς τιμημένους μας ἀναπήρους, νὰ φτιάνη διάφορα στρατιωτικὰ καὶ ἀμυντικὰ ἔργα, νὰ συντηρῆ τοὺς φάρους, τὴν μετεωρολογικὴ ὑπηρεσία κλπ., νὰ φροντίζη νὰ φτιάνη καινούργια καράβια, καινούργια ἀεροπλάνα κλπ., νὰ ἀνανεώνη κάθε τόσο τὰ ὅπλα τοῦ στρατοῦ, νὰ ἔχη ναυπηγεῖα, ναύσταθμο, πλωτὴ δεξαμενή, καὶ μύρια ἄλλα πράγματα ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τὰ θυμηθῶ ὅλα νὰ στὰ πῶ... Νὰ ποιὰ εἶναι τὰ ἔργα καὶ οἱ εὐθῦνες τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης...

—Βιάζομαι νὰ μοῦ μιλήσης παποὺ καὶ γιὰ τ' ἄλλα ὑπουργεῖα...

—Ὅταν μᾶς δοθῆ εὐκαιρία, Θάνο μου... Εὐχαρίστως!

ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΛΚΑΝΗ

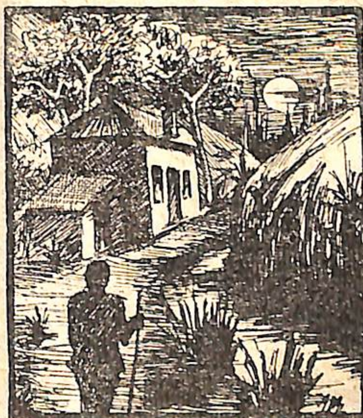
Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ
Λ. Ντὰ Βίντσι

ΝΤΟΛΟΡΕΣ
Ε. Ἀγγελίδου

ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΓΑΛΗΝΗ
Ἰωάννου Κ. Μπαξεβάνη

Προσωπογραφία
Σ. Τσιγγλιφῆς

ΦΑΤΑΟΥΛΑΣ
(ὁ πεινάλας)

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΨΥΧΗ...

(Γιὰ τὰ πληγωμένα νησιά μας)

Ἄπλωσ' ὁ πόνος τὰ φτερὰ στὰ ὄμορφα νησιά μας,
στὰ μαῦρα ντύθηκε γοργὰ ἡ γαλανὴ Ἑλλάδα
ἡ λύπη θρόνο ἔστησε βαθειὰ μέσ' τὴν καρδιά μας
παντοῦ χαμὸς καὶ ὄλεθρος! Τί μέρα ἀποφράδα!

Τὰ γέλια γίναν κλάμματα, σβύσανε τὰ τραγούδια,
ὤ, ποιός μπορεῖ νὰ τὸ σκεφθῆ, τοῦ φαίνεται σὰν ψέμμα,
τρία νησιὰ ποὺ ἤτανε πνιγμένα στὰ λουλούδια
τώρα μαζὶ μὲ τὴ χαρά, πνίγηκαν μέσ' τὸ αἷμα.

Ἐκεῖ ὅπου βασίλευε ἄλλοτε ἡ γαλήνη
καὶ κελαϊδοῦσαν τὰ πουλιὰ χαρούμενα στοὺς κλώνους
τώρα ὁ τρόμος στὶς καρδιές, ἄσπλαχνα ἀργοχύνει
θλίψη ἀπογοήτευση, πικρὰ φαρμάκια, πόνους!...

Ὦ Ἕλληνες τ' ἀδέλφια μας «βοήθεια» μᾶς φωνάζουν.
Λίγη ἀγάπη καὶ στοργὴ νὰ δείξουμε ποθοῦνε,
χιλιάδες μάτια γύρω μας μὲ δάκρυα μᾶς κοιτάζουν
κι' ὅλοι ἐμεῖς τὸν πόνο τους νὰ διώξουμε ζητοῦνε.

Κανεὶς δὲν πρέπει ἀδιφορος νὰ δῆ τὴ συμφορά τους,
κι' ὅλοι μεγάλοι καὶ μικροί, μαζὶ ἂς ὁρκισθοῦμε
πὼς θὰ βοηθήσωμε νὰ δοῦν καὶ πάλι τὴ χαρά τους,
ὤ! τὴ χαρὰ ποὺ μόνοι τους ποτὲ δὲν θὰ τὴ βροῦνε...

Μάνα Ἑλληνίδα, ποὺ πονεῖς πιότερο ἀπ' τοὺς ἄλλους,
ἐσὺ ποὺ ξέρεις στὶς καρδιὲς τὸ βάλσαμο νὰ χύνης
σκέψου μὲ τί ἀπελπισιὰ καὶ τί πόνους μεγάλους
θὰ γέμισε ἡ ἄμοιρη καρδιὰ τῆς μάνας κείνης,

Ὅταν θ' ἀντίκρυσ' ἡ φτωχὴ τὸ σπλάχνο τὸ παιδί της
χωμένο στὰ ἐρείπια μὲ πέτρες πλακωμένο·
κᾶνε νὰ βρῆ ἀνακούφιση ἡ δύστυχη ψυχή της,
στὰ χείλη της κᾶνε νὰ ρθῆ τὸ γέλιο τὸ χαμένο!

Καὶ μεῖς, ὤ Ἑλληνόπουλα, κορίτσια καὶ ἀγόρια,
στ' ἀδέλφια μας ἂς δώσουμε πρόθυμα τὴ στοργή μας
καὶ μ' ἔργα ἂς τοὺς δείξουμε τὴν τόση στενοχώρια
ποὺ ἔφερε ὁ πόνος τους βαθειὰ μέσ' στὴν ψυχή μας.

Καὶ ἂς τοὺς ποῦμε ὅλοι μαζὶ μὲ πίστη αὐτὰ τὰ λόγια:
«Μὴν κλαῖτε ἀγαπημένοι μας, ἐμεῖς πάντα μαζί σας
»ἐμεῖς θὰ διώξουμε μακρυὰ πόνους καὶ μοιρολόγια
«ἐμεῖς θὰ γειάνουμε, ἐμεῖς, τὴ φοβερὴ πληγή σας.

»Διαμάντια τοῦ Ἰονίου μας τόσο χαροκαμένα,
»πάντα ἕναν πόθο ἱερὸ θάχωμε στὴν καρδιά μας:
»νὰ ξαναβγῆτε σὰν καὶ πρὶν νησιὰ ὀνειρεμένα
»στολίδια: ΙΘΑΚΗ, ΖΑΚΥΝΘΟΣ, γλυκειὰ ΚΕΦΑΛΛΩΝΙΑ μας».

ΖΗΛΙΑΡΑ
('Αγγελικὴ Π. Σταυροπούλου)
Ἀθῆναι

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ ΣΤΗ ΤΖΕΝΑ

Ὁ ἥλιος συνεχίζοντας τὴν τροχιά του σὲ λίγο χάνεται πίσω ἀπὸ τὶς πανύψηλες κορφὲς τῆς αἱματοποτισμένης Τζένας. Ἀφήνει πίσω τους τὴ νύχτα, καὶ βαδίζει γοργὰ γιὰ ἄλλα μέρη, γιὰ ἄλλους τόπους, γιὰ νὰ σκορπίση κάτω ἐκεῖ τὸ πολύτιμο φῶς του. Καὶ νά, σὲ λίγο χάνεται, γέρνει, σβύνει. Δὲν τὸν χάσαμε ὅμως γιὰ πάντα. Πάλι θὰ ξεπροβάλλη τὴν αὐγὴ γιὰ νὰ σκορπίση τὸ φῶς του. Γι' αὐτὸ δοξάζομε τὸν Παντοδύναμο ποὺ μᾶς τὸν χάρισε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΛΑΖΑΡΟΥ
(Κωνσταντία Πέλλης)

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Τώρα ποὺ εἶμαι μακρυὰ
σὲ ξένες χῶρες καὶ χωριὰ
ὤ πόσο νοσταλγῶ
τ' ἀγαπημένο μου χωριό.

Ὁλημερὶς τὸ σκέπτομαι
στὰ ὄνειρα τὸ βλέπω
θυμοῦμαι τὰ σπιτάκια του,
ποὺ σκορπισμένα ἦταν
σὰν τὰ ἀρνάκια ποὺ βοσκοῦν
στὰ πράσινα χορτάρια.

Μὰ θάρθη ἡ μέρα
ἡ στιγμή, τὴν ξενητειὰ θ' ἀφήσω
καὶ στοῦ χωριοῦ μου τὶς κορφὲς
ξανὰ θὲ νὰ γυρίσω.

ΑΘ. ΝΙΚ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Θέρμου)

ΣΤΗΝ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ

(Χαρισμένο στὶς ἀγαπημένες μου Ἄρτεμι, Ἑλένη καὶ Νίκη...)

Ἀφήσαμε γιὰ λίγο τὰ κουπιὰ καὶ μὲ συγκίνηση ἀγναντέψαμε τὸ τραγουδημένο «λαλοῦδι τῆς Μονεμβασιᾶς», τ' ὀνομαστὸ τὸ κάστρο... Ἀράξαμε τὴ βάρκα σ' ἕνα λιμανάκι καὶ προχωρήσαμε. Ὁλόκληρη πολιτεία βρίσκεται πίσω ἀπ' τὶς βαριὲς καστρόπορτες. Καὶ τὰ στενὰ καλντερίμια ταράζονται παράξενα ἀπ' τὸ δισταχτικὸ βῆμα μας... Δέος σὲ πιάνει σὰν μπαίνεις μέσα στὸ νεκρὸ κάστρο. Ἡ ψυχὴ σφίγγεται παράξενα σὰν διαβαίνεις τὴν μεγάλη καστρόπορτα. Προχωρεῖς... Καὶ λὲς ὅτι ἀνασταίνουνται στὸ διάβα σου ἴσκιοι, λὲς ὅτι ζεῖ τὸ «ἄλλοτε». Καὶ βρεθῆς στὴν κορυφή, καθισμένος στὸν βραχο μπροστὰ ἀπ' τὴν Ἁγία - Σοφία, κι' ἀγναντέψεις κάτω τὸ καταγάλανο πέλαγος, ποὺ θαρρεῖς κι' εἶναι μαρμαρωμένο, σὰν θαυμάσεις τὴν φίνα δαντέλλα ποὺ κεντάει τὸ κύμα πάνου στῆς ἀκτῆς τὰ ἀπότομα βράχια, σὰν πιστέψης ὅτι στὸ βάθος οὐρανὸς καὶ θάλασσα σφιχταγκαλιάζονται καὶ γίνονται ἕνα, θαρρεῖς πὼς βρίσκεσαι στοῦ ὀνείρου τὰ χρυσᾶ φτερά, καὶ πετᾶς πάνω ἀπὸ παραμυθένια χώρα. Ξεχνᾶς τὸν ἑαυτό σου, ξεχνᾶς τὶς πίκρες καὶ τὰ βάσανα ποὺ σοῦ δίνει ἡ καθημερινὴ ζωή, ξεχνᾶς τὴν ψευτιὰ τοῦ κόσμου καὶ δὲ βλέπεις παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ σου τὸ ἄφθαστο τὸ μεγαλεῖο. Βλέπεις τοῦ Πλάστη σου τὸ ὑπέροχο δημιούργημα καὶ στηλώνοντας τὴν ματιά σου στ' οὐρανοῦ τ' ἀτλάζι, δοξάζεις τ' ὄνομά Του...

Οἱ νεανικές μας φωνὲς λὲς καὶ βεβηλώνουν τὸ περιβάλλον... Ἡ γαλήνη ἡ νεκρικὴ τοῦ κάστρου ἐπαναστάτησε κι' ἦρθε τῆς ἴδιας μας τῆς φωνῆς ὁ ἀντίλαλος τρομερὸς νὰ μᾶς ἐπιπλήξη γιὰ τὴν ἀσέβεια. Ντροπιασμένοι σιωπήσαμε. Καὶ σὰν βγήκαμε ἀπ' τὴν τελευταία καστρόπορτα, ἀνασάναμε βαθειὰ τὸ θαλασσινὸ ἀεράκι καὶ τρέξαμε κατὰ τὴν ἀκτὴ νὰ δροσίσουμε τὰ ἡλιοκαμμένα μας κορμιὰ μέσα στὰ σμαραγδένια κύματα τοῦ πέλαγου. Ἡ ἁρμύρα καὶ τὸ κουπὶ γεροδένουν τὸ κορμί... Πήραμε τραγουδῶντας στὰ χέρια τὰ κουπιά, καὶ ρίχνοντας μιὰ στερνὴ ματιὰ στὸν Γουλᾶ, τὸν βράχο μὲ τὴν τόση ἱστορία, ξεμακρύναμε καὶ τραβήξαμε κατὰ τὴν Γέφυρα. Μαζὶ μὲ τὸ βράχο, σὲ λίγο, ξεμάκρυνε καὶ τὸ μακρυνὸ παρελθὸν ποὺ τόσο τὸ πλησιάσαμε γιὰ λίγες ὧρες... ξαναγυρίσαμε πάλι στὴ ζωὴ τὴ σημερινὴ μέσα ἀπ' τοὺς αἰῶνες τοὺς τυλιγμένους στὸν μυστηριώδη πέπλο τοῦ παρελθόντος....

ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ
(Σπάρτη)

ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ ΓΙΑ ΑΜΑΡΑΝΤΟ

Ἦταν ἕνα γλυκὸ πρωϊνὸ τοῦ Ἀπρίλη.

Ἀπὸ καιρὸ μιὰ παρέα παιδιῶν εἴχαμε ἀποφασίσει μιὰ ἐκδρομὴ ὡς τὸ βουνὸ γιὰ νὰ μαζέψωμε ἀμάραντο. Ὁ ἥλιος ἀκόμη δὲν εἶχε ἀνατείλει ὅταν ξεκινήσαμε.

Προχωρήσαμε ἀνάμεσα στοὺς καταπράσινους ἀγροὺς ποὺ ἁπλώνονταν μπροστὰ ἀπ' τὸ χωριό, καὶ σὲ λίγο πέσαμε σὲ μιὰ ρεματιὰ ποὺ μιὰ πηγὴ ἀνάβλυζε ἄφθονο καὶ γάργαρο νερό.

Ἐκεῖ βρήκαμε τὸν μπάρμπα Σπῦρο ποὺ πότιζε τὰ πρόβατά του.

—Καλημέρα μπάρμπα Σπῦρο, τοῦ εἴπαμε.

—Καλῶς τὰ παλληκάρια, ἀπαντᾶ ὁ ἀνοιχτόκαρδος γέρος. Γιὰ ποῦ βρὲ παιδιά;

—Γιὰ ἀμάραντο στὸ βουνό, τοῦ λέμε.

Γεμίσαμε τὰ παγούρια μας νερό, χαιρετήσαμε τὸ μπάρμπα Σπῦρο καὶ ξεκινήσαμε.

Εἴχαμε ἀνεβῆ ψηλὰ στὸ βουνὸ ὅταν ὁ Βαγγέλης ποὺ ἦταν φίλος τοῦ τραγουδιοῦ ἄρχισε τὸ τραγούδι ποὺ ὁ καλός μας δάσκαλος μᾶς εἶχε μάθει.

«Τὰ ἐλάτια μᾶς χαρίζουν
τὴν ψηλὴ κορμοστασιά...»

Ἀνεβαίναμε τραγουδῶντας ἐνῶ τὸ μυρωμένο ἀεράκι τοῦ Ἀπρίλη μᾶς ἔλουζε τὰ πρόσωπα σὰ νάθελε νὰ διώξη κάτι ἀπὸ πάνω μας.

Τὰ πουλάκια τοῦ λόγγου τραγουδοῦσαν ἕνα πρωτάκουστο τραγούδι ποὺ σὲ μάγευε καὶ σὲ ἔκανε εὐτυχισμένο μέσα στὴν ὀμορφιὰ τῆς φύσης. Τὸ τραγούδι εἶχε τελειώσει ὅταν φτάσαμε στὴν πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ. Σταθήκαμε λίγο νὰ ξεκουραστοῦμε ἐνῶ κοιτάζαμε γύρω!

Κάτω στὸν κάμπο βλέπαμε τὰ καταπράσινα ἀμπέλια καὶ τὴν ἀγροτιὰ νὰ ἐργάζεται.

Ἄλλοι ἔσκαβαν, ἄλλοι ράντιζαν, κι' ἄλλοι πηγαινοέρχονταν. Στὸ χωριὸ ὁ ἥλιος εἶχε ἀνατείλει καὶ τὸ ἔκανε σὰν σωστὴ ζωγραφιά.

Ξεκινήσαμε πάλι καὶ προχωρούσαμε χαρούμενοι μὲ γέλια κι' ἀστεῖα. Κάτω στὴ ρεματιὰ ἀκουγόταν ὁ κρότος τῶν νερόμυλων, καὶ κάπου - κάπου γαυγίσματα καὶ κουδούνια προβάτων.

Σὲ λίγο φτάσαμε στὴν κορφή, καθήσαμε κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο κι' ἀφήσαμε τὴ ματιά μας ἐλεύθερη. Τὸ θέαμα ἦταν μαγευτικό. Κάτω δεξιὰ φαινόταν ὁ Λευκάτας ἀγριωπὸς ποὺ προχωροῦσε μέσα στὴ γαλάζια ἤρεμη θάλασσα σὰν νάθελε νὰ τὴν ρουφήξη.

Ἀριστερὰ τὰ βουνὰ τῆς Κεφαλλωνιᾶς ποὺ ὁ ἥλιος τὰ φώτιζε καὶ τὰ ἔκανε νὰ φαίνωνται σὰν μαργαριτάρια μέσα στὸ γαλάζιο πέπλο τοῦ Ἰονίου.

Πέρα κατὰ τὴν Ἀνατολὴ τὸ Ἀρκούδι περήφανο ἐπιβλητικὸ ποὺ σὲ γοήτευε καὶ σὲ μάγευε. Πιὸ πάνω τὰ Σταυρωτὰ στέκονταν σὰν ἀκοίμητος φρουρὸς τῆς ὡραίας Λευκάδας.

Μαζέψαμε ὅλοι ἀπὸ ἕνα μπουκέτο ἀμάραντο καὶ ξεκινήσαμε γιὰ τὸ χωριό.

Σὲ κάθε ἕναν ποὺ συναντούσαμε τοῦ χαρίζαμε ἀπὸ λίγο ἀμάραντο. Θὰ μοῦ μείνη ἀξέχαστη ἡ πρώτη αὐτὴ ἐκδρομὴ μὰ πιὸ πολὺ οἱ γοητευτικὲς ὀμορφιὲς τοῦ Ἰονίου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝ. ΒΟΥΚΕΛΑΤΟΣ
(Σύβρος Λευκάδος)

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΤΑΞΙΔΙ

Γνωστοὶ καὶ φίλοι μὲ φέρνουνε στὸ γραφικὸ γυαλὸ
κι' μ' ἀγκαλιάζουν, μὲ φιλοῦν μὲ κλᾶμα οἱ γονεῖς μου!..
Μπαίνω στὸ πλοῖο, χαιρετῶ, μοῦ λένε στὸ καλὸ
κι' ὅσο αὐτὸ φεύγει, σβύνει, καὶ ἡ φωνή μου!

Ἀπὸ μακρυὰ τοὺς βλέπω, ἴσως γιὰ στερνὴ φορὰ
καὶ ξαναζῶ σὰν ὄνειρο τὴν κάθε θύμησή μου!..
Τὰ δάκρυά μου, στάζουνε, στ' ἁρμυρὰ νερὰ
καὶ λέω ξαναφέρε με, Θεέ μου, στὸ νησί μου!

Ι. Φ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
(Κατερίνη)

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Μὲ τὰ φτερὰ τοῦ Ἰκάρου

Αὐτὴ τὴ φορά, ἔχουμε φτερὰ καὶ πετοῦμε πάνω ἀπ' τὴν Ἑλλάδα. Τὴ βλέπουμε σὰν ἀνάγλυφο χάρτη, ἀπ' τ' ἀεροπλάνο ποὺ μᾶς πηγαίνει στὰ Γιάννενα. Ὁ Φάνης κάθεται δίπλα μου καί, κάθε τόσο, φωνάζει ὅσο πιὸ δυνατὰ μπορεῖ, γιὰ νὰ νικήση τὴ βουὴ ποὺ μᾶς ξεκουφαίνει. Ὁ Λεωνίδας μὲ τὴ Μυρτὼ κάθονται μπροστὰ καὶ συχνὰ γυρίζουν καὶ μᾶς κάνουν νοήματα νὰ κοιτάξουμε κάτω. Μὰ τί πανόραμα ἀλήθεια; Πῶς νεκρώθηκαν κι' ἀκινήτησαν ὅλα. Λὲς καὶ πάγωσε ἡ θάλασσα κι' ἡ στεριά, λὲς κι' ἡ ζωὴ σταμάτησε πάνω στὸν πλανήτη. Αὐτὴ τὴν ἐντύπωση μᾶς δίνει τὸ ὕψος. Ἂν ἔλειπε ἐκεῖνο τὸ ἀφόρητο βούϊσμα, θὰ πιστεύαμε πὼς κι' ἐμεῖς ἔχουμε πετρώσει. Γιατὶ τὸ ἀεροπλάνο, γιὰ κείνους ποὺ μεταφέρει, δὲ δίνει τὴν αἴσθηση τῆς κινήσεως. Λὲς καὶ κάθεσαι σ' ἕναν ἐξώστη ἐναέριο καὶ κοιτάζεις κάτω, ὅπου ξετυλίγεται μιὰ βουβὴ ταινία, μὲ ὅλες τὶς ποικιλίες τῆς φύσεως: Κάμποι, ψηλώματα, πεδιάδες, βουνά, χαράδρες, ποτάμια, ἀκτές! Καί, κάθε τόσο, ἕνα χωριὸ ἀποξεχασμένο λὲς ἀπὸ κάποια παμπάλαιη ἐποχή, ὅταν ζοῦσαν ἀκόμα ἄνθρωποι πάνω στὴ γῆ. Θὰ τὴ βρίσκετε ἴσως αὐτὴ τὴν ἐντύπωση ὑπερβολική, ὅσοι δὲν ἔχετε δανειστῆ ποτὲ τὰ φτερὰ τοῦ Ἰκάρου. Κι' ὅμως, ἔτσι εἶναι. Ἀκολουθῆστε μας καὶ θὰ δῆτε:

Φεύγομε ἀπὸ τὴν Ἀττική. Ἡ πολύπλευρη ἀκτὴ τῶν Φαλήρων καὶ τοῦ Πειραιᾶ σβύνει ἀπὸ τὰ μάτια μας. Νὰ ἡ Σαλαμῖνα καὶ τὸ στενό της, ποὺ ἔχει ἀποθανατισθῆ μὲ μιὰ νίκη πανάρχαια. Ἐδῶ νίκησαν τὰ παιδιὰ τῆς θάλασσας τὸν τριπλάσιο στόλο τοῦ Ξέρξη. Νὰ τὸ νησὶ τῆς Ψηττάλειας, ποὖχε πλημμυρίσει ἀπ' τὰ ναυάγια καὶ τὰ πτώματα τῶν Περσῶν.

Μιὰ καταχνιὰ τὰ σκεπάζει, στὸ βάθος, ὅλα μὰ σιγὰ - σιγὰ οἱ ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου τὴ διαπερνοῦν. Διαλύεται σὰν καπνός.

— Ποιὸ εἶναι αὐτὸ τὸ μεγάλο χωριὸ μέσ' στὴν πεδιάδα; ρωτᾶ ὁ ἀνήσυχος παραστάτης μου.

— Εἶναι τὰ Μέγαρα, Φάνη. Εἶδες πότε φτάσαμε ἐδῶ; Οὔτε πέντε λεπτὰ δὲν εἶναι ποὺ φύγαμε. Μὲ τ' αὐτοκίνητο θὰ θέλαμε περισσότερο ἀπὸ ὥρα. Στὸν κάμπο τῆς Μεγαρίδας, δουλεύουν ἄνθρωποι: Πᾶνε κι' ἔρχονται ζῶα, ἁμάξια. Περνᾶ σιδηρόδρομος. Μὰ ἐμεῖς ὅλα αὐτὰ τ' ἀντικρύζουμε σὰν σταματημένα. Τί χάρμα ὁ γαλάζιος Κορινθιακός, μὲ τὶς δαντέλλες του τὶς ἀφρόλουστες καὶ τὰ σκόρπια νησάκια του. Μιὰ κλειστὴ φαρφουρένια λεκάνη ποὺ μέσα της ἔχει πήξει ἡ θάλασσα. Κι' ὅμως, τώρα τὸ φθινόπωρο αὐτὸ τὸ κομμάτι τοῦ πόντου, δὲ γνωρίζει ποτὲ ἡσυχία. Μὰ ποῦ νὰ μᾶς φτάσουν ἐδῶ οἱ ἀνησυχίες κι' οἱ ταραχὲς τῆς γῆς! Μοιάζομε ἀλήθεια, σὰν μεταρσιωμένοι.

Ἀξεχώριστα ἀδέρφια, ὁ Κιθαιρὼν μὲ τὸν Ἑλικῶνα, μᾶς ὑποδέχονται, μὲ τὸ χαρακτῆρα του ὁ καθένας. Κάπου διάβασα πὼς ὑπάρχει ἕνας χαριτωμένος θρῦλος γι' αὐτὰ τὰ βουνά. Ἦταν, λέει, ἀδέλφια, μὰ τόσο πολὺ διαφορετικὰ στὴν καρδιὰ καὶ στὸ χαρακτῆρα ποὺ δὲ μονιάζουν ποτέ τους. Ὁ Κιθαιρὼν ἦταν ἄγριος καὶ σκληρὸς μὲ κατσούφικο πρόσωπο. Τὸ πιστεύω, βλέποντας τὶς ἐλατοσκεπασμένες κορφές του, χαμένες μέσα στὰ σύννεφα καὶ στὴν καταχνιά. Ἀντίθετα, τ' ἄλλο ἀγόρι, ὁ Ἑλικών, ἦταν τόσο καλόκαρδο ποὺ ποτὲ δὲ συννέφιαζε τὸ πρόσωπό του. Τὸ βλέπω κι' ἐγώ. Εἶναι τόσο ποιητικό, τόσο πρᾶο βουνό! Ἐδῶ κατοικοῦσαν ἐξ ἄλλου οἱ Μοῦσες, ἐνῶ στὰ φαράγγια τοῦ Κιθαιρῶνα γύριζαν στοιχειά. Τί ἀπόγιναν; θὰ μὲ ρωτήσετε ἴσως. Ὁ ἄγριος Κιθαιρώνας σκότωσε, ἀπ' τὸ φθόνο του, τὸ γλυκὸ Ἑλικῶνα κι' ὁ Δίας τοὺς μεταμόρφωσε σὲ βουνὰ ποὺ στὴν ὄψη τους ἔμεινε ἡ ψυχή τους.

Μὰ νὰ κι' ἄλλα βουνὰ πίσω μας καὶ πλάϊ κι' ἐμπρός. Τί πολλὲς κορυφές! Δὲν προφταίνουμε νὰ μετρᾶμε. Ὁ Φάνης ξελαρυγγίζεται νὰ ρωτᾶ τὰ ὀνόματά τους. Κυλλήνη, Ἐρύμανθος, Παρνασσός, Γκιῶνα, Οἴτη! Ἄλλα κατάφυτα, ἄλλα ἄγρια καὶ γυμνά. Μερικὰ ἔχουν κιόλας δεχτῆ τὸ φιλὶ τοῦ χιονιοῦ. Μὲ τὴν ποικιλία τους, σοῦ μαγεύουν τὴν ὅραση. Μὲ τὸ ἴσιο κι' ἀλύγιστό τους παράστημα, δίνουν τὴν ἐντύπωση πὼς τὰ ἔστησε ἐκεῖ ὁ Θεὸς γιὰ φρουροὺς τῆς Ἑλλάδας: «Δὲ θὰ σοῦ δώσω», τῆς εἶπε, «ἁπλοχεριὰ γιὰ νὰ βγάζης μεγάλα πλούτη. Μὰ θὰ πετρώσω τοὺς γίγαντές μου, ἀνάμεσα στὶς μικρὲς πεδιάδες σου, γιὰ νᾆναι ἀπέραντο φρᾶγμα γιὰ τοὺς ἐχθρούς σου».

— Τί ἔγινε, θεία; Τίποτε δὲ βλέπω! Τὰ μάτια μου ἔχουν θαμπώσει.

— Μπήκαμε στὰ σύννεφα, Φάνη...

Ὁ Λεωνίδας γυρίζει καὶ μᾶς κάνει νόημα νὰ κοιτάξουμε πρὸς τὰ κάτω. Ἕνα πελώριο ἄσπρο σύννεφο, ἴδιο πάπλωμα πουπουλένιο, μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὴ γῆ. Ταξιδεύουμε πάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα. Παράξενη αἴσθηση κι' αὐτή. Αὐτὸ μᾶς λέει κι' ὁ Ὅμηρος γιὰ τοὺς θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου. Ζοῦσαν, λέει, στὶς «ὑψικάρηνες» κορυφές, ποὺ τὶς ἔκρυβε ἀπ' τὰ μάτια τῶν θηντῶν, μιὰ κατάλευκη ζώνη ἀπὸ πυκνὰ σύννεφα. Τί ἰδέες ποὺ δίνει τὸ πέταγμα! Κοντεύουμε νὰ πιστέψουμε πὼς ἔχουμε κι' ἐμεῖς κάτι τὸ θεῖο.

Ἄξαφνα, βγαίνομε πάλι στὸ φῶς. Ἀστραποβολᾶ στὴ γαλάζια φωληά του, τὸ Γαλαξίδι. Ὅμορφη κι' ἁπλῆ πολιτειούλα! Φτωχειὰ φαίνεται γύρω της ἡ γῆ. Μά, ἂς μὴν τὸ ξεχνοῦμε, πὼς ζῆ ἀπ' τὴ θάλασσα, τὰ καράβια της, τοὺς ἐφοπλιστές της, τοὺς καπετάνιους της, ποὖναι ξακουσμένοι. Ψηλότερα μαντεύουμε τοὺς Δελφούς. Στέλνουμε τὴ σκέψη μας στὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὸ σεβαστό του μαντεῖο καὶ δεχόμαστε τὸ χρησμό του: Τὸ ταξίδι μας θἆναι ἔξοχο καὶ μαγευτικό. Δὲ χρειάζεται δὰ Πυθία νὰ μᾶς τὸ πῆ. Κρεμόμαστε ἀπ' τὰ παράθυρα. Ὁ Φάνης πηγαίνει μπροστά, ἀρχίζει νὰ ἐνοχλῆ μ' ἐρωτήσεις καὶ τὸν πιλότο. Ἡ ἱπταμένη συνοδὸς τοῦ χαμογελᾶ καὶ μ' εὐγένεια μοῦ τὸν ξαναφέρνει στὴ θέση του.

— Καθῖστε νὰ δῆτε τὴ Ναύπακτο, τοῦ λέει. Νάτην π' ἀσπρογαλιάζει κεῖ κάτω.

Τὸ μικρὸ γραφικὸ λιμανάκι τῆς Ναυπάκτου ξεχωρίζει μὲ τὰ ψηλά του κατάρτια. Ἴδια φωλίτσα γιὰ χελιδόνια π' ἄραξαν ἐκεῖ γιὰ νὰ φυλαχτοῦν ἀπὸ τὸ φθινόπωρο. Κι' ὅμως, αὐτὸ τὸ λιμάνι, τὸ βενετσιάνικο, ποὺ τὸ ξέρομε τόσο καλὰ ἀπὸ ἄλλο μας ταξίδι, χάνει, σὰν τὸ κοιτάζεις ἀπὸ ψηλά. Εἶναι τόσο κουκλίστικο ποὺ τὸ ζημιώνει ἡ ἀπόσταση.

Τώρα, ἐκείνη ποὺ σηκώνεται ἀνήσυχη, εἶναι ἡ Μυρτώ. Τί θέλει; Μήπως ζαλίστηκε; Ἡ συνοδὸς τῆς προσφέρει μιὰ καραμέλα καὶ κουβεντιάζει μαζί της. Πηγαίνουν κοντὰ στὸν πιλότο καὶ σκύβουν μαζί, περιμένοντας κάποιο ὅραμα. Κι' ἄξαφνα μιὰ φωνὴ δυνατὴ ἀντηχεῖ στὸ πολύβουο ἀεροπλάνο.

— Τὸ Μεσολόγγι!

Ναί, βρισκόμαστε πάνω ἀπ' τὴν ἀθάνατη ἱερὴ πόλη. Νὰ τὰ νησάκια της. Μέσα στὴ λιμνοθάλασσα. Τὸ «ἁλωνάκι αὐτὸ τῆς ἀνδρείας» εἶναι λουσμένο στὸ φῶς τῆς ἱστορικῆς περηφάνειας του. Λὲς καὶ βγῆκε αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀπ' τὰ βάθη τῆς μνήμης. Λὲς καὶ δὲν εἶναι πραγματικό. Τ' ἀκολουθοῦνε τόσα ὁράματα, τόσοι ἥρωες, τόσοι θρῦλοι. Ἡ ψυχὴ τοῦ Βύρωνα φτερουγίζει στὸ γαλανὸ οὐρανό του. Τὶς νύχτες φωτίζεται ἀπ' τὸ δαυλὸ τοῦ Καψάλη, οἱ ἥρωες ποὺ θυσίασαν τὴ ζωή τους στὰ χώματά του, ἔγιναν ἥλιοι κι' ἀστέρια γιὰ νὰ τὸ λούζουν αἰώνια μὲ φῶς. Μεσολόγγι! Σὲ προσπερνᾶμε, ἀφήνοντας ἀπ' τὰ μάτια μας ἕνα δάκρυ κι' αὐτὸ φωτεινὸ ἀπ' τὴν περηφάνεια ποὺ νοιώθουμε στὴν ἱστορική σου ἀνάμνηση.

Ἡ βοὴ τοῦ ἕλικα μεγαλώνει. Τραβοῦμε πιὸ γρήγορα κατὰ τὸ βορρᾶ. Πάνω ἀπ' τοὺς κάμπους τοῦ Ἀγρινίου. Ὁ Ἀχελῶος ξετυλίγει τὴ γαλάζια κορδέλλα τῶν κρυσταλλένιων νερῶν του. Μόνο ποὺ ἔπνιξε κι' αὐτός. Πῶς νὰ τὸ πιστέψης πὼς ἔπνιξε κάποτε στὴν ὁρμή του τ' ἀσκέρι τῶν Τούρκων; Πὼς κάποτε πλημμυρίζει καὶ καταστρέφει τὰ σιτηρὰ καὶ τη βλάστηση ποὺ στολίζει τὶς ὄχθες του! Οἱ ἀρχαῖοι τὸν εἶχαν θεοποιήσει γιὰ νὰ τὸν καλοπιάσουν, νὰ μὴν τοὺς κάμη κακό. Εἶναι ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς ἑλληνικῆς γῆς.

Χανόμαστε πάλι στὴν ἀγκαλιὰ τῶν βουνῶν. Ἀνεβαίνομε πιὸ ψηλά, γιὰ νὰ μὴ χτυπήσουμε στὶς κορφές τους. Νὰ ὁ Τυμφρηστός, ὅλο ἔλατα, μὲ φαράγγια γεμᾶτα ἴσκιο. Τὸ ξακουσμένο Βελοῦχι! Πόσα βουνὰ δὲ γνωρίσαμε μέσα σὲ μιὰ ὥρα. Καθένα ἔχει τὸ χρῶμα του, τὴ δική του μορφή, τὴ δική του, θάλεγα, ψυχή. Στὶς πλαγιές τους φαίνονται στάνες, χωριά, βοσκοτόπια. Μὰ τώρα, εἶναι ἔρημα. Οἱ τσοπάνοι κατέβηκαν πιὰ γιὰ τὰ χειμαδιά. Σὲ λίγο ὅλα αὐτὰ θὰ γίνουν κατάλευκα καὶ θὰ κοιμηθοῦν κάτω ἀπὸ τὸ χιόνι.

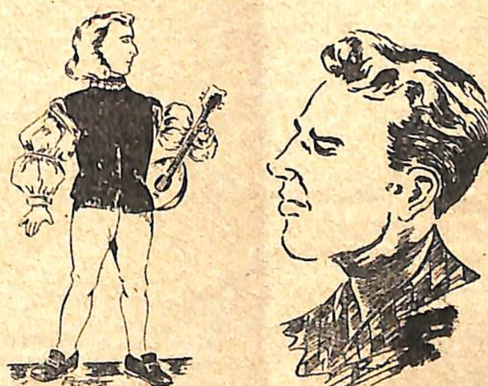
Τώρα ἀντικρύζουμε τὸν Ἀμβρακικό. Νὰ ἡ Ἄρτα μὲ τὸ γεφύρι τὸ πολυξάκουστο. Μὰ ἂς μὴ μιλήσουμε ἀκόμα, γι' αὐτὸ τὸ κατώφλι τῆς ἠπειρωτικῆς γῆς. Θὰ τοῦ κάνουμε ἐπίσκεψη στὸ γυρισμὸ ποὺ δὲ θάχουμε τὰ φτερὰ τοῦ Ἰκάρου στοὺς ὤμους.

Ὁ Ἄραχθος ξεχωρίζει ἀπὸ μιὰ κίτρινη φιδωτὴ γραμμή, ποὺ τὸν συνοδεύει. Εἶναι δέντρα μὲ φύλλα φθινοπωριάτικα.

Μά, πρὶν ἀράξουμε στὴν πρωτεύουσα τῆς Ἠπείρου, ἂς σταθοῦμε λίγο πάνω ἀπὸ τὸ Σοῦλι. Ἡ ἄγρια καὶ περήφανη κατατομή του μᾶς δίνει τὴν ἑρμηνεία τῆς ἱστορίας του. Νὰ τὸ Ζάλογγο, νὰ ἡ Κιάφα. Σ' ἐτοῦτα τ' ἀπάτητα βράχια, μόνο ἀητοὶ μποροῦσαν νὰ ζήσουν. Μά, γι' αὐτούς, θὰ μιλήσουμε στὸ ἐρχόμενο. Θἆναι ἀνίερο νὰ τοὺς προσπεράσουμε βιαστικά.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Τροβαδοῦρος — Π. τοῦ Ἀμβρακικοῦ

(Σκίτσα τοῦ Λ. ντὰ ΒΙΝΤΣΙ)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

Εἶναι ἡ ἐποχὴ ποὺ ἑτοιμαζόμαστε γιὰ τὸν χειμῶνα σιγὰ σιγά...

Τὸ σπίτι δὲν ἔχει ἀκόμη στρωθῆ μὲ τὰ χειμωνιάτικα στρωσίδια του καὶ δὲν ἔχουν ἀκόμη τιναχτῆ οἱ κουβέρτες.

Ἀλλὰ ἀπὸ τὰ ντουλάπια καὶ τὰ σεντούκια, κάνουν τὴν ἐμφάνισή τους οἱ πρῶτες ἐφεδρεῖες. Καὶ φυσικά, πρῶτα πρῶτα τ' ἀδιάβροχα, ἀπαραίτητο... συμπλήρωμα στὰ πρωτοβρόχια.

Πῶς καθαρίζονται ὡστόσο τ' ἀδιάβροχα; (ὄχι οἱ καμπαρντῖνες).

Δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμε ποτὲ βενζίνη νέφτι ἢ αἰθέρα.

Οἱ οὐσίες αὐτὲς καταστρέφουν τὸ καουτσοὺκ καὶ διαλύουν τὴν κόλλα μὲ τὴν ὁποία συγκολλοῦνται οἱ ραφὲς τῶν ἀδιαβρόχων. Οἱ λάσπες στὸ ἀδιάβροχο καθαρίζουν εὔκολα χωρὶς ν' ἀφήνουν λεκέδες, ἂν τὶς ἀφήσωμε πρῶτα νὰ στεγνώσουν ὕστερα τὶς βουρτσίσωμε μὲ σκληρὴ στεγνὴ βοῦρτσα νὰ φύγουν, κι' ὕστερα πλύνομε λιγάκι τὸ μέρος ποὺ ἦταν μὲ νερὸ καὶ ξύδι. Ὅταν θέλωμε νὰ καθαρίσωμε ὁλόκληρο τὸ ἀδιάβροχο, βάζομε στὴν σκάφη χλιαρὸ νερό, ρίχνομε μέσα λίγη σόδα καὶ λυώνομε σαποῦνι κοινὸ ὣς νὰ γίνη μιὰ καλὴ σαπουνάδα.

Ἐκεῖ βουτᾶμε ὁλόκληρο τὸ ἀδιάβροχο, καὶ τὸ ἀφήνομε εἰκοσιτέσσαρες ὧρες.

Ὕστερα ἀπὸ τὸ εἰκοσιτετράωρο αὐτὸ μούσκεμα, σὲ μιὰ λεκάνη ἔχομε ἑτοιμάσει ἄλλη χλιαρὴ σαπουνάδα λίγο πιὸ πυκνή, καὶ μὲ μιὰ σκληρὴ βούρτσα ἀφοῦ βγάλομε τὸ ἀδιάβροχο ἀπὸ τὴν σκάφη καὶ τὸ ἁπλώσωμε στὴν σανίδα τοῦ σιδερώματος, τὸ τρίβομε μ' αὐτὴ τὴν βούρτσα καὶ τὸ βουτᾶμε στὴν καινούργια σαπουνάδα. Ἐπιμένομε καὶ τρίβομε ἰδιαίτερα τὰ μανίκια καὶ τὸν γιακᾶ.

Ὕστερα τὸ ξεπλένομε μὲ σφουγγάρι ποὺ τὸ βουτᾶμε σὲ ἄφθονο καθαρὸ χλιαρὸ νερό, τὸ σκουπίζομε καλὰ καλὰ μὲ φλοκωτὴ πετσέτα γιὰ ν' ἀπορροφηθῆ τὸ νερό, καὶ τὸ κρεμᾶμε χωρὶς φυσικὰ νὰ τὸ στήψωμε, στὴν σκιὰ νὰ στεγνώση.

Ἂν εἶναι τὸ μέσα μέρος ἀπὸ καουτσοὺκ θὰ τὸ τρίψωμε καλὰ μ' ἕνα κουρέλι ἀπὸ φανέλλα πρῶτα κι' ἔπειτα μὲ τὰλκ γιὰ νὰ φύγη ὅλη ἡ ὑγρασία πρὶν τὸ βάλομε νὰ στεγνώση.

Τὰ ἀδιάβροχα ἀπὸ καουτσοὺκ γίνονται καινούργια ἂν τὰ βουτήξωμε μέσα σὲ βρόχινο νερὸ ὅπου ρίχνομε λίγη ἀμμωνία.

Προηγουμένως ὅμως γεμίζομε τὶς τσέπες μὲ καθαρὰ κουρέλια γιὰ νὰ μὴν κολλήσουν.

Γιὰ νὰ στεγνώση τὸ κρεμοῦμε στὸν ἀέρα καὶ στὴ σκιά.

Ἀδιάβροχες σόλες.

Τὰ χειμωνιάτικα παπούτσια τῶν παιδιῶν ἂν εἶναι ἀπὸ χοντρὸ δέρμα, τ' ἀλείφομε πρὶν ξαναφορεθοῦν μὲ λίγο μουρουνέλαιο, ἢ βούτυρο γάλακτος ἢ καὶ κοινὸ λάδι εἰκοσιτέσσαρες ὧρες πρὶν φορεθοῦν γιὰ νὰ μαλακώσουν. Γιὰ νὰ κάνωμε τὶς σόλες τους ἀδιάβροχες, τ' ἀφήνομε εἰκοσιτέσσαρες ὧρες σ' ἕνα δίσκο ὅπου χύσαμε ζεστὸ (ὄχι ζεματιστὸ) λινόλαδο.

Καθάρισμα μὲ βενζίνη.

Ἡ χρήση τῆς βενζίνης γιὰ καθάρισμα κηλίδων ἀπὸ τὰ φορέματα, εἶναι πολὺ διαδεδομένη.

Ὡστόσο δὲν εἶναι πάντοτε ἀποτελεσματικὴ γιατὶ ἐνῷ ἐξαλείφει τὴν κηλῖδα, σχηματίζει ἡ βενζίνη μιὰ νέα καὶ μεγαλύτερη μάλιστα.

Τὸ καλύτερο λοιπὸν εἶναι νὰ βουτᾶμε ὁλόκληρο τὸ φόρεμα στὴ βενζίνη.

Ἀγοράζομε καθαρὴ βενζίνη. Σιδερώνομε προηγουμένως καλὰ τὸ φόρεμα, τρυπώνομε τοὺς πλισσέδες ἢ τὶς πιέτες ἂν ὑπάρχουν καὶ τὸ βουτᾶμε στὴν λεκάνη μὲ τὴν βενζίνη.

Ἔπειτα χωρὶς νὰ τὸ τρίψωμε, τὸ περνᾶμε σὲ μιὰ κρεμάστρα καὶ τὸ ἀφήνομε νὰ στεγνώση σὲ ἀνοιχτὸ μέρος, στὸν ἀέρα.

Λέμε ὅτι πρέπει νὰ σιδερωθῆ ἀπὸ πρίν, γιατὶ ἂν εἶναι τσαλακωμένο οἱ ζαρωματιὲς μένουν καὶ φεύγουν ὕστερα πολὺ δύσκολα. Ξαναθυμίζομε ὅτι ἡ δουλειὰ αὐτὴ πρέπει νὰ γίνη μακρυὰ ἀπὸ τὴν φωτιά.

Διατήρηση καὶ καθάρισμα ἐπίπλων.

Τὰ κοινὰ βερνικωμένα ἔπιπλα, γυαλίζουν ὡραιώτατα ἂν τριφτοῦν μ' ἕνα μῖγμα ἀπὸ ἴσια μέρη οἰνόπνευμα λάδι τοῦ φαγητοῦ καὶ νέφτι.

Τὰ κερωμένα ἔπιπλα θέλουν καλὸ τρίψιμο μὲ μιὰ φανέλλα κάθε τόσο, ὁπόταν γυαλίζουν ὡραιότατα.

Τὸ καλύτερο μῖγμα γιὰ κέρωμα εἶναι νὰ τρίψωμε κίτρινο κερὶ μέσα σὲ νέφτι καὶ νὰ τὸ ἀφήσωμε 2 - 3 μέρες νὰ λυώση. Μὲ αὐτό, μὲ τὴν βοήθεια ἑνὸς πινέλου ἀλείφομε τὰ ἔπιπλα νὰ στεγνώσουν κι' ὕστερα τὰ τρίβομε δυνατά.

Ἂν τὰ ἔπιπλα ἔχουν λεκέδες ἀπὸ λῖπος, τὰ καθαρίζομε τρίβοντάς τα μὲ λίγο νέφτι.

Ἔπιπλα δερμάτινα (καθάρισμα).

Γιὰ νὰ βγάλομε τοὺς λεκέδες ἀπὸ τὰ πέτσινα ἔπιπλά μας, χτυπᾶμε καλὰ ὣς νὰ γίνουν ἀφρὸς δύο τρία ἀσπράδια αὐγοῦ, καὶ τρίβομε τὸ πετσὶ μὲ μιὰ τσόχα βουτηγμένη σ' αὐτὰ τὰ αὐγά.

Ἄλλος τρόπος εἶναι ὁ ἑξῆς: νὰ τρίψωμε τοὺς λεκέδες γερὰ μὲ μιὰ τσόχα ποὺ θὰ τὴν βουτᾶμε σ' ἕνα μῖγμα ἀπὸ 9 μέρη οἰνόπνευμα κι' ἕνα μέρος γλυκερίνη.

Διατήρηση παλιῶν ἐπίπλων.

Ἀνακατεύομε 100 δράμια λινόλαδο. Εἰκοσιπέντε δράμια χυμὸ λεμονιοῦ καὶ εἴκοσι δράμια πατατάλευρο.

Τὸ ἁπλώνομε στὰ παλιὰ ἔπιπλα μὲ μιὰ φανέλλα, καὶ τὸ σκουπίζομε μὲ στεγνὸ κουρέλι. Τὸ μῖγμα αὐτὸ τὸ φυλᾶμε σέ βάζο ποὺ κλείνει καλά.

Ψάθινα ἔπιπλα (καθάρισμα).

Τὰ ψάθινα ἔπιπλα ἢ τὰ ἔπιπλα ἀπὸ καλάμι καθαρίζονται ὡραῖα ἂν τὰ τρίψη κανεὶς μὲ λάδι καὶ νέφτι σὲ ἴσια μέρη.

Ἐπιδιόρθωση παλιῶν ἐπίπλων.

Πολὺ συχνὰ τὰ πόδια ἑνὸς παλιοῦ κομοῦ ἢ ἄλλου παλιοῦ ἔπιπλου τρώγονται ἀπὸ τὰ παράσιτα, καὶ τὸ ἔπιπλο φαίνεται ἕτοιμο νὰ σπάση. Γιὰ τὰ πισινὰ πόδια, κόβομε τὸ χαλασμένο πόδι σὰ σφήνα, καὶ στὴ θέση του κολλᾶμε ἄλλη σφήνα τοῦ ἴδιου σχήματος ἀπὸ καλὸ καινούργιο ξῦλο.

Γιατὶ ὅμως κόβομε τὸ χαλασμένο πόδι σὰν σφήνα; Γιατὶ στὸ μέρος ποὺ ἡ σφήνα τοῦ ἔπιπλου ἔρχεται κι' ἐφαρμόζει στὴν σφήνα τοῦ καινούργιου ξύλου βάζομε δυὸ τρεῖς βίδες ποὺ συγκρατοῦν πολὺ καλύτερα ἀπὸ τὴν ψαρόκολλα τὸ νέο πόδι.

Στὰ μπροστινὰ ὅμως πόδια ποὺ φαίνονται, δὲ μποροῦμε νὰ κάνωμε τὸ ἴδιο πρᾶγμα. Νά τί κάνομε γι' αὐτά! Βάζομε σ' ἕνα δοχεῖο ἴσια μέρη ψαρόκολλα καὶ ζελατίνα πολὺ ζεστὰ ὄχι ὅμως πολὺ πηχτά. Βυθίζομε τὸ πόδι τοῦ ἔπιπλου μέσα σ' αὐτὸ τὸ λουτρὸ καὶ τὸ ἀφήνομε νὰ μουσκέψη ὅσο εἶναι δυνατόν. Μόλις ἡ κόλλα καὶ ἡ ζελατίνα στεγνώσουν πάνω στὸ ἔπιπλο, θὰ σχηματίσουν ἕνα γερὸ στρῶμα πάνω στὸ σάπιο ξῦλο. Ἂν ὑπάρχουν παράσιτα, πρὶν κάνομε αὐτὰ ποὺ εἴπαμε, μὲ μιὰ σήριγγα κοινὴ τῶν ἐνέσεων χύνομε στὶς τρύπες φωνικὸ ὀξὺ καὶ νέφτι σὲ ἴδια μέρη.

Ἔπιπλα κουζίνας.

Στὴν κουζίνα δὲν ἔχομε βερνικωμένα ἔπιπλα φυσικά. Τὸ τραπέζι τῆς κουζίνας εἶναι ἀπὸ γερὴ σανίδα ποὺ τὴν σφουγγαρίζομε μὲ τὴν βούρτσα τακτικὰ μὲ κρύα σαπουνάδα καὶ ἄφθονο νερό.

Στὴν κουζίνα φροντίζομε νἄχωμε ἁπλὰ σκαμνιὰ (ἔστω κι' ἕνα) ἀρκετὰ ψηλά, πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὰ συνηθισμένα. Μᾶς εὐκολύνει νὰ κάνωμε ἕνα σωρὸ δουλειὲς καθιστές: ὅπως σιδέρωμα, ἐπίβλεψη φαγητοῦ ποὺ βράζει, καθάρισμα χόρτων κλπ.

Στὴν κουζίνα εἶναι πολὺ πρακτικὴ μιὰ σανίδα πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα ποὺ σηκώνεται καὶ γίνεται τραπεζάκι. Ἐπίσης στὸ μεγάλο ντουλάπι τῆς κουζίνας εἶναι πολὺ πρακτικὸ μέσα στὸ κάθε του διαμέρισμα νὰ σχηματίσωμε ἄλλα, μικρότερα. Ἔτσι τοποθετοῦμε μικρὰ καὶ μεγάλα ἀντικείμενα χωρὶς νὰ μᾶς πιάνουν πολὺ τόπο.

Ἑτοιμάζεται ἡ θερμάστρα.

Γιὰ τὶς θερμάστρες ποὺ ἔχουν ξεβάψει, αὐτὴ ἡ συνταγὴ δίνει πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα.

Παίρνομε

Θειϊκὸ σίδηρο (καραμπογιὰ)	10 γραμ.
Ζωϊκὸ ἄνθρακα	5 »
Σκόνη γραφίτη ...	5 »
Στύψη	1 »

κι' ἀνάλογο νερὸ ὥστε νὰ κάνωμε μιὰ πάστα ἀραιὴ σὰν βερνίκι. Μ' αὐτὴν τὴν πάστα περνᾶμε τὴν θερμάστρα ποὺ ξαναβρίσκει τὸ παλιὸ ὡραῖο της χρῶμα.

Ἄλλη συνταγή, εἶναι:

Ρετσίνι σὲ σκόνη ..	5 γραμ.
Σαποῦνι κοινό, τριμμένο	10 »
Νερὸ βραστὸ	40 »

Τ' ἀνακατεύομε καλὰ καὶ προσθέτομε καὶ λίγον ζωϊκὸ ἄνθρακα.

Ἂν εἶναι πυκνὸ τὸ ἀραιώνομε μὲ λίγο ζεστὸ νερό.

Καὶ στὶς δυὸ περιπτώσεις, ἀλείφομε τὴν θερμάστρα μὲ πινέλο.

Θερμάστρα σκουριασμένη.

Ἀγοράζομε σκόνη γραφίτη ἀνάλογα μὲ τὶς διαστάσεις τῆς θερμάστρας.

Τὴν ἀνακατεύομε σ' ἕνα ντενεκεδένιο κουτὶ μὲ ξύδι ὥστε νὰ σχηματιστῆ ἕνας πυκνὸς πολτός.

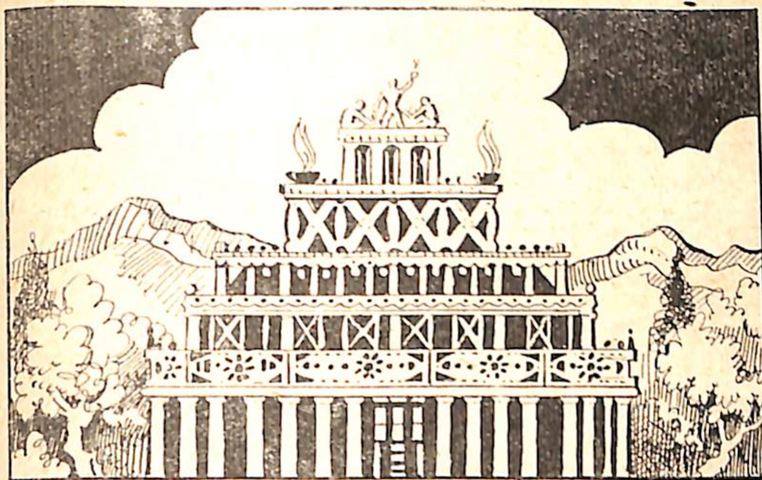
Βγάζομε τὴν θερμάστρα στὴν αὐλὴ ἢ στὴν ταράτσα.

Τὴν ξεσκονίζομε, τὴν τρίβομε καὶ τὴν ξύνομε.

Ὕστερα τὴν ἀλείφομε μὲ τὸν μαῦρο πολτὸ μὲ τὴν βοήθεια ἑνὸς πινέλου, καὶ τὴν ἀφήνομε ὣς τὴν ἄλλη μέρα χωρὶς νὰ τὴν ἀγγίξωμε καθόλου.

Ὅταν στεγνώση καλά, τὴν βουρτσίζομε μὲ μιὰ σκληρὴ βούρτσα ἔτσι ὥστε νὰ πέση ὁ γραφίτης ποὺ πλεονάζει νὰ γυαλίση ἡ θερμάστρα καὶ νὰ γίνη σὰν καινούργια. Ὅταν κάνωμε αὐτὴν τὴν δουλειὰ πρέπει νὰ ἔχομε σφιχτοδεμένα τὰ μαλλιά μας μὲ ἕνα μαντῆλι γιὰ νὰ μὴ λερωθοῦν ἀπὸ τὴν μαύρη σκόνη.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΑ

127 — Νὰ σδυστῆ, ἀπὸ τοὺς βωμούς, τὸ ἱερὸ πῦρ, πρόσταξε ἀμέσως, καὶ νὰ σταματήση κάθε γιορτὴ καὶ χαρά.

Βαρὺ ἔπεσε τὸ πένθος. Γύρισε στὴ Βαδυλῶνα, νὰ θάψη τὸ φίλο του. Δέκα χιλιάδες ἱερὰ σφάγια ἔγιναν θυσία στὴν πυρά, ὅπου θὰ καιγόταν τὸ σῶμα τοῦ Ἡφαιστίωνα. Γκρέμισε μέρος τοῦ τείχους τῆς Βαδυλώνας γιὰ νὰ κτίση πελώριο πενταώροφο τύμδο στὸ φίλο του, ποὺ τιμοῦσε σὰν ἥρωα καὶ ἡμίθεο. Καὶ τὸν στόλισε μὲ πορφύρα, ἀγάλματα καὶ εἰκόνες. Στὴν κορυφή του σειρῆνες ὁλόχρυσες, ξέχυναν στὸν ἀντίλαλο, τὸν ἐπικήδειο θρῆνο...

128 Ἡ Κύνα, παράστεκε τὸν ἀπαρηγόρητο ἀδερφό της, ἀμίλητη καὶ γεμάτη ἀπόγνωση. Ἤξερε πὼς ὁ ἐρχομός του στὴ Βαδυλῶνα, δὲν ἦταν πιὰ γιὰ νὰ βασιλέψη, παρὰ γιὰ νὰ πεθάνη... Κι' ἂς μιλοῦσε γιὰ νέα σχέδια, καὶ γιὰ νέες πνευματικὲς ἐξορμήσεις. Ἂς ἑτοίμαζε γιὰ ἐξερευνήσεις τὸ στόλο του, κι' ἂς ἔδαλε, γιὰ παρηγοριὰ στὴν ἀδειανὴ θέση τοῦ Ἡφαιστίωνα, ἕνα νέο φίλο, τὸ Μήδιο... Ἡ Κυνάνη τόδλεπε πὼς δὲν εἶχε ζωή. Τότε, ἄρχισε νὰ γυρνᾶ ἀπὸ μάγο σὲ μάγο, νὰ συμδουλεύεται ἀστρολόγους καὶ σίδυλλες...

Κι' ἐπιτέλους, ἕνας σοφός, ὅπως λέει ὁ θρύλος, τῆς ἔδωσε ὅ,τι ζητοῦσε.

129 Ἦταν ἕνα ἐλιξήριο κατὰ τοῦ θανάτου, «τ' ἀθάνατο νερὸ» ποὺ ποθοῦσε ἡ Κύνα.

— Θὰ τοῦ τὸ δώσης μὲ μιᾶς, ἀνακατεμένο μὲ κρασί, τῆς εἶπε ὁ ἀστρολόγος. Ἂν δὲν τὸν κάμη ἀθάνατο, ὅπως λένε οἱ ἀστερισμοὶ ποὺ συμπίπτουν μὲ τὴ γέννησή του, θὰ τὸν καταστήση πάντως μακρόδιο, καὶ θὰ τοῦ χαρίση τὴ λήθη...

Κι' ἡ Κυνάνη φύλαξε ζηλότυπα τὸ ληκύθιο.

Ἦταν 30 Μαΐου τοῦ 323. Ὁ βασιλιὰς ἔδινε συμπόσιο πρὸς τιμὴν τοῦ Νεάρχου, ὅταν ἔνοιωσε τὰ πρῶτα ρίγη. Τὴν ἄλλη μέρα, ξύπνησε μὲ πολὺ πυρετό. Ἤξεραν τὴ γερὴ κράση του καὶ δὲν ἀνησύχησαν οἱ γιατροί.

130 Ἀπομεσήμερο, 11 Ἰουνίου, οἱ γιατροὶ ἀνακοίνωσαν στὴν Κυνάνη, ποὺ εἶχε γίνει πραγματικὸ φάντασμα ἀπὸ τοὺς κόπους καὶ τὴν ἀγρύπνια, πὼς εἶχαν χάσει κάθε ἐλπίδα. Ὁ Ἀλέξανδρος θὰ πέθαινε, προτοῦ πέση ἡ νύχτα.

— Τώρα εἶναι ἡ δική μου σειρά, συλλογίστηκε ἡ ἀδερφὴ καὶ παρακάλεσε νὰ τὴν ἀφήσουν μόνη, μὲ τὸν ἄρρωστο.

— Διψῶ! Δῶσε μου λίγο κρασί, Κυνάνη, μουρμούρισε μὲ σδυσμένη φωνή, ὁ ἑτοιμοθάνατος. Βάλε καὶ στὸ δικό σου ποτήρι, νὰ πιοῦμε μαζί...

Εἶχε νοιώσει τὸ θάνατο, ποὺ περίμενε τὴν ὥρα του. Κι' ἤθελε ν' ἀποχαιρετήση αὐτὴ τὴν πιστὴ κι' ἀφωσιωμένη ψυχή.

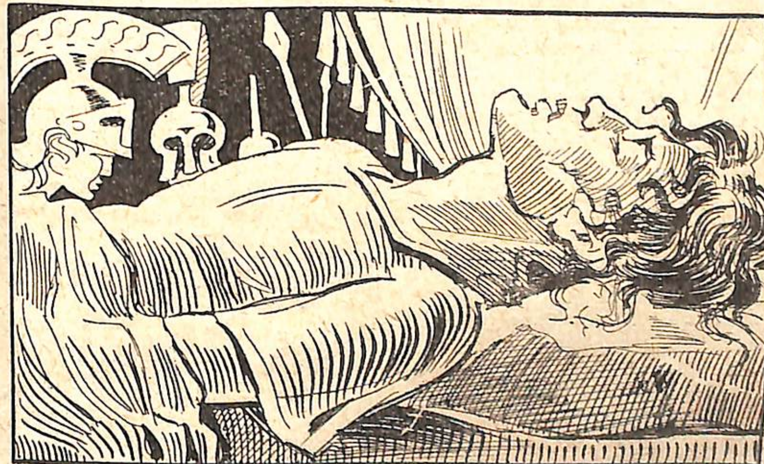
131 Μέσα ἀπὸ τὰ μισόκλειστα μάτια του, ποὺ τὰ φλόγιζε ὁ πυρετός, τὴν παρακολούθησε π' ἄδειασε στὸ ποτήρι του, τὸ μικρὸ ληκύθιο ποὖχε βγάλει μέσ' ἀπ' τὰ πέπλα της.

Χαμογέλασε μὲ πικρία.

— Ποιὸς ξέρει μὲ τί «ἀθάνατο» νερὸ θέλει πάλι νὰ μὲ ποτίση, σκέφθηκε ὁ Ἀλέξανδρος. Μὰ ἐγὼ θέλω ἀνόθευτο τὸ κρασί μου.

Καί, καθὼς ἡ Κύνα εἶχε ἀποθέσει δίπλα του τὶς δυὸ κοῦπες καὶ γύρισε νὰ σκουπίση τὰ μάτια της, ὁ Ἀλέξανδρος ἄλλαξε τὶς θέσεις τους.

Ἡ ἴδια τὸν πότισε μὲ τ' ἀνόθευτο κρασί, ἀδειάζοντας ὕστερα στὴν ὑγειά του, τὸ δικό της ποτὸ μὲ τὸ φίλτρο.

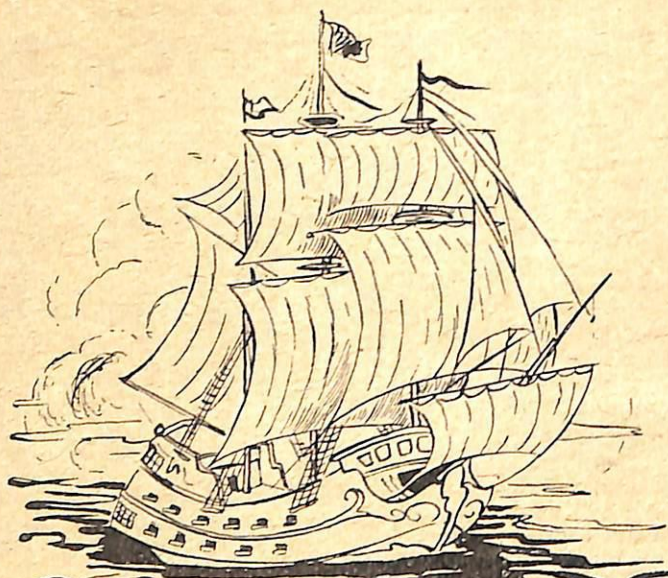

132 — Θὰ ζῆς καὶ θὰ βασιλεύης στοὺς αἰῶνες, τοῦ εἶπε χαρούμενη.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε θόρυδος ἔξω ἀπ' τὴ σκηνή... Οἱ στρατηγοὶ κι' οἱ σωματοφύλακες δὲ μπορέσανε νὰ κρατήσουν τὸ στρατὸ πού, σπάζοντας τὴ γερὴ ἁλυσσίδα τους, ὥρμησε μέσα στὴ σκηνή, γιὰ νὰ δῆ τὸ βασιλιά του.

Ἡ Κύνα εἶπε νὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ μποῦνε, γιατὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν καλλίτερα. Μά, ἐκεῖνος ἔσδυνε πιά, μαζὶ μὲ τὸ φῶς τῆς μέρας. Ἄφωνος, σήκωσε λίγο τὸ χέρι κι' ἔκλινε τὸ κεφάλι του, ἀποχαιρετώντας τοὺς φίλους καὶ συμπολεμιστές του. Ὕστερα ἔκλεισε τὰ μάτια κι' ἀπόμεινε δίχως πνοή.

(Συνεχίζεται)

Ο ΠΙΛΟΤΟΣ ΤΟΥ ΔΑΡ-ΜΠΟΓΑΖ

Κατεβαίναμε ἀπὸ τὴν Πόλη. Εἴχαμε περάσει τὰ μπουγάζια, τὴν Τένεδο, καὶ τώρα βγαίναμε ἀπὸ τὸ Κανάλι τῆς Χίου, πλώρη κατὰ τὸ Κουσάντασι. Ἦτανε μιὰ νύχτα μοναδική. Τὸ μελτέμι εἶχε πέσει ἀπὸ νωρίς· ἡ θάλασσα ἦτανε λάδι, τὰ ἄστρα ἔλαμπαν σὰν μπριλλάντια στὸν οὐρανό. Ἐπηγαίναμε μὲ δέκα μίλλια. Ὅ,τι χρειαζόταν!

Ἡ «Ἀργὼ» ἐπαράβγαινε στὰ χρόνια μὲ τὸν καπετάνιο της, τὸν καπετὰν Χαραλάμπη μὲ τὸ ὑπογένειο τὸ ἀρειμάνιο, τὸ ψαρό, μισὸ ἁλάτι καὶ μισὸ πιπέρι. Βαπόρι τοῦ «Πάλμερ», εἶχε γεράσει στὴν Ἀγγλία πρὶν ἀκόμα ἔλθη στὰ νερά μας. Μὰ ἂς εἶναι καλὰ ἡ μπογιὰ τῆς Μουράμπιας ποὺ τὤκανε καινούργιο.

Εἴμαστε στὸ κάτω πόστο τοῦ Κομαντάντε. Ὁ δεύτερος κυβερνοῦσε ἀπάνω. Ἦτανε ἡ ὥρα ποὺ ὁ καπτὰν Χαραλάμπης τραβοῦσε τὸ ναργιλέ του. Ἦρθε μπρὸς αὐτὸς καὶ πίσω ὁ καμαρῶτος μὲ τὸ ναργιλέ, καὶ ξαπλώθηκε στὴ συνηθισμένη θέση του:

— Φέρε καὶ τὴ φωτιά. Ἔλα ἔλα γιὰ τὸ ὄνομα τῆς Παναγίας! Κουνήσου... Καὶ τὸν καφέ! Ὅλα θὰ σᾶς τὰ λένε!

Μαζευτήκαμε τριγύρω του, ποιὸς στὸν πάγκο, ποιὸς στὸ σκαμνί, τυλιγμένοι καλὰ στὰ καπότα μας. Μιὰ ψυχρίτσα σὲ τρυποῦσε, ὡς τὸ κόκκαλο! Ἐπὶ ἕνα τέταρτο μιλιά. Δὲν ἄκουγες παρὰ τὸ γουργουρητὸ τοῦ ναργιλέ. Χωρὶς αὐτὸ τὸ προοίμιο ὁ καπτὰν Χαραλάμπης δὲν ἄρχιζε ποτὲ τὸ διήγημά του. Ὅταν εἴχαμε μπουνάτσες, μᾶς ἔλεγε κάθε βράδυ σχεδὸν ἀπὸ ἕνα! Ἦτανε πάντα μιὰ ἱστορία τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 21. Ὄχι ὅτι τὰ εἶχε δῆ. Γιατὶ εἶχε γεννηθῆ στὰ τριάντα ἕνα. Ἀλλὰ τὰ εἶχε ἀκούσει ἀπὸ τὸν πατέρα του, τὸν καπετὰν Κίρκο Σαῆ.

Ὁ Κίρκος Σαῆς ἢ Γκαϊβός, μ' ἕνα μάτι, ποὔβλεπε περισσότερο ἀπὸ δύο, ὀνομαστός, ἐστάθη ἐπιστάτης τῶν καραβιῶν τοῦ Ἀλῆ - Πασσᾶ, ποὺ εἶχε στὴ σκάλα τῶν Σαλώνων. Ὁ Τεπενλελῆς, κοντός, τοσοδούλης, αὐτὸς καὶ τὸ μακρὺ γιαταγάνι ποὺ εἶχε στὸ σελάχι του, σχημάτιζανε ἕνα σταυρό. Ἦτανε ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος στὴ Σκάλα τῶν Σαλώνων καὶ στὸν Ἔπαχτο.

Στὸν πόλεμο κυβερνοῦσε ἕνα μίστικο [1]. Ἔκανε δέκα μάχες, ἔχασε τὸ χέρι του ἀπὸ σμιδράλι ἐπῆρε τὸ ἀριστεῖο τοῦ ἀγῶνος καὶ σύνταξη ἑξῆντα δραχμὲς καὶ τραβήχτηκε στὸ Γαλαξείδι.

Ἦτανε ἡ ζωντανὴ ἱστορία τῆς Ἐπαναστάσεως.

— Πότε ἔκαψε, καπτὰν Κύρκο, ὁ Κανάρης τὸν Καραλῆ;

— Ἔξη Ἰουνίου 1822.

— Πότε ὁ Ἰσμαὴλ Γκιπραλτὰρ πῆρε τὴν Κάσσο;

— Στὰ 24.

Ἀπ' αὐτὸν λοιπόν, τὰ εἶχε μάθη ὁ γιός του, ὁ καπτὰν Χαραλάμπης χιλιάδες λεπτομέρειες καὶ χιλιάδες ἀνέκδοτα, μόνη κληρονομία ἀπὸ τὸν πατέρα του, τὰ ἔλεγε καὶ τὰ ξανάλεγε, τὰ ἐκλωθογύριζε αἰώνια στὸ κεφάλι του. Εἶχαν γίνη τόσο πολὺ δικά του, ποὺ νόμιζε κι' ὁ ἴδιος πὼς τὰ εἶδε, πὼς ἦτανε παρὼν καὶ αὐτὴ τὴν ἐντύπωση τοῦ ἔκανε. Δὲν ἦταν ψέμματα, δὲν ἦταν παραμύθια!

⁂

Εἴμαστε τώρα καταμεσῆς στὸν ἀπέραντο κόλπο τῆς σκάλας Νόβας, πάντα πλώρη στὸ Κουσάντασι. Ἀριστερὰ ὁ κάβο - Κόρακας, δεξιὰ ἡ Ἰκαριὰ καὶ ἡ Σάμος κι' ἀνάμεσα νησιοῦ καὶ στεριᾶς ἀρχίζει νὰ ξεχωρίζη ἡ μπούκα τοῦ Δὰρ - Μπουγάζ. Τὸ φανάρι, ποὖναι ἀπ' ὄξω ἀπ' τὸ πόρτο Βαθύ, φέγγει πιὰ καλά!

— Τὸ φανάρι τοῦ Κότσικα! λέει ὁ καπτὰν Χαραλάμπης κι' ἐτράβηξε δυνατὰ καὶ γλήγορα - γλήγορα καὶ πολλὲς φορὲς τὸ ναργιλέ του. Ἡ ὥρα τῆς διηγήσεως ζύγωνε:

— Γιὰ σᾶς τὸ φανάρι τοῦ Κότσικα, εἶπε, εἶναι ἕνα φανάρι, ὅπως τὸ φανάρι τῆς Παραπόλας, καὶ ὁ Κότσικας ἕνας κάβος, ὅπως ὁ κάβο Σκρόφες καὶ ὁ κάβο - Πάπας. Γιὰ μένα, ὅμως εἶναι διαφορετικό! Εἶναι ὁλόκληρη ἱστορία!

Δὲ θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ ξεχάσω τὸν Νικόλα τὸ Φραγγιό, ἀπ' τὸ Κουσάντασι καὶ τὴν φεργάδα τοῦ Πατρονάμπεη, ποὺ βούλιαξε μπροστὰ στὸν Κότσικα. Χωρὶς τὸ Φραγγιό, μιὰ βραδυὰ τοῦ 24, Σάμος καὶ Ἑλληνικὸς Στόλος πέφταν στὰ χέρια τοῦ Καπουδὰν πασᾶ.

Καπτὰν Νικόλας! Ἦτανε Κουσαντασιανός. Μικρὸ ἡ φτώχεια τὸν ἔκανε νὰ πάη μεροκαματιάρης, μέσα, βαθειὰ στὴν Ἀνατολή. Ἴσαμε τὸ Ἀφιὸν - Καρᾶ-Χισάρ. Φαντάσου.

Γύρισε μὲ κάτι παραδάκια, πῆρε βάρκα, πῆρε γυναίκα καὶ ἔχτισε τὴν καλύβα του στὸ γιαλό, κοντὰ στοὺς ψαράδες, στὸ Ἀσλὰν Μπουρνοῦ, ὄχι μακρυὰ ἀπὸ τὸ Κουσάντασι. Ψαρᾶς κι' αὐτὸς στὴν ἀρχή. Μὲ τὴν ψαρικὴ ὅμως δὲν ἔκανε μεγάλα πράμματα, ἀλλὰ τοῦ χρησίμεψε νὰ μάθη ὅλα τὰ νερά, ὅλες τὶς ξέρες, ὅλες τὶς κακοτοπιές, τὰ ρέματα ἀπὸ τὸ Τσεσμὲ γύρω - γύρω, ὡς τοὺς Φούρνους καὶ μέσα στὸ Δὰρ - Μπογάζ, ὡς κάτω στὸ Μπουδροῦμι. Σιγὰ - σιγὰ δὲν περνοῦσε ξένο καράβι, χωρὶς νὰ πάρη πιλότο τὸν καπτὰν Νικόλα! Γιατὶ ἦταν καὶ γλυκομίλητος. Δὲν ἦταν ἀγρίμι σὰν τοὺς ἄλλους! Ἔτσι λοιπὸν ὁ Φραγγιὸς ἔκανε τὴ δουλειά του, ἔχτισε σπίτι, καὶ στὴν καλύβα ποὺ τῆς ἔθαβε ὁ ἄμμος τὰ παράθυρα, ἔβαλε τὸν ὑποταχτικό του τὸ Γιωργῆ. Κι' ὅλο πήγαινε μπροστά! Ὁ Ναύαρχος ὁ Φραντσέζος δὲν ἔβγαινε ἀπὸ τὴ Σμύρνη, χωρὶς νὰ ζητάη τὸν καπτὰν Νικόλα. Καὶ τὸ «καραβάνι τῆς Ἀνατολῆς» ποὺ ἐρχόταν δυὸ φορὲς τὸ χρόνο ἀπὸ τὴ Μαρσίλλια στὴ Σκάλα - Νόβα, τὸν Φραγγιὸ ζήταγε γιὰ Κάπο - πιλότο! Καὶ δούλευε, δούλευε ὁ Νικόλας, γιατ' εἶχε δυὸ ἀγόρια καὶ δυὸ κορίτσια ν' ἀναστήση, καὶ τὸ χειμῶνα ποὺ χαλοῦσαν οἱ καιροί, βγαίναν οἱ

1 Μίστικο: Μικρὸ πλοιάριο μὲ πανιὰ ἰσπανικοῦ τύπου.

Φούστες, οἱ Γαλιῶτες καὶ οἱ Ταρτάνες [2] μὲ τοὺς κουρσάρους καὶ λιγόστευαν οἱ δουλειές, στὸ σπίτι του ὅλοι δουλεύανε, μικροὶ μεγάλοι, πλέκανε δίχτυα, κιούρκους [3], καλάθια καὶ πουλοῦσαν στὸ Κουσάντασι, στὰ Σώκια, καὶ στὴ Σάμο ἀκόμα μέσα, στὸ Τηγάνι. Ὅλα, λοιπόν, πήγαιναν καλά!

Καὶ ὅμως ἡ κυρὰ Ρήνη, ἡ γυναίκα του μουρμούριζε πάντα λιγάκι. Δὲν ἦταν κουτὴ ἡ κυρὰ Ρήνη μὲ τὸ καλεμκερὶ [4] καὶ τὸ γαρούφαλο στ᾽ αὐτί, πάντα ἀνασκουμπωμένη, ποὺ δὲν καθότανε ποτὲ ἥσυχη σάματι νἆχε τὸ καρφί!

Ὅταν ὁ καπτὰν Νικόλας ἐγύριζε ἀπὸ τὸ Τηγάνι, ἀπ᾽ τὸ Βαθύ, ἀπ᾽ τὸ Καρλόβασι, καὶ τώρα κάμποσο καιρὸ ὅλο στὴ Σάμο βρισκότανε, ἤτανε σὰν διαφορετικός, ξαναμμένος!

Ἡ κυρὰ Ρήνη ἔκανε τὸ σταυρό της. Σιγὰ - σιγὰ ξεσκεπάστηκε περισσότερο ! Ἄρχισε νὰ βγάνη λόγο στὰ παιδιά, καὶ τὸν ὑποταχτικό του τὸ Γιωργῆ, ποὺ τὸν κοίταζε μέσ᾽ στὸ στόμα.

— Ραγιᾶς, ἔλεγε, τί θὰ πῆ ραγιᾶς; Ραγιᾶς δὲν θὰ πῆ τίποτε. Μὴ σ᾽ ἀκούσω, μωρὲ Γιωργῆ, καὶ πῆς πιὰ ραγιᾶς, γιατὶ θὰ σοῦ φέρω μὲ τὴ ματσούκα στὸ κεφάλι. Ἕλληνας νὰ λές! Εἶσαι Ἕλληνας! Εἴμαστε Ἕλληνες!

—Ἔπειτα τραβοῦσε ἀπὸ τὸν κόρφο του κἄτι τυπωμένα χαρτιὰ καὶ μὲ μεγάλη δυσκολία ἀλλὰ καὶ ἐπιμονὴ ἐσυλλάβιζε!

Κεραυνόλαμπον σπαθί μου τρομερὰν κροτεῖ σφαγὴν
θύελλαν καὶ καρυοφύλι πότε φρίκην καὶ φυγήν.

Κι᾽ ἔπειτα τὸ μάθαινε καὶ στὰ παιδιά. Τὴν κυρὰ Ρήνα τὴν ἔπιασε τρομάρα!

— Τί εἶναι αὐτὰ Χριστιανέ μου; Τρελλάθηκες στὰ γεροντάματα; Θέλεις νάρθουν τὰ Ζεϊμπέκια [5] νὰ μᾶς σφάξουν;

Ὁ καπτὰν Νικόλας ἐθύμωνε:

— Τὸ μυαλό σου καὶ μιὰ λίρα καὶ τοῦ μπογιατζῆ ὁ κόπανος! Δὲν κοπιάζουνε ἀπὸ δῶθε τὰ Ζεϊμπέκια. Αὔριο θ᾽ ἀκούσης τὰ σαμιώτικα σπαθιὰ καὶ τοῦτα ποὺ σᾶς διαβάζω εἶναι ἅγια πράμματα. Τὰ τραγούδια τοῦ κυρίου Κλεάνθη [6] τοῦ ποιητῆ τῆς Σάμος. Ποῦ ξέρεις ἐσὺ τί σοῦ γίνεται;

Καὶ δός του ὁλοένα στὴ Σάμο, νὰ τρέχη μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸν Κλεάνθη.

Σὲ λίγες μέρες πραγματικὰ ἦρθε στὴ Σάμο ὁ Λυκοῦργος ὁ Λογοθέτης, ὁ Λαχανᾶς [7] ὕψωσε τὴ σημαία τῆς Ἐλευθερίας, ἔφτιαξαν στρατό, ὀχυρώσανε τὸ μέρος καὶ ἔπειτα ἐβγῆκαν στὴ στεριὰ καὶ ἀνέβηκαν στὸ βουνὸ τῆς Μηκάλης, πῆγαν ὡς τὰ Σώκια σφάζοντας Τούρκους καὶ κάνοντας πλιάτσικο. Δὲν ἔμεινε Τέντζερης, ἀλέτρι, βόδι, ἀρνί, ποὺ νὰ μὴν πάη στὴ Σάμο καὶ φωτιά, στὴ φωτιά. Οἱ Τοῦρκοι πρόγγιξαν πέρα καὶ φεύγανε σὰν τὰ γίδια κατὰ τὸν Ἀγιᾶ Σουλούκ. Τότε πιὰ ὁ καπτὰν Νικόλας πῆγε νὰ τρελλαθῆ. Πήδαγε ὡς ἐκεῖ πάνω καὶ φώναζε:

— Τσὰπ - τσάπ, τσάπ. Πᾶνε στὴν Κόκκινη Μηλιά.

— Χασὰν τὸ νοῦ σου! νὰ μὴ μᾶς φτιάξη καμμιὰ δουλειὰ ὁ Γιουνάν...

Ἤθελε νὰ τρέξη μαζί. Ἡ κυρὰ - Ρήνη τὸν ἔκλεινε μέσα:

— Βρὲ ἀναθεματισμένε, σκύλε, ποὺ θὰ πᾶς νὰ χάσης τὴ ζωή σου; Δὲν λυπᾶσαι τὰ παιδιά; θὰ μοῦ τρέξης τώρα μὲ τοὺς Σαμιῶτες τοὺς σπαντίδους;

Γιὰ νὰ ξεθυμάνη καὶ νὰ ξεντροπιασθῆ στὸν κύριον Κλεάνθη καὶ τοὺς Σαμιῶτες ὁ Φραγγιός, πάει στὸ γιαλό, μπαίνει στὸ καΐκι του, τὴν «Ἀλεποῦ» καὶ πηγαίνει κι᾽ ἁρπάζει τὴ νύχτα ἕνα κανόνι τούρκικο ἀπὸ τὴν ντάπια τῆς Καναπίτσας στὶς Ἀσίας τὸ μέρος — οἱ τοπτσίδες [8] ροχαλίζανε στὰ καλύβια τους — καὶ τὸ πάει στὸ Τηγάνι τῆς Σάμου ποὺ ἔχτιζαν τὸ φρούριο τοῦ Λυκούργου. Ἀργότερα ὅταν ἦρθαν τὰ Ὑδρέϊκα, Σπετσιώτικα καὶ Ψαριανὰ καράβια, εἶχε καινούργιους ἐνθουσιασμούς. Παίρνει τὸ βόϊδι του, τὸ «Μελιὼ» ποὺ τὤχε μανάρι καὶ μὲ τὰ παιδιὰ μαζὶ καὶ μὲ τὸ Γιωργῆ, σπρωξιές, κλωτσιές, τράβα τὴν οὐρά, τὸ ρίχνουν μέσα στὸ καΐκι. Τὸ στέλνει στὸ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 606)

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΡΑΔΟΣ

Ὁ Κωνσταντῖνος Ν. Ράδος, ἔγγονος τοῦ ἀγωνιστοῦ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 21 Κωνσταντίνου κατάγεται ἀπὸ τὴν Ἤπειρο. Γεννήθηκε ὅμως στὴν Ἀθήνα στὰ 1862. Πέθανε στὰ 1931. Ἀφοῦ σπούδασε στὸ Πανεπιστήμιο τῶν Ἀθηνῶν ἀσχολήθηκε μὲ τὴ δημοσιογραφία, τόσο στὴν Ἀθήνα, ὅσο καὶ στὸ Βουκουρέστι, ὅπου ἐργάστηκε ὡς ἀρχισυντάκτης τῆς «Πατρίδος» καὶ διευθυντὴς τῶν «Συλλόγων».

Στὰ 1891 διωρίστηκε γραμματέας τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἔπειτα δὲ καθηγητὴς τῆς Ναυτικῆς Ἱστορίας στὴ Σχολὴ τῶν Δοκίμων καὶ τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἐμπορίου στὴν ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ Ἀκαδημία. Στὰ 1917 διωρίστηκε ἔκτακτος καθηγητὴς εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον. Ἦτο ἀπὸ τοὺς ἱδρυτὰς τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας καὶ τῆς Ἑταιρείας πρὸς διάδοση τῶν ἀρχαίων δραμάτων.

Εξελέγη ἀκόμα Γενικὸς Γραμματέας τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας. Ἔγραψε : «Γενικὴ Ἱστορία τοῦ Ναυτικοῦ» (1896), «Τὰ καταδρομικὰ τῆς Κρητικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1866 - 68» (1896), «Ναυτικὴ τακτικὴ τῶν ἀρχαίων» (ἀπὸ χειρόγραφο τῆς Ἀμβροσιανῆς βιβλιοθήκης 1898), «Ἱστορία τῶν συγχρόνων πολεμικῶν στόλων» (1901), «Οἱ Βασιλεῖς τῆς Ρωμουνίας», «Τὸ Ἑλληνικὸν Ναυτικὸν κατὰ τὸν πόλεμον τῆς Ἀνεξαρτησίας» (στὰ Γαλλικὰ 1907). Ἡ ναυμαχία τῆς Σαλαμῖνος (στὰ Γαλλικὰ 1913). Τὰ δύο αὐτὰ ἔργα τὰ ἔγραψε καὶ στὰ Ἑλληνικά.

Ἔγραψε σειρὰν ἀπὸ «Ναυτικὰ διηγήματα» καὶ στὴν καθαρεύουσα καὶ στὴ δημοτική: Ἡ «Ναὺς τοῦ Φάϊλον» εἶναι γραμμένη στὴ καθαρεύουσα. «Οἱ πειραταὶ τῆς Γραμβούσης», τὰ «Κακαβούλια», ἡ «Κόρη τοῦ Πετροκάραβου» καὶ πολλὰ ἄλλα στὴ δημοτική.

Ὁ «Πιλότος τοῦ Δὰρ Μπογὰς» ποὺ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα του μεταφράστηκε στὴ Γαλλική.

2 Φούστα: Μακρόστενο πλοιάριο μὲ κουπιὰ καὶ πανιὰ ποὺ τὸ χρησιμοποιοῦσαν οἱ πειρατές. Γαλιέτα: Καταδρομικὸ καὶ πειρατικὸ πλοῖο τῆς Μεσογείου, μικρότερο ἀπὸ τὴ γαλέρα μὲ δύο κατάρτ.α καὶ πανιά. Ταρνάνες, θὰ πῆ ἀνεμότρατες.

3 Κιοῦρκοι: Γοῦνες. Ὁ γουνοποιός: Κιουρκτσῆς.

4 Καλέμκερι, φακιόλι, τσεμπέρι. Δηλαδὴ κάλυμμα τοῦ κεφαλιοῦ τῶν γυναικῶν μὲ διάφορα σχεδιάσματα.

5 Ζεϊμπέκης: Ἄτακτος στρατιώτης ἢ χωροφύλακας τῆς παλιᾶς Τουρκίας. Ἦταν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ποὺ ἄλλαξαν τὴν πίστη τους καὶ ἀσπάσθηκαν τὸν Μωαμεθανισμό.

6 Ὁ Κλεάνθης Γεώργιος εἶναι ποιητὴς ποὺ γεννήθηκε στὸ Καρλόβασι τῆς Σάμου στὰ 1801. Πέθανε στὰ 1839. Ἦταν ναυτικός, ἔγινε μέλος τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καὶ ἐξυπηρέτησε τὴν Ἐπανάσταση καὶ μὲ τὰ ὅπλα, ἀλλὰ καὶ σὰν Γραμματέας τοῦ θείου του Λυκούργου Λογοθέτου. Ἐπίσης τὴν Ἐπανάσταση τὴν ἐξυπηρέτησε μὲ τὰ ποιήματά του. Στὰ 1834 ἐγκαταστάθηκε στὴν Κάρυστο τῆς Εὐβοίας, ὅπου πέθανε ἡ γυναῖκα του. Στὴ θλίψη του γιὰ ὁ χαμὸ τῆς γυναίκας του ὀφείλονται τὰ καλλίτερα ποιήματά του. Τὰ «Ἅπαντά» του καὶ ὁ «Τυρταῖος τῆς Σάμου» βγῆκαν στὰ 1871 στὴν Ἀθήνα.

7 Ὁ Λυκοῦργος Λογοθέτης εἶναι Ἕλληνας στρατιωτικὸς καὶ πολιτικὸς τῆς Σάμου (1772—1850). Ἤτανε γραμματικὸς τοῦ ἡγεμόνα τῆς Βλαχιᾶς Κωνσταντίνου Ὑψηλάντου. Ὁ Ἀλέξανδρος Σοῦτσος τὸν ἔκαμε Λογοθέτη. (Ὑπουργός, Λογοθέτης τῶν δρόμων ἦταν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ταχυδρομείων. Μέγας Λογοθέτης ἦταν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Ἦταν Ἀρχιστράτηγος τῆς Σάμου στὴν Ἐπανάσταση. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση ἐγκαταστάθηκε στὴν Ἀθήνα καὶ ἔγινε Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας καὶ Γερουσιαστής.

Ὁ Κων. Λαχανᾶς (1769—1842) ἦταν ἀγωνιστὴς τῆς Ἐπαναστάσεως ἀπὸ τὴν Σάμο. Πολέμησε λοχαγὸς τοῦ Ναπολέοντα στὴν Αἴγυπτο. Στὴ Μακεδονία ἔσωσε τὸ Σῶμα τοῦ Νικοτσάρα. Γιὰ τοῦτο καὶ τὸ χωριὸ ποὺ βρίσκεται στὸ σημεῖο ποὺ ἔκαμε τὸ πολεμικὸ κατόρθωμα, πῆρε τὸ ὄνομά του: Λαχανᾶς. Ἐκήρυξε τὴν ἐπανάσταση στὴ Σάμο.

8 Οἱ φρουραί.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Η ΕΠΑΡΧΙΑ ΤΗΣ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ

Οἱ ἀποικίες τοῦ μεγάλου ὠκεάνιου νησιοῦ ποὺ εἶναι ἡ Αὐστραλία ἦταν ἔξη. Ἡ Νέα Νότιος Οὐαλλία μὲ πρωτεύουσα τὸ Σίντνεϋ (τὴν σημερινὴ πρωτεύουσα ὅλης τῆς Αὐστραλίας). Τὴν Κουήσλαντ μὲ πρωτεύουσα τὴν Βρίσβαιν. Τὴν ἐπαρχία τῆς Βικτωρίας μὲ πρωτεύουσα τὴ Μελβούρνη. Τὴν Νότιο Αὐστραλία μὲ πρωτεύουσα τὴν Ἀδελαΐδα. Τὴν δυτικὴ Αὐστραλία μὲ πρωτεύουσα τὴν Πὲρθ καὶ τέλος τὴν ἀνατολικὴ Αὐστραλία ποὺ δὲν εἶχε ἀκόμη πρωτεύουσα. Οἱ εὐρωπαῖοι ἄποικοι κατοικοῦσαν μόνον στὶς ἀκτὲς καὶ σ' ἕνα μικρὸ βάθος στὸ ἐσωτερικό.

Ὅσο γιὰ τὸ ἐσωτερικό της ἦταν ἀκόμη ἀνεξερεύνητο. Εὐτυχῶς ὁ τριακοστὸς ἔβδομος παράλληλος δὲν περνάει ἀπὸ τὶς μεγάλες ἁλμυρὲς ἐρήμους τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Περνοῦσε ἀπὸ τὴν μεσημβρινὴ περιοχὴ τῆς Αὐστραλίας, ποὺ ἔπιανε μιὰ στενὴ περιοχὴ τῆς Ἀδελαΐδας, τὴν ἐπαρχία τῆς Βικτωρίας σὲ ὅλο της τὸ πλάτος καὶ τέλος τὴν κορυφὴ τοῦ ἀναποδογυρισμένου τριγώνου ποὺ εἶναι ἡ Νέα Νότια Οὐαλλία.

Ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριο Μπερνούλλι ὡς τὰ σύνορα τῆς Βικτωρίας μόλις ἦταν ἑξῆντα δύο μίλλια, δηλαδὴ πορεία δυὸ ἡμερῶν, καὶ ὁ Αὔρτον λογάριαζε νὰ κοιμηθοῦν τὸ ἄλλο βράδυ στὸ Ἄσπλεϋ, τὴν πιὸ δυτικὴ πόλη τῆς ἐπαρχίας τῆς Βικτωρίας.

Φυσικὰ κάθε μέρα ἐξ αἰτίας τῆς βωδάμαξας δὲν θὰ κάναν παραπάνω ἀπὸ εἰκοσιπέντε - τριάντα μίλια.

Ἡ περιοχὴ τῆς Ἀδελαΐδας ποὺ διέσχιζαν δὲν παρουσίαζε κανένα ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον.

Μιὰ σειρὰ χαμηλοὶ λόφοι, χωρὶς ἐξαιρετικὴ βλάστηση καὶ μὲ ἄφθονη σκόνη, μιὰ ἀτελείωτη ἔκταση μὲ χαμόδεντρα καὶ πυκνὰ θάμνα.

Ποῦ καὶ ποῦ, συναντοῦσαν τίποτε «γουρουνόμουτρα» πρόβατα, (ὅπως τὰ ὀνομάζουνε οἱ ντόπιοι). Πρόβατα δηλαδὴ μὲ κεφάλι γουρουνιοῦ ποὺ μόνον στὴν Αὐστραλία ὑπάρχουν.

Αὐτὲς οἱ μονότονες πεδιάδες, θύμιζαν τὶς πάμ-πας τῆς Ἀργεντινῆς καὶ ὁ ταγματάρχης γκρίνιαζε ὅτι τίποτε δὲν εἶχε ἀλλάξει στὸ ταξίδι τους.

Ὁ Παγανέλι ὅμως τοὺς βεβαίωνε ὅτι θὰ συναντοῦσαν ἀρκετὰ παράξενα καὶ ἐνδιαφέροντα πράγματα καθὼς θὰ προχωροῦσαν.

Κατὰ τὶς τρεῖς μπῆκαν σὲ μιὰ πεδιάδα ποὺ τὴν ἔλεγαν «ὁ Κάμπος τῶν κουνουπιῶν». Καὶ πράγματι δικαιολογοῦσε τὸ ὄνομά της, γιατὶ τὰ κουνούπια κυριολεκτικὰ τοὺς τάραξαν.

Μόνον ἡ ἄφθονη ἀμμωνία ποὺ εἶχαν μαζί τους τοὺς ἔσωσε ἀπὸ τὴν ἐνοχλητικὴ φαγούρα τῶν τσιμπημάτων. Κατὰ τὸ βράδυ ἔπεσαν σ' ἕνα μικρὸ δάσος ἀπὸ ἀκακίες, καὶ σὲ λίγο ἔφτασαν στὸν σταθμὸ Ρὲντ Γκὰμ ποὺ ἦταν κι' ὁ πρῶτος σταθμὸς τοῦ ταξιδιοῦ τους. Πέρασαν τὴν νύχτα στὸ σπίτι ἑνὸς ἀποίκου ποὺ μὲ μεγάλη χαρὰ τοὺς φιλοξένησε.

Ἔτσι μονότονα πέρασε κι' ἡ ἄλλη μέρα, καὶ τὸ βράδυ κοιμήθηκαν σ' ἕνα πανδοχεῖο ποὺ εἶχε τὸ μεγαλοπρεπέστατο ὄνομα «Πανδοχεῖο τοῦ Στέμματος».

Ἐκεῖ δείπνησαν (ὅπως πάντα στὴν Αὐστραλία) μὲ ἀρνάκι μαγειρεμένο μὲ ὅλους τοὺς τρόπους: Βραστό, ψητό, ἐντράδα, κ.λ.π. Γιατὶ τὸ ἀρνὶ στὴν Αὐστραλία δὲν κοστίζει τίποτε καὶ ἦταν τὸ μόνο κρέας ποὺ ἔτρωγαν.

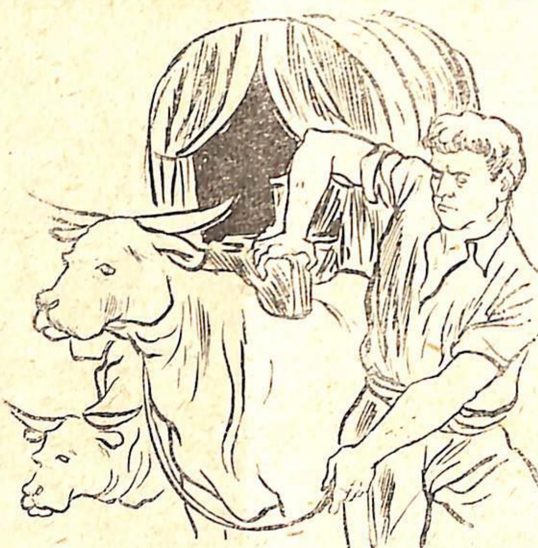
Τὴν ἄλλη μέρα ξεκίνησαν πρωΐ πρωΐ.

— Τί κουραστικὸ ταξίδι! παραπονιόταν ὁ Μὰκ Νάμπ. Αὐτὴ ἡ Αὐστραλία δὲν παρουσιάζει κανένα ἐνδιαφέρον.

— Μὴν ἀνυπομονεῖς ταγματάρχα μου καὶ θὰ δῆς πολλὰ παράξενα πράγματα. Εἴμαστε σχεδὸν στὰ σύνορα ἀκόμη. Ἡ Αὐστραλία εἶναι μιὰ πολὺ παράξενη χώρα. Ἡ φύση της, ἡ βλάστησή της, τὰ ζωντανὰ ποὺ ζοῦν σ' αὐτήν, ὅλα εἶναι παράξενα καὶ καταπληκτικά. Ἀκόμη καὶ τὸ κλίμα της.

— Τὸ κλίμα της;

— Τὸ κλίμα της, μάλιστα! Καὶ ξέρετε πῶς σχηματίστηκε ἡ Αὐστραλία; Μέσα ἀπὸ τοὺς ὠκεανοὺς ποὺ τὴν περιβάλλουν, μιὰ μέρα ξεπρόβαλε ὄχι σὰν ἕνα ἀπέραντο νησί... Ὄχι! Πρῶτα βγῆκαν ἀπὸ τὴ θάλασσα οἱ... ἄκρες της. Ἕνα τεράστιο δαχτυλίδι. Στὴ μέση εἶχε θάλασσα. Καὶ καθὼς τὸ ἔζωνε ἀπὸ παντοῦ ἡ στεριὰ αὐτὸ τὸ κομμάτι τοῦ ὠκεανοῦ, σιγὰ σιγὰ ἄρχισε νὰ στεγνώνῃ, νὰ ξεραίνεται, ὥσπου ἔμεινε μιὰ ἀτελείωτη ἁλμυρὴ ἔρημο ποὺ πιάνει πάνω ἀπὸ τὸ τέταρτο τῆς Αὐστραλίας... Τὰ ποτάμια τῆς Αὐστραλίας, μέρα μὲ τὴ μέρα ξεραίνονται... Δὲν ὑπάρχει στὴν Αὐστραλία ὑγρασία οὔτε στὸν ἀέρα οὔτε μέσα στὴ γῆ. Τὰ δέντρα, ἀντὶ νὰ χάνουν τὰ φύλλα τους ὅπως ὅλα τὰ δέντρα τοῦ κόσμου κάθε φθινόπωρο, χάνουν τὴν φλούδα τους. Τὰ φύλλα τῶν δέντρων ἐδῶ, παρουσιάζονται πλάγια στὸν ἥλιο κι' ὄχι φάτσα ὅπως στὸν ἄλλο κόσμο. Καὶ τὰ δέντρα δὲν ἔχουν σκιά. Ἐδῶ, συχνὰ τὰ ξύλα δὲν καίγονται ὅταν τὰ ρίξῃς στὴ φωτιά. Καὶ τουναντίον, τεράστια λιθάρια καὶ βράχοι, λυώνουν στὴν βροχή. Δὲν εἶναι παράξενα ὅλ' αὐτά; Τί λέτε;

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Αὔρτον ἔζεψε τὰ βώδια του ἀπὸ τὴ χαραυγή...

— Εἶναι σχεδὸν ἀνατριχιαστικά! εἶπε ἀναριγώντας ἡ λαίδη Ἕλενα. Εἶναι ὅλ' αὐτὰ τὰ παράξενα τῆς Αὐστραλίας;

— Φυσικὰ ὄχι κυρά μου. Εἶναι κι' ἄλλα. Ἐδῶ τὰ δέντρα τῶν δασῶν εἶναι πολλὲς φορὲς χαμηλά, νάνα, καὶ ἡ δεντροφτέρες καὶ τ' ἄλλα φυτὰ εἶναι γιγάντια. Τὰ ζῶα εἶναι κι' αὐτὰ παράξενα, ἄλλου κόσμου πλάσματα. Τὰ τετράποδα ἔχουν ράμφη σὰν τὰ πουλιά, ὅπως ἡ ἔχιδνα (ποὺ δὲν ἔχει καμιὰ σχέση μὲ τὴν ἔχιδνα, τὸ φίδι) καὶ ὁ ὀρνιθόρυγχος, ποὺ ἀνάγκασαν τοὺς σοφοὺς νὰ βγάλουν γι' αὐτὰ τὸν νέο ὅρο «μονοτρήματα θηλαστικά». Ἐδῶ τὸ πιὸ συνηθισμένο ζῶο εἶναι τὸ καγκουρῶ ποὺ κουβαλάει τὸ μικρό του στὴν φυσικὴ τσέπη ποὺ ἔχει στὴν κοιλιά του, τὸν «μάρσιπο» καὶ γι' αὐτὸ λέγεται ζῶο μαρσιποφόρο. Ἐδῶ, τὰ πρόβατα ἔχουν κεφάλι χοίρου. Ἐδῶ οἱ ἀλεποῦδες — κάτι νυχτερίδες τεράστιες ποὺ μοιάζουν μὲ τὶς ἀλεποῦδες — πετοῦν ἀπὸ δέντρο σὲ δέντρο. Ἐδῶ οἱ κύκνοι εἶναι μαῦροι. Ἐδῶ οἱ ἀρουραῖοι χτίζουν φωλιὲς στὰ δέντρα. Ἐδῶ, τὸ «μπόουερ μπέρντ», τὸ πουλὶ μπόουερ χτίζει σαλόνια ὅπου οἱ φτερωτοί του φίλοι ἔρχονται καὶ τοῦ κάνουν ἐπίσκεψη. Ἐδῶ, ὑπάρχουν ἑκατοντάδες εἴδη πουλιῶν ποὺ τὰ ὀγδόντα τὰ ἑκατὸ εἶναι ἄγνωστα στὸν ἄλλο κόσμο. Καὶ τὰ πουλιὰ αὐτά, ἔχουν φωνὴ καὶ λάλημα ἀλλόκοτο, ὅπως στὰ παραμύθια. Τὸ ἕνα εἶναι σωστὸ ρολόϊ. Τὸ ἄλλο μιμεῖται τὴν «στράκα» ἀπὸ τὸ μαστίγιο τοῦ ἁμαξᾶ. Ἄλλο κάνει τὸν κρότο τοῦ τροχοῦ ποὺ τροχίζει τὰ μαχαίρια. Ἄλλο μετράει τὰ λεπτά, σὰν ἐκκρεμὲς — τάκα, τάκα, τάκα, τάκα. Ἄλλο γελάει σὰν ἄνθρωπος ὅταν ἀνατέλει ὁ ἥλιος, κι' ἄλλο κλαίει τὸ βράδυ, ὅταν βασιλεύη. Ναὶ σᾶς λέω. Εἶναι μιὰ χώρα παράξενη, ἀπίθανη, παράδοξη παράλογη, ἀλλόκοτη, ἐξωφρενική, κοντολογὶς ἀφύσικη! Ὁ σοφὸς βοτανολόγος Γκριμάρ, εἶχε δίκηο ὅταν ἔλεγε. «Νὰ λοιπὸν αὐτὴ ἡ Αὐστραλία, παρωδία τῶν φυσικῶν νόμων, ζωντανὴ διάψευση τῶν ὅσων ὑπάρχουν στὰ ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου»!

Ὁ Παγανέλι τὰ εἶπε ὅλ' αὐτά, χωρὶς νὰ πάρη ἀναπνοή. Ἔλεγε κι' ἔλεγε καὶ κανεὶς δὲν συλλογιζόταν νὰ τὸν διακόψη. Μιὰ στιγμὴ ὡστόσο ποὺ στάθηκε, ὁ ταγματάρχης ρώτησε φλεγματικά.

— Αὐτὰ εἶναι ὅλα Παγανέλι;

— Ὄχι! Δὲν εἶν' ὅλα! πῆρε καὶ πάλι φόρα ὁ Παγανέλι, εἶναι κι' ἄλλα!

— Μὰ τί ἄλλα μπορεῖ νὰ εἶναι;

— Τὸ κλίμα της!

— Τὸ κλίμα της εἶναι κι' αὐτὸ παράξενο;

— Πάρα πολύ.

— Ἀσυνήθιστο;

— Εἶναι ἡ λέξη.

— Μὰ τί τὸ παράξενο ἔχει; Ἀνυπομονοῦμε νὰ μάθωμε!

— Θὰ τὸ μάθετε ἀμέσως. Δὲν μιλῶ μόνον γιὰ τὶς ὑγιεινὲς του ἰδιότητες· εἶναι στεγνό, ξερό, πλουσιώτατο σὲ ὀξυγόνο καὶ πολὺ φτωχὸ σὲ ἄζωτο. Στὴν Αὐστραλία, πάμπολλες ἀρρώστειες εἶναι ἄγνωστες: παραδείγματος χάριν ὁ τύφος, ἡ φυματίωση, ἡ εὐλογιά, ἡ ἱλαρά, κι' ὅλες σχεδὸν οἱ χρόνιες παθήσεις...

— Σοβαρὰ Παγανέλι;

— Ὅπως σᾶς τὰ λέω!

— Μὰ τὸ κλῖμα τῆς Αὐστραλίας εἶναι λοιπὸν θαυματουργό;

— Εἶναι. Ἀλλὰ ὄχι μόνον γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ σώματος. Καὶ γιὰ τὴν ὑγεία τῆς ψυχῆς.

— Δὲν σὲ καταλαβαίνομε. Κάνε τὰ μας λιανά.

—Ἐδῶ τὸ κλῖμα ἔχει μιὰ ἀπίστευτη ἰδιότητα ποὺ μπορῶ νὰ τὴν ὀνομάσω ἠθικοπλαστική.

—Ἠθικοπλαστική;

— Βεβαίως! Ἠθικοπλαστική. Αὐτὸ τὸ καθαρό, στεγνὸ κλῖμα, λευκαίνει τὰ ροῦχα καὶ τὶς ψυχές. Ἐδῶ οἱ κακοὶ γίνονται καλοί. Οἱ καλοί, καλύτεροι. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ Ἄγγλοι ἐξόρισαν σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν τόπο, διακόσιες χιλιάδες βαρυποινίτες καὶ πολιτικοὺς καταδίκους. Ὅλοι ἔγιναν ἄνθρωποι τίμιοι ἐδῶ.

— Μιλᾶς σοβαρὰ Παγανέλι;

— Ποτὲ δὲν μίλησα σοβαρώτερα μυλόρδε μου! Ἐδῶ τὸ κλῖμα ἔχει μιὰ περίφημη ἐπίδραση στὸν χαρακτῆρα τῶν ἀνθρώπων καί... τῶν ζώων!

— Καὶ τῶν ζώων;

— Αὐτὸ εἶναι εὔκολο νὰ τὸ διαπιστώσετε. Πουθενὰ ἀλλοῦ τὰ βώδια, τὰ ἄλογα, τὰ σκυλιὰ δὲν εἶναι τόσο μαλακά, τόσο ὑπάκοα...

— Δὲν εἶναι δυνατόν!

— Καὶ ὅμως εἶναι! Δὲν σᾶς κάνει ἐντύπωση πῶς μὲ τόσες μυριάδες ἐγκληματίες ποὺ ἐξορίστηκαν στὴν Αὐστραλία, ὡστόσο δὲν γίνονται διόλου ἐδῶ ἐγκλήματα;

— Ναί, αὐτὸ εἶναι περίεργο!

— Μὰ τότε ἀγαπητέ μου Παγανέλι, εἶπε γελώντας ἡ λαίδη Ἔλενα, ἐσεῖς ποὺ εἶστε τόσο καλός, τί θὰ γίνετε ἐδῶ;

— Θὰ γίνω ἐξαίρετος μυλαίδη μου. Ἐξαίρετος!

—Ἕνας σωστὸς ἄγγελος μὲ μακριὰ κανιά, εἶπε σοβαρὰ ὁ Μὰκ Νὰμπ.

ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Τὴν ἄλλη μέρα — 24 Δεκεμβρίου — ξεκίνησαν χαράματα. Ἔκανε ζέστη πολλή. Ὁ Δεκέμβριος, αὐτὸς ὁ κρύος μήνας τῶν Χριστουγέννων ποὺ στὰ περισσότερα μέρη τῆς Εὐρώπης εἶναι γεμάτος χιόνια καὶ βοριάδες, στὴν Αὐστραλία ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸν δικό μας τὸν Ἰούνιο.

Τὸ βράδυ, ἄραξαν στὶς ὄχθες τῆς Λευκῆς λίμνης ποὺ τὰ νερά της δὲν εἶναι λευκά, ὅπως δὲν εἶναι μαῦρα τὰ νερὰ τῆς Μαύρης θάλασσας, οὔτε κόκκινα τῆς Ἐρυθρᾶς, οὔτε γαλάζια ἢ κίτρινα τοῦ Γαλάζιου καὶ Κίτρινου ποταμοῦ...

Ὁ κ. Ὄλμπινετ ἑτοίμασε ἕνα πρόχειρο δεῖπνο, καὶ σὲ λίγο κοιμόνταν ὅλοι βαθιά, οἱ μὲν στὸ κάρο κι' οἱ ἄλλοι στὴ σκηνή, ἐνῶ οἱ «δίγκο», τ' αὐστραλιανὰ κοκκινότριχα τσακάλια ἔσκουζαν ὅλη νύχτα. Τὴν ἄλλη μέρα ὡστόσο, μπῆκαν σὲ μιὰ περιοχὴ ποὺ ἦταν παραμυθένια, ὀνειρευτή.

Καθὼς τὴν πότιζαν ἕνα πλῆθος ποταμάκια καὶ χαρούμενα ρυάκια, ἦταν γεμάτη ἐξωτικὰ φυτὰ καὶ πανόμορφα λουλούδια, τεράστια χρυσάνθεμα, ντάλιες καὶ κάθε λογῆς ἄνθος, ὥστε νόμιζες πῶς βρίσκεσαι σὲ μαγεμένο περιβόλι...

Ὁ Παγανέλι μὲ τὴν λατρεία ποὺ εἶχε στοὺς ἀνθούς, τοὺς βεβαίωσε ὅτι στὴν Αὐστραλία ὑπάρχουν τέσσαρες χιλιάδες διακόσια διαφορετικὰ εἴδη φυτῶν καὶ λουλουδιῶν.

Ἀφοῦ περπάτησαν ἔτσι ὡς τὸ μεσημέρι, ἔφτασαν σ' ἕνα δασάκι ἀπὸ ἀνθισμένες ἀκακίες, μιμόζες, κι' ἄλλα ἐξωτικὰ δέντρα πανέμορφα.

Μὰ καὶ τὰ ζῶα ἦταν παράξενα. Εἶδαν ἀπὸ μακριὰ κάτι καζοὰρ (αὐστραλιανὲς στρουθοκαμήλες) νὰ τρέχουν μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα. Ὡστόσο ὁ ταγματάρχης εἶχε τὴν τύχη — ἢ μᾶλλον τὴν ἱκανότητα — νὰ πληγώση ἕνα ζῶο ἀρκετὰ σπάνιο ποὺ χάνεται σιγὰ σιγά: ἦταν ἕνα «ζαμπιρού» ὁ τεράστιος γερανὸς τῶν ἄγγλων ἀποικῶν. Αὐτὸ τὸ πουλὶ εἶναι πανύψηλο (ἑνάμιση μέτρο) καὶ τὸ μαῦρο του ράμφος, ἦταν μακρὺ ὡς ἑβδομήντα πέντε πόντους. Τὸ χρῶμα τοῦ πτερώματος στὸ κεφάλι του, ἦταν ἄλικο καὶ μώβ, στὸ λαιμό του καταπράσινο, ὅλα τὰ ἄλλα φτερά του ἦταν κατάλευκα σὰν τὸ χιόνι καὶ τὰ μακρύτατα λεπτὰ πόδια του εἶχαν ἕνα χρῶμα κόκκινο ζωηρό.

Ἀληθινὰ ἦταν ἕνα πολὺ ὄμορφο πουλί.

Τὸ θαύμασαν πολὺ κι' ὁ ταγματάρχης θὰ εἶχε τὶς τιμὲς τῆς ἡμέρας, ἂν ὁ Ροβέρτος δὲν σκότωνε λίγο πιὸ πέρα ἕνα παράξενο ζῶο μισὸ σκαντζόχοιρος μισὸ μυρμηγκοφάγος, μ' ἕνα παράξενο ρύγχος σὰν ράμφος πουλιοῦ. Μιὰ γλῶσσα πολὺ μακριὰ καὶ γλοιώδης κρέμονταν ἔξω ἀπὸ τὸ χωρὶς δόντια ράμφος αὐτό. Μ' αὐτὴν — τοὺς ἐξήγησε ὁ Παγανέλι — ἔπιανε τὰ μυρμήγκια ποὺ εἶναι ἡ κυριώτερη τροφή του.

— Εἶναι μιὰ «ἐχίδνα» φώναξε ὁ σοφὸς ὅταν τὸ πρωτοεῖδε, ἕνας ἀκανθεχῖνος ἀπ' αὐτοὺς ποὺ σᾶς ἔλεγα. Ξανάδατε ποτὲ σας τέτοιο ζῶο; Μόνον στὴν Αὐστραλία ὑπάρχει!

— Εἶναι ἀπαίσιο! εἶπε ὁ Γκλένερβαν.

—Ἀπαίσιο ἀλλὰ παράξενο! εἶπε ὁ Παγανέλι. Θὰ τὸ βαλσαμώσω καὶ θὰ τὸ πάρω μαζί μου!

Ὁ κύριος Ὄλμπινετ ὅμως ποὺ κοιμόταν στὸ ἀμάξι στὸ διαμέρισμα μὲ τὶς ἀποσκευές, ἀρνήθηκε κατηγορηματικὰ τὴ συντροφιὰ τοῦ παράξενου αὐτοῦ καὶ σπάνιου ζώου. Καὶ μπροστὰ στὴν ἐπιμονὴ καὶ τὴ φρίκη τοῦ κυρίου Ὄλμπινετ ὁ Παγανέλι ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήση.

Τὴν ἄλλη μέρα, εἶδαν ἕνα παράξενο θέαμα: ἕνα μεγάλο κοπάδι ποὺ τὸ μετέφεραν οἱ βοσκοὶ ἀπὸ τὸ ἕνα βοσκοτόπι σὲ ἄλλο.

Κατὰ τὶς τέσσερες τὸ ἀπόγευμα, ὁ Τζὼν Μάνγκλς εἶδε μιὰ μεγάλη στήλη κορνιαχτοῦ ποὺ προχωροῦσε στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα. Ὁ Παγανέλι ἔσπαζε τὸ κεφάλι του νὰ βρῆ μιὰ φυσικὴ ἐξήγηση τοῦ φαινομένου ὅταν ὁ Ἄϋρτον τοὺς ἐξήγησε ἥσυχα πῶς αὐτὸς ὁ κορνιαχτὸς ἦταν ἀπὸ τὸ κοπάδι τῶν ζωντανῶν.

Ὁ λοστρόμος δὲν γελιόνταν. Ὅταν τὸ σύννεφο πλησίασε ἀρκετά, ἄκουσαν μιὰ ὁλάκερη συναυλία ἀπὸ μουγκανητά, βελάσματα καὶ χρεμετίσματα. Μέσα σ' ὅλα ξεχώριζαν οἱ ἀνθρώπινες φωνές, τὰ σφυρίγματα καὶ τὰ σαλαγίσματα τῶν βοσκῶν καὶ τὰ γαυγίσματα τῶν τσοπανόσκυλων.

Ἕνας ἄνθρωπος βγῆκε ἀπ' αὐτὸ τὸ θορυβώδικο σύννεφο. Ἦταν ὁ ὁδηγὸς τοῦ τετράποδου στρατοῦ. Ὁ Γκλένερβαν προχώρησε γιὰ νὰ τὸν συναντήσει, καὶ οἱ δυὸ ἄντρες χαιρετίστηκαν μὲ ἐγκαρδιότητα. Ὁ ὁδηγὸς ἢ ὁ στὸκ-κήπερ ὅπως τὸν λένε στὴν Αὐστραλία, ἦταν ἰδιοκτήτης ἑνὸς μέρους τοῦ κοπαδιοῦ.

Τὸν ἔλεγαν Σὰμ Μάσελ καὶ πήγαινε μὲ τὸ κοπάδι του στὸν ὅρμο τοῦ Πόρτλαντ.

Τὸ κοπάδι αὐτὸ ἦταν κάπου δωδεκάμιση χιλιάδες κεφάλια, ἕντεκα χιλιάδες πρόβατα χίλια βώδια καὶ πεντακόσια ἄλογα.

Μπορεῖ κανεὶς εὔκολα νὰ φανταστῆ τί τόπο ἔπιαναν ὅλα αὐτὰ τὰ ζῶα καὶ τί φασαρία ἔκαναν γιὰ νὰ προχωρήσουν.

Τὰ εἶχαν ἀγοράσει ἀχαμνὰ στὰ Κυανὰ ὄρη πήγαιναν νὰ τὰ παχύνουν στὶς πεδιάδες τῆς Αὐστραλίας κι' ὕστερα θὰ τὰ μοσχοπουλοῦσαν.

Ὁ Σὰμ Μάσελ θὰ ἔβγαζε πολλὰ χρήματα ἀπὸ αὐτὴ τὴ δουλειά. Ἀλλὰ τί κόπους τί ὑπομονὴ καὶ προπαντὸς τί ἱκανότητα ἀπαιτοῦσε αὐτὸ τὸ τεράστιο κοπάδι!

Ἡ δουλειὰ τοῦ βοσκοῦ εἶναι ἀπὸ τὶς πιὸ δύσκολες στὴν Αὐστραλία, ἀκριβῶς λόγῳ τοῦ τεραστίου ἀριθμοῦ τῶν ζώων. Ὁ στὸκ-κήπερ ἐνῶ τὸ μικρὸ καραβάνι τῶν φίλων μας ἐξακολουθοῦσε νὰ προχωρῆ ἀνάμεσα στὶς ἀνθισμένες μιμόζες, τοὺς διηγόνταν τὴν ἱστορία τοῦ κοπαδιοῦ του.

Εἶχε φύγει ἐδῶ κι' ἑφτὰ μῆνες. Ἔκανε δέκα μίλια τὴν ἡμέρα καὶ τὸ μεγάλο ταξίδι του θὰ κρατοῦσε τρεῖς ἀκόμη μῆνες.

Εἶχε μαζί του γιὰ νὰ τὸν βοηθοῦν τριάντα περίφημα τσοπανόσκυλα καὶ τριάντα κάουμπόϋς. Ἀπ' αὐτούς, οἱ πέντε ἦταν νέγροι ἐξαιρετικὰ ἄξιοι νὰ βρίσκουν τὰ ἴχνη τῶν ζώων ποὺ χάνονταν.

Τὸ κοπάδι τὸ ἀκολουθοῦσαν ἕξη μεγάλα κάρα.

Οἱ καουμπόϋς ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κλασσικὸ τους «λάσσο» εἶχαν ἀπὸ ἕνα μαστίγιο μακρὺ ὡς τέσσερα μέτρα ποὺ κροτοῦσε τὴν τάξη στὸ κοπάδι, ἐνῶ ἡ ταξιαρχία τῶν σκυλιῶν πλευροκοποῦσε τὰ ζῶα καὶ τὰ ξανάφερνε στὸν ἴσιο δρόμο.

Οἱ ταξιδιῶτες θαύμασαν τὴν πειθαρχία ποὺ ἐπικρατοῦσε στὸ κοπάδι. Τὰ διάφορα ζῶα προχωροῦσαν μόνα τους χωριστά. Γιατὶ βώδια κι' ἀγριοπρόβατα δὲν συνεννοοῦνταν εὔκολα καὶ δὲν χωνεύονταν.

Τὰ βώδια λ.χ. δὲν ἤθελαν νὰ βοσκήσουν σὲ τόπο ἀπ' ὅπου εἶχαν περάσει τὰ πρόβατα, γι' αὐτὸ ἦταν ἀπαραίτητο νὰ βαδίζουν μπροστά.

Ὕστερα ἀκολουθοῦσαν πέντε... συντάγματα προβάτων ποὺ τὰ ὁδηγοῦσαν εἰκοσιπέντε καουμπόϋς, καὶ τὰ ἄλογα σχημάτιζαν τὴν ὀπισθοφυλακή.

Δὲν ἄλλαζαν διόλου τὴν σειρά τους.

Ὁ Σὰμ Μάσελ ἐξήγησε στοὺς φίλους μας πῶς πραγματικοὶ ὁδηγοὶ τοῦ κοπαδιοῦ δὲν ἦταν οὔτε οἱ σκῦλοι οὔτε οἱ καουμπόϋς.

Θαυμάσιος, κυρία μου, ἁπλούστατα θαυμάσιος...

Ἦταν μερικὰ ἔξυπνα βώδια ποὺ ὅλα τ' ἄλλα τὰ ἀναγνώριζαν σὰν ἀρχηγούς, καὶ ὑπάκουαν τυφλά.

Περπατοῦσαν μπροστὰ μὲ μεγάλη σοβαρότητα καὶ ἀξιοπρέπεια, κι' ἤξεραν ἀπὸ ἔνστικτο νὰ πάρουν τὸν ἴσιο δρόμο.

Εἶχαν ἀπόλυτη συναίσθηση τῆς ὑπεροχῆς τους, καὶ ἀπαιτοῦσαν νὰ τοὺς φέρνονται ὅλοι μὲ σεβασμό, γιατὶ δὲν σήκωναν πολλά, ἀκόμη κι' ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους!

Ἂν τοὺς κάπνιζε νὰ σταθοῦν, ὅλο τὸ κοπάδι σταματοῦσε. Καὶ δὲν ξεκινοῦσαν πάλι παρὰ ὅταν τοὺς ἔκανε κέφι.

Οἱ καουμπόϋς ἦταν λοιπὸν ὑποχρεωμένοι νὰ περιμένουν πάντα τὸ κέφι τους. Ἦταν ὅμως ἔξυπνα ζῶα, καὶ ὁμολογουμένως ἐκτελοῦσαν τὴν ἀποστολή τους πολὺ πιὸ σωστὰ ἀπὸ πολλοὺς ἀνθρώπους.

Μερικὲς λεπτομέρειες ποὺ τοὺς εἶπε ὁ στὸκ-κήπερ ἔδειχνε πῶς αὐτὴν τὴν πορεία πρὸς τὴ θάλασσα θ' ἄξιζε νὰ τὴν περιγράψη κι' ὁ μεγάλος Ξενοφῶν. Ὅταν τὰ ζῶα βάδιζαν σὲ πεδιάδα, ὅλα πήγαιναν καλά. Εὕρισκαν ἄφθονη βοσκή, ἔπιναν νερὸ στὰ ρυάκια, κοιμόνταν τὴ νύχτα καὶ τὴν ἡμέρα προχωροῦσαν κανονικά.

Οἱ δυσκολίες ἄρχιζαν στὰ δάση.

Ἐκεῖ οἱ... τάξεις μπερδεύονταν, τὰ ζῶα χάνονταν, καὶ χρειάζονταν πολλὲς ὧρες γιὰ νὰ συγκεντρωθοῦν ξανά.

Ἂν κατὰ κακὴ τύχη κανένα βῶδι-ἀρχηγὸς ἔχανε τὸ δρόμο, ἔπρεπε νὰ τὸ ξαναβροῦν γιατὶ τὸ κοπάδι θὰ μποροῦσε νὰ διαλυθῆ. Οἱ μαῦροι πολλὲς φορὲς ἔψαχναν ὁλόκληρες μέρες ὡς νὰ ξαναβροῦν τὸ χαμένο ζῶο. Στὶς βροχὲς τὰ ζῶα ἀρνιόνταν νὰ προχωρήσουν. Καὶ στὶς καταιγίδες τὰ ξετρελλαμένα ἀπὸ τὸν φόβο σκορπίζονταν στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντα.

(ἡ συνέχεια στὸ ἑπόμενο)

«Ο. Α.»

Στὸ περασμένο μας σημείωμα ἀρχίσαμε λέγοντας τί μποροῦμε νὰ κάνουμε μέσα στὸ σχολεῖο, οἰκοδομῶντας τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Πρὶν διακόψουμε τὴ σειρά, μὲ τὸ σημείωμα γιὰ τὸ πνεῦμα τῆς 28 Ὀκτωβρίου, εἴχαμε φθάσει στὸ σημεῖο, ποὺ λέγαμε, ὅτι σιγὰ - σιγὰ θὰ ἔχη σχηματισθῆ ἕνα μικρὸ προζύμι ἀνάμεσα στὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου μας, δηλαδὴ μιὰ ὁμάδα παιδιῶν, ποὺ ἔχουν ἀρχίσει νὰ καλλιεργοῦν τὴν ψυχή τους καὶ ἔχουν βαθὴ κάτι νὰ κάμουν μέσα στὸ σχολεῖο τους γιὰ τὴν ὑπόθεση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Μιὰ καὶ θὰ ἔχη σχηματισθῆ μιὰ τέτοια ὁμάδα, μπορεῖ ν' ἀρχίση γερὸ χτίσιμο. Ἀφοῦ στὴν ἀρχὴ ἕνας μόνος μπόρεσε νὰ φέρη αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, πόσο περισσότερο ὅταν εἶναι πιὸ πολλοί. Φθάνει μόνο νὰ μὴ εἰσχωρήσουν μέσα προσωπικὲς φιλοδοξίες, ἀλλὰ νὰ κυριαρχῆ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, νὰ εἶναι πραγματικὰ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τότε, οὔτε τσακώματα γιὰ πρωτοκαθεδρίες θὰ ὑπάρχουν, οὔτε ἀνταγωνισμοί, οὔτε ζήλειες, οὔτε κακογλωσσιές, οὔτε τίποτε ἀπ' αὐτά. Ὅλοι θὰ ἐργάζωνται σὰν ἕνας ἄνθρωπος, μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα, τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνος θὰ κυβερνᾷ, ἐμεῖς θ ὰ ὑ π η ρ ε τ ο ῦ μ ε. Ἂς τὸ προσέξουμε: Θὰ ὑπηρετοῦμε. Ἂν αὐτὸ δὲν συμβαίνει, τότε σημαίνει πὼς δὲν ἐργαζόμαστε γιὰ τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐργαζόμαστε γιὰ τὴν δόξα καὶ τὴν εὐχαρίστηση τὴν δική μας.

Τί θὰ μποροῦσε νὰ κάνη μιὰ τέτοια ὁμάδα μέσα στὸ σχολεῖο; Πολλὰ καὶ ὡραῖα πράγματα, ποὺ δὲν μπορεῖ βέβαια ἡ στήλη μας νὰ τὰ ἀπαριθμήση ἕνα πρὸς ἕνα. Αὐτά, ἐπὶ τόπου, θὰ μπορῆτε σεῖς καλύτερα νὰ τὰ βρῆτε. Ἔτσι, ὅμως, σὰν παράδειγμα, θ' ἀναφέρουμε μερικά.

Νὰ φτιάχνατε μιὰ Ο.Α.: Τί εἶναι πάλι αὐτὴ ἡ Ο.Α.; θὰ πῆτε. Ἡ «ὁμὰς τῆς ἀγάπης». Ναί, ὁμάδα τῆς ἀγάπης. Μέσα σὲ κάθε τάξη, ἡ Ο.Α. θὰ ἔχη τὸν πυρῆνα της καὶ θὰ φροντίζη γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα, ποὺ θὰ χρειάζωνται τὴν ἀγάπη ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς τάξεως ἢ καὶ τοῦ σχολείου. Ἐκτὸς ἀπ' τὶς ἐπισκέψεις καὶ τὴν φροντίδα γιὰ τὰ παιδιὰ ποὺ ἀρρώστησαν, καὶ μάλιστα ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν ἀνάγκην ἀπὸ ἄμεση ἐνίσχυση, ἡ Ο.Α. θὰ μποροῦσε νὰ κάνη ἕνα σωρὸ ἄλλα πράγματα. Παρατηρεῖ, π.χ. πὼς ἕνα παιδὶ δὲν ἔχει νὰ πάρη τὰ βιβλία του ἢ νὰ πληρώση τὴν ἐγγραφή του. Ἀπὸ τὸ ταμεῖο της ἡ Ο.Α. τρέχει καὶ βοηθεῖ. Βλέπει πὼς ἕνα ἄλλο παιδί, μὲ νερὰ καὶ μὲ χιόνια, φορεῖ ἕνα μόνο τριμμένο σακκάκι πάνω ἀπ' τὸ πουκάμισο; Φροντίζει τότε νὰ βρεθῆ καὶ κάποιο πουλόβερ ἢ κάποιο παλτουδάκι. Μπορεῖ νὰ προχωρήση ἀκόμη περισσότερο. Ἀπὸ τὶς ἐπισκέψεις ποὺ ἔκαμαν στὸν ἄρρωστο συμμαθητή τους, ποὺ ἡ οἰκογένειά του δὲν εἶχε χρήματα νὰ φέρουν τὸ γιατρὸ καὶ ν' ἀγοράσουν τὰ φάρμακα, κατάλαβαν πὼς ἡ ἀνέχειά τους ὀφείλεται στὸ γεγονός, πὼς ὁ πατέρας τὰ χρήματά του τὰ ξοδεύει στὸ κρασί. Μὲ συνεργασία καθηγητῶν τους, μερικῶν γονέων καὶ ἴσως καὶ μὲ τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τους, ἀρχίζουν τότε μιὰ μεγάλη προσπάθεια: Νὰ ἀποσπάσουν τὸν πατέρα τοῦ παιδιοῦ ἀπ' τὸ πάθος του καὶ νὰ τὸν ξαναχαρίσουν στὴν οἰκογένειά του. Προσπαθοῦν ἐπὶ μῆνες ὁλόκληρους, μὲ ὁδηγὸ καὶ μὲ ὅπλο τὴν πολυμήχανη ἀγάπη τους, καὶ στὸ τέλος τὸ πετυχαίνουν. Ὁ πατέρας ξαναγυρίζει στὴν οἰκογένειά του καὶ ἡ οἰκογένεια παίρνει μιὰ βοήθεια ποὺ καμμιὰ ὑλικὴ συνδρομὴ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἰσοφαρίση. Ξαναβρῆκε τὸν φυσικό της προστάτη καὶ τὴν στοργή του. Ταυτοχρόνως σώθηκε μιὰ ψυχὴ καὶ κοντὰ σ' αὐτὴν ἡ ψυχὴ καὶ ἡ ὑγεία τῆς συζύγου καὶ τῶν παιδιῶν τους.

Ἡ Ο.Α. ἔχει ἀναρίθμητες εὐκαιρίες. Θέλετε μιὰ ἄλλη; Ἔμαθαν πὼς ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς τοῦ τάδε συμμαθητοῦ των ἦταν ἐκεῖνος ποὺ καλλιεργοῦσε τὸ χωράφι τῆς οἰκογενείας. Τώρα αὐτὸς πῆγε στρατιώτης καὶ ἡ οἰκογένεια κινδυνεύει νὰ μείνη χωρὶς κανένα πόρο ζωῆς. Δὲν ἀρκοῦνται νὰ δώσουν μιὰν ἐνίσχυση στὸν συμμαθητή τους. Ἀλλ' ἡ ἀγάπη τους μηχανεύεται τρόπους γιὰ νὰ λύση μονιμώτερα τὸ πρόβλημα τοῦ συμμαθητοῦ των καὶ τῆς οἰκογενείας του. Μὲ διαφόρους συνδυασμούς, βοηθῶντας καὶ οἱ ἴδιοι ξεσηκώνουν καὶ ἄλλους μεγαλυτέρους καὶ τὸ χωράφι καλλιεργεῖται. Ἡ ἀγάπη τους φέρνει μεγαλύτερη τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ κι' ἔτσι καὶ ἡ καρποφορία αὐτὴ τῆ χρονιὰ εἶναι ἀκόμα μεγαλύτερη.

Ὁ πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Ὁ πιλότος τοῦ Δὰρ - Μπογὰζ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 603)

ναύαρχο Σαχτούρη μὲ τὸ ἑξῆς γράμμα:

«Ἐξοχώτατε ναύαρχε καπτὰν Γιωργάκη, σὲ προσκινό, μὲ τὸ παρὸν λαβένις κὲ τὸ βόδι νὰ τὸ φᾶνε ἀθρόποι τῆς φλότας εἰς ἰγίαν τῆς Πατρίδας καὶ νίκας κατὰ βαρβάρων δωρούμενος.

Ὁ καπο - πιλότος
Καπτὰν Νικόλας Φραγγιὸς Κουσαντασιανὸς

Ἡ κακομοίρα ἡ κυρὰ Ρήνη ἐξακολουθοῦσε νὰ φωνάζη.

— Αὐτὰ θὰ μᾶς φέρουνε τὰ Ταγκαλάκια [9] καὶ τὰ Ζεϊμπέκια νὰ μᾶς σφάξουν μέσ' στὰ σπίτια μας, ὡς καθὼς στὴ Χιό!

Καὶ πραγματικὰ αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ κίνδυνος ἤτανε κοντά. Τὰ πράγματα δυσκολέψαν. Οἱ Σαμιῶτες ὑποχωρήσανε στὸ νησί τους! Τὰ τουρκικὰ στρατεύματα ἄρχισαν νὰ ἔρχωνται μυρμηγκιὰ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, ὁ Ἐλὶξ Ὀγλοὺς ἐγύρισε στὰ Σώκια. Ἡ Τουρκιὰ ἤθελε νὰ πιάση τὴ Σάμο, νὰ χαλάση τὰ σχέδια τοῦ Λυκούργου. Ὁ καπτὰν Φραγγιὸς συλλογιζότανε:

— Νὰ μποροῦσα νὰ πούλαγα τὸ σπίτι, νὰ πέρναγα τὴ φαμίλια στὴ Σάμο καὶ νὰ πήγαινα μὲ τὰ πολεμικά! Νὰ φύγουν ἦταν σύμφωνη ἡ κυρὰ Ρήνη. Ἀλλὰ ποιὸς ἀγόραζε τώρα; Φόβος καὶ τρόμος κρατοῦσε ὅλην τὴν πόστα, πέρα καὶ πέρα ἀπὸ τὸ Ἀϊβαλὶ ὡς τὸ Μπουδρουμι.

Τέλος πάντων. Τὤδωσε σ' ἕνα Τοῦρκο γιὰ ἕνα κομμάτι ψωμί! Ἤτανε καιρός. Οἱ Ζεϊμπέκοι καὶ οἱ Μπασιμποζοῦκοι [10] ἦταν πιὰ κοντά! Οἱ φωτιές τους ἐφαίνοντο ἐπάνω στὶς Ραχοῦλες. Αὔριο θἄτανε στὸ γιαλό.

Ρίξανε ὅτι εἴχανε καὶ δὲν εἴχανε, ροῦχα, κρεββάτια, σοφάδες, τεντζερέδες, κόττες, τὴ γίδα, δίχτυα, κοφίνια, τοὺς βασιλικοὺς καὶ τὶς γαρουφαλιὲς μέσα στὸ καΐκι καὶ κάνανε πανιά.

Ἡ κυρὰ Ρήνη ἔλεγε:

— Πᾶμε στὰ Βουρλά, πᾶμε στὶς Φώκιες, πᾶμε στὰ Ἀλάτσατα. Μὰ ὄχι στὴ Σάμο! Μέσα στὴ φωτιά, νὰ κλειστοῦμε σὰν τὰ ποντίκια. Νά, αὔριο θὰ τὴν πάρουν κι' αὐτὴν οἱ Τοῦρκοι, τί νομίζεις;

— Κατάπιε, λοιπόν, τὴ γλῶσσα σου γυναίκα ποὺ θὰ μοῦ πῆς πὼς θὰ πάρουν τὴ Σάμο! Νὰ ἀπὸ δῶ θὰ τὴν πάρουν! ἔλεγε ὁ Φραγγιὸς καὶ χτυποῦσε τὸν ζερβόν ἀγκῶνα του μὲ τὴν παλάμη τοῦ δεξιοῦ του χεριοῦ. Ἔβαλε πλώρη κατὰ τὸ βαθὺ τῆς Σάμου! Ὁ ἄνεμος λεπτὸς καὶ καθαρός! Ὅλο τὸ ἀπομεσήμερο ἀρμένιζαν. Τὸ μεγάλο κόκκινο πανὶ τοῦ καπετὰν Νικόλα εἶχε γίνει σὰν μπαλόνι. Ἀλλὰ ὁ πονέντις δὲν τοὺς ἄφηνε νὰ πηγαίνουν ὅλο βόλτες. Τὸ Δὰρ - Μπογὰζ ἔδειχνε ρέμα δυνατό. Οἱ γουαρδακόστες [11] τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου ποὺ σὲ περίστασι θὰ γλυτώνανε τὸν καπτὰν Νικόλα δὲν μποροῦσαν νὰ περάσουν ἀπάνω. Κι' ὅλο ἕνα ἐβράδυαζε!

* * *

Ὁ τουρκικὸς στόλος μοιρασμένος σὲ δύο, προσπαθοῦσε νὰ μπλοκάρη στὴ Σάμο κι' ἔπειτα νὰ κάνη πλάτη στὸ στρατὸ νὰ περάση τὸ Δὰρ - Μπογὰζ μὲ τὶς φελοῦκες καὶ νὰ κάμη ντισμπάρκο [12] ἀπάνω στὸ νησί. Ὁ μισὸς λοιπὸν ἤτανε πρὸς ὥρα ἀραγμένος ἀποκάτω ἀπὸ τὸν κάβο τῆς Καναπίτσας, στὸ πλευρὸ τῆς Ἀσίας κάτω ἀπὸ τὸ Δὰρ Μπογάζ, σόττο - βέντο [13] τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ὁ ἄλλος μισὸς εἶχε κατέβη ἀπὸ τὰ Δαρδανέλλια. Ἤτανε ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ Κάστρο τῆς Χίου, στὴν Ἄγκυρα ποὺ μελετοῦσε νὰ πέση μὲ περίσταση στὸ Δὰρ - Μπογὰζ ἀπὸ πάνω. Πρῶτη εἶχε σαλπάρει ἡ φεργάδα «Ἐσμὲ» γιὰ κατασκόπευση. Κι' ἦρθε στοὺς Φούρνους, ἔπειτα στὸ Καρλόβασι καὶ τραβοῦσε στὸ Κουσάντασι πρίμα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

9 Ταγκαλάκια: Τοῦρκοι στρατιῶτες.
10 Βασιβουζοῦκοι: Ἄτακτοι στρατιῶτες τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ.

11 Γουαρδακόστες: Ἀνιχνευτικὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου τῆς Ἐπαναστάσεως.
12 Ἀπόβαση.
13 Σόττο - βέντο = ὑπήνεμος.

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

21ον.

Μιλήσαμε στὸ προηγούμενο γιὰ τὶς τρεῖς γενικὲς κατηγορίες στὶς ὁποῖες ταξινομοῦνται τὰ διάφορα ἀνοίγματα ἢ ντεμποῦτα.

Ἰδοὺ τώρα μὲ τὶς χαρακτηριστικὲς ὀνομασίες τους τὰ κυριώτερα ἀνοίγματα τῆς καθεμιᾶς ἀπὸ τὶς τρεῖς αὐτὲς κατηγορίες.

ΠΡΩΤΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (1 ε2 - ε4)

Ἀνοικτὰ ντεμποῦτα (1 . . . ε7 - ε5)

α) 2 Ιη1 - ζ3 Παρτίδα τοῦ Ι τοῦ Ρ.
β) 2 Ιβ1 - γ3 Παρτίδα τοῦ Ι τῆς Β ἢ Βιεννέζικη παρτίδα.
γ) 2 Αζ1 - γ4 Παρτίδα τοῦ Α τοῦ Ρ.
δ) 2 δ2 - δ4 Γκαμπὶ ἢ Παρτίδα τοῦ κέντρου.
ε) 2 ζ2 - ζ4 Γκαμπὶ τοῦ Ρ.

Ἡμιανοικτὰ ντεμποῦτα (διαφορετικὰ ἀπὸ 1 . . . . ε7 - ε5).

α) 1 . . . . ε7 - ε6 Γαλλικὴ παρτίδα.
β) 1 . . . . γ7 - γ6 Ἄμυνα Κάρο - Κάν.
γ) 1 . . . . γ7 - γ5 Σικελικὴ παρτίδα.
δ) 1 . . . . δ7 - δ5 Σκανδιναυϊκὴ παρτίδα.
ε) 1 . . . . β7 - β6 Φιανκέτο τῆς Β.
στ) 1 . . . . η7 - η6 Φιανκέτο τοῦ Ρ.
ζ) 1 . . . Ιη8 - ζ6 Ἄμυνα τοῦ Αλέκιν.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (1 δ2 - δ4)

Κλειστὰ ντεμποῦτα

α) 1 . . . . δ7 - δ5 Παρτίδα τῶν πιονιῶν τῆς Β.
β) 1 . . . . ζ7 - ζ5 Ὁλλανδικὴ παρτίδα.
γ) 1 . . . . β7 - β6 Φιανκέτο τῆς Β.
δ) 1 . . . . η7 - η6 Φιανκέτο τοῦ Ρ.
ε) 1 . . . . Ιη8 - ζ6 Ἰνδικὴ παρτίδα.

ΤΡΙΤΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Ἀκανόνιστα ντεμποῦτα

α) 1 γ2 - γ4 Ἀγγλικὴ παρτίδα.
β) 1 ζ2 - ζ4 Ἄνοιγμα Μπέρντ.
γ) 1 Ιη1 - ζ3 Ἄνοιγμα Τσούκερτορ - Ρέτι.

Ὕστερα ἀπ' αὐτὸν τὸν γενικὸ πίνακα θὰ ποῦμε δυὸ σύντομα λόγια γιὰ τὸ καθένα ἀπὸ τ' ἀνοίγματα καὶ θὰ σᾶς δώσω γιὰ τὰ κυριώτερα ἀπ' αὐτὰ σὰν παράδειγμα μιὰ παρτίδα παιγμένη ἀπὸ παλιοὺς ἢ νεώτερους ἰσχυροὺς παῖκτες. Μερικὰ ἐπίσης σύντομα σχόλια κάπου - κάπου (γιατὶ ὁ χῶρος δὲν ἐπιτρέπει μεγάλη ἐπέκταση) θὰ σᾶς δώσουν μιὰ ἰδέα γιὰ τὸ σκοπὸ ὡρισμένων βασικῶν κινήσεων, γιὰ τὰ κόλπα καὶ τὶς παγίδες ποὺ μεταχειρίζονται οἱ παῖκτες σὲ κάθε ἄνοιγμα καθὼς καὶ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο πρέπει νὰ σκεπτόμαστε γιὰ νὰ «βλέπουμε» τοὺς σκοποὺς τοῦ ἀντιπάλου καὶ νὰ βρίσκουμε κάθε φορὰ τὴν «σωστὴ» κίνηση.

Ἂς πάρουμε πρῶτα ἀπὸ τὰ ἀνοικτὰ ντεμποῦτα τὴν παρτίδα τοῦ Ι τοῦ Ρ ποὺ ἀρχίζει μὲ τὶς κινήσεις: 1 ε2 - ε4, ε7 - ε5. 2 Ιη1 - ζ3. Ἐδῶ τὰ λευκὰ μὲ τὴν ἔξοδο τοῦ Ἵππου τοῦ Βασιλέως παίζουν μιὰ πολὺ καλὴ κίνηση γιατί: 1) ἀναπτύσσουν μιὰ φιγούρα καὶ βοηθοῦν τὴν γρήγορη προετοιμασία τοῦ ρὸκ ἀδειάζοντας τὸ τετραγωνάκι η1 καὶ 2) ἀσκοῦν μιὰ ἄμεση ἐπίθεση κατὰ τοῦ πιονιοῦ ε5 τοῦ ἀντιπάλου. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἡ θέση τοῦ Ι στὸ ζ3 εἶναι ἡ καλύτερη γιατὶ ἐλέγχει μέρος τοῦ κέντρου καὶ ἐκδηλώνει τὴ μεγαλύτερή του δύναμη. Τί πρέπει ν' ἀπαντήσουν τὰ μαῦρα στὴν ἔξοδο αὐτὴ τοῦ Ι; Ἡ σωστὴ σκέψη εἶναι νὰ ὑποστηρίξουν τὸ ἀπειλούμενο πιόνι προσπαθῶντας συγχρόνως νὰ ἀναπτύξουν μιὰ φιγούρα τους μὲ τέτοιο ὅμως τρόπο ποὺ νὰ μὴ ἐμποδίσουν τὴν κατόπι ἀνάπτυξη στὶς ὑπόλοιπες φιγοῦρες.

Ἔτσι σὰν πιὸ σωστὴ καὶ πιὸ λογικὴ ἀπάντηση τῶν μαύρων ἔρχεται ἡ κίνηση 2 . . . . Ιβ8 - γ6.

Ἀπὸ δῶ καὶ κάτω ἀνάλογα μὲ τὴν συνέχεια ποὺ θὰ δώσουν τὰ λευκὰ στὴν λογικὴ αὐτὴ ἄμυνα τῶν μαύρων ἡ παρτίδα παίρνει διάφορες ὀνομασίες. Ἔτσι μὲ 3 Αζ1 - γ4 ἔχουμε τὴν Ἰταλικὴ παρτίδα, μὲ 3 Αζ1 - β5 ἔχουμε τὴν Ἱσπανικὴ παρτίδα, μὲ 3 δ2 - δ4 ἔχουμε τὴν Σκωτικὴ παρτίδα κ.ο.κ.

Ἰδοὺ ἀπ ὅλες αὐτὲς ἕνα παράδειγμα Ἱσπανικῆς παρτίδας παιγμένης στὴ Νίκαια τὸ 1930:

Λευκὰ Barnett	Μαῦρα Keeble
1 ε2 - ε4	ε7 - ε5,
2 Ιη1 - ζ3	Ιβ8 - γ6
3 Αζ1 - β5	α7 - α6
4 Αβ5 - α4	δ7 - δ6
5 δ2 - δ4	Αγ8 - δ7
6 Ο - Ο	β7 - β5
7 Αα4 - β3	Ιγ6 Χ δ4
8 Ιζ3 Χ δ4	ε5 Χ δ4.

9 Πζ1 - ε1. Ἐδῶ ὁ λευκὸς δὲν ἔπεσε στὴν παγίδα νὰ πάρη τὸ πιόνι δ4 μὲ τὴν Β δηλ. μὲ 9 Βδ1 Χ δ4, γιατὶ τότε θὰ ἔχανε μιὰ φιγούρα (τὸν Αβ3) μὲ τὴν ἑξῆς συνέχεια 9 . . . . γ7 - γ5, 10 Βδ4 - δ5 (ἀπειλῶντας μὰτ στὸ ζ7 καὶ τὸν Πα8), Αγ8 - ε6! (ἀποτρέποντας τὸν διπλὸ κίνδυνο), 11 Βδ5 - γ6+, Αε6 - δ7, 12 Βγ6 - δ5, γ5 - γ4. Ἔτσι τὰ λευκὰ θὰ ἔχαναν τὸν Α καὶ ἀσφαλῶς καὶ τὴν παρτίδα.

9	γ7 - γ5
10 Αβ3 - δ5	Πα8 - β8
11 ε4 - ε5!	Αδ7 - ε6
12 Αδ5 - γ6+	Ρε8 - ε7
13 Αγ1 - η5+	ζ7 - ζ6
14 ε5 Χ ζ6+	η7 Χ ζ6
15 Βδ1 - ε2	Βδ8 - γ8
16 Αγ6 - δ5	Βγ8 - γ7
17 Βε2 Χ ε6+	Ρε7 - δ8
18 Βε6 - ε8 μάτ.	

Στὸ ἐρχόμενο θὰ συνεχίσουμε.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἔλαβα ἀπὸ τὸν κ. Ἀρχισυντάκτη μερικὰ γράμματα μὲ ἀπορίες φίλων τῆς στήλης μας καὶ τοὺς ἀπαντῶ ἐδῶ.

Δημήτριον Ἀγγελισόπουλον: α) Λεπτομέρειες γιὰ τὸ μὰτ ἔγραψα στὴν 7η καὶ 8η συνέχεια (τεύχη 79 - 80). Ἐκεῖ θὰ βρῆς καὶ ἀρκετὲς ἀσκήσεις. Νὰ τὰ διαβάσης προσεκτικὰ κι' ἐλπίζω πὼς δὲν θὰ σοῦ μείνη καμμιὰ ἀπορία. β) Ὅταν μὲ μιὰ κίνηση ποὺ κάμαμε προσβάλλομε τὴν Βασίλισσα τοῦ ἀντιπάλου δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ὑποχρέωση ἀπὸ τὸν κανονισμὸ νὰ εἰδοποιήσουμε γι' αὐτὸ τὸν ἀντίπαλο. Μερικοὶ παῖκται, ἐπειδὴ ἡ Β εἶναι τὸ ἰσχυρότερο κομμάτι, «ἀναγγέλλουν» στὸν ἀντίπαλο τὴν ἀπειλή της (μὲ τὴ λέξη συνήθως «ρὲν») χάριν ἁβρότητος. Αὐτὸ ὅμως εἶναι κακῶς ἐννοουμένη ἁβρότης καὶ μπορεῖ νὰ δημιουργῆ ἀνωμαλίες, ἀνισότητες, παραπειστικὰ κλπ. Γι' αὐτὸ τὸ σωστὸ εἶναι νὰ μὴ «ἀναγγέλλομε» τὴν Β. Ἄλλωστε ξέρουμε πὼς πολὺ συχνὰ ὁ παίκτης τὴν θυσιάζει, τὴν ἀφήνει σκοπίμως νὰ παρθῆ, γιὰ νὰ πετύχη κάποιο σκοπό. Αὐτὴ μπορεῖ νὰ παρθῆ ὅπως ὅλα τὰ κομμάτια. Μονάχα ὁ Βασιλιᾶς δὲν παίρνεται κι' αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος ποὺ ἀναγγέλλεται.

Ἄγγελον Δόξαν: Βεβαίως μπορεῖ νὰ παίζη κανεὶς σκάκι ἀπὸ μνήμης, δηλαδὴ χωρὶς νὰ βλέπη τὴν σκακιέρα. Αὐτὸ εἶναι τὸ λεγόμενο «τυφλὸ» παίξιμο (μπλάϊντ) καὶ γίνεται ἔτσι: Ὁ ἕνας παίκτης κάθεται στὴν σκακιέρα καὶ κάνει τὶς κινήσεις καὶ τῶν δύο πλευρῶν (τὶς δικές του καὶ τοῦ ἀντιπάλου). Ὁ ἀντίπαλος (αὐτὸς ποὺ παίζει τὸ τυφλὸ παιχνίδι) γυρισμένος πρὸς τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ δωματίου, χωρὶς νὰ βλέπη τὴν σκακιέρα, ἐκφωνεῖ τὶς κινήσεις του (μὲ τὰ σύμβολα ποὺ γνωρίζουμε) καὶ ἀκούει μὲ τὸν ἴδιο τρόπο τὶς ἀπαντήσεις τοῦ ἄλλου. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο μπορεῖ νὰ παίξη ἕνας παίκτης τυφλὸ παιχνίδι μὲ πολλοὺς ἀντιπάλους συγχρόνως. Τότε ἔχουμε τὸ λεγόμενο μπλάϊν - σιμουλτανέ. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς σκακιστὰς ὑπῆρξαν εἰδικοὶ στὸ εἶδος αὐτό. Σήμερα τὸ ρεκὸρ ἔχει ὁ γνωστὸς Βέλγος παίκτης Κολτανόβσκυ, ὁ ὁποῖος μπορεῖ νὰ παίζη τυφλὸ παιχνίδι μὲ 35 ἀντιπάλους συγχρόνως! Ὅταν λέμε μὲ 35 συγχρόνως ἀντιπάλους, αὐτὸ σημαίνει ὅτι παίζει συγχρόνως χωρὶς νὰ βλέπη 35 διαφορετικὲς παρτίδες, ἐναντίον 35 ἀντιπάλων, ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς ὁποίους κάθεται σὲ δική του σκακιέρα.

Νῖκον Βερέτην, Κυπαρισσία: α) Ἡ ἀναγγελία τῆς ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ ἀντιπάλου Βασιλέως γίνεται συνήθως μὲ τὶς λέξεις σὰχ ἢ ἐσὲκ ἢ ρουὰ ἢ καὶ ἄλλως, ἀνάλογα μὲ τὴ γλῶσσα. Δὲν ἔχει σημασία ἀρκεῖ ν' ἀναγγελθῆ. β) Γιὰ τὴν ἀναγγελία τῆς Βασιλίσσης γράφω παραπάνω. Στὰ ὑπόλοιπα ἐρωτήματά σου θ' ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

(Σκίτσα τοῦ Δ. Κ. ΣΦΥΡΗ)

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ἀρρώστειες τοῦ κρασιοῦ

Ἂν κάνωμε προσεκτικὰ αὐτὰ ποὺ ἔχομε πῆ στὰ προηγούμενα φύλλα γιὰ τὸ κρασί, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ μᾶς χαλάση.

Ὡστόσο τὸ κρασὶ εἶναι κι' αὐτὸ ἕνα φυσικὸ προϊὸν ὅπως τὸ γάλα, τὸ τυρὶ κλπ. κι' ἔτσι μπορεῖ νὰ προσβληθῆ κι' αὐτὸ ἀπὸ μικρόβια καὶ νὰ πάθη. Οἱ ἀρρώστειες τοῦ κρασιοῦ εἶναι πολλές. Μερικὲς τὸ βλάφτουν, ἁπλῶς. Ἄλλες ὅμως τὸ χαλοῦν ἐντελῶς. Τὰ μικρόβια κάνουν τὶς ἀρρώστειες.

Πῶς ὅμως προκόβουν τὰ μικρόβια στὸ κρασί; Ἀπὸ τὴν ζάχαρη τοῦ μούστου.

Ὅταν ὁ μοῦστος δηλαδὴ δὲν ζυμωθῆ ἐντελῶς καὶ μείνη ζάχαρη ἀζύμωτη, αὐτὴ ἡ ζάχαρη εἶναι πρώτης τάξεως τροφὴ γιὰ τὰ μικρόβια μόλις ἀρχίσουν οἱ ζέστες, γιατὶ τὰ μικρόβια γιὰ νὰ... πιάσουν δουλειά, θέλουν ζέστα, πάνω ἀπὸ 32 βαθμούς. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ προσέξωμε νὰ εἶναι ἡ ζύμωση τέλεια.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ ζάχαρη, ἄλλος παράγων ποὺ βοηθεῖ τὰ μικρόβια ν' ἀναπτυχθοῦν, εἶναι ἡ λάσπη τοῦ κρασιοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ δίνομε τόση σημασία στὴν μετάγγιση, γιατὶ καθὼς ξέρομε, ἡ λάσπη εἶναι γεμάτη μικρόβια. Ἡ λάσπη εἶναι τὸ ζεστὸ κι' εὐχάριστο σπίτι τους, καὶ ἡ ζάχαρη τοῦ ἀζύμωτου μούστου τὸ φαΐ τους.

Ἄλλη συνθήκη εὐνοϊκή, εἶναι νὰ μὴν ἔχη τὸ κρασὶ ἀρκετὰ ξυνά. Δηλαδὴ ἂν δὲν ρίξαμε σὲ δυνατὸ μοῦστο λίγο ξυνό, κινδυνεύει τὸ κρασὶ νὰ πάθη ἀρρώστεια. Καὶ τελευταία αἰτία εἶναι ἂν δὲν ἀπογιομίζωμε καλὰ τὰ βαρέλια μὲ κρασί, καὶ ὑπάρχει μέσα σ' αὐτὰ κενὸ γεμᾶτο ἀέρα.

Τὰ μικρόβια ποὺ κάνουν τὶς ἀρρώστειες τοῦ κρασιοῦ, εἶναι δυὸ λογιῶν: ἀ ν α ε ρ ό β ι α μικρόβια, ἐκεῖνα δηλαδὴ ποὺ ζοῦν χωρὶς ἀέρα, καὶ τὰ ἀ ε ρ ό β ι α, ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἀέρα γιὰ νὰ προκόψουν.

Τὰ ἀναερόβια μικρόβια, προκαλοῦν δυὸ πολὺ σοβαρὲς ἀρρώστειες στὸ κρασί: τὸ συννέφιασμα τοῦ κρασιοῦ (ποὺ ἐπιστημονικὰ λέγεται ἐ κ τ ρ ο π ί α σ η) καὶ τὸ σαλέπιασμα (ποὺ τὸ ἐπιστημονικό του ὄνομα εἶναι π ά χ υ ν σ η). Ἀλλὰ προκαλοῦν καὶ ἄλλες, πιὸ ἐλαφρὲς ἀρρώστειες. Τὰ ἀερόβια πάλι μικρόβια, προκαλοῦν δυὸ μόνον ἀρρώστειες, ἀλλὰ... λέοντες: τ ὸ ἄ ν θ ι σ μ α ἢ ἄνθος τοῦ κρασιοῦ καὶ τὸ ξύνισμα.

Ἂς ἀρχίσωμε ἀπὸ τὶς ἀρρώστειες ποὺ γίνονται ἀπὸ τὰ ἀ ν α ε ρ ό β ι α μικρόβια.

Σ υ ν ν έ φ ι α σ μ α (μαύρισμα, θολοῦρα). Ἡ ἀρρώστεια αὐτὴ φαίνεται ἔτσι: ὅταν ρίξωμε στὸ ποτήρι τὸ κρασί, ἐνῶ πρὶν ἦταν καθαρὸ καὶ διάφανο, τώρα βλέπομε τὸ χρῶμα του νὰ σκοτεινιάζη. Ἂν ταράξωμε τὸ ποτήρι, βλέπομε μέσα στὸ κρασὶ νὰ στριφογυρίζουν διάφορες τριχίτσες ποὺ σχηματίζουν τὰ συννεφάκια. Γιὰ τοῦτο ὀνομάστηκε ἡ ἀρρώστεια αὐτὴ συννέφιασμα. Ἂν τὸ δοκιμάσωμε, βλέπομε πὼς ἡ γεύση του δὲν εἶναι καλή: εἶναι κρασὶ ἄνοστο καὶ ἄγευστο. Αὐτὴν τὴν ἀρρώστεια τὴν κάνει μικρόβιο ποὺ ζῆ στὴν λάσπη τοῦ κρασιοῦ. Πῶς βρέθηκε ἐκεῖ; Ἦρθε μαζὶ μὲ τὰ σταφύλια, ἢ ἔμεινε σὲ βρώμικο βαρέλι ἀπὸ τὰ πέρυσι. Τρώει τὴν ζάχαρη τοῦ μούστου καὶ προκόβει μιὰ χαρά. Κι' ἂν δὲν εὕρη ζάχαρη, τρώει τὸ τρυγικὸν ὀξύ, καὶ γιὰ τοῦτο γίνεται ἔτσι ἄνοστο τὸ κρασί.

Ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ζέστη, πάνω ἀπὸ 32 βαθμούς. Γι' αὐτὸ ἂν βρεθῆ σὲ βαρέλι ποὺ ἔμεινε τὸ κρασὶ ἀζύμωτο ἢ ἔχει λίγα ὀξέα, ἐπιτίθεται καὶ τρώει τὴν ζάχαρη καὶ τὸ τρυγικό. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτά, τὸ μικρόβιο παράγει κι' ἄλλα προϊόντα ποὺ δίνουν κακὴ γεύση στὸ κρασὶ καὶ τέλος τὸ θολώνουν.

Συνήθως ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀρρώστεια προσβάλλονται τὰ ἄσπρα κρασιά, ἀλλὰ καὶ τὰ μαῦρα μποροῦν νὰ πάθουν.

Καλὸ βέβαια εἶναι νὰ προλαβαίνη κανεὶς τὴν ἀρρώστεια κι' ὄχι νὰ τὴν θεραπεύη, καὶ τὴν προλαβαίνει κάνοντας αὐτὰ ποὺ εἴπαμε. Ἂν ὅμως συννεφιάση τὸ κρασί, νά πῶς τὸ θεραπεύομε:

Πρῶτα, σκοτώνουμε τὰ μικρόβια μὲ μεταμπισουλφίτ. Πέντε δράμια γιὰ κάθε 100 ὀκάδες κρασὶ φτάνουν. Βάζομε τὸ φάρμακο σ' ἕνα κομμάτι παστρικὸ τουλπάνι, τὸ δένομε μὲ σπάγγο καὶ τὸ κρεμᾶμε μέσα στὸ βαρέλι μὲ τὸ κρασί.

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες, κάνομε μετάγγιση σὲ καθαρὸ βαρέλι ποὺ τὸ ἔχομε θειαφίσει καλά, καὶ τραβᾶμε καὶ χύνομε σ' αὐτὸ τὸ καθαρὸ μέρος τοῦ κρασιοῦ, ὄχι τὸ πολὺ θολό.

Ἀφήνομε τὸ κρασὶ νὰ ἡσυχάση στὸ νέο βαρέλι 2 - 3 μέρες κι' ὕστερα ρίχνομε μέσα γιὰ κάθε 100 ὀκάδες 5 δράμια τανίνη καὶ 10 - 15 δράμια ξυνό. Ὅταν καλυτερέψη, κοιτάζομε νὰ ξοδευτῆ τὸ γρηγορώτερο.

Σ α λ έ π ι α σ μ α (πάχυνσις). Κι' αὐτουνοῦ τὸ μικρόβιο εἶναι στὴν λάσπη τοῦ κρασιοῦ. Κι' αὐτὸ προκόβει σὲ θερμοκρασία πάνω ἀπὸ 32 βαθμούς.

Αὐτὸ ὅμως τρέφεται μὲ ἄλλην οὐσία τοῦ κρασιοῦ: Τὴν τανίνη. Κι' αὐτὸ προσβάλλει τὰ ἄσπρα κρασιὰ καὶ σπάνια τὰ μαῦρα. Καὶ τὰ κρασιὰ ποὺ δὲν ζυμώθηκαν καλά, δὲν εἶχαν ἀρκετὸ ξυνὸ καὶ δὲν εἶναι σὲ καθαρὰ βαρέλια.

Τὸ κρασὶ ποὺ ἔπαθε σαλέπιασμα, ἐνῶ πρὶν ἦταν ρευστὸ σὰν τὸ νερό, ὅταν ἀρρωστήση γίνεται σὰν τὸ λάδι καὶ θυμίζει τὸ σαλέπι.

Εἶναι πολὺ ἄνοστο καὶ δὲν ἔχει γεύση κρασιοῦ. Σὲ τέτοια κρασιά, σκοτώνομε πρῶτα τὸ μικρόβιο μὲ μεταμπισουλφὶτ (5 - 7 δράμια σὲ 100 ὀκ. κρασὶ) ποὺ τὸ κρεμᾶμε στὸ βαρέλι ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη ἀρρώστεια. Κατόπι ὕστερα ἀπὸ 2 - 3 μέρες, θειαφίζομε ἄλλο βαρέλι, καθαρό, καὶ μεταγγίζομε τὸ κρασί, ἀλλὰ ὄχι ἀμέσως.

Πρῶτα ἑτοιμάζομε ἕνα μισοβάρελο (τὸ πλένομε καὶ τὸ θειαφίζομε), βοῦτα ἢ καζάνι.

Μὲ κουβάδες παίρνομε τὸ κρασὶ ἀπὸ τὸ παληὸ βαρέλι καὶ τὸ χύνομε ἀπὸ ψηλὰ στὴν βοῦτα ἢ τὸ καζάνι. Πρέπει δηλαδὴ τὸ κρασὶ νὰ χτυπηθῆ καλά, πολλὴ ὥρα. Κι' ἀφοῦ χτυπηθῆ καλὰ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο, τότε τὸ χύνομε στὸ νέο βαρέλι. Τότε προσθέτομε τρυγικὸ ὀξὺ (10 - 15 δράμια) καὶ λίγη τανίνη (7 - 8 δράμια) γιὰ κάθε 100 ὀκ. Τὸ τρυγικὸ ὀξὺ καὶ τὴν τανίνη τὴ λυώνομε πρῶτα σὲ λίγο ζεστὸ νερὸ μέσα σὲ πήλινο δοχεῖο κι' ὅταν τὰ ρίξωμε στὸ βαρέλι, ἀνακατεύομε καλὰ μὲ ἕνα ξύλο. Ὕστερα ἀπογεμίζομε τὸ βαρέλι καὶ τὸ ταπώνομε.

Πῶς φαίνεται τὸ μικρόβιο τοῦ σ υ ν ν ε φ ι ά σ μ α τ ο ς μὲ τὸ μικροσκόπιο. 1) Στὸ κρασί. 2) Μονάχο του.

Ὅταν καθαρίση, φροντίζομε νὰ ξοδευτῆ γρήγορα.

Τὸ κακὸ μὲ τὰ μικρόβια, εἶναι ὅτι δὲν... φαίνονται. Ἂν φαινόνταν, τότε σὰν βλέπαμε τὴν λάσπη γεμάτη ἀπὸ δαῦτα ἢ τὸ κρασὶ γεμᾶτο κι' αὐτὸ ἀπὸ μικρόβια, θὰ καταλαβαίναμε καλύτερα πόσο ἀπαραίτητη εἶναι ἡ καθαριότητα καὶ τὸ μετάγγισμα.

Στὸ ἐρχόμενο, θὰ μιλήσωμε γιὰ τὸ ἄνθος καὶ τὸ ξύνισμα.

ΟΙ ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ (ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ)

Σ τ ὰ χ ω ρ ά φ ι α. Γενικεύομε τὴν σπορά. Λιπαίνομε μὲ βαθειὰ ὀργώματα. Ἀρχίζομε στὰ πρώϊμα στάρια τὴν ἐπιφανειακὴ λίπανση.

Σπέρνομε φακή, κουκιά, λούπινα καθὼς καὶ κτηνοτροφικὰ φυτὰ (βίκο, μηδικὴ κλπ.).

Σ τ ὸ ἀ μ π έ λ ι. Συνεχίζεται ὁ κάθαρος. Ξελακκώνομε τὰ κλήματα καὶ λιπαίνομε.

Σ τ ὸ ν ἐ λ α ι ῶ ν α. Ἐξακολουθοῦμε νὰ καταπολεμοῦμε τὸν δάκο ποὺ θεριεύει μὲ τὶς βροχές. Συμπληρώνομε τὴν λίπανση. Τὸ μάζεμα τῆς ἐλιᾶς συνεχίζεται. Προσέχομε πῶς θ' ἀποθηκέψωμε τὶς ἐλιὲς καθαρὰ γιὰ νὰ μὴν σαπίσουν.

Τὸ μικρόβιο τοῦ σ α λ ε π ι ά σ μ α τ ο ς 1) Στὸ κρασί. 2) Μονάχο του.

Σ τ ὰ κ α ρ π ο φ ό ρ α. Καθαρίζομε τὰ δέντρα ἀπὸ τὰ ξερὰ ἀπὸ τὰ βλαμμένα. Λιπαίνομε, ὅπως ἔχομε ἐξηγήσει στὰ προηγούμενα. Ἀρχίζομε τὰ πρῶτα κλαδέματα. Ψεκάζομε μὲ Βορδιγάλλειο πολτὸ γιὰ τὶς διάφορες ἀρρώστειες. Ξελακκώνουμε.

Τοὺς κορμοὺς τῶν δέντρων τοὺς ἀλείβομε μὲ Βορδιγάλλειο σ' αὐτὴν τὴν ἀναλογία: μιὰ ὀκᾶ θειικὸς χαλκός, 2 ὀκάδες ἀσβέστης, 10 ὀκάδες νερό.

Φυτεύομε καινούργια ξυνόδεντρα.

Δὲν πρέπει νὰ παραλείπωμε — ὅπου ἔχομε ξυνόδεντρα — νὰ φυτεύωμε μιὰ σειρὰ ἐλαιόδεντρα στὴν Βορεινὴ πλευρά, ποὺ σταματοῦν τὸν ἀέρα. Πρέπει ὡστόσο ν' ἀπέχουν ἀπὸ τὰ ξυνὰ δέντρα μας 4 μέτρα.

Π α τ ά τ α. Μαζεύομε τὶς ὄψιμες. Ἐξακολουθοῦμε νὰ καταπολεμοῦμε τὸ σκουλήκι. (Οἱ πατάτες δὲν πρέπει νὰ βραχοῦν πολύ. Ἂν δείχνουν τὰ φύλλα ἐξάντληση, καιρὸς νὰ βγοῦν).

Κ α π ν ο τ ό π ι α. Ἀρχίζομε τὰ ὀργώματα ἑτοιμάζοντας τὸν τόπο.

Μ π α μ π ά κ ι. Κάνομε τὸ ἴδιο. Δηλαδὴ ἑτοιμαστικὰ ὀργώματα.

Λ α χ α ν ό κ η π ο ς. Μαζεύομε τὰ πρώϊμα χειμωνιάτικα. Φυτεύομε καὶ σπέρνομε τὰ χειμωνιάτικα σαλατικά: παντζάρια, σέσκουλα, ραδίκια, σινάπια, ἀντίδια, ραπανάκια, μαρούλια.

Τὰ φύλλα τῶν κρεμμυδιῶν ποὺ ζαρώνουν πρέπει νὰ ραντιστοῦν μὲ ΔΔΤ ἢ όχταχλώρ.

Ὁ Μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

Τί πρέπει νὰ κάνουμε

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΕΠΙΔΕΣΜΟΙ

Τὸ νὰ κάνη κανεὶς καλοὺς ἐπιδέσμους, εἶναι κάτι ἀρκετὰ δύσκολο ποὺ χρειάζεται ἐξάσκηση ἀλλὰ καὶ κάποια φυσικὴ ἐπιτηδειότητα.

Νομίζω πὼς θὰ ἦταν καλὸ τόσο τ' ἀγόρια ὅσο καὶ τὰ κορίτσια, κοντὰ στὰ παιχνίδια τους νὰ προσπαθήσουν νὰ

1. Πῶς τοποθετεῖται ἡ ἀποστειρωμένη γάζα στὸν ἐπίδεσμο.

ἐξασκηθοῦν λίγο σ' αὐτὴ τὴν τέχνη ποὺ τόσες ὑπηρεσίες μπορεῖ νὰ προσφέρη σ' ἕναν τραυματισμένο ποὺ πρέπει νὰ τοῦ δώσουμε τὶς πρῶτες βοήθειες, ἀλλὰ καὶ πόσο κακὸ μπορεῖ νὰ κάνη ὅταν γίνη ἀδέξια κι' ἀντίθετα πρὸς τοὺς κανόνες τῆς ὑγιεινῆς.

Πρὶν ἀπ' ὅλα, πρέπει νὰ ἔχομε ὑπ' ὄψει ὅτι πάνω στὴν πληγὴ μόνο ἀποστειρωμένη γάζα μποροῦμε νὰ βάλωμε. Δηλαδὴ γάζα μόλις βγαλμένη ἀπὸ τὸ ἀδιάβροχο χάρτινο περιτύλιγμά της.

Ἂν εἶναι δύσκολο νὰ ἔχωμε τέτοια ἀποστειρωμένη γάζα, χρησιμοποιοῦμε γάζα φρεσκοπλυμένη ποὺ τὴν σιδερώνομε ἐ κ ε ί ν η τ ὴ ν σ τ ι γ μ ὴ μὲ καυτὸ σίδερο (ἴσια ἴσια νὰ μὴν καῆ) πολλὲς φορές.

Σὲ πολὺ ἐπείγουσα περίπτωση, χρησιμοποιοῦμε παστρικὸ μαντήλι ἢ ὁποιοδήποτε παστρικὸ πανί, ποὺ τὸ περνᾶμε ὅσο πιὸ κοντὰ εἶναι δυνατὸ σὲ μιὰ φωτιὰ ἢ φλόγα ἀκόμη καὶ κεριοῦ, λάμπας κ.λ.π.

Οἱ μικρὲς πληγές, ἀφοῦ ἀκουμπήσει ἀπάνω τους ἡ ἀποστειρωμένη γάζα, δένονται ἢ μὲ ἄλλη γάζα παστρική, τυλιγμένη κυλινδρικὰ (ρόλο) ποὺ τὶς κό-

2. Ἴσιος ἐπίδεσμος.

βομε τὶς τέσσαρες ἄκρες καὶ τὴν δένομε ἢ τὴν στερεώνομε μὲ παραμάνα (Σχ. 2).

Γιὰ πιὸ μεγάλης ἐπιφάνειας πληγές, πολὺ πρακτικὸς εἶναι ὁ τριγωνικὸς ἐπίδεσμος ποὺ τὸν διπλώνομε ὅπως θέλομε ἀνάλογα μὲ τὶς ἀνάγκες μας (Σχέδιο 3).

Ἂν στερεώσωμε ἕναν ἐπίδεσμο μὲ λευκοπλάστη πρέπει νάχωμε ὑπ' ὄψει μας ὅτι σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν πρέπει ὁ λευκοπλάστης ν' ἀγκίζη ἀπευθείας τὴν πληγή. Ὁ κυριώτερος λόγος εἶναι, ὅτι κλείνει ἀσφυκτικὰ τὴν πληγὴ καὶ δὲν ἀφήνει τὸν ἀέρα νὰ τὴν φτάση. Καὶ μερικὰ ἀπὸ τὰ πιὸ ἐπικίνδυνα μικρόβια, (ὅπως λ.χ. ὁ τέτανος) ἀναπτύσσονται γρηγορώτερα ὅταν λείπη τὸ ὀξυγόνο.

Ὁ τριγωνικὸς ἐπίδεσμος εἶναι πολὺ πρακτικός. Σχηματίζεται ἀπὸ ὁποιοδήποτε τετράγωνο πανί, ἀρκετὰ μεγάλο ποὺ τὸ κόβομε στὴ μέση. Ἀκόμη κι' ἀπὸ ἕνα μεγάλο μαντήλι ποὺ τὸ διπλώνομε στὰ δυό.

Γενικὴ ἀρχὴ πάντως ὅταν κάνωμε ἕναν ἐπίδεσμο, εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸν σφίγγωμε ποτὲ πολύ.

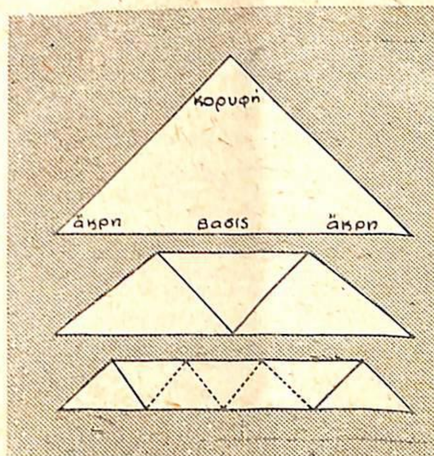
Ἂν σφίξωμε δυνατὰ τὸν ἐπίδεσμο, κινδυνεύομε νὰ ἐμποδίσωμε τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος καὶ νὰ προκαλέσωμε γάγγραινα.

Πρέπει νὰ εἶναι ἀρκετὰ σφιχτὸς γιὰ νὰ κρατῆ τὴν γάζα πάνω στὴν πληγὴ καὶ νὰ μὴν παίζη, ὄχι ὅμως καὶ σφιχτότερος.

Τὸ βρεμμένα βαμβάκι, φουσκώνει ὅταν στεγνώση, γι' αὐτὸ ἕνας χαλαρὸς ἐπίδεσμος μπορεῖ νὰ γίνη σφιχτὸς ὅταν στεγνώση τὸ αἷμα τῆς πληγῆς.

Κάθε τόσο πρέπει λοιπὸν νὰ ἐπιθεωροῦμε τὸν ἐπίδεσμο.

Ὅταν δένομε χέρια ἢ πόδια, ἀφήνομε πάντα τὰ δάχτυλα ἔξω. Αὐτὰ μᾶς δείχνουν περίφημα ἂν εἶναι σφιχτὸς ὁ

3. Τριγωνικὸς ἐπίδεσμος.

ἐπίδεσμος, γιατὶ πρίζονται κι' ἀλλάζουν χρῶμα ἂν εἶναι σφιχτός.

Στὸ ἐρχόμενο θ' ἀρχίσω νὰ σᾶς δίνω ὁδηγίες ποὺ θὰ συνοδεύωνται μὲ εἰκόνες γιὰ τὸ πῶς νὰ κάνετε καλοὺς ἐπιδέσμους.

Γιατρὸς Κ.

Γιὰ νὰ γελᾶτε

ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ

Δάσκαλος: Γιάννη, πές μου ἕνα παράδειγμα συστολῆς καὶ διαστολῆς τῶν σωμάτων.

Γιαννάκης: Ἁπλούστατα, κύριε. Νά, τὸν χειμῶνα ποὺ κάνει κρύο, οἱ μέρες εἶναι μικρές, τὸ καλοκαίρι ποὺ κάνει ζέστη, εἶναι μεγάλες.

ΚΩΝΣΤ. ΔΙΑΚΟΜΑΝΩΛΗΣ
(Γυμνάσιον Καρπάθου)

ΤΙ ΘΑ ΤΡΑΒΟΥΣΕ!

— Μπαμπᾶ ρωτάει ὁ Κωστάκης. Τί θὰ πῆ φαινόμενο;

Κι' ὁ πατέρας τοῦ ἀπαντᾶ:

— Φαινόμενο θὰ πῆ, παιδί μου, ἕνα παιδὶ τῆς ἡλικίας σου ποὺ δὲν ἐνοχλεῖ κανένα!

ΕΞΗΓΗΣΗ

Δασκάλα: Γιὰ ποιό λόγο ἄλλα σύννεφα εἶναι ἄσπρα καὶ ἄλλα μαῦρα;

Γιαννάκης: Γιατὶ τ' ἄσπρα σύννεφα γίνονται ἀπ' τὰ νερὰ ποὺ εἶναι καθαρὰ καὶ τὰ μαῦρα ἀπὸ τὰ βρώμικα.

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

— Ξέρεις Μαρία, πῶς τὸ λένε αὐτὸ τὸ κουλούρι ποὺ τρώγω;

— Ὄχι, πῶς τὸ λένε;

— Τὸ λένε προϊστορικό.

— Μπᾶ! καὶ γιατί;

— Γιατὶ τὸ τρώγω πρὶν ἀπ' τὸ μάθημα τῆς Ἱστορίας!...

Κ. Κ. ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ:

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 590)

Ὁ Νικόλαος Βλάχος μὲ ἐρωτᾶ: Ὁ Κολοσσὸς τῆς Ρόδου ὑπάρχει;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὄχι. Δὲν ὑπάρχει. Ὁ Κολοσσὸς τῆς Ρόδου καταστράφηκε στὰ 224 π.Χ. ἀπὸ σεισμό. Τὰ συντρίμμια του ἔμειναν ἐκεῖ ἐπὶ χίλια χρόνια, ὅταν οἱ Σαρακηνοὶ τὰ ἐπώλησαν εἰς Ἑβραίους.

Ὁ Κώστας Μποσινάκης μὲ ἐρωτᾶ: Κατ' οὐσίαν ὕλη δὲν ὑπάρχει ἀλλὰ εἶναι συμπύκνωσις ἐνεργείας;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ ἀτομικὴ ἐπιστήμη αὐτὸ ἀπεκάλυψε. Ὅτι δηλαδὴ τὸ ἄτομον δὲν εἶναι παρὰ συμπύκνωση ἐνεργείας. Καὶ ὅτι διασπώμενον παράγει ἐνέργειαν.

Ὁ Λάμπρος Σ. Ντότσιας μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ ποῦ πῆρε τὸ ὄνομά της ἡ Θεσσαλία;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ ἐτυμολογία τῆς λέξεως, ἀρχαιοτάτης ἄλλωστε δὲν εἶναι καθωρισμένη· πάντως τὸ ὄνομά της ὀφείλει εἰς τὸν ἥρωα Θεσσαλὸν υἱὸν τοῦ Αἵμωνος.

Ὁ Σπῦρος Π. Κακαβούλης μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖος ἦτο ὁ Λευκάδιος Χέρν;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Λευκάδιος Χὲρν ἦτο ἄγγλος συγγραφέας ποὺ γεννήθηκε στὴ Λευκάδα στὰ 1850 ἀπὸ μητέρα ἑλληνίδα. Πέθανε στὰ 1904. Στὸ 1891 πῆγε στὴν Ἰαπωνία, διωρίστηκε δὲ ἐκεῖ καθηγητὴς τῆς Ἀγγλικῆς στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Τόκιο. Ἀσπάστηκε τὸ Βουδδισμό, πῆρε τὴν Ἰαπωνικὴ ἰθαγένεια καὶ τὸ ὄνομα Γιάκουμο Κοϊζούμι. Τὰ ἔργα του ὁ Λευκάδιος Χὲρν τὰ ἐμπνεύστηκε ἀπὸ τὴ θετή του πατρίδα Ἰαπωνία καὶ τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμά της. Τὰ κυριώτερα ἔργα του εἶναι «Βλέμμα στὴν ἄγνωστη Ἰαπωνία», «Ἀπὸ τὴν Ἀνατολή», «Κοκορό», «Συγκομιδὴ εἰς τὶς πεδιάδες τοῦ Βούδδα», «στὴν Ἰαπωνία τῶν πνευμάτων», «Σκιές», «Ἰαπωνικὰ ἀνάμικτα».

Ὁ Φώτης Γουλιμῆς μὲ ἐρωτᾶ: Ποῦ ὀφείλεται ἡ κίνηση τῆς Κουνόπετρας (ὅπως λέγεται) ποὺ βρίσκεται μέσα στὸν κόλπο τοῦ Λειβαδιοῦ Κεφαλληνίας;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ Κουνόπετρα δὲν βρίσκεται στὸν κόλπο τοῦ Λειβαδιοῦ, ἀλλὰ στὰ νότια ἄκρα τῆς Χερσονήσου τῆς Πάλλης. Οἱ ἐπιστήμονες ποὺ ἐξέτασαν τὸ φαινόμενο δὲν μπόρεσαν νὰ δώσουν μιὰ σωστὴ καὶ πειστικὴ ἐξήγηση. Πάντως φαίνεται πὼς στηρίζεται πάνω σὲ δυὸ ἄλλους βράχους καὶ κινεῖται ἀπὸ τὰ ρεύματα.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

(Σκίτσο τοῦ Ζ. Ρενουάρ)

ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗΣ «ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ» ΘΕΣ)ΝΙΚΗΣ

Προσοχή! Προσοχή! Προκηρύσσομε διαγωνισμὸ ἐλευθέρου θέματος (πεζό, ποίημα, σκίτσο). Ὅλος ὁ κόσμος τοῦ περιοδικοῦ ἐν δράσει. Οἱ νικηταὶ τοῦ ἀγῶνος θὰ βραβευθοῦν γενναῖα! Ἀποστείλατε συμμετοχές. Προθεσμία 30ήμερη ἀπὸ σήμερα. Οἱ διαγωνιζόμενοι ὀφείλουν:

1) Νὰ γράφουν καθαρὰ καὶ στὴ μιὰ ὄψη τοῦ χαρτιοῦ.

2) Νὰ ἔχουν τὰ στοιχεῖα τους καὶ τὴν διεύθυνσή τους.

3) Νὰ ἀποστείλουν 2000 ἢ 1500 δραχμὲς ἐσωκλείστως.

Θὰ βραβευθοῦν οἱ τρεῖς πρῶτοι. (Βιβλία ἀξίας 20 - 35 δρχ.). Γιὰ τοὺς δεύτερους καὶ τρίτους ἄλλες ἐκπλήξεις (ἐν ὅλῳ 9 βραβεῖα). Θὰ ἐπαινεθοῦν ἐπίσης ἄλλοι 6.

Ἐμπρὸς γιὰ τὸν ἀγῶνα! Οἱ ποιηταί, οἱ καλλιτέχναι καὶ οἱ διηγηματογράφοι θὰ εἶναι καλοδεχούμενοι στὴν Παιδόπολή μας!

Ἀποστολαὶ συμμετοχῶν στὸν Ἰωάννη Τσιρογιάννη, Παιδόπολις «Ἅγιος Δημήτριος» Θεσσαλονίκης.

ΤΟ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» ΠΑΓΗΝΩΝ - ΕΒΡΟΥ

Ἀναρίθμητες εἶναι οἱ ὠφέλειες ποὺ προσφέρει τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» στὸ χωριό μου. Ἰδιαιτέρως πολὺ μεγάλη ὑπῆρξε ἡ συμβολή του στὴ γεωργία. Ἔγιναν στὰ παιδιὰ διάφορα γεωργικὰ μαθήματα ἀπὸ τὸν γεωργοτεχνίτη ποὺ τοὺς ἦσαν τελείως ἄγνωστα. Ἔμαθαν νὰ μπολιάζουν τὰ δέντρα καὶ γύρισαν ἀπ' ἄκρη σὲ ἄκρη ὅλο τὸ χωριὸ καὶ μπόλιασαν τὰ ἄγρια δέντρα. Ἐδιδάχθηκαν μαθήματα κηπουρικῆς καὶ ἀμπελουργίας καὶ ἄρχισαν νὰ καλλιεργοῦν τοὺς κήπους καὶ τὰ ἀμπέλια ἐπιστημονικά. Μὲ βάση τὸ χοιροστάσιο τοῦ «Σπιτιοῦ» ἔχουν γίνει διάφορα μαθήματα ἀπὸ τὸν γεωργοτεχνίτη: πῶς νὰ τρέφουν τὰ χοιρίδια καὶ προπάντων πῶς νὰ τὰ ἔχουν καθαρά.

Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» δὲν ὑστερεῖ καὶ σὲ ἔργα κοινωφελῆ. Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ ὄρεξη γιὰ δουλειὰ μαζὶ μὲ τὸν ἀκούραστο γεωργοτεχνίτη Θεόδωρον Λογαρνὲ μετέβησαν στὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ, ὅπου βρίσκεται ἡ βρύση καὶ τὴν καθάρισαν ἀπὸ τὶς ἀκαθαρσίες. Ἔφτιαξαν τὸν ἀγωγὸ κι' ἔτσι τὰ νερὰ τῆς βρύσης δὲν σταματοῦν δημιουργοῦντα τέλματα ὅπως ἄλλοτε.

Γιαντσούδης Βαΐτσης

Ποδοσφαιρισταὶ τοῦ «Σπ. Παιδιοῦ» Κυπρίνου καὶ Καμάρων

Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ Κάτω Πορροΐων» μὲ τοὺς ἀκρίτες μας, στὸ Μπέλλες.

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥ «ΣΠΙΤΙΟΥ» ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΣ

Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Κωνσταντίας, ποὺ χάρη στὸ ζῆλο τοῦ Γεωργοτεχνίτη τους ἐσημείωσαν ἐξαιρετικὴ πρόοδο στὶς γεωργικὲς ἐργασίες, τοῦ ἔστειλαν τὸ παρακάτω γράμμα:

«Σεβαστέ μας κύριε Α. Οἰκον.,

Σᾶς εὐχαριστοῦμε πάρα πολὺ διὰ τὴν ἀγάπην τὴν ὁποίαν τρέφετε πρὸς τὰ μέλη τοῦ Ἱδρύματος. Ἐὰν βεβαίως ἅπαντες οἱ Γεωργοτεχνῖται καὶ Διευθύντριαι ἐδείκνυον τὴν προσπάθειαν τὴν ὁποίαν δεικνύετε καὶ ἐσεῖς, νομίζομεν ἐμεῖς οἱ μικροὶ μαθηταὶ ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος βαδίζει διὰ τὴν καλλιτέρευσιν. Διότι τί δὲν προσφέρατε εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἵδρυμα. Ἀκόμη καὶ τὸ καλοκαίρι ἐργάζεσθε μὲ τὸ νὰ καλλιεργῆτε καπνὸν καὶ ἀραβόσιτον. Πιστεύομεν ὅτι ὁ Θεὸς θὰ σᾶς ἀνταποδώση τὰ καλὰ τὰ ὁποῖα προσφέρετε. Εὐχαριστοῦμεν καὶ τὴν Ἀρχηγὸν Ν. Συμεωνίδου ἡ ὁποία προσέφερε πολλὰ εἰς τοὺς κατοίκους καὶ ἰδίως παρέχει ἰατρικὴν περίθαλψιν εἰς τοὺς κατοίκους.

Ἀνδρέας Παπαλαζάρου
καὶ ἄλλα πολλὰ μέλη τοῦ «Σπιτιοῦ»

ΤΟ «ΣΠΙΤΙ ΠΑΙΔΙΟΥ» ΚΥΠΡΙΝΟΥ

Ἡ Ποδοσφαιρικὴ ὁμὰς τοῦ Σ. Π. Κυπρίνου μετὰ τῆς Ἀρχηγοῦ Σ. Π. Δος Ξανθοπούλου, ὠργάνωσε ἐκδρομὴ εἰς χωρίον Κόμαρα ὅπου καὶ συναντήθηκε μετὰ τῆς ποδοσφαιρικῆς ὁμάδος τοῦ χωριοῦ, ἐπιβληθεῖσα μὲ τέρματα 5 ἔναντι 0.

Ὁ Διοικητὴς Μονάδος
Ἐλ. Δάλπης

ΤΟ «ΣΠΙΤΙ» ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τὰ παιδιὰ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐργάζονται ἀκούραστα γιὰ τὸ καλὸ τοῦ «Σπιτιοῦ» τους.

Ἔκαμαν ἀργαλειοὺς στὸ ξυλουργεῖο. Ἐκαλλιέργησαν καὶ περιποιοῦνται τὸν ἀγρὸ τοῦ «Σπιτιοῦ». Καθαρίζουν τακτικὰ τὶς βρύσες τοῦ χωριοῦ. Τὰ κορίτσια ράβουν φορέματα πτωχῶν χωρικῶν. Στὸν ἀργαλειὸ ὑφαίνουν κουρτίνες καὶ τραπεζομάντηλα γιὰ τὸ «Σπίτι».

Κ. Κ.

ΤΟ «ΣΠΙΤΙ» ΒΑΤΟΛΑΚΚΟΥ

Τὸ Σπίτι Παιδιοῦ Βατολάκκου σημείωσε ἐξαιρετικὴ πρόοδο κατὰ τὸ τελευταῖο ἑξάμηνο.

Τὰ παιδιὰ μαζὶ μὲ τὸν Γεωργοτεχνίτη καὶ μὲ τὴν καθοδήγηση τοῦ ἀκούραστου Διοικητοῦ τῆς μονάδος κ. Ν. Μαγιάκου, ἔκτισαν τὸ ὀρνιθοτροφεῖο. Τὰ παιδιὰ πολὺ πρόθυμα παρακολούθησαν τὴν ἐκκόλαψη τῶν πρώτων νεοσσῶν. Τὰ πουλάκια μόλις μεγάλωσαν πουλήθηκαν σὲ χαμηλὴ τιμὴ στοὺς κατοίκους ποὺ ζήτησαν ἀπὸ τὸν Γεωργοτεχνίτη τὴν ἐκκόλαψη πεντακοσίων ἀκόμη αὐγῶν.

Τὰ παιδιὰ ἔχτισαν ἐπίσης καὶ χοιροστάσιο ἀλλὰ ἀπὸ πλίθες, γιατὶ δὲν ὑπῆρχε τὸ ποσὸν ποὺ χρειαζόταν γιὰ νὰ χτιστῆ πέτρινο. Ἐν συνεχείᾳ ἔγινε ἡ ἰσοπέδωση τοῦ ἀθλητικοῦ γηπέδου καὶ ὁ καθαρισμὸς τῆς βρύσης.

Στὸ τμῆμα ξυλουργικῆς τοῦ «Σπιτιοῦ» κατασκευάσθηκαν ἕνας ἀργαλειός, Νορβηγικοῦ τύπου καὶ μία κλωσσομηχανὴ ποὺ ἐστάλησαν στὴν Ἔκθεση Καστοριᾶς - Θεσσαλονίκης. Κατασκευάστηκαν ἐπίσης τὰ κουφώματα τοῦ ὀρνιθοτροφείου καὶ ἀρκετὰ κουφώματα καὶ γεωργικὰ ἐργαλεῖα τῶν χωρικῶν.

Καὶ τὰ κορίτσια τοῦ «Σπιτιοῦ» ἐργάζονται μὲ μεγάλο ζῆλο, ἂν καὶ ἔχουν ἀρκετὲς δουλειὲς στὰ χωράφια καὶ τὶς ἐλεύθερες ὧρες τους μὲ τραγούδια ράβουν τὰ προικιά τους. Ὅλο τὸ χωριὸ ράβει στὴν μηχανὴ τοῦ «Σπιτιοῦ».

Τὸ τμῆμα ραπτικῆς ἐργάζεται ἀρκετὰ καλά. Ἀκούραστες οἱ κοπέλλες ὕφαναν κουρτίνες καὶ τραπεζομάντηλα τοῦ «Σπιτιοῦ» ποὺ ἀνέλαβαν νὰ τὶς κεντήσουν στὸ μάθημα Οἰκοκυρικῆς.

Σ. Μ.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ «ΣΠΙΤΙΟΥ» ΧΕΙΜΑΡΡΟΥ

Πρὶν ἀπὸ καιρό, στὸ «Σπίτι Παιδιοῦ» Χειμάρρου διεξήχθησαν ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες μεταξὺ τῶν Σπιτιῶν τοῦ Χειμάρρου, Πορρωΐων, Ἀχλαδοχωρίου καὶ Ἀγγίστρου, γιὰ τὸ κύπελλο τῆς μονάδος. Τὸ κύπελλο τῆς μονάδος τὸ κέρδισε τὸ «Σπίτι» Χειμάρρου, νικῶντας τὰ Κάτω Πορρώϊα μὲ 1—0, τὸ Ἄγγιστρο μὲ 4—0 καὶ τὸ Ἀχλαδοχῶρι μὲ 5—1. Ἐπίσης μὲ φιλικοὺς ἀγῶνες ἐνίκησε τὴν Ἡράκλεια μὲ 3—0 Σκοτοῦσα μὲ 3—0, τὴν Τριάδα μὲ 1—0, Ζευγολατιὸ 6—2 καὶ Καρπερὴ 3—1.

Ὁ Ἀρχηγὸς Ποδοσφαίρου «Σπιτιοῦ» Χειμάρρου
Ἀριστοτέλης Βασιλειάδης

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΗ

Προοδευτικὰ καὶ ἐργατικὰ τὰ παιδιὰ Κωνσταντίας, θέλοντας νὰ ἀποκτήσουν ραδιόφωνο στὸ ὄμορφο «Σπίτι» τους, ζήτησαν ἀπὸ τὴν Κοινότητα ἕνα στρέμμα γῆς, τὸ ὤργωσαν καὶ φύτεψαν καπνό.

Κάθε Κυριακὴ πρωΐ, ἀγόρια καὶ κορίτσια, μὲ τὴν Ἀρχηγὸ καὶ τὸν Γεωργοτεχνίτη δούλευαν στὸν ἀγρό τους.

Σήμερα, 14-9-53 τελείωσε ἡ δουλειὰ τοῦ καπνοῦ. Τὰ παιδιὰ μέτρησαν πόσα σανδάλια ἔγινε ὁ καπνός τους. Τώρα θὰ περιμένουν τὸν ἔμπορο νἄρθη γιὰ νὰ τὸν πάρη. Ἔτσι τὸ «Σπίτι» μας θὰ ἀποκτήση τὸ ραδιόφωνο χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνωμε τὴν Μονάδα μας.

Χριστάκης Μπουραχταρίδης

Η ΟΔΟΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗΣ ΣΤΟ ΧΟΥΜΝΙΚΟ

— Τί γράφει ἐκεῖ, παιδί μου; ρωτοῦν οἱ γέροντοι ἐνῶ ἕνα παιδὶ προσπαθεῖ νὰ καρφώση μιὰ ταμπέλα στὸν τοῖχο τῆς ἐκκλησίας.

—«Ὁδὸς Βασιλίσσης Φρειδερίκης», ἀπαντοῦν μὲ καμάρι τὰ ἄλλα παιδιά, ποὺ εἶναι συγκεντρωμένα ἐκεῖ γύρω.

Τὰ μάτια τῶν γερόντων δακρύζουν καὶ φέρνουν στὴ σκέψη τους μιὰ γλυκειὰ μορφή, τὴ μορφὴ τῆς ἀγαπημένης μας Βασίλισσας.

Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» ἔδωσαν σήμερα ἕνα μικρὸ δεῖγμα εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Μητέρα Βασίλισσα, δίνοντας τὸ ὄνομά Της στὸ δρόμο ὅπου ὁδηγεῖ πρὸς τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ».

Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Χούμνικου

ΚΑΤΩ ΠΟΡΡΟΙΑ

Στὶς 23 Αὐγούστου τὰ ἀγόρια τοῦ «Σπιτιοῦ» ἔκαναν ἐκδρομὴ στὴν κορυφὴ «Καλαμπάκα» τοῦ Μπέλλες. Λίγα λόγια, μερικὰ σκὲτς καὶ ποιήματα καὶ ἀρκετὰ τσιγάρα μὰ πιὸ πολὺ ἡ χαρὰ τῶν παιδιῶν συγκίνησε τοὺς ἡρωϊκούς μας ἀκρῖτες καὶ τοὺς ἔδωσε καινούργιο κουράγιο γιὰ νὰ φυλᾶνε τὰ σύνορα τῆς πατρίδας μας στὶς συννεφοσκεπασμένες κορυφὲς τοῦ Μπέλλες. Καὶ οἱ δύο στρατοί ὁ ἕνας τοῦ πολέμου κι' ὁ ἄλλος τῆς εἰρήνης τελείωσαν τὴν ὄμορφη αὐτὴ μέρα μὲ τραγούδια καὶ χορό.

Τὸ «Σπίτι» μας ἐγκαινιάζοντας μιὰ καινούργια περίοδο δράσεως ἔκανε ἁγιασμὸ γιὰ τὴν εὐόδωση τοῦ ἔργου. Παρευρέθηκαν οἱ ἀρχὲς τοῦ χωριοῦ καὶ πολλοὶ κάτοικοι ποὺ ἔμειναν εὐχαριστημένοι τόσο ἀπὸ τὰ θερμὰ λόγια τῆς ἀκούραστης Ἀρχηγοῦ, ὅσο κι' ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη τῆς Ἐκθέσεως τῶν παιδιῶν καὶ γενικὰ ἀπ' ὅλη τὴν ἐργασία ποὺ γίνεται μέσα στὸ «Σπίτι» ποὺ ἵδρυσε ἡ Μητέρα τῶν Παιδιῶν ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη.

Θ. ΒΛΑΧΟΣ

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξη).

1777. (70—19) Κε Ἀνδρέα Ἰωαννίδη, ὁ Νῖκος Ξανθὸς συνεχίζει νὰ ἐφαρμόζη ἀκόμη τὸ σύστημα βατράχου;
Ἀγριοπερίστερο

1778' Α. Λειβαδιώτη, πότε θὰ βγάλης τὸ χακί, βρὲ παιδί μου; Ἀδελφάκια = κουταβάκια. Τσιάρας = ὁ ἐκπέμπων πομφόλυγας.
Ἄγριο περιστέρι

1779. Εἰς συναυλίαν ποωϊνήν: Ὁ ἀοιδὸς Παλιούρας ξεκούφανε τὸν κόσμο καὶ τὸν πῆραν στὰ γιοῦχα. Τὰ ἴδια ἔπαθε κι' ὁ Β. ὁ Μαστροδῆμος.

1780. (70—20) Μετὰ ὀλινόμηνη ἀπουσία ἀπὸ τὴν στήλη, ἐπανέρχομαι γεμᾶτος ζωὴ καὶ δράση.
Μαῦρος Πειρατὴς

1781. Χαιρετῶ ὅσους μὲ ἐχαιρέτησαν: Μ. Ἄγνωστη, Θρακιώτη, Τροβαδοῦρο κλπ.
Μαῦρος Πειρατὴς

1782. Ζορό, σὲ χαιρετῶ καὶ χαίρομαι ποὺ βρίσκεται ἕνας ἀκόμη συμπατριώτης. Ποιός εἶσαι; Δὲν σὲ θυμᾶμαι.
Μαῦρος Πειρατὴς

1783. (70—21) Ζητῶ ἀλληλογραφία μὲ Γιαννιῶτες - ισσες διὰ μέσου τῆς στήλης τούτης. Περιμένω.
Θέκωνας

1784. (XX) Ρουμελιώτικο Ἀηδόνι, τυννόνω γνώστης Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Διεύθυνσις (1314). Γράψε. Ἀλληλογραφῶ.
Ὀλυμπιτάκι

1785. Νῖκο Σαλονικιέ, ἀλληλογραφοῦμε;
Ὀλυμπιτάκι

1786. Κρῖμα! ἡ Εὐζωνοπούλα μᾶς τὄσκασε, Νῖκο Σαλονικιὲ γιὰ σπουδές!
Ὀλυμπιτάκι

1787. (70—22) Στὸν Λ. Ντὰ Βίντσι: Μέσα στὰ ψώνια τῆς στήλης τὰ μεγάλα — Σιμούν, Βαρῶνο Χ καὶ ἄλλα — σὺ ὦ πελάτη τῆς «σοφίας» ὑπερένεις — μυαλὸ κουκοῦτσι στὸ κεφάλι σου δὲν ἔνεις. — Κάθε πεννομαχία σου εἶναι πάντα στουφνὴ — θαῦμα πὼς δὲν σὲ κλείσανε ἀκόμα στὸ Δαφνὶ — δὲν ἔφταινε ποὺ ἤσουνα ἐσὺ τρελλὸς καὶ φιάκας — πῆρες καὶ ἄλλους στὸν λαιμό, στὴν... συντροφιὰ τῆς Πλάκας.
Κουκουναροθρεμμένος

1788. Στ' Ἀδελφάκια: Βρὲ νιάνιαρα τολμήσατε ἐμένα νὰ χτυπήσετε — μὰ μὴ σᾶς νοιάζη καὶ γροινὰ ἔλεος θὰ ζητήσετε. — Τὴν πέννα μου θὰ γλύφετε μὲ τὴν μακρυά σας γλῶσσα — θὲ νὰ σᾶς μάθω στὰ αὐγὰ πῶς κάθεται ἡ κλῶσσα.
Κουκουναροθρεμμένος

1789. Στὸν Δὸν Ζουάν: Πολὺ μυστήρια ἄνθρωπε, εἶναι ἡ πεννομαχία σου (1433 — γι' αὐτὸ λοιπὸν σοῦ ἀπαντῶ, ὦ μυστηριῶδες ὂν — ἀντὶ νὰ ψήνω κάτι τί νὰ πῶ γιὰ τὰ ἀστεῖα σου — πι' ὄμορφα θἆταν νὰ στὸ πῆ ὁ στρατηνὸς... Βρίστο!
Κουκουναροθρεμμένος

1790. (ΕΧΑΠ) Ψηφίζω σκιτσογράφον 1ον: Λ. Ντὰ Βίντσι. 2ον: Ψὺν ὁ τῆς Δρυός. Στιχουργὸν 1ον: Ἰάκωβον Ψαρρᾶν, 2ον: Κώσταν Κοτσούκην.
Κουκουναροθρεμμένος

1791. (XX) Ὁ Σύλλογος «Ἑλικὼν» προκηρύσσει Πανελλήνιον διαγωνισμὸ τετράθλου. Παρακαλοῦμε ὅλους τοὺς πεννομάχους νὰ λάβουν μέρος στὸ διαγωνισμό, ἀνεξαρτήτως τοῦ Συλλόγου εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκουν. Τὰ βραβεῖα εἶναι μεγάλα καὶ θὰ ἀποσταλοῦν χωρὶς καμμιὰ ἐπιβάρυνση στοὺς νικητάς.
«Ἑλικὼν»

1792. Ὁ Σύλλογός μας πρῶτος σὲ κάθε προσπάθεια, ἐξορμᾶ κατὰ τὴν νέαν περίοδο μὲ διαγωνισμούς, διαλέξεις, ἐπισκέψεις σὲ διάφορα Ἱδρύματα, ἐκδρομὲς κλπ. Ἡ δράση μας θὰ ἀνακοινοῦται διὰ τοῦ Περιοδικοῦ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» καθὼς καὶ δι' ὅλων τῶν καθημερινῶν Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, καθὼς καὶ τῶν ἐφημερίδων τῆς Κύπρου ὅπου δροῦν παραρτήματά μας, ὥστε νὰ μπορῆ κάθε νέος τῆς πρωτευούσης καὶ τῆς ἐπαρχίας νὰ λάβη μέρος ἀναλόγως τῆς δυνάμεώς του καὶ τοῦ μέρους ποὺ κατοικεῖ στὴν δράση μας.
Σύλλογος Νέων «Ἑλικὼν»

1793. Καλοῦμε κάθε νέο νὰ ἐγγραφῆ στὸν Σύλλογό μας, προσχωρώντας ἔτσι στὴ στρατιὰ τῶν νέων, ποὺ βαδίζει γιὰ τὸν νέο Παρνασσό.
«Ἑλικών», Σύλλογος Νέων

1794. Γιὰ τοὺς Καλλιτέχνες προκηρύσσεται ὁ μεγάλος διαγωνισμὸς Γραμμῶν!
«Ἑλικὼν»

1795. Καλῶ φίλους καὶ ἐχθροὺς νὰ λάβουν μέρος στὸν μεγάλο διαγωνισμὸ τοῦ τετράθλου ποὺ προκηρύσσει ὁ μοναδικὸς Σύλλογος νέων ὁ «Ἑλικών». Οἱ πεννομάχοι πρέπει νὰ δώσουν τὸ παράδειγμα σὲ κάθε νέο, ποὺ διψᾶ γιὰ μάθηση καὶ γιὰ γόνιμη δράση. Οἱ πεννομάχοι πρῶτοι πρέπει νὰ δώσουν τὸ παρὸν στὸν μεγάλο μας διαγωνισμό. Βοηθῆστε τὸν «Ἑλικῶνα» στέλνοντας μόνο τὴ συνεργασία σας γιὰ νὰ ἀκολουθήση πιστὰ τὸν δρόμο του.
Ἀετιδέας, «Ἑλικῶνος»

1796. Ἀγαπητοὶ - ἐς Δάφνη τοῦ Εὐρώτα, Μ. Ποιήτρια, Ντολορές, Ἐξάψαλμε, Σαλονικιέ, Τροβαδοῦρε, Θ. Ἀθάνατε, Ἱππ. Ἁγ. Μαύρας, Αἰγαιώτη, Τ. Ροδολῖνε, Ἱππ. Θεσσαλέ, Γ. Κρητικόπουλο, Πρ. Τεμπέλη, Ν. Αὐγινέ, Παιδὶ τῆς Μακεδονίας, Ι. Ἐμμ. Ψαρρᾶ, Θ. Σωνίτη καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι πεννομάχοι καὶ συνεργάτες τοῦ περιοδικοῦ μας, λάβετε μέρος στν μεγάλο μας διαγωνισμό, δίνοντάς του δύναμη νὰ παρουσιάζη πάντα τὸ καλλίτερο.
Ἀετιδέας, «Ἑλικῶνος»

1797. Ἀντιχαιρετῶ, Γ. Κρητικόπουλο.
Ἀετιδέας

1798. (70—33) Ἕνα θερμὸ γειὰ στὴν Ἐδεσσαιοπούλα καὶ Τσιγγανοπούλα. Ἀλληλογραφεῖτε;
Μέγας Ἀλέξανδρος

1799. Θᾶνε Ἀθάνατε, εἶμαι σύμμαχός σου. Περιμένω γράμμα σου. Ἐδεσσαιοπούλα, γιατί ἔχεις χαθῆ τώρα τελευταῖα;
Μέγας Ἀλέξανδρος

1800. (70—34) Χαιρετῶ ὅλους τοὺς μαθητάς. Καλὴ πρόοδο. Γειά, ἀγαπητοὶ Λαμιῶτες. Ἐλᾶτε, ἀλληλογραφοῦμε;
Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο

1801. (70—35) Γράφω, Ρ. Ἀηδόνι. Ἀντιχαιρετῶ Πρασινωπὴ Ραχοῦλα. Ὄχι καὶ συγχαρητήρια, Τσιγγανοπούλα (1613). Ὡς τότε θὰ πάθης ποδογλωσσοστραμπούλιγμα καημενούλη Σεληνὸ ἥρωα. Χαιρετῶ Λούνα Πάρκ, Σαρλώ.
Τροβαδοῦρος

1802. Σιμούν: Θἄθελα νἄμουνα κατσίβελος νὰ σ' ἔκανα ἀρκούδα! Ἀντιχαιρετίσματα καλή μου Τσιγγανοπούλα καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ τραγουδάκι (1549).
Τροβαδοῦρος

1803. Γλυκειὰ Μαντόνα, θερμοαντιχαιρετῶ. Χαιρετῶ Ὄμορφη Νεράϊδα. Ξέρετε ξιφομαχία 1610; Ποῦ τὴν μάθατε; Μήπως ὅταν παίζατε τὰ στρατιωτάκια; Χαιρετῶ: Πεισματάρα, Ἀναπλιωτοπούλα, Φροϋλάϊν Χ.
Τροβαδοῦρος

1804. (XX) Σουλτανικὸν Διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 2: Κατόπιν ἡμετέρας ἀποφάσεως ἐγκρίνεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1556 ἀγγελία τοῦ ταπεινοῦ μου ὑπηκόου Σπαγγοραμμένου, ἡ ἀναφερομένη εἰς τὰ ἀνούσια ψευδώνυμα. Ἐπίσης διατάσσω νὰ τεθοῦν πάραυτα ὑπὸ ψυχιατρικὴν ἐπιτήρησιν οἱ: Πάνθηρ καὶ Τροβαδοῦρος (1569).
Σατανᾶς, Σουλτάνος Πεννομαχιῶν

1805. Προκομμένε Τεμπέλη (1584) μάζεψε τὰ λουριά σου καὶ στρίβε. Λάκη Μιχαηλίδη (1515) καλὲ ἄντες.
Σατανᾶς

1806. (70—36) Προσχωρῶ εἰς τὸν νεοϊδρυθέντα σύλλογον «Ροδαυγὴ» Καρδίτσης, μὲ τὸ ὑπερευρὺ μέλλον.
Ἀβραὰμ Λίνγκολν

1807. Προσεχῶς. Ἀναμείνατε ἐκπλήξεις.
Λίνγκολν (Ὁ ἐλευθερωτὴς σκλάβων)

1808. (Ο—ΜΣΤ) Τῆς στήλης τὰ παράξενα. Ὁ Τρικαλινιὸς εἶναι Καρδιτσιώτης.
Ρ. Κατσᾶνος

1809. Λούνα Πάρκ, ἀλληλογραφεῖς; Ἀπάντησε.
Ρολάνδος Κ.

1810. (71—37) Γειά, Πεννομαχόκοσμε! Ἡμεράδα στὸ Περιοδικό! Ἀγριοπερίστερο, εἴμαστε συγγενεῖς! Ἐν δράσει! Φοῖβε, ἐπίσης. Περιμένω γράμμα σας συντόμως. Γράψατε: Ἄριστος Σουλακίδης, Βασιλ. Γεωργίου 73, Νεάπολις - Θεσσαλονίκη.

1811. (Ε.Δ.Ε.) Προσοχή, ἀπωλέσθη τὸ... πνεῦμα τῆς Ζηλιάρας. Πωλεῖται πάγος εἰς τὸ Πρατήριον τοῦ Λ. Ν. Βίντσι. Ἀπωλέσθη σκυλίτσα σόϊ πεκινουὰ ἀκούουσα στὸ ὄνομα... Ντολορές. Ὁ εὑρὼν ἀμειφθήσεται. (Συνεχίζονται).
Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς

1812. Βίντσι, μοῦ εἶπες ἀρκετὰ — καὶ μὲ χτυπᾶς στὸ μάτι, — τὸ πνεῦμα σου ὅπως φαίνεται — δὲν περιέχει ἁλάτι.
Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς

1813. (71—38) Ἱππότη τῆς Ζούγκλας, εὐχαριστῶ θερμῶς.
Βαρῶνος Χ

1814. Μυστηριώδης Ἄγνωστη: ΣτραΒΟΣ δὲν ΕΙΣΑΙ ἀλλὰ ἀπὸ σύγχιση.
Τρίπλεξ ὁ ἀόρατος

1815. Εὐχαριστῶ θερμῶς τὸ Σαρλὼ γιὰ τὸν χαιρετισμόν.
Βαρῶνος Χ

1816. Σαρλέ, ἀλληλογραφοῦμε; Γράψε πρῶτος.
Βαρῶνος Χ (Β. Σ.)

1817. Φροϋλάϊν Χ, σ' εὐχαριστῶ. Ἀλληλογραφοῦμε; Γράψε: Βίκτωρα Σαμπᾶ, ἔμπορον (κάτωθι Δημαρχίας), Ἄρτα.
Βαρῶνος Χ

1818. Εὔχομαι μὲ ὅλην μου τὴν καρδιὰ στὸν ἀγαπητό μου φίλο Βίκτωρα Σαμπᾶ, χρνια πολλά.
Ἀγρίμι τῆς Πάμπας

1819. (71—39) Πεννομάχοι! Πρέπει νὰ τὸ πάρουμε ἀπόφαση ὅτι αὐτὰ ποὺ γράφουμε πρέπει νὰ εἶναι μέσα στὸ πλαίσιο τοῦ καλῶς ἐννοουμένου πειράγματος.
Ρουμ. Ἀηδόνι

1820. Πεννομάχοι! Ὅσοι ἀγαποῦμε τὸ Περιοδικό μας ἂς μὴν ἀνεχθοῦμε μερικοὺς νὰ κάνουν τὴ στήλη μας παγοπωλεῖο, ἐπειδὴ ἔχουν τὸ ταλέντο νὰ γράφουν σαχλαμάρες.
Ρουμ. Ἀηδόνι

1821. Ὅλοι οἱ προοδευτικοὶ μὲ τὸ μέρος μου γιὰ τὴν πραγματικὴ ἀναγέννηση τῆς Πεννομαχοστήλης!
Ρουμ. Ἀηδόνι

1822. Πολλὰ εὐχαριστῶ, Τσιγγανοπούλα. Σοῦ ἔγραψα μέσῳ Περιοδικοῦ.
Ρουμ. Ἀηδόνι

1823. Πεννομάχοι! Μὴν ξεχνᾶτε τὸ μουσικὸ διαγωνισμό. Ἡ προθεσμία λήγει τὴν 1η Νοεμβρίου.
Ρουμ. Ἀηδόνι

1824. (70—40) Στοὺς Πάνθηρα - Τροβαδοῦρο: (1569) Φίλοι μου πολὺ φοβοῦμαι πὼς θἄχετε τὰ παθήματα τῶν περσινῶν αὐτοκρατόρων τῆς Πάρλας. Γι' αὐτὸ σᾶς στέλνω προκαταβολικῶς συλλυπητήρια.
Κατσᾶνο ὁ Ρολάνδος

1824α. Προσοχή! Προσοχή! Ὁ Ἱππότης Κατσᾶνος ὁ Ρολάνδος προσχωρεῖ στὸν νεοϊδρυθέντα σύλλογο Καρδίτσης «Ροδαυγή».
Ρολάνδος Κ.

1825. Προσεχῶς προκηρύσσω διαγωνισμόν
Ρ. Κατσᾶνος (ὁ... Θεσσαλὸς)

1826. (70—41) Καρδιτσιώτικα τραγούδια: Ὁ Τ. Ροδολῖνος τραγουδεῖ τό: Ὁ Ἱπτάμενος ὁ Θεσσαλὸς ὄνειρο ἔχει πλάσει — ποὺ ὁ Θεὸς νὰ τόνε κάψη — τ' ἄστα γιὰ νὰ φτάση... — Μὰ κατὰ τὴν πτήση ἐλυῶσαν τὰ φτερά του. — Καὶ εὑρέθη ἄθελά του — μὲ σπασμένο τὸ κεφάλι — στὴν Καρδίτσα μας καὶ πάλι. Ὁ δὲ Κοκοβιὸς τραγουδεῖ τό: Ὁ Πάνθηρ εἶναι στὶς κακές του — γιατὶ ἱδρύθη ἡ «Ροδαυγὴ» — καὶ τὸ στοματάκι του ἀφρίζει! — Πώ! πώ! πώ! κάτι ἀφροί!
Τρικαλινιὸς (ὁ Καρδιτσιώτης)

1827. Πυρσὲ (1562 - 3), μάθε νὰ γράφης, παιδί μου τίποτα τὸ καλὸ κι' ἄσε τὶς σαχλαμάρες! Κατάλαβες;
Τρικαλινιὸς

1828. Φαντομᾶ (1581), εὐχαριστῶ! Θεσσαλέ, ἢ ἂν θές, Ἔλατε, φυλάξου ἀπὸ τὸν...
Τρικαλινιὸ

1829. Μ. Ἄγνωστη, Α. Χαβανέζα, Τρεῖς Σωματοφύλακες, Μ. Ἥρωα, τί θὰ λέγατε γιὰ ἀλληλογραφία;
Τρικαλινιὸς

1830. (70—42) Πρωτομπαίνοντας στὸ ὁλάνθιστο καὶ μυρωμένο κηπάκι τῶν πεννομαχιῶν, θερμοχαιρετῶ ὅλους καὶ ἰδιαιτέρως Γλυκειὰ Σπανιόλα, Τσιγγανοπούλα, Ρὶν-τὶν-τίν, Θαλασσοπόρο καὶ Ντολορές.
Σπινθηροβόλα

1831. Τροβαδοῦρε, σὲ γνωρίζω προσωπικῶς καθὼς καὶ ἐσένα Γλυκειὰ Σπανιόλα. Λοιπὸν προσοχή!
Σπινθηροβόλα

1832. Γλυκοσπανιόλα, νὰ περιμένω ἕνα γραμματάκι σου; Καὶ ἀπὸ σέ, Θαλασσοπόρε, δυὸ λογάκια σου; (Μέσω περιοδικοῦ;)
Σπινθηροβόλα

1833. (70—43) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση, χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ὑπόσχομαι δράση.
Σούζη

1834. Ντολορές, Πινόκιο, Ἐ. Ἐλπίδα, Α. Ἑλληνίδα, Τροβαδοῦρε, ἕνα γειά. Αἰγαιώτη, καλὰ τὰ σκίτσα σου στὸ τεῦχος 92 ἀλλὰ τὸ... Τσιγγανοπούλα, ἀντιγραφή.
Σούζη

1835. Μάϊκελ, μήπως ἤσουνα καὶ στὸ «Ἑλληνόπουλο»; Ἂν εἶναι ἔτσι γνωριζόμαστε.
Σούζη

1836. (70—41) Μπούμ! πάλι. Ἔκπληξη. Κάτι ποὺ δὲν περιμένατε. Ἡ μεγαλύτερη συμμαχία ποὺ τὰ ταράξη τὰ πάντα. Πεννομάχοι, παιδιὰ τῆς Π. Α.Δ.Θ., τὸ καλὸ ποὺ σᾶς θέλουμε σταματῆστε νὰ μιλᾶτε γιὰ μᾶς.
Παβουγαδῆς - Γενναῖος

1837. Συνέχεια ἐκπλήξεις! Βρὲ Μ. Βασιλάκη — πάρε μιὰ μαγκούρα — καὶ κτύπαγε σὰ φανταράκι — ὅσου σὲ λὲν καμπούρα! Μητᾶκο: Τ' ὄνομα ἀπ' τὴ μύτη — τὄχεις πάρει — ποὺ μοιάζει τὸν Ψηλορείτη — κι' ἔχει χάρη! (συνεχίζονται).
Γενναῖος - Παβουγαδῆς

1838. Χρ.... καρ., Κον.... μπουλοῦκε, Γκ.... καντηλανάφτη, Σμαρ.... μυγοχάφτη, Τσ.... ψιψίνα, Μουχλούλη μου χλιασμένε, ὅλοι τὸ νοῦ σας!
Παβουγαδὴς - Γενναῖος

1839. Γειὰ χαρά σου Λειβαδιώτη — γειὰ Θανάση Στρατιώτη — πῶς τὰ πᾶς μέσ' στὴν Κοζάνη — μὲ τὸ νέο τὸ καζάνι; — Πρόσεχε γιατὶ σὲ ξέρουμε — μὴ μᾶς κάνης τὸ σπουδαῖο — γιατὶ θὰ μπλέξης ἄσχημα — μὲ τὸ σοφὸ Παβουγαδῆ — καὶ τὸν τρανὸ Γενναῖο!
Γενναῖος - Παβουγαδὴς (ἀκλόνητη συμμαχία)

1840. Εἴμαστε ἄσπονδοι ἐχθροὶ τῶν τρελλῶν πεννομάχων. Θὰ κτυπήσουμε τὴ βλακεία καὶ τὴν τρέλλα ἀπὸ τὴ ρίζα. Διαβάζουμε τὰ κουτσουρεμένα τετράστιχα τῶν Π. Τεμπέλη, Ρὶν - τὶν - τίν, Σαλονικιοῦ, Αὐγινοῦ, Τ' Ἀδελφάκια, Ντολορὲς κλπ. ποὺ δὲν ξέρουν νὰ γράψουν τίποτε ἄλλο ἀπὸ κρύα κι' ἄνοστα πράγματα καὶ... κρυώνουμε! Ἔ! αὐτοὺς θὰ τσακίσουμε!
Παβουγαδῆς - Γενναῖος

1841. (70—46) Χαιρετῶ ἐγκαρδίως Ντολορές, Ἐξάψαλμον, Λ. Ντὰ Βίντσι.
Φοῖβος

1842. Κινηματογράφοι. Ἔργα Α' προβολῆς: Ν. Σαλονικιὸς = Φρανγκεστάϊν. Τσιάρας Κ. = Τσαλαπετεινός. Κᾶρκος Κ. = ἀμπλαούμπλας. Γκούμας Ξ. = Κατέβα νὰ φᾶμε. Ζᾶχος Γ. = ὁ ἄνθρωπος βουνό. Καρρᾶς Β. = Σπαγγοραμμένος. Κατσαντώνης = ὁ ντροπαλός. Β' προβολῆς: Ἀργυρίου Α. = Σαλιάρα. Παλιοτζῆκας Δ. = ὁ λέγων ὀλίγα. Τσιρογιάννης - Χαριστὲς = Χονδρὸς - Λιγνός. Μαστροδῆμος Β. = Νεοσύλλεκτος στρατιώτης. Μπουμπουτίνης Ἀθ. = Δραπέτης τοῦ

Δαφνιοῦ. Μουχλούλης Ν. - Τερζίδης Η. = Παππούς καὶ ἐγγονάκι. Χαρίσης Γρηγ. = Παντογνώστης. Φοῖβος

1843. Προσοχή! Ἡ μεγαλύτερη ἀποκάλυψη: Καλοκοτρωνέϊκος σουγιὰς = Μουχλούλης Νικόλαος. Φοῖβος

1844. (70—48) Πρίτς! Ὑποψήφιος στὸ νέο Δημοψήφισμα καὶ ἐγώ. Ψηφίστε ὅλοι.
Κοκοβιὸς (ὁ θρυλικὸς)

1845. (70—48) Τσιγγανοπούλα, πολὺν ἀέρα πῆραν τὰ μυαλά σου. Γιά κάθησε στ' αὐγά σου γιατὶ θὰ τὸ μετανοιώσης. Γλυκειὰ Μαντόνα

1846. (70—58) Δροσοσταλλίδα ἀντιχαιρετῶ (1427), Ρουμελιώτικο Ἀηδόνι (1589) γράψε πρῶτος στὴν (1016), Μαρικίττα (1447) δὲν χάθηκα μά... πῶς εἶσαι; Γειά σου. Θερμοχαιρετῶ Τσιγγανοπούλα (μᾶς ξέχασες;), Σπανιόλα, Τροβαδουροπάνθηρα, Γκουντιάκα, Ἀξιό. Διαβάτης Κ.Κ.
(πρώην... Ἀηδονάκι)

1847. (Χ.Χ.) Ζεστὰ Αἰγαιωτικοαντιχαιρετίσματα στούς: Ψὺν τῆς Δρυὸς καὶ Καμπαλλέρο. Καμπαλλέρο, θέλω πολὺ νὰ γνωρισθοῦμε. Τί λές, νὰ περιμένω (μέσῳ περιοδικοῦ πρῶτα) γράμμα σου; Περιμένω. Αἰγαιώτης

1848. Μέγ' Ἀλέξανδρε, εἶσ' ὁ Τόλκας; Σ' εὐχαριστῶ, καλέ μου Θᾶνε Ἀθάνατε γιὰ τὶς εὐχές σου. Νὰ σοῦ γράψω, Ἔλατε, σὲ ποιά ὅμως σύσταση; Τσιγγανοπούλα, ἴσως σοῦ γράψω.
Αἰγαιώτης (ὁ χαρούμενος)

1849. (70—60 Διὰ τὴν καλυτέραν ὀργάνωση τοῦ βασιλείου μου συγκροτῶ πεννομαχικὴν κυβέρνηση: Βασιλεὺς - Πρωθυπουργὸς = Ἀρχιπεννομάχος. Ἀντιπρόεδρος = Γόης Ἀθηνῶν. Ὑπ. Ἐσωτερ. = Ἀπόγονος Ἀγαμέμνονος. Ὑπ. Δικαιοσύνης = Πλ. Γλάρος. Ὑπ. Παιδείας = Γ. Σπανιόλα.
Ἀρχιπεννομάχος

1850. Τρισεύγενη (1455) ξέρω τί εἶσαι: Ρέγγα καπνιστή. Ἐγὼ ὅμως νὰ δῆς τί εἶμαι!... Αἰγαιώτη (1358) γιὰ κάθησε στ' αὐγά σου. Ζηλιάρα (1235) ἀφοῦ πλευριτώθηκες κάνε γαργάρα μὲ πινέζες νὰ σοῦ περάση. Ντολορὲς (1202) ἐσὺ τσαλαβούτησες καὶ σοῦ πέρασε; Ἀρχιπεννομάχος

1851. Βρὲ Γ. Ἀθηνῶν, Π. Γλάρε ἴντα κάνετε κακόμοιτσα, γιάντα δὲν ἀκούγεσθε; Α. Ἀγαμέμνονος, Ἐδεσσαιοπούλα, Ἁγ. Μαύρα, Α. Ἑλληνίδα, τί λέτε γιὰ λίγες γραμμοῦλες;
Ἀρχιπεννομάχος

1852. Τὸ Δαφνὶ σᾶς περιμένει Ν. Αὐγινέ, Π. Τεμπέλη, Κουκουναροθρεμμένε, Π. Ἀμβρακικοῦ, Ἀετιδέα, Ρὶν-τὶν-τίν, Πινόκιο, Ἀριστοκράτη 1960. Δὲν τσαλαβουτᾶτε στὸ Ἰκάριον νὰ κάνη μπουνάτσα, Πεννοθραύστη, Βαρῶνε Χ, Α. Ντέτεκτιβ, Α. Χαβανέζα; Ἀρχιπεννομάχος

1853. Στὸ νηπιαγωγεῖο πηγαίνετε Τρικαλινιέ, Η. Θρῦλε, Γ. Κρητικόπουλο, Τ. Ροδολῖνε, Π. Μακεδονίας. Δὲν σταματᾶτε τὴ γλωσσοφλυαρία, Ἀδελφάκια, Σπαγγοραμμένε, Γ. Τουλύπα, Ζηλιάρα, Θρακιώτη; Ἀρχιπεννομάχος

1854. Ν. Ντὰ Βίντσι (1094): Τῶν νέων χρόνων ποιητὴς — ἀνεδείχθης μεγάλος — ἔχεις μιὰ μύτη στρουμπουλὴ — μοιάζεις σὰν παπαγάλος.
Ἀρχιπεννομάχος

1855. Δὸν Ζουὰν (1194): Παρακαλῶ — κάνε μου τὴν πάπια — κι' ἂν σοῦναι δύσκολο — σοῦ στέλνω κάτι χάπια. Ἡ Α.Μ.Βασιλεὺς Πεννομάχων
Ἀρχιπεννομάχος

1856. (70—69) Ὥστε, τόσο εὔκολο, Ἀγριοπερίστερο καὶ γεναράδες Παιδοπολῖτες τὸ περάσατε νὰ μᾶς ἀποκαλύψετε; Χά, χά, χά, χί, χί, χό, δὲν ξέρετε ὅτι εἴμαστε κρυφὰ ταλέντα; Πεννομάχοι, μὴ νομίσετε ὅτι μᾶς βρήκανε. Ποτέ!
(Τ' ἀναποκάλυπτα Ἀδελφάκια)

1857. Φίλε Ι. Θεσσαλὲ (1608), στὴ Θεσ)νίκη. Εἴμαστε ὅμως δυὸ γι' αὐτὸ περιμένουμε νὰ μᾶς πρωτογράψης. Ἔτσι; (Τὰ ἀγαπημένα)

1858. Προκομμένε Τ., ὅ,τι λέμε τὸ αἰσθανόμαστε 1584. (Τ' ἀδελφάκια)

1859. Βρὲ Φαντομᾶ τὸ μάτι σου — ποίηση δὲν γεμίζει; — κράτα βρὲ τὸ γενάτι σου — γιατὶ τὸ ἕνα μας σὲ κανονίζει. (Δυὸ ἀδελφάκια)

1860. Ραδιοφ. Σταθμ. Π.Α.Δ.Θ. Συνωμόται ἐνεφανίσθησαν σήμερον καὶ ὥραν 10 μ.μ. ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Παιδοπόλει ἵνα συλλάβωσι τοὺς Ἀφρικανὸν Ζῆδρον, Κάρκο Κ. καὶ σεβαστὴ σαλιάρα! Οὗτοι ἀντιληφθέντες τὰ σχέδια τῆς συνωμοσίας ἥτις ἀπετελεῖτο ἐκ Κατσαντώνη, Λαγούρα καὶ Σμαροπούλου, καλέσαντες εἰς βοήθειαν τοὺς Τσιάραν καὶ Τσιρογιάννη, συνέλαβον τοὺς συνωμότας ὁδηγηθέντας ἐν τῷ κρατητηρίῳ.— Ἐκ τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀνεκοινώθη σήμερον, ὅτι οἱ ἔχοντες ἡλικίαν ἄνω τῶν 19 ἐτῶν ἐκ τῶν τροφίμων τῶν Παιδοπόλεων, νὰ παρουσιασθῶσιν ἐντὸς τοῦ Νοεμβρίου εἰς τὰς ἐπαρχίας των, ὅπως...
(Τ' ἀγαπημένα)

1861. Πράσινη Ραχούλα, Ὄμορφη Νεράϊδα, καλῶς ἤλθατε. Πεισματάρα καὶ σύ; Μὰ γιατί εἶσαι τόσο π... καλὲ μωρό μας; Ἀλλὰ Τ' ἀδελφάκια θὰ σὲ ξεθυμώσουν! Δυὸ λογάκια σας περιμένουμε μέσῳ περιοδικοῦ. (Τ' ἀδελφάκια)

1862. Μυστηριώδη Ἀγν., Τσιγγανοπούλα, Ξανθαμπουκλίτσα, Δροσοσταλίδα, Ἑλλ. Ἐλπίδα, Γειὰ χαρά! Ἀλληλογραφοῦμε; Πρωτογράψτε μας μέσῳ περιοδικοῦ. (Δυὸ Ἀδελφάκια)

1863. Λαρισαῖες, ὄνειρα γλυκά... χμ...
(Ἀδελφάκια)

1864. Ἀηδονάκι, χάθηκες; Γιατί δὲν μουγκρίζεις;... (Τὰ ἀγαπημένα)

1865. Ἀριστοκράτη, σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ κανόνια καὶ σοῦ δίνουμε ὡραία θέση στὴ Σούδα.
Ἀνδρεῖο Κρητικόπουλο

1866. Φρουλάϊν Χ, πῶς ἀφοῦ εἶσαι νεκρὴ παρουσιάστηκες ἐδῶ; Α. Κρητικόπουλο

1867. Προσοχή, προσοχή! Ἄλλο εἶναι τὸ Ἀνδρεῖον Κρητικόπουλο καὶ ἄλλο τὸ Γενναῖον.
Ἀ. Κρητικόπουλο

1868. (70—70) Νεράϊδα Π.Α.Ε. Ἰωαννίνων = Κουτούδης Τρύφων. Ζητῶ ἀλληλογραφίαν μὲ τὰ παιδιὰ τῆς Ἁγίας Ἑλένης. Εὔθυμος

1869. (70—71) Ρ. Ρ. Ταῦλι, ἀπ' αὐτὸ τὸ πλευρὸ νὰ μὴν κοιμᾶσαι πάντα. Γύριζε καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο γιατὶ θὰ στραβώσης. Γλυκειὰ Μαντόνα

1870. (70—72) Πλίτς! Πλούτς! Πλάτς! χρρ! γεμίζει ἡ πεδιάδα μας νερὸ φέρνοντας τὸ...
Κῦμα τοῦ Ἕβρου

1871. Γειά σου Θαλασσοπόρε μου ἀθληταρά, καλὴ ἐπίδοση ἔχεις τελευταίως στὰ 100 μ. μὲ 22΄ 3΄΄. Κῦμα τοῦ Ἕβρου

1872. Σουφλιώτικο χαιρετισμὸ στοὺς Τροβαδοῦρο, Σιμούν, Ρὶν-τὶν-τίν, Τσιγγανοπούλα (πολὺ ἀσπρίσατε τελευταίως), Τρελλὴ Μπαλλαρίνα, Θαλασσοπόρον, Ἀνθρωποφάγον, Ἑλληνικὴ Ἐλπίδα καὶ Γλυκοσπανιόλα. Κῦμα τοῦ Ἕβρου

1873. (70—73) Θερμοχαιρετῶ: Τροβαδοῦρο, Τσιγγανοπούλα, Σιμοὺν τὸν ξανθομάλλη, Ἑλληνικὴ Ἐλπίδα, Ρὶν-τὶν-τὶν τὸν χρηματοσυλλέκτη, Γ. Μαντόνα, Σ. Ε. εἶσαι γόησσα, Θρακιώτη, καὶ ὅλους τοὺς πεννομάχους. Μεθ' ὑπολήψεως,
Ρέκορτμαν

1874. (70—75) Σπαγγοραμμένε, συμφωνῶ μὲ τὸ πρῶτο σου Διάταγμα (1556). Μυστηριώδης Ἄγνωστη, ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γίνης γνωστή.
Τάκης Ροδολῖνος

1875. Πεννομάχοι, Πεννομάχοι! Ἱδρύθηκε ἡ «Ροδαυγή», νέος Σύλλογος μὲ ἕδρα τὴν Καρδίτσα. Εἴμεθα ὅλοι λεβεντόπαιδα ἕνα κι' ἕνα! Προσχωρῆστε ὅλοι στὸ νέο Σύλλογο.
Τάκης Ροδολῖνος
Πρόεδρος «Ροδαυγῆς»

1876. Χαιρετῶ τούς: Φοῖβε (καλῶς ἦρθες), Ὄμορφη Νεράϊδα (ἀλληλογραφεῖς;), Πεισματάρα (καλωσώρισες), Σαρλώ, Ἀγριοπερίστερο, Τσιγγανοπούλα, Γλυκειὰ Μαντόνα, Τρισεύγενη, πάντα θὰ περιμένω δυὸ λογάκια σας. Τάκης Ροδολῖνος
(ὁ πάντα φίλος σας)

1877. (70—73) Λόγῳ καθυστερήσεως τῶν τευχῶν τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ γιὰ νὰ λάβουν ὅλοι μέρος, πεννομαχίες γιὰ τὸ Δημοψήφισμα θὰ δημοσιεύωνται μέχρι καὶ τοῦ τεύχους τῆς 30 Δεκεμβρίου, τὰ δὲ ἀποτελέσματα θὰ δημοσιευθοῦν στὸ τεῦχος τῆς 15 Ἰανουαρίου.
Ἡ Αὐτοκρατορία τῆς Πλάκας

1878. Τεμπέλη: Γράφω ἐγὼ καὶ σὲ κτυπῶ — γράφει κι' ἡ ἀφεντιά σου — μὰ θὰ σὲ στείλω γρήγορα — παρέα στὴ γιαγιά σου. — Εἶμαι ἐγὼ ἀτρόμητος — κανέναν δὲν φοβᾶμαι — ἀπόδειξη χρειάζεται; — ἂν θὲς στὸν Ἄδη πᾶμε. — Εἶμαι καὶ λίγο νευρικὸς — καὶ ἅμα θὰ θυμώσω — μία σφαλιάρα θὲ νὰ φᾶς — καὶ χάμω θὰ σὲ στρώσω! — Μὰ εἶσαι τόσο δά μικρὸ — γι' αὐτὸ δὲν σὲ πειράζω — ἐγὼ μὲ τὰ ἀνήλικα — ποτέ μου δὲν τὰ βάζω. — Ἄσε λοιπὸν βρὲ κουτεντὲ — λίγο νὰ μεγαλώσης — καὶ τότε ἔλα, χλάπα μου — μαζί μου νὰ μαλώσης. — Λοιπὸν τί λὲς Τεμπέλη μου — μαζί μου θὰ παλαίψης — καὶ τὰ δοντάκια σου, χαζέ, — πῶς θὲ νὰ τὰ μαζέψης; Λ. Ντὰ Βίντσι

1879. Ὑποψήφιε Βουλευτή: Μέσα στὰ ψώνια φαίνεται — προστίθεται καὶ ἄλλο — «θὲ νὰ νικήσω» μαίνεται — «μικρὸ μὰ καὶ μεγάλο». — Εἶσαι, ὦ τρίχα, Βουλευτὴς — μὰ καὶ σουλατσαδόρος, — ἐμένα ὅμως νὰ σκεφθῆς — νὰ μὲ νικήσης πὼς μπορεῖς — ἤτανε μιὰ βλακεία. — Ἐγὼ 'χω στὰς διαταγὰς — μιὰ Αὐτοκρατορία— ποὺ σὲ βουτάει ἀπ' τ' αὐτὶ — καὶ δίχως λόγο ἄλλο — σὲ κάνει τόπι αὐτοστιγμεὶ — γιὰ φιλικὸ ρεγάλο. Λ. ντὰ Βίντσι

1880. Παιδὶ Μακεδονίας: Πῶς νὰ στὸ πῶ, μωρὲ χαζέ, — πῶς, βρὲ καννιβαλάκι, — πῶς νὰ στὸ χώσω στὸ νιονιὸ — καὶ μέσ' τὸ κεφαλάκι — πὼς κάτι ἔπαθες κι' ἐσὺ — ἄνευ ἀμφιβολίας — ἐφ' ὅσον γράφεις ἀναιδῶς — τοιαύτας φλυαρίας!
Λ. ντὰ Βίντσι

1881. Ν. Αὐγινό: Μὰ εἴπαμε, βρὲ Νῖκο μου— καὶ μὴ πιὰ ἐπιμένης — τρελλὸς ἀφοῦ γεννήθηκες — τέτοιος πάντα θὰ μένης. Λ. ντὰ Βίντσι

1882. Κουκουναροθρεμμένο: Μαζί μου θέλεις, βρὲ κουτὲ — καὶ τρίχα, νὰ τὰ βάζης — μὰ δὲν τὰ βλέπεις, βρὲ γκαβέ, — πῶς πέρα δὲν τὰ βγάζεις; — Λοιπὸν τί θέλεις καὶ μιλᾶς — καὶ μποῦρδες ἀραδιάζεις; Λ. ντὰ Βίντσι

1883. Εὐχόμενος αἴσια τὴν ἐφετεινὴ σχολικὴ χρονιά, ἀντιχαιρετῶ: Δάφνη Εὐρώτα (δὲν θὰ μὲ ξεχάσετε στὸ Δημοψήφισμα τῆς «Πλάκας»;), Δὸν Ζουὰν (ἀφοῦ μὲ παραδέχεσαι δὲν θὰ μὲ ψηφίσετε;), Φώτη Στυλιανόπουλε (γράψε, μὴν ξεχνᾶς ὅμως νὰ μὲ ψηφίσης), Τρισεύγενη (δὲν ἔλαβα ἀκόμα, θὰ μὲ ὑποστηρίξετε μὲ τὴν ψῆφο σας;), Ρὶν-τὶν-τὶν (μιὰ καὶ θέλεις, γινόμαστε φίλοι. Ἀπόδειξέ το μὲ τὸ Δημοψήφισμα), Σαμοθρακίτην (καὶ ἀπ' τὰ δύο, θὰ μὲ ψηφίσης ὡς σκιτσογράφο;)
Λ. ντὰ Βίντσι
(ὁ σκιτσοφτιάχνων)

1884. Στὸ δημοψήφισμα τῆς «Πλάκας» περιμένω τὴν ὑποστήριξη ὅλων σας, ἂν τὴν ἀξίζω.
Λεονάρδος

1885. Ὅλοι λοιπὸν τὸν πρῶτο ψῆφο τοῦ σκιτσογράφου στὸν Λ. ντὰ Βίντσι

1886. Ποιός ἔφτιαξε ὅλων σας τὰ σκίτσα; Ὁ Λεονάρδος. Δὲν θὰ ψηφίσετε λοιπὸν αὐτὸν ποὺ σᾶς σκιτσάρισε; Δὲν θὰ προτιμήσετε αὐτὸν ποὺ σᾶς προτίμησε; Τὸν Λεονάρδο

1887. Ποιός εἶχε τὶς καλύτερες κριτικὲς γιὰ τὰ σκίτσα του; Ὁ Λεονάρδος. Γι' αὐτὸ θὰ τὸν ψηφίσης; Θὰ ψηφίσης λοιπὸν μόνον: Λεονάρδο

1888. Τὸ ξέρω πὼς δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ σᾶς γράψω ὅλα αὐτά, γιατὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὅλοι θὰ μὲ ὑποστηρίξετε ἀπὸ ἀγάπη στὸ ταλέντο μου.
Λεονάρδος

1889. Εὐχαριστῶ, φίλε Π. τοῦ Ἀμβρακικοῦ γιὰ τὴν θερμόψυχη εὐχή σου καὶ περιμένω πεννομαχία σου γιὰ τὸ Δημοψήφισμα (ἂν νομίζης, ψήφισέ με). Ἔστειλα ἀπάντηση ἐπιστολῆς σου. Θὰ τὴν λάβης σὲ λίγο. Λεονάρδος

1890. (Π.Π.) Μικρὲς ἀγγελίες: Ζητοῦνται κατεπειγόντως πάσης φύσεως Γκαουροειδῆ ἀναγνώσματα καὶ ὑπεράνθρωποι παρὰ τοῦ Ν. ντὰ Βίντσι, ὁ ὁποῖος ἔχει καιρὸ νὰ δημοσιεύση σκίτσα. Ζητεῖται μικρός, ἡλικίας εἰκοσιπέντε ἐτῶν διὰ ἐλαφρὸν ἐργασίαν, (ἐξαιρουμένου τοῦ Σαλονικιοῦ).
Κρουντέλης (ὁ νεοεμφανισθεὶς)

1891. Βρὲ κακομοίρα Ντολορές, ὁ Νικολάκης ἢ ἐσὺ ἔγινες βαποράκι καὶ μπαρουτάκι; Νὰ σκεφθῆ κανεὶς ὅτι ἀπὸ τὴν πολλὴ καζούρα τῶν πεννομάχων γιὰ τὴν ἀποτυχία σου δὲν ξέρεις τί γράφεις. Πρόσεχε, γιατὶ εἶσαι μεγάλο κορίτσι τώρα πιά. Κρουντέλης (ὁ Θετταλὸς)

1892. Στοὺς Θεσσαλοὺς πατριῶτες, ἀληθινὸ θερὸ στέλνω χαιρετισμό. Κρουντέλης
(ὁ Τρικαληνὸς)

1893. (Χ.Χ.) Πρωτομπαίνω κι' ἐγὼ στὴν χαρούμενη στήλη τῶν πεννομαχιῶν. Χαιρετῶντας ὅλους, ὑπόσχομαι δράση. Ἰδιαιτέρως χαιρετῶ τοὺς φίλους μου Ζαχαραίους. Ἂν θέλετε γραφτῆτε ὅλοι μέλη στὴν «Νέα Ὀλυμπία». Ἕναν θερμὸ χαιρετισμὸ στοὺς Β. Ἀγγελόπουλον, Φώτην Κομπορόζον, Α. Ἀλεξανδρόπουλον, Σ. Κωνσταντόπουλον, Α. Κοπονιτσᾶνον, Ε. Φουρλῆ, Μ. Μπαμπῆ κλπ. Τί κάθεστε; Αἰμίλιος (Ζαχαραῖος)

1894. (Θ.Σ.) Στούς: Π. Τεμπέλη (1464) καὶ Ἀετιδέα (1472 - 1512): Ἀγαπητοί μου, δὲν ἔχω ἄλλο παρὰ νὰ σᾶς συγχωρέσω, (οὐ γὰρ οἴδατε τί ποιεῖτε) (ὁ νοῶν, νοέτω!...) Ἂς εἶναι, Ἀριστοκράτη τοῦ 60... Προσοχὴ μόνο, νὰ μὴ μπερδεύουμε ὑψηλὲς ἀξίες μὲς σὲ εὐτελεῖς ὑποθέσεις! Ἀθάνατος
Θᾶνος

1895. (70—100) Χαιρετῶ Διαβάτη Κ. Κ., (τραλαριλαριλαλὰμ), Τροβαδοῦρο (Χαχαχαχιχιχοχόμ) καὶ Πινόκιο (ντίλι, ντίλι, ντίλι ντόμ). Ἀντιχαιρετῶ Π. Τεμπέλη, (ρίξε σὲ παρακαλῶ ἁλάτι στ' ἄνοστά σου ἀστεῖα γιατὶ εἶναι πολὺ ἀνάλατα). Ντολορὲς (Μπὰ σὲ καλό σου παιδάκι μου. Σιδέρωσε καὶ λίγο τὰ μαλλάκια σου). Ν. Ντὰ Βίντσι (ἀμάν, ἀμάν, ἀρχίζουν ἄλλα ἀστεῖα). Πάνθηρα (Μήπως πέταξαν τὰ μυαλά σου;). Ρὶν—τὶν—τὶν (Πᾶρε ὕφος μικρούλι μου!). Μ. Πειρατὴ (Γαργαλῆστε με νὰ γελάσω). Ε. Ἐλπίδα (Ἀμ γρ γρ γρ γρρρρ). Ἐξάψαλμο (Τὸ παιδί μας εἶναι... μάλαμα). Σιμοὺν (Μὲ θάμπωσαν τὰ μαῦρα (σὰ γατίσια) μάτια σου). Γ. Μαντόνα (μ' ἐσκίαξες παιδί μου). Ξανθὸ Μίκυ (ρίξτο στὴν τρελλή), καὶ Ἀετιδέα (ἄλλο κάρο μὲ πατάτες).
Τσιγγανοπούλα

1896 (70—101). «Ἀβερωφῆτες ταμπουρωθῆτε γιατὶ σᾶς κατέστρεψε ὁ Ἀτρόμητος». Γκαοὺρ

1897. «Γκατζάστρα Βακτριανὴ τῆς Παιδοπόλεως Ἁγίας Ἑλένης». Γκαοὺρ

1898. «Πρόσεξε Χαριστέα θὰ σὲ πάρη ὁ Βαρδάρης». Γκαοὺρ

1899 (70—103). Προσοχὴ Ἀναγνῶσται: Προκηρύσσω διαγωνισμὸν «Κὰρτ - Ποστάλ». Θὰ βραβευθῆ τὸ ὡραιότερον. Βραβεῖα ἀξίας μέχρι 25.000. Συμμετοχὴ δρχ. 500 στὴ δ)νση Γεώργιον Παραπαγκώδην, Γυμνάσιον Ὀρεστιάδος. Προθεσμία μέχρι 20)12)1953. Γεωρβασπὰρ

1900. (70—103) Γειὰ χαρά σας φίλοι πεννομάχοι. Ἔλλειψα γιὰ πολὺ καιρό. Μὰ νὰ ποὺ ξαναγύρισα καὶ πάλι. Ἐμπρός. Ὅλοι μαζὺ γιὰ τὴν Σταυροφορία Πυρσὸς τῆς Δόξης

1901. Ἀγριοπερίστερο, Γενναῖε Παβουγαδῆ, Φαιδρέ, Ξενητεμένε Ἠπειρώτη, Λαμπερὸ Φεγγάρι, Ἀτρόμητε, Γλυκομίλητε Νέστορα, Ἀρχαῖε, σᾶς

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ΚΩΣ - ΠΑΠ ὅτι ὁ συγγραφέας τοῦ μυθιστορήματος τῆς ἀπογευματινῆς ἐφημερίδος ποὺ μοῦ λές, λεηλατεῖ τὴν Πηνελόπη Δέλτα. Ἴσως οἱ κληρονόμοι τῆς μεγάλης Ἑλληνίδος συγγραφέως δὲν πῆραν χαμπάρι τὴν κλοπὴ αὐτὴ τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας.

Σ' εὐχαριστῶ ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΡΤΙΚΙΩΤΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Ἡ ἑξάμηνη συνδρομὴ γιὰ τοὺς ἀπόρους εἶναι 10.000 δραχμές.

Μὲ μεγάλη μου χαρὰ ΚΩΝ. ΔΙΑΚΟΜΑΝΩΛΗ πληροφορήθηκα ἀπὸ τὸ γράμμα σου γιὰ τὴν ἵδρυση τοῦ συλλόγου. Συμμερίζομαι τὶς ἀπόψεις σου καὶ σᾶς συγχαίρω γιὰ τὴν ἀνάληψη τῆς δράσεως. Σᾶς εὔχομαι καλὴ ἐπιτυχία.

Διάβασα μὲ προσοχὴ τὸ γράμμα σου Ν. ΗΛΙΑ καὶ χάρηκα ἰδιαίτερα ποὺ ἐπληροφορήθηκα τὴν ἐπιτυχία τῶν κατασκηνώσεών σας, τῶν κατηχητικῶν σχολείων ποὺ ἱδρύθηκαν ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτης σας τῆς Σιατίστης. Νομίζω ὅτι καλλίτερα θὰ εἶναι νὰ μὴ ἐπανέλθουμε στὸ ζήτημα ποὺ μοῦ γράφεις. Εἶναι τὸ καλλίτερο καὶ τὸ χριστιανικώτερο νὰ τὸ ξεχάσουμε.

Σ' εὐχαριστῶ ποὺ μὲ θυμήθηκες ΖΗΝΩΝ ΣΓΟΥΡΑΚΗ καὶ χάρηκα ποὺ πέρασες τόσο καλὰ στὶς κατασκηνώσεις. Τὴν ἵδρυση τοῦ συλλόγου σας τὴν ἐγκρίνω.

ΒΙΚΤΟΡΑ ΣΑΜΠΑ, πιστεύω πὼς τὸ καλλίτερο ποὺ ἔχουμε νὰ κάμουμε εἶναι νὰ μὴν ἐπανέλθουμε στὸ ζήτημα. Ξέρεις καὶ σὺ πὼς εὔκολα γίνονται οἱ παρεξηγήσεις, καὶ στὶς περιστάσεις αὐτὲς ἡ «σιωπὴ εἶναι χρυσάφι». Σκίτσα ἔχω πολλὰ ἀκόμα στὸ τυπογραφεῖο καὶ ἀρκετὰ στὰ χέρια μου.

Συνέστησα καὶ στὸ ΛΑΜΠΡΟ ΝΤΟΤΣΙΑ, συνιστῶ τώρα καὶ σὲ σένα καὶ σὲ ὅλους σας ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ: ὁμόνοια, φιλικὲς καὶ ἀδελφικὲς σχέσεις καὶ συνεργασία. Ἀφήσετε τὰ πατροπαράδοτα ἐλαττώματα τῶν καυγάδων καὶ τῶν διαιρέσεων. Ἐσεῖς, ἡ νέα γενεά, νὰ δειχθῆτε ἀνώτεροι ἀπὸ ἐκείνους ποὺ πέρασαν, ποὺ μὲ τὶς διχόνοιες τους χώρισαν τὸν τόπο. Ἀξιῶ ἀπὸ ὅλους σας νὰ δώσετε τὰ χέρια!

Μὰ γιατί μοῦ τὰ στέλνεις τὰ γραμματόσημα αὐτὰ Κ. ΚΑΛΦΙΩΤΗ; Νὰ τὰ κάμω τί; Δὲν μοῦ ἐξηγεῖς. Περιμένω ἀπάντησή σου!

Ἦλθες, λοιπόν, ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΚΙΖΑΝΗ, στὴν Ἀθήνα καὶ δὲν πέρασες ἀπὸ δῶ;

Κράτησα ὑπὸ σημείωση ὅσα μοῦ γράφετε γιὰ τὸ σύλλογο «Χαραυγή», ΡΟΛΑΝΔΟ ΚΑΤΣΑΝΟ - ΑΒΡΑΑΜ ΛΙΝΚΟΛΝ. Ἡ γνώμη μου εἶναι νὰ συνεννοηθῆτε.

Ν. ΜΠΑΝΑ: Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα ἡ «Ἡρωΐς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως». Δὲν τὴν ἔχουν στὴ Χίο;

ΜΙΧ. ΠΑΝ. ΚΟΙΛΑΡΑ: Δὲν βγῆκαν ἀκόμα τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ «Σᾶς ἀρέσει».

ΛΟΥΛΑ ΓΙΑΝΝΙΑ: Δὲν τὸν προκήρυξα ἐγὼ τὸ Διαγωνισμό.

Τὰ ἴδια λέγω καὶ γιὰ σένα ΛΙΤΣΑ ΚΑΛΑΙΝΤΖΗ.

ΙΩΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΕ: Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Ἡ Μεταλλικὴ δραχμὴ δὲν ἔχει σταθερὰ τιμή. Γιὰ κάθε θέμα ὁρίζεται καὶ ἡ τιμή της. Π.χ. Γιὰ τὰ Δικαστήρια εἶναι, νομίζω, 150 δραχμές. Στὸ Τελωνεῖο σχεδὸν κάθε κατηγορία ἐμπορεύματος ἔχει καὶ ἰδιαίτερη τιμὴ μεταλλικῆς δραχμῆς.

Ὁ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΠΟΖΑΪΤΗΣ μοῦ κατήγγειλλε ὅτι ὅλα σχεδὸν τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ δημοσιεύθησαν στὰ διάφορα φύλλα, εἶναι ἀντιγραφές. Λυπᾶμαι πολύ!

Ἔλαβα ὑπὸ σημείωση ΒΑΣ. ΣΙΦΝΙΩΤΗ τὰ ὅσα μοῦ γράφεις γιὰ τοὺς δύο συλλόγους. Συνεργασθῆτε!

Μὲ χαρά μου πῆρα γράμμα σου ΙΩΑΝΝΗ Ι. ΑΜΟΙΡΙΔΗ.

χαιρετῶ καὶ ζητῶ τὴνν συμμαχία σας.

Πυρσὸς τῆς Δόξης

1902. Ἀγαπητὰ Ἀδελφάκια τί γίνεται θὰ συνεργαστοῦμε; Πυρσὸς τῆς Δόξης

1903. Γειὰ χαρά σου ἀγαπητὲ Χάρη Τσιπότη. Μὲ ξέρεις, ἔτσι δὲν εἶναι; Πυρσὸς τῆς Δόξης

1904 (70—104). Καλῶς ἦλθες Ἀνδρεῖο Κρητικόπουλο, τί θὰ ἔλεγες γιὰ δυὸ λογάκια; Ἐὰν ναί, γράψε μέσω τοῦ περιοδικοῦ.

Γ. Κρητικόπουλο

1905. Τί σαχλαμάρες λὲς ὄμορφη Νεράϊδα στὴν 1559, δὲν τὸ ξέρεις ὅτι τὸν Σαλονικιὸ δὲν τὸν γκρεμίζει κανεὶς διότι τὸν ὑποστηρίζει τὸ

Γ. Κρητικόπουλο

Περιμένω τὴ δράση σου ΚΩΣΤΗ ΦΩΤΕΙΝΕ. Δοκιμάζω ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση ὅταν παίρνω τὶς ἀγαπημένες αὐτὲς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου.

Σ' εὐχαριστῶ ΠΙΠΗ ΚΑΡΕΛΛΑ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

Μὲ εὐχαρίστηση σὲ δεχόμεθα στὴν κίνησή μας ΖΩΗ ΔΗΜ. ΚΟΡΜΠΑΚΗ.

Θὰ διορθωθῆ ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΟΝΤΟΝΑΣΗ.

Διαβάζω πάντα μὲ εὐχαρίστηση τὶς συνεργασίες σου ΑΘ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ. Εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ ἔχω ἕνα τόσο ἀφωσιωμένο φίλο.

Πολὺ καλὰ ΝΙΚΟ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗ. Πιστεύω πὼς ἔτσι εἶναι τὸ ζήτημα τοῦ λεξίγριφου.

Θὰ διορθωθοῦν ὅλα ΑΣΤΕΡΙΕ ΧΑΤΖΟΥΔΗ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς παρατηρήσεις σου.

Διάβασα τὶς συστάσεις σου, φίλε μου Ι. ΒΟΥΚΕΛΑΤΕ καὶ τὶς ἀποφάσεις σου.

Σὲ συγχαίρω, φίλε μου ΚΩΝ. ΚΟΣΜΑ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

Ἐπιμένω πάντα ΛΑΜΠΡΟ ΝΤΟΤΣΙΑ στὴ γνώμη τῆς συνεργασίας, τῆς συμφιλιώσεως. Τί θέλετε τοὺς καυγάδες; Αὐτοὶ ποτὲ δὲν ὁδηγοῦν στὸ καλό!

ΧΡΥΣΑΕΤΕ: Σὲ χρέωσα μὲ 2000 δρχ. γιὰ το ψευδώνυμό σου.

ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΩΝΟ: Πρέπει νὰ κάμης τὴ σχετικὴ προκήρυξή σου στὶς Ἀγγελίες (Πεννομαχίες).

ΑΘ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Τί νὰ σοῦ πῶ κι' ἐγώ. Παρακολούθησε τὴ δράση τῶν Συλλόγων καὶ γράψου ὅπου νομίζεις καλλίτερα.

ΜΑΡΚΟ ΜΕΣΚΟ: Τί νὰ σοῦ πῶ, φίλε μου: Ἐγὼ ἀπαντῶ εἰς ὅλα τὰ γράμματα ποὺ παίρνω. Ἂν χάνωνται στὰ ταχυδρομεῖα τί θέλεις νὰ κάμω; Τί χρωστᾶς; Ἐσὺ πρέπει νὰ τὸ ξέρης καλλίτερα ἀπὸ μένα!

Σὲ εὐχαριστῶ ΠΑΝΟ ΜΑΘΙΩΤΗ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ γράμμα σου. Ὅσο γιὰ τὸ ζήτημα τῆς τιμῆς τῶν λογοτεχνικῶν περιοδικῶν ἔχεις ἀπόλυτο δίκιο. Μὰ τί θέλεις νὰ γίνη; Καὶ μὲ τὶς τιμὲς αὐτὲς ζημιὲς ἔχουν!

Σὲ εὐχαριστῶ ΘΑΝΟ ΠΑΣΧΟ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

Τί νὰ σοῦ πῶ, ΔΙΑΒΑΤΗ Κ. Κ.; Περιμένετε ἐκπλήξεις γιὰ τοὺς ἀντιγραφεῖς.

ΜΕΓΑΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ: Εἰς τὸ Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως Τεχνιτῶν Στρατοῦ (καὶ ὄχι Κ.Υ.Ε.Τ.) γίνηκε διαγωνισμὸς γιὰ τὴν κατάταξη 150 ἐθελοντῶν τεχνιτῶν στὶς 12 Ὀκτωβρίου. Εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς αὐτοὺς μποροῦν νὰ μετάσχουν ἰδιῶται ποὺ ἐξεπλήρωσαν τὶς στρατιωτικές τους ὑποχρεώσεις ἢ διατελοῦν νομίμως ἐκτὸς τοῦ στρατεύματος. Γραμματικὲς γνώσεις: Ἐνδεικτικὸν Γ' τάξεως ὀκταταξίου Γυμνασίου καὶ πρακτικὲς τεχνικὲς γνώσεις. Ἐσεῖς ὅμως δὲν μπορεῖτε νὰ μετάσχετε στὸ διαγωνισμὸ αὐτὸν γιατὶ ἔχει ἤδη παρέλθει ἡ ταχθεῖσα προθεσμία καὶ ἀκόμη ἐπειδὴ δὲν ἔχετε ἐκπληρώσει τὶς στρατιωτικές σας ὑποχρεώσεις.

ΑΝΔΡΕΙΟ ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΟ: Σὲ χρέωσα μὲ τὸ ἀντίτιμο τῶν πεννομαχιῶν.

ΑΙΓΑΙΩΤΗ: Σὲ χρεώνω 5000 γιὰ τὶς πεννομαχίες σου. Τὴν μία τὴν παρέλειψα. Δὲν μποροῦσα νὰ διορθώσω τὸ «κάτι σκύλοι» οὔτε τὸ «ἀπαίσια μυρίζεις» κλπ.

Εὐχαριστῶ, ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΑΤΣΑΡΟΥΧΑ, γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια.

Νομίζω ΘΕΟΔ. ΣΩΝΙΤΗ πὼς σημείωσα ὅτι τρέφεις ἰδιαίτερη ἐκτίμηση στὰ ποιήματα τοῦ Γιάννη Σελλούντου. Συμβαίνει νὰ τρέφω κι' ἐγὼ τὰ ἴδια αἰσθήματα. Τὴν ἐφημερίδα θὰ στὴν στείλω.

Ὥστε λοιπὸν καὶ ὁ παποῦς σου ΔΗΜ. Γ. ΜΕΡΙΑΝΕ, διαβάζει τὸ περιοδικό;

Φώτη ΚΟΜΠΟΡΟΖΟ: Γιὰ τὰ τεύχη σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ ξαναγράψης.

Χαίρω ἰδιαιτέρως Ε. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΕ ποὺ παραδέχτηκες τὴ γνώμη μου.

Εὐχαριστῶ ΕΜΜ. ΦΑΜΕΛΙΑΔΗ. Πῆρα τὴν ὀφειλήν σου.

Βέβαια ΦΩΤΗ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟ. Καὶ ἡ ποίηση ὑφίσταται ἐξελίξεις. Ἂν ὑποτεθῆ ὅτι ὁ Ὅμηρος βρισκόταν στὴν ἐποχή μας, δὲν θὰ ἔγραφε τὴν Ὀδύσσεια. Καὶ ὁ Βηλαρᾶς καὶ ὁ Χριστόπουλος καὶ ὁ Βιζυηνός, ἂν ζοῦσαν σήμερα θὰ ἔγραφαν ποιήματα ἄλλα ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἔγραψαν. Καὶ ἡ ποίηση, καὶ ἡ γλῶσσα, καὶ οἱ τεχνοτροπίες ἐξελίσσονται.

ΛΑΜΠΡΟ ΧΑΛΜΟΥΚΗ: Χαίρω πολὺ ποὺ ἔλαβα γράμμα σου. Σοῦ εὔχομαι καλὴ ἐπιτυχία.

Εὐχαριστῶ Γ. ΜΠΟΤΗ.

Σᾶς συγχαίρω, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ γιὰ τὴν ἵδρυση τοῦ Συλλόγου σας.

Σὲ εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΟΝΤΟΥΛΑΚΗ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΨΑΛΗ: Σᾶς ἔχω πῆ τὴ γνώμη μου γιὰ τὸ σύλλογο. Θέλω συνεργασία καὶ ὄχι μαλώματα.

Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες ποὺ ἐστάλησαν ἀπὸ τοὺς φίλους μου: «Ὀλυμπιτάκι» καὶ «Ἀδα. Τσομίδη», Δημ. Ράπτη, Ψὺν ὁ τῆς Δρυός, Ἀθ. Γραμματίκη, Σάββα Πουλῆ, Λ. Ν., Βασιλείου Μπακατσῆ, Φοίβου Ἰαλυσοῦ, Ι. Τσουτσουλιάνη, Χρ. Κίτσιου, Ἐλευθερίου Θεοδώρου, Θεοδ. Τσιχαλίδη (τὰ ἄλλα γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη), Χ. Π., Φώτη Ε. Γουλιμῆ.

Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς τῶν φίλων μου: Μεκαροζῆ, Βονῆ, Βασιλ. Ρουσσάκη, Νίτσας Ππανοῦ, Δημ. Κοσμίδη, Σχολ. Ἐφορείας Δημοτικοῦ Σχολείου Ἐδέσσης, Δημ. Σχολ. Κουμαριᾶς, Ἀθανασίου Σταμφνῆ, Ἰωάννη Αὐτουσμῆ, Θεοδ. Μαυρίδη, Κ. Ζαρλῆ, Στεφ. Μπίμπα, Α' Δημ. Σχολείου Γαλατίστης, Σχολ. Ἐφορμ. Ροδοκήπων, Ἀλεξ. Ζαφειριάδη, Σχολ. Ἐφορείας Δημ. Σχολείου Χρυσοκάστρου, Δημ. Σχολείου Περιστάσεως Πιερίας, Ἰωάννη Μωϋσίδη, Δημ. Σχολείου Μεσοχωρίου.

Πῆρα τὶς «Σπαζοκεφαλιὲς» τῶν φίλων μου: Γλυκειᾶς Μαντόνας, Κων. Ι. Χατζῆ, Νικολάου Ἠλία, Δημητρίου Ἀρτικιώτη, Δημ. Λαζινοῦ, Δ. Γκιζάνη, Ἀθ. Γραμματίκη, Χρ. Ζαμπάκου, Ἰωάννη Νασούλα, Κων. Κοσμᾶ, Γ. Φωτιάδη, Γεωργίου Παπαδοπούλου, Κων. Γίτσα, Ἀθ. Γραμματίκη, Νικ. Σηφάκη, Ἰωάννη Λιόντου, Ἐλευθερίου Θεοδώρου, Σαράντη Ἀνδρεοπούλου, Κλεάνθη Δροσίνη, Γεωργίου Δρυμονίτη, Γεωργίου Παραπεγκίδη, Κ. Δεμερτζίδη.

Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Σαλονικιοῦ (καλά), Ρολάνδου Κατσάνου (ἔτσι κι' ἔτσι), Δημ. Ράπτη (καλούτσικο), Θεοδ. Σιδηροπούλου (ἔτσι κι' ἔτσι), Γιάννη Παν. Βουκελάτου (καλούτσικα), Ἀθ. Παπαθανασοπούλου (καλούτσικα), Μ. Μέσκου (καλά), Αἰγαιώτη (καλά), Π. Πουρναρᾶ (καλά), Πάνου Μαθιώτη (καλό), Φουλίδη (καλό), Νικολάου Σηφάκη (ὄχι καλό), Σιμοὺν (καλά), Τάκη Ροδαλίνου (πρόσεχε τὴ γραμμή σου!), Παν. Καψάλλη (τὸ ἴδιο), Λεονάρδου Ντὰ Βίντσι (πολὺ καλό), Ζαχ. Σημαντήρα (καλὴ ὡς ἀντιγραφή), Δ. Οἰκονόμου (πολὺ καλά), Γιάννη Βουκελάτου (καλούτσικα).

Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Κώστα Χρ. Μποσινάκη, Πασχάλη Γκουντιάκα, Κ. Προσκυνητῆ, Κων. Ι. Χατζῆ, Στεφ. Δερβέναγα, Κουκουναροθρεμμένου, Δημ. Παναγιωτίδη, Λεωνίδα Γκοτσορότση, Κ. Ι. Χατζῆ, Γιώργη Τσάλιου, Ψὺν τῆς Δρυός, Παύλου Κατσέλη, Θεοδ. Σιδηροπούλου, Στυλ. Παύλου Τσιάκα, Ἀχιλλέα Βοτανιώτη, Ἰωάννη Παν. Γεωργιοπούλου, Ἠλ. Ἀμοιρίδη, Κωστῆ Φωτεινοῦ, Κώστα Φασούλη, Ζώη Δημ. Κορμπάκη, Μίμη Ροδῆ, Γεωργίου Ζάχου, Λεωνίδα Κοντονάση, Ἀλεξ. Μπατσωρῆ (τὸ ἔγραψα σωστὰ αὐτὴ τὴ φορά; Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ ξαναγράψης καθαρὰ τὸ ὄνομά σου), Χρ. Ζαμπάκου, Ναπ. Σαϊνη, Σπ. Τσιμῆ, Τίμου Δώρη, Ἰωάννη Νασούλη, Γιάννη Π. Βουκελάτου, Γλυκειᾶς Μαντόνας, Ἀθ. Παπαμάνου, Ι. Φ. Χατζοπούλου, Θεοδόση Μοσχοπούλου, Βασ. Σ. Ἀγγελοπούλου, Θάνου Πάσχου, Ἀρχιπεννομάχου, Πάνου Μαθιώτη, Πέτρου Εὐγενικοῦ, Παν. Σ. Πουρναρᾶ, Δ. Βαϊτσάκη, Πέπης Καρέλλα, Κων. Φουλίδη, Θ. Σωνίτη, Ἑλένης Μαυρομματίδου, Δημ. Φέτα, Βασ. Ἰωσηφίδη, Δημητρίου Γ. Μέριανου, Βασιλικῆς Τσιροπούλου, Βασιλικῆς Ρώνη, Θεοπίστης Κορακοβουρίδου, Ἀνδρομάχης Ἠλιάδου, Ὄλγας Μητσουκάτα, Φώτη Κομπορόζου, Παναγιώτη Καψάλη, Ι. Φ. Χατζοπούλου, Τάκη Ροδαλίνου, Χρήστου Μαρμαρίδου, Δ. Παναγιωτίδη, Θαν. Δημ. Παλιούρα, Κλεάνθη Δροσίνη, Θεοδ. Γ. Πετράτου.

Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν: Γλυκειᾶς Μαντόνας καὶ Πασχάλη Γκουντιάκα, Δημ. Λαζινοῦ καὶ Ψὺν τῆς Δρυός, Κ. Φασούλη, Ἀθ. Γραμματίκη, Γλυκειᾶς Μαντόνας, Βασιλείου Μπακατσῆ, Ἀθ. Παπαθανασοπούλου, Πάνου Μαθιώτη, Διαβάτη Κ. Κ., Βασ. Μπακατσῆ, Φώτη Γουλιμῆ, Βασιλικῆς Τσιροπούλου, Κλεάνθη Δροσίνη.

Πῆρα καὶ διαβίβασα εἰς τὴν Διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Εὐαγγέλου Ζαρκατζῆ, Παναγιώτη Παπαδοπούλου, Νικ. Μ. Γαρουφαλιᾶ (*), Εὐριπίδη Τσάτρα (στέλνετε τὶς συνεργασίες σας στὸ Περιοδικὸ καὶ ὄχι στὸν ὑπεύθυνο τοῦ τυπογραφείου. Ἔτσι δὲν θὰ δημιουργήσετε ἀνωμαλίες καὶ βραδύτητες. Πάντως τὰ χρήματα δὲν ἐλήφθησαν), Δημ. Ψυχογυιοῦ (* εὐχαριστῶ), Ἀγαθαγγέλου Σταυροπούλου, Ἑλένης Ἀλεξίου, Δημ. Κοσμίδη, Μίν. Ἀνδρουλάκη (*), Δημ. Παπρένη (*), Νικ. Κιοσσὲ (ἀκριβῶς ἡ ἔλλειψη διευθύνσεως τὰ ἔκανε), Κωνσταντίνου Τσουκνίδα καὶ Γεωργίου Μασιαλᾶ, Θωμᾶ Ἀντωνιάδη (*), Νικολάου Λιούμη, Ἰωάννη Στεργίου Μόσχου (*), Βασ. Εὐαγ. Ρουσσάκη, Εὐδοξίας Κιαγχίδου (*), Ἀδαμ. Τσαμίδη (*), Κων. Τσαμουργιέλη, Ἀν. Ἀπ. Οἰκονόμου (* εὐχαριστῶ θερμῶς), Εὐστ. Καρκαβέλα (*), Εὐθυμίου Τσιάμη (*), Ἀναστασίας Τσαγλιώτου, Παν. Καλαϊτσίδη, Β. Συρέγγελα, Γεωργίου Λάμπρου, Γεωργίου Σταυροπούλου, Πέτρου Μαριάτου (χάρηκα πολὺ ποὺ πῆρα γράμμα σου. Εἶχα μάθει γιὰ σᾶς καὶ τὴ διάσωσή σας ἀπὸ τοὺς σεισμούς), Χρ. Πηζαΐτη, Ἀθ. Γραμματίκη, Κων. Φασούλη (* εὐχαριστῶ), Κων. Μητσοπούλου (*), Σάββα Πουλῆ (* εὐχαριστῶ θερμά), Γεωργίου Μοσχίδη, Θωμᾶ Σαμάρα (*), Πέτρου Μπαλωμένου (*), Νίκου Ζακυθηνοῦ (τὰ περὶ Ἀμερίκου Βεσπουκίου εἶναι σωστὰ ὅπως τὰ ἔγραψα), Ὄλγας Μπαπιστάτου (χάρηκα ποὺ σω-

ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΡΥΦΕΣ ΤΟΥ "ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ,,

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ

Κι' ἐμᾶς ἡ αὐγὴ στὸ πέλαγος π' ἀστράφτει
(σὰν καθρέφτης
μᾶς βρῆκε ἀγάλια τὰ κουπιὰ στὸ κύμα νὰ
(βουτᾶμε
μὲ τῆς χαρᾶς τ' ὁλόγλυκο τραγοῦδι καὶ τ' ἀ-
(γέρι
μᾶς σπρώχνει ἀνάλαφρα κι' αὐτὸ πιὸ γρήγο-
(ρα νὰ πᾶμε.

Καὶ σὰν τεχνίτης ὁ παλμὸς τῆς νιότης ὅλο
(πλάθει
τοὺς πόθους μας τὰ ὀνείρατα ποὺ μᾶς κινοῦν
(τὴ βάρκα
σὰν οὔριος ἄνεμος σ' αὐτὸ τῆς θάλασσας τ'
(ἀτλάζι
νὰ παίρνουν μύρια χρώματα καὶ τῆς ψυχῆς
(μας σάρκα.

Καὶ σύντροφό μας πήραμε τ' Ὀρφέα τὸ τρα-
(γοῦδι
μὴ μᾶς συντύχουν τὰ γλυκὰ τραγούδια τῶν
(Σειρήνων
καὶ μουρμουρίσουν στὸ πανὶ μιὰ πλάνη καὶ
(τ' ἀγέρι
ἀφήση πόθους κι' ὄνειρα στὴν ἀγκαλιὰ ἐκεί-
(νων.

Δ. Π. ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ
(Σοφάδες)

ΟΜΟΡΦΙΑ

Μὲ μάγευες στὸ ρόδινο χαμόγελο τ' Ἀπρίλη
καθὼς ἡ αὔρα ἀνάσαινε τῆς χαραυγῆς τὰ μῦρα
κι' ὡς σιγαπλώθη ὁλόλαμπρο γλυκόφωτο τρι-
(γύρα
μπρὸς στ' Ἀπολλώνιο θῶρι Σου, μεῖναν βου-
(6ὰ τὰ χείλη!

Μὲ μάγευες στὸ θεῖο ψυχοράγημα τῆς μέρας
πού, μὲς στῶν ρόδων τὴ βροχή, φτερούγιζαν
(οἱ Μοῦσες
κι' ἔδενες σκλάβα τὴν ψυχὴ καὶ τὴν φτεροκο-
(ποῦσες
σὲ κάποιες χῶρες θεϊκές, σὲ κόσμους ἄλλης
(σφαίρας!

Μὲ θάμπωσες στ' ἀχνόφωτο τοῦ οὐρανοῦ καν-
(τῆλι
ἔτσι ὡς ἐσκόρπιζε, χλωμά, τὰ θάμπη του τρι-
(γύρω
κι' ἡ θάλασσα, π' ἀνάδινε τῆς ἅρμης τ' ἅγιο
(μῦρο,
τοῦ Ἐλντοράντο μ' ἄνοιξε τὴ χρυσαφένια πύλη.
Μὰ πιότερο μὲ θάμπωσες σ' ἑνὸς παιδιοῦ τὸ
(βλέμμα
ὡς κοίταξε, μὲ μάτι ὑγρό, τοῦ Πλαστουργοῦ
(τὸ θάμα
καὶ μοῦ πλημμύρισε ἡ ψυχὴ ἀπ' τῆς χαρᾶς
(τὸ κλάμα
γιὰ Σέ, ὀμορφιά, ἀνέγγιχτη ἀπ' τῆς Ζωῆς τὸ
(ψέμα!

ΠΑΝΟΣ ΑΣΙΝΑΙΟΣ
(Ἀσίνη Ναυπλίου)

ΑΧ! ΠΑΡΤΕ ΜΕ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΣΑΣ!...

Ἀγγελικὲς ἁγνὲς ψυχές, πανόμορφες, αἰθέριες,
μέσ' τὴν καρδιά μου ἁπλώνεστε μ' ὅλα τὰ κάλ-
(λη πλέριες!
Δροσοσταλίδες μιᾶς αὐγῆς αἰώνιας τῆς ζωῆς
(σας,
αὐτῆς ποὺ πλάθουν ἥσυχα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς
(σας...

Ὅμορφες, ἥσυχες ψυχές, εἰρηνικές, γαλήνιες,
σᾶς νοιώθω μέσ' τὰ στήθη μου ν' ἁπλώνεστε
(πειθήνιες!...
Κι' ὅταν τὰ λούλουδα φιλῶ, ὅταν μιλῶ στὰ
(κρίνα
δὲν ξαίρω πιότερο ἂν ἐσᾶς λατρεύω ἢ ἐκεῖνα.
Παρακαλῶ σας ὄμορφα λουλούδια μυρωμένα
κι' ἐσᾶς ψυχὲς πανόμορφες, ἄχ! πάρτε με
(καὶ μένα
στὸν κόσμο σας τὸν ἥσυχο, τὸν καθαρὸ κι' ὡ-
(ραῖο,
ὢ! σᾶς ποθῶ, σᾶς ἀγαπῶ, σᾶς λαχταρῶ καὶ
(κλαίω.

Ἄχ! πάρτε με στὸν κόσμο σας κρινάκι' ἀγα-
(πημένα
εἶμ' ἀδελφός σας κι' ἔχασα τὸ δρόμο — ὤϊ-
(μένα!—
Μὰ ξέρω πὼς δὲν βρίσκομαι χαμένος μακρυά
(σας
ἀκούω τὰ τραγούδια σας, σᾶς νοιώθω, εἶμαι
(κοντά σας.

Ἀγγελικὲς ἁγνὲς ψυχές, πανόμορφες, αἰθέριες
μέσ' στὴν καρδιά μου ἁπλώνεται μ' ὅλα τὰ
(κάλλη πλέριες,
εἶμ' ἀδελφός σας κι' ἔχασα τὸ δρόμο — ὤϊ-
(μένα!—
Ἄχ! πάρτε με στὸν κόσμο σας τὸν ὄμορφο
(καὶ μένα...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΩΝΙΤΗΣ
(Θεσσαλονίκη)

ΤΟΥ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΥ

Προχτές, μὲ τὸ φθινόπωρο, ποὺ πέζεψε στὴ
(φύση,
γυρνῶ στὸ μονοπάτι τῆς ζωῆς, γιὰ νὰ κατέβω
σὲ κάποιους τόπους μαγικοὺς στρωμένους ἀπὸ
(φύλλα.
Μὰ πρὶν προφτάσω νὰ διαβῶ στὸν τόπο τοῦ
(θανάτου,
παράμερα στὸ σπίτι μου, στοῦ δρόμου τὶς
(κολῶνες,
ἕνας, μὲ κράτησε, λαὸς μὲ τὰ πετάματά του.
Σὰν ἄκουσα νὰ κελαϊδοῦν παθητικὰ ὡραῖα
κι' ὅταν τὰ εἶδα νὰ πετοῦν σιγὰ - σιγὰ θλιμ-
(μένα,
ἕνας μοῦ φύτρωσε καημός. Ἐδάγκωσα τὰ
(χείλη...
Κι' ἄθελα χύσανε βουβὰ τὰ ἔρμα μάτια δά-
(κρυα
μ' ὅσο καὶ νὰ 'ποφάσισα νὰ φύγω τὸν καημό
(του.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
(Μαλίκι - Μανωλάδος)

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Τὴν 1ην Ἰουλίου 1953 ἐκυκλοφόρησε μία νέα σειρὰ γραμματοσήμων, σὲ μεγάλο μέγεθος. Σκοπὸς τῆς σειρᾶς αὐτῆς εἶναι νὰ διαφημήση στὸ ἐξωτερικὸ τὰ ἐθνικὰ προϊόντα τῆς πατριδας μας γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἡ σειρὰ αὐτὴ ὀνομάζεται «σειρὰ ἑλληνικῶν προϊόντων» Πραγματικὰ ὅλα τὰ γραμματόσημα τῆς σειρᾶς αὐτῆς παριστάνουν καὶ ἀπὸ ἕνα ἀπὸ τὰ προϊόντα τῆς Ἑλλάδας ὅπως θὰ σᾶς ἐξηγήσω:

Τὰ γραμματόσημα τῆς σειρᾶς αὐτῆς εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ τὰ συνηθισμένα γραμματόσημα τῆς Δωδεκανήσου καὶ εἶναι ἑπτά.

1) Δρ. 500, χρῶμα ρὸζ καὶ πορτοκαλλί. Παριστάνει μιὰ νέα κοπέλλα μὲ ἀρχαία ἐνδυμασία ποὺ χαϊδεύει ἕνα ἀπὸ τὰ πορτοκάλλια κλώνου πορτοκαλλιᾶς.

2) Δρ. 700, κιτρινωπὸ καὶ καφέ. Παριστάνει ἕνα φυτὸν καπνοῦ μὲ τὰ φύλλα του καὶ τὸ ἄνθος του. Ἀπὸ πίσω φαίνεται ἕνα φύλλο καπνοῦ σὲ μεγαλύτερο μέγεθος καὶ μὲ τὸ φυσικὸ χρῶμα του ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀποξήρανση του.

3) Δρ. 1000, κυανοῦν καὶ ὑποπράσινον. Παριστάνει τὴν θεὰ Ἀθηνᾶ ποὺ κρατᾶ στὸ ἕνα της χέρι κλάδον ἐλιᾶς μὲ ἐλιὲς καὶ εἰς τὸ ἄλλο τὸ δόρυ της. Πρὸς τὸ κάτω μέρος ὑπάρχουν δεξιὰ ἕνα βάζο μὲ ἐλιὲς καὶ ἀριστερὰ ἄλλο ἕνα μὲ λάδι.

4) Δρ. 1300, ἰόχρουν καὶ καστανόχρουν. Παριστάνει ἕνα μεγάλο ἀμφορέα (κιοῦπι), μίαν γυναίκα ποὺ βαστᾶ ἕνα ποτῆρι καὶ ἀπολαμβάνει τὸ περιεχόμενό του (τὸ κρασί), μίαν ἄλλην γυναίκα ἡ ὁποία παίζει αὐλὸν καὶ ἀριστερὰ πρὸς τὰ κάτω δοχεῖον κρασιοῦ.

5) Δρ. 2000, ὑποπράσινο καὶ καστανόχρουν. Ἐδῶ βλέπομε ἕνα μεγάλο καλάθι καὶ μερικὰ φῦλλα συκιᾶς. Τὸ καλάθι εἶναι γεμᾶτο ἀπὸ σῦκα καὶ ἕνα ξέφυγε καὶ ἔπεσε ἔξω.

6) Δρ. 2600, μὼ6 καὶ κιτρινωπό. Ἡ εἰκόνα παριστάνει ἕνα μεγάλο καὶ ἕνα μικρὸ τσαμπὶ κορινθιακῆς σταφίδας. Αὐτὴ τὴ μικρὴ μαύρη σταφίδα ποὺ βάζουν στὰ κέϊκ καὶ τὰ σταφιδόψωμα. Κάτω φαίνεται ἕνα σταφιδόψωμο ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔχουν κοπῆ δυὸ φέτες.

7) Δρ. 5000, πρασινωπὸ καὶ καφέ. Στὸ γραμματόσημο αὐτὸ βλέπομε τὸν σάτυρο ὁ ὁποῖος βαστᾶ δυὸ ἀπὸ τὰ κύρια προϊόντα τοῦ ἀμπελιοῦ. Μὲ τὸ δεξὶ χέρι του κρατάει ἕνα τσαμπὶ ροδίτες ἀπὸ τὸ ὁποῖο γίνεται τὸ γνωστὸ κοκκινέλι, καὶ εἰς τὸ ἀριστερὸ ἕνα τσαμπὶ ροζακί, τὸ σταφύλι μὲ τὶς μεγάλες ρόγες τὸ ὁποῖο θεωρεῖται καὶ τὸ νοστιμώτερο.

Δυστυχῶς τὰ γραμματόσημα αὐτὰ ἐνῶ ἔπρεπε νὰ ἦσαν πολὺ ὡραιότερα ἐτυπώθησαν μὲ πολὺ πρόχειρο τρόπο καὶ ἡ ὅλη ἔκδοση εἶναι ἀποτυχημένη.

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

◆◆

Ο ΓΕΡΟ - ΞΥΛΟΚΟΠΟΣ ΚΙ' Ο ΧΑΡΟΣ

Μ' ἕνα φορτίο ἀπὸ ξῦλα, καὶ χύνοντας ἱδρῶτα,
κάποιος φτωχόγερος, ἔρμος, δυστυχισμένος
βάδιζ' ἀργά, νωχελικὰ — σὰ μιὰ θλιμμένη νότα.—
Βαρέθηκε ὁ ἄμοιρος κι' ἔκραξε διψασμένος
τὸν Χάροντα, γιὰ λυτρωτή, μύριες φορὲς ἀντάμα.
Ὁ Χάρος ἦρθε στὴ στιγμή. —Ποιός μ' ἔκραξε;
(τοῦ εἶπε.
— Ποιός; νά! ἐγώ, μουρμούρισε μὲ κλάμα
ὁ γέρος, καὶ φοβήθηκε κι' ἔτρεμε ἡ καρδιά του.
— Σὲ κάλεσα ὁ ἄμοιρος, μόνο γιὰ νὰ σηκώσης
(τὸ φόρτωμα ἀπὸ κάτου..

DESPREAU BOILEAU
(1636 - 1711)

Ἀπόδοση καὶ διασκευὴ στὰ ἑλληνικά:
ΝΙΚΟΥ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΥ

θήκατε ἀπὸ τὴν ἀφάνταστη καταστροφὴ τῶν σει-
σμῶν, Γ. Σαουλίδη (μὰ σοῦ ἀπάντησα, ἀγαπητέ
μου, πὼς τὰ πῆρα, Ἐλπίζω νὰ σὲ γνωρίσω στρα-
τιώτη πιὰ στὴν Ἀθήνα), Ἠλία Μαρκαντώνη, Θο-
δόση Μοσχοπούλου (* θὰ φτιάσω ὁλόκληρη σελί-
δα γιὰ τὸ Βιζυηνό), Παύλου Στακινοῦ (*), Βάσου
Ὀλυμπίου (*), Ἀπ. Θεοδώρου (σὲ εὐχαριστῶ γιὰ
τὸ τόσο συγκινητικὸ γράμμα σου), Γ. Φωτιάδη
(σ' εὐχαριστῶ καλό μου παιδὶ γιὰ ὅλα καὶ σοῦ
εὔχομαι νὰ περάσης καλὰ στὴν Καλαμάτα ποὺ
βρίσκεσαι), Β. Κ. Μάντζαρη, Ματθαίου Καραγιάν-
νη, Γεωργίου Παπαδοπούλου (* εὐχαριστῶ θερμὰ
γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια), Κων. Θερμοῦ, Μιχ.
Κατσούλη, Κων. Μαυρομιχάλη, Λεωνίδα Τσουτσου-
λιάνη, Νικ. Παναγιωτίδη, Ἰωάννη Κισσούδη, Κ.
Καρατισόγλου, Βασιλείου Θωμᾶ Γαζῆ, Στεφάνου
Μπίμπα, Παναγιώτη Χατζημμανουὴλ (χάρηκα ποὺ
πῆρα γράμμα σου. Μὲ ἱκανοποίηση διάβασα ὅσα
μοῦ γράφεις), Δ. Ζαφειροπούλου, Ἀγγ. Ἀσημα-
κοπούλου (*), Ἀθ. Σταμάτη, Θεοδ. Μαυριδάκη,
Χαρ. Κοσμίδη, Γεωργίου Παπαδημητρίου (*), Νι-
κολάου Παπανικολάου (*), Σπύρου Γουρδούμισσα,
Θωμᾶ Σαμαρᾶ (* σὲ δεχόμαστε μὲ ἰδιαίτερη χα-
ρά), Ἀλεξάνδρου καὶ Στεφάνου Κωτσιδη (*), Πα-
σχάλη Πρωϊμάκη, Γεωργίου Κληντσάρη, Κ. Μο-
σχίδη, Δημ. Σχολείου Πανυπερίου, Δημ. Γκουλού-
ση (*), Νικολάου Χατζηϊωαννίδη, Ζαχαρία Μιχ.
Σημαντήρα (*), Γεωργίου Βαρλάμη, Γερ. Χρ. Κων-
σταντάτου, Παναγιώτη Σωτηροπούλου (*), Σπύρου
Χωραΐτη (σὲ εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ ὡραῖο σου
γράμμα).

⁂ Διαβίβασα, ΑΘ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΕ, τὰ γράμματά σου στὸν Φιλοτελιστή.

⁂ Καὶ τὸ δικό σου, Ι. ΒΟΥΚΕΛΑΤΟ, στὴν Κα Παρῆ.

⁂ Εἶσαι ἄξιος ὑποστηρίξεως ΙΩΑΝΝΗ ΚΩΤΣΑΔΑΜ. Θὰ κάμω ὅ,τι μπορῶ γιὰ σένα. Μικρὴ ὑπομονή.

⁂ ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ: Διαβίβασα στὴ κριτικὸ τὸ γράμμα σου. Συμφωνῶ μαζί σου. Ἀλλὰ κάηκε στὸ χυλὸ καὶ φυσάει καὶ τὸ γιαούρτι.

⁂ Εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές σου ΚΛΕΑΝΘΗ ΔΡΟΣΙΝΗ.

⁂ Ἐσημείωσα ἰδιαίτερα τὶς ὑποδείξεις σου ΓΕΡΩΒΑΣΠΑΡ.

⁂ Πολὺ μὲ συγκίνησαν τὰ καλά σου λγια φίλε μου ΙΩΑΝΝΗ ΞΕΖΩΝΟΤΕ.

Ἀπάντησα σ' ὅλα τὰ γράμματα ποὺ εἶχα στὰ χέρια μου μέχρι καὶ τῆς 8 Νοεμβρίου.

◆◆

Νέα ψευδώνυμα

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα:
Αἰμίλιος, Ἀντουανέττα, Γκαούρ, Ἥμερο Περιστέρι, Θεκώνας, Θρακιώτικο Λουλούδι, Κῦμα τοῦ Ἕβρου, Μικρὴ Ἡρωΐδα, Μικρὴ Πωλήτρια, Ξενητεμένος Ναυαγός, Ρέκορτμαν, Σκάρλετ ὁ Χάρα, Σπινθηροβόλα, Χρυσαετός.

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

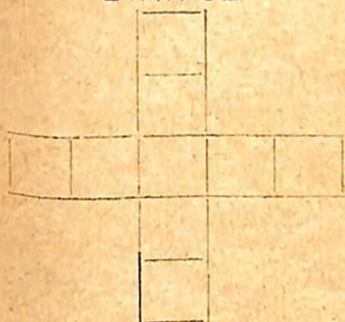
Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ παῦλες μὲ φωνήεντα καὶ οἱ τελείες μὲ σύμφωνα. Τ' ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ θὰ βροῦμε σχηματίζουν ἀρχαῖο ποιητή.

1) — . — . . — .
2) . — . — .
3) — . —
4) . — . — .
5) — . — .
6) . — . — .

1) Βουνὸ τῆς Ἑλλάδος.
2) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου.
3) Ἀρχαία θεά.
4) Μεγάλος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης.
5) Ὑπομονητικὸ ζῶο.
6) Μεγάλος θόρυβος.

Β. Γαζῆς,
Βουκερὴ Λευκάδος

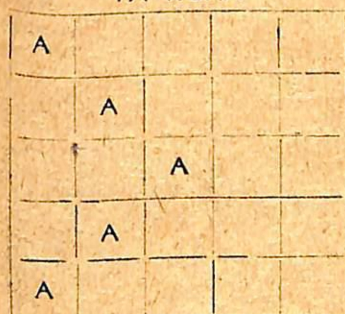
2) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Νὰ τοποθετηθοῦν στὰ κενὰ τετράγωνα οἱ ἀριθμοί: 20, 20, 20, 20, 20, 40, 40, 40, 60, 60, ὥστε ὁριζόντια καὶ κάθετα νὰ δίνουν ἄθροισμα 200.

Π. Παραμερίτης

3) ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΑ ΚΕΝΑ

Μόνον ὁριζόντια: 1) Ἀρχαία θεά. 2) Εἶδος γλυκίσματος. 3) Καταστράφη ἀπ' τοὺς σεισμούς. 4) Ἔγινε ἀφορμὴ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. 5) Νοστιμίζει.

Κ. Μπαρμπῆς,
Παιδόπολις Ζηροῦ

4) ΡΟΜΒΟΣ

1) Σύμφωνον. 2) Ἀρχαῖος θεός. 3) Ἀκρωτήριον. 4) . . . . ἄουτ. 5) Σύμφωνον.

Δ. Παναγιωτίδης,
Σέρραι

5) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ τελεῖες μὲ φωνήεντα καὶ οἱ παῦλες μὲ σύμφωνα. Ἂν ἡ λύση εἶναι σωστή, τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ θὰ βροῦμε, σχηματίζουν τὸ ἐπίθετο ἑνὸς ξένου ποδοσφαιριστοῦ διεθνοῦς φήμης.

1) — . — . — — . —
2) . — — . — . .
3) — . . . — — . —
4) — . — . — . .
5) . — . . — . —
6) — . . — . — . —
7) . — . — . — . . —
8) — . — — . —

1) Νησὶ τοῦ Ἰονίου.
2) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.
3) Βαθμὸς στὸ ναυτικό.
4) Ζεῖ στὴ Σιβηρία.
5) Πιστὸς δοῦλος τοῦ Ἀβραάμ.
6) Ἐπολέμησε τὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία.
7) Ποταμὸς τῆς Ἀμερικῆς.
8) Παληὸς τερματοφύλαξ τῆς Α. Ε. Κ.

Χρ. Μπάρμπας,
Θεσσαλονίκη

6) ΑΣΤΕΡΙ

Ὁριζόντια: Ἑλληνικὴ χώρα. Κάθετα: Καταστράφη ἀπ' τοὺς σεισμούς. Διαγώνια: Διανοητικὸ παιχνίδι. — Τὸ βλέπουμε.

Γ. Κάππος, Αἴγιον

7) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Οἱ σταυροὶ κάθετα: Εὐρωπαϊκὸ Κράτος. 1) Σύμφωνον. 2) Ἀρχαῖος θεός. 3) Πόλις τῆς Γαλλίας. 4) Προάστειον τῶν Ἀθηνῶν. 5) Πόλις τῆς Ἀλβανίας.

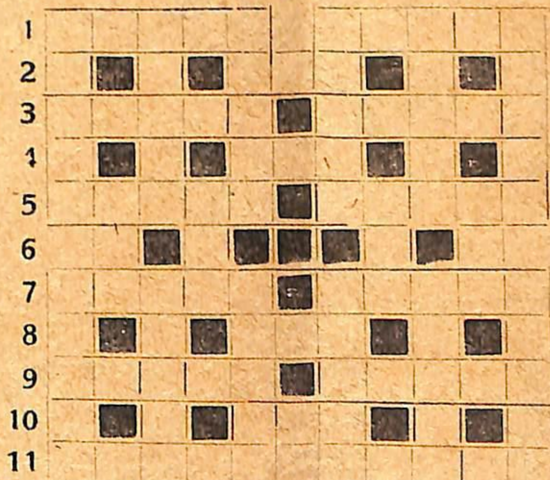
Γ. Κάππος, Αἴγιον

8) ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟ

Ποιὸς ἀρχαῖος λαός... τρώγεται;

Χρ. Σαμανίδης,
Γιαννιτσά

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 94

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ἔχουν ὅλα τὰ δένδρα.— Εὐωδιάζουν. 2) Συμπερασματικὸς σύνδεσμος. 3) Ὁ Δημοσθένης ἦταν μέγας.— Μιὰ τρομερὴ ἀρρώστεια. 4) Μὲ τὴν εὐχάριστη συντροφιὰ περνᾶ χωρὶς νὰ τὴν καταλάβουμε. 5) . . . . Κύριε τὸν λαόν σου.— Ξέρει τὰ πάντα. 7) Γυναικεῖον ὑποκοριστικὸν ὄνομα.— Ζῶον στὸν πληθυντικό. 8) Ἀρχαϊκὸς σύνδεσμος. 9) Εἶναι καὶ ἡ Γῆ.— Τὸ τέλος. 10) Τὸ κρατοῦν στοὺς ψαλτάδες. 11) Ἄφθονα.—Ἡ ἁγία τῶν Καθολικῶν.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Πληρώνεται στὸ Κράτος.— Σύνεργο τοῦ ψαρᾶ ἀλλὰ καὶ ἑλληνικὸς χορός. 2) Θὰ τὰ βρῆτε στὸ κεφάλι. 3) Λουλοῦδι.— Μιὰ ἀπὸ τὶς προσωνυμίες τοῦ Χριστοῦ. 4) Σύνδεσμος. 5) Ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς τοῦ Μωϋσῆ.— Δὲν ἔχουν ἐξημερωθῆ. 7) Τὰς πράξεις αὐτὰς ἐγκρίνει ὁ Θεός.— Βασικὴ τροφή. 8) Τὸ εἴπαμε στοὺς ἐπιδρομεῖς. 9) Γυιὸς τοῦ Ἰακώβ.— Αὐτὸς βρίσκεται στὸ τέρμα τῆς ζωῆς. 10) Χρονικὸς σύνδεσμος. 11) Δὲν ξέρει τίποτε.—Ἐλαχίστη ποσότης ὑγροῦ.

Δ. ΜΕΜΑΣ καὶ Χ. ΜΠΑΜΠΗΣ, Κεφαλληνία

9) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Τὴν κραυγὴ τοῦ κόρακα
μὲ νότα ἂν ἑνώσῃς
ποτὸ εἰς τὴν δημοτικὴ
εὐθὺς θὰ φανερώσῃς.

Ι. Σ. Μίαρης,
Περιβόλι Κερκύρας

◆

ΛΥΣΕΙΣ 93ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΤΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΑΚΙΑ

Κάλλιο πέντε καὶ στὸ χέρι παρὰ δέκα καὶ καρτέρει.

2) ΟΙ 8 ΠΟΛΕΙΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ — ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ — ΒΕΡΝΗ — ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ — ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ — ΛΕΙΨΙΑ — ΜΙΛΑΝΟΝ — ΒΑΡΣΟΒΙΑ.

3) ΤΡΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Π	Ι	Ν	αξ
Α	Ρ	Ι	στος
Γ	Λ	Α	ρος
Γ	Α	Γ	γραινα
Α	Ν	Α	πηρος
Ι	Δ	Ρ	ύματα
Ο	Ι	Α	
Ν	Α	Σ	ος

4) ΑΣΤΕΡΙ

Θ Γ Ε
Η Υ Λ
Σ Θ Β
Ε Υ Τ Ε Ρ Π Η
Τ Ι Ι
Ι Ο Ο
Α Ν Ν

5) ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Κανάρης, Σούνιον, Νίγηρ, Ριβιέρα

6) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΓΑ —. ΛΑ = ΓΑΛΑ.

7) ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟ

Μὴ γνώτω ἡ ἀριστερὰ τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου.

8) ΤΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

1) Ἄννα ἡ Ἁγία, 2) Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης, 3) Γεώργιος ὁ Τροπαιοφόρος, 4) Μᾶρκος ὁ Εὐαγγελιστής, 5) Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας, 6) Ρωμανὸς ὁ Μελωδός, 7) Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, 8) Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης.

9) ΑΠΡΟΟΠΤΑ

1) ΛΙΜΑ, 2) ΓΑΖΑ, 3) ΤΑΥΡΟΣ, 4) ΑΓΚΥΡΑ.

10) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

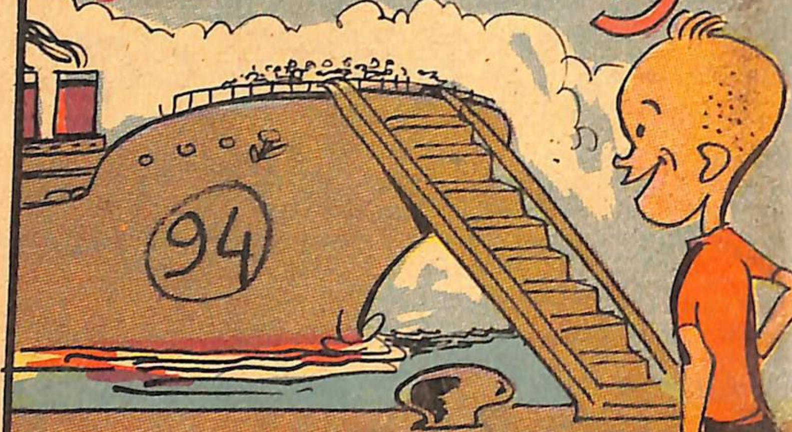
Σ	Ο	Φ	Ι	Α
Σ	Α	Ρ	Ρ	Α
Σ	Κ	Α	Ρ	Α
Σ	Α	Υ	Ρ	Α

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 93

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΜΩΒ — ΧΑΜ, 2) ΒΕΡΝ — ΑΓΑΝ, 3) ΠΑΣΙ — ΟΔΟΣ, 4) ΑΤΟΜΑ — ΤΡΑΤΑ, 5) ΚΑΠΑ — ΑΓΑΣ, 6) ΓΑΡ, 7) ΜΑΤΣ — ΑΣΚΙ, 8) ΑΚΑΚΑ — ΑΡΚΑΣ, 9) ΣΩΜΑ — ΤΑΝΑ, 10) ΝΙΚΗ — ΦΟΡΑ, 11) ΑΙΞ — ΙΣΗ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΠΑΚ — ΜΑΣ, 2) ΒΑΤΑ — ΑΚΩΝ, 3) ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ, 4) ΩΡΙΜΑ — ΣΚΑΚΙ, 5) ΒΝ — ΗΞ, 6) ΕΑΡ, 7) ΧΑ — ΦΙ, 8) ΑΓΟΡΑ — ΑΡΤΟΣ, 9) ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ, 10) ΝΟΤΑ — ΚΑΝΑ, 11) ΣΑΣ — ΙΣΑ.

Ο Γιαννάκης... ΣΕΙΣΜΟΠΛΗΚΤΟΣ

Ο Γιαννάκης στους προσκόπους
είναι στέλεχος λαμπρό
αψηφάει και τους κόπους
αγνοεί το «δεν μπορώ».
Τότε δε με τους σεισμούς
χωρίς φόβο κι αγωνία
και καθόλου δισταγμούς
πήγε στην Κεφαλληνία...

Και ερίχτηκ' είν' αλήθεια
στη δουλειά με πολύ κέφι
δίνει όπου μπορεί βοήθεια
φίλος είν' και με τα βρέφη.
Η βροχή δεν τον τρομάζει
τρεχ' εδώ και τρεχ' εκεί
ο καθένας τον θαυμάζει
και τονε χειροκροτεί.

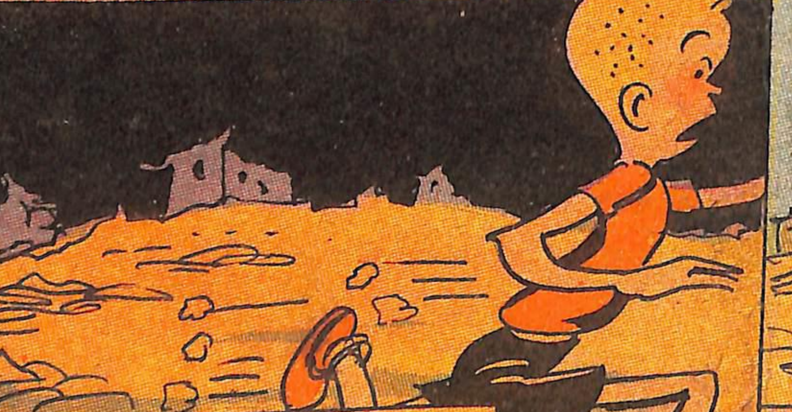

Και επήγε προς το βράδυ
-πριν πλακώση το σκοτάδι-
σ' ένα σπίτι προς τη λάση
πούταν μισογκρεμισμένο,
-κι είχε θησαυρό θαμμένο-
κάτι πέτρες να μεριάση.
Μα σε μια στιγμή σαστίζει
-τι κακό! τι χαλασμός!-
το νησί το συγκλονίζει
νέος φοβερός σεισμός.

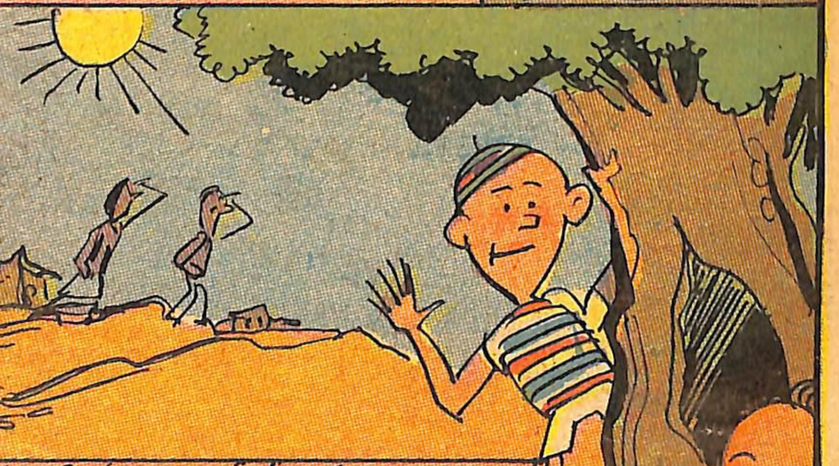

Κι' ο Γιαννάκης μας τα χάνει
-ευτυχώς ήταν καιρός-
τρέχει τρέχει και δε φτάνει
και φωνάζει γοερώς.
Κι ο κακόμοιρος δακρύων
αντικρύζει και θωρεί
πώς το σπίτι εκ θεμελίων
έχει τώρα γκρεμιστή...

Πανικός τονε κατέχει..
-Η καρδιά του πώς χτυπά-
τρέχει και ακόμα τρέχει
και όπισω δεν κοιτά.
Ούτε ξέρει πού πηγαίνει
-κι εν τω μεταξύ νυχτώνει-
Κι' άγνωστος, σε χώρα ξένη
τρέχει τρέχει και δεν σώνει..

Και ανήσυχοι οι δικοί του
στα ερείπια ερευνούν
και θανάτου αδοκήτου
θύμα τώρα τον θρηνούν.
Και ο Τώνης πού γνωρίζει
και τα άθλα του τα άλλα
βρίσκει τον να ροχαλίζει
ξέγνοιαστος σε μια κουφάλα..